

**ANALIZA I OCENA
SYTUACJI NA RYNKU PRACY
W WOJEWÓDZTWIE
ŚWIĘTOKRZYSKIM
W 2012 ROKU**

Wydawca:
Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach
ul. Witosa 86, 25-561 Kielce
tel. 41 36 41 600, fax 41 36 41 666
strona internetowa: www.wup.kielce.pl
e-mail: wup@wup.kielce.pl

Redakcja:
Wydział Badań i Analiz Rynku Pracy
WUP w Kielcach

ISSN 1899-1394

Niniejsza publikacja udostępniona jest na stronie internetowej
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach.
Przedruk w całości lub części oraz wykorzystanie danych statystycznych
w druku dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.

Nakład 350 egz.

SPIS TREŚCI	str.
Uwagi metodyczne	10
1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE	13
1.1. Uwarunkowania demograficzne	13
1.1.1. Ludność	13
1.1.2. Ludność według wieku	15
1.2. Sytuacja gospodarcza	18
1.2.1. W Unii Europejskiej	18
1.2.2. W kraju	19
1.2.3. W województwie	23
1.3. Rynek pracy	24
1.3.1. Podmioty gospodarki narodowej	24
1.3.2. Pracujący w gospodarce narodowej	27
1.3.3. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	29
1.3.4. Wskaźnik zatrudnienia	30
1.3.5. Bezrobocie	32
1.4. Podsumowanie	36
2. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA	37
2.1. Poziom i stopa bezrobocia	37
2.1.1. Zmiany poziomu bezrobocia	37
2.1.2. Stopa bezrobocia	38
2.1.3. Bezrobocie regionalne: poziom i stopa bezrobocia w powiatach	39
2.1.4. Podstawowe składniki bilansu bezrobotnych	40
2.2. Zmiany w strukturze bezrobocia	43
2.2.1. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku	43
2.2.2. Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia	44
2.2.3. Bezrobotni według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	46
2.2.4. Bezrobotni według Polskiej Klasyfikacji Działalności	48
2.2.5. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	49
2.2.6. Bezrobotni według grup zawodów i specjalności	50
2.3. Podsumowanie	55
3. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH	56
3.1. Bezrobocie wśród mieszkańców wsi	56
3.1.1. Poziom bezrobocia	56
3.1.2. „Napływ” i „odpływ” z bezrobocia	56
3.1.3. Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi	57
3.1.4. Bezrobotni z prawem do zasiłku	57
3.1.5. Bezrobotni według wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	58
3.2. Bezrobotne kobiety	60
3.3. Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	62

	str.
3.4. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	63
3.4.1. Bezrobotni do 25 roku życia	63
3.4.2. Długotrwale bezrobotni	65
3.4.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia	65
3.4.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	65
3.4.5. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	66
3.4.6. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	66
3.4.7. Bezrobotni niepełnosprawni	66
3.5. Podsumowanie	69
4. DZIAŁANIA POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W ZAKRESIE PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	70
4.1. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	70
4.2. Aktywne programy rynku pracy	74
4.2.1. Realizacja aktywnych programów rynku pracy	75
4.2.2. Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych	76
4.2.3. Podjęcia działalności gospodarczej	76
4.2.4. Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	77
4.2.5. Staż u pracodawcy	77
4.2.6. Prace społecznie użyteczne	78
4.2.7. Szkolenia i przekwalifikowania	78
4.2.8. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa	80
4.2.9. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy	81
4.3. Podsumowanie	84
5. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA W ZAKRESIE POLITYKI RYNKU PRACY	85
5.1. Współpraca Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Sejmikiem, komisjami problemowymi Sejmiku i Zarządem Województwa Świętokrzyskiego	85
5.2. Współdziałanie Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Wojewódzką Radą Zatrudnienia	90
5.3. Realizacja wojewódzkich programów mających na celu tworzenie nowych miejsc pracy i likwidację negatywnych skutków bezrobocia	94
5.4. Organizowanie i koordynowanie oraz świadczenie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, a także ich rozwijanie na terenie województwa	111
5.5. Realizacja zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych	120
5.6. Realizacja zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii	127
5.7. Realizacja zadań związanych z międzynarodowym przepływem pracowników, wynikających z odrębnych przepisów prawa, umów międzynarodowych i innych porozumień zawartych z partnerami zagranicznymi	131

	str.
5.8. Prowadzenie Rejestru Agencji Zatrudnienia	132
5.9. Prowadzenie Rejestru Instytucji Szkoleniowych	135
5.10. Opracowywanie analiz rynku pracy i badanie popytu na pracę oraz współdziałanie z organami oświatowymi, szkołami i szkołami wyższymi w harmonizowaniu kształcenia i szkolenia zawodowego z potrzebami rynku pracy	136
5.11. Współdziałanie z partnerami rynku pracy	142
5.12. Realizacja zadań w zakresie służby zastępczej	151
5.13. Realizacja zadań z zakresu ochrony roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy	152
5.14. Realizacja zadań w zakresie systemu audytu wewnętrznego	158
5.15. Realizacja zadań w zakresie organizowania, prowadzenia i finansowania szkoleń kadry publicznych służb zatrudnienia	159
5.16. Podsumowanie	162
6. DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ ŚWIĘTOKRZYSKĄ WOJEWÓDZKĄ KOMENDĘ OHP	165
7. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ ADMINISTRACJĘ RZĄDOWĄ W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM	167
7.1. Zatrudnienie cudzoziemców	167
7.2. Kontrola legalności zatrudnienia	168
Aneks statystyczny	172 - 234
Tablice	
Kartogramy	
Wykresy	
Adresy urzędów pracy województwa świętokrzyskiego	235 - 236

1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w woj. świętokrzyskim w latach 1999 - 2012	176
2. Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy w latach 1999 - 2012	177
3. Jednostki osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i pozostałe jednostki gospodarki narodowej	178
4. Jednostki osób prawnych i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej	178
5. Liczba bezrobotnych w latach 2011 - 2012 według województw	180
6. Stopa bezrobocia w latach 2010 - 2012 według województw	181
7. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w latach 2011 - 2012 według województw	182
8. Średnia liczba bezrobotnych przypadających na 1 wolne miejsce pracy w latach 2002 - 2012 według województw	183
9. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w latach 2011 - 2012 według powiatów	185
10. Bezrobotni, wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, podjęcia pracy oraz podmioty gospodarcze w woj. świętokrzyskim w latach 1999 -2012	187
11. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w woj. świętokrzyskim w latach 1999-2012	188
12. Poziom bezrobocia rejestrowanego według powiatów w latach 1999-2012	189
13. Bezrobotni zarejestrowani i wyrejestrowani w 2012 roku	190
14. Bezrobotni, którzy podjęli pracę	191
15. Podjęcia pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej	192
16. „Napływ” i „odpływ” bezrobotnych, w tym osoby które podjęły pracę, wg powiatów	193
17. Stan i struktura bezrobocia	194
18. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku według powiatów	195
19. Bezrobotni według wieku	196
20. Bezrobotni według poziomu wykształcenia	196
21. Bezrobotni według stażu pracy	196
22. Bezrobotni według wieku, wykształcenia, stażu pracy oraz czasu pozostawiania bez pracy	197
23. Struktura „wiekowa” bezrobotnych według powiatów	198
24. Poziom wykształcenia bezrobotnych według powiatów	199
25. Staż pracy bezrobotnych według powiatów	200
26. Czas oczekiwania bezrobotnych na pracę według powiatów	201
27. Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodów w 2012 roku	202
28. Bezrobotni rejestrujący się w 2012 roku oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej wg 3-cyfrowych grup zawodów	203 - 206
29. Bezrobotni wg 3-cyfrowych grup zawodów na koniec grudnia 2011 i 2012 roku	207 - 210
30. Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg 3-cyfrowych grup zawodów w 2012 roku	211 - 213
31. Bezrobotni zamieszkali na wsi „napływ” i „odpływ”	214
32. Rejestrowane bezrobocie na wsi w 2012 roku, „napływ”, „odpływ” oraz podjęcia pracy	215

	str.
33. Rejestrowane bezrobocie na wsi według powiatów	216
34. Zarejestrowani bezrobotni ogółem, w tym zamieszkali na wsi	217
35. Bezrobotni zamieszkali na wsi według wieku	218
36. Bezrobotni zamieszkali na wsi według poziomu wykształcenia	218
37. Bezrobotni zamieszkali na wsi według stażu pracy	218
38. Bezrobotni zamieszkali na wsi według wieku, wykształcenia i stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy	219
39. Bezrobotni do 25 roku życia zarejestrowani „napływ” i wyrejestrowani „odpływ” w 2012 roku	220
40. Niepełnosprawni zarejestrowani na koniec 2011 i 2012 roku	221
41. Niepełnosprawni według wieku	222
42. Niepełnosprawni według poziomu wykształcenia	222
43. Niepełnosprawni według stażu pracy	222
44. Bezrobotni niepełnosprawni zarejestrowani według wieku, wykształcenia, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy	223
45. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2012 roku według powiatów	224
46. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2012 roku według powiatów	225
47. Środki Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	228
48. Wydatki z Funduszu Pracy poniesione na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2012 roku według powiatów	229
49. Podstawowe dane o bezrobociu w miastach i gminach woj. świętokrzyskiego	231 - 234

KARTOGRAMY

Charakterystyka woj. świętokrzyskiego - Ludność według stanu na 31.12.2011 r.	172
Stopa bezrobocia według powiatów, stan na koniec 2011 r. i 2012 r.	186

WYKRESY

1. Ludność województwa świętokrzyskiego według wieku	173
2. Pracujący według sektorów w województwie i kraju w 2011 roku	174
3. Pracujący w województwie świętokrzyskim wg sekcji PKD w 2011 roku	175
4. Zharmonizowana stopa bezrobocia w krajach Unii Europejskiej za grudzień 2012 roku	179
5. Liczba bezrobotnych w województwie świętokrzyskim w latach 2011 - 2012	184
6. Efektywność poszczególnych form aktywizacji zawodowej realizowanych w województwie świętokrzyskim w latach 2011 - 2012	226
7. Efektywność zatrudnieniowa aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w latach 2011 - 2012	227
8. Struktura wydatków z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2012 roku	230

UWAGI METODYCZNE

1. Podstawę prawną do sporządzania sprawozdawczości rynku pracy stanowi *ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej* (j.t. Dz. U. z 2012, poz. 591) oraz rozporządzenia:
 - Rady Ministrów z dnia 22 lipca 2011 r. w *sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2012* (Dz. U. Nr 173, poz. 1030, z późn. zm.),
 - Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 marca 2012 r. w *sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2012* (Dz. U. z 2012, poz. 446).
2. Podstawową jednostką opracowującą sprawozdania z zakresu rynku pracy są powiatowe urzędy pracy. Statystyka dla miasta Kielce i powiatu kieleckiego, za okres od 1 stycznia 2000 r. do 31 grudnia 2008 r., sporządzana była przez Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach. Z dniem 1 stycznia 2009 r. rozpoczął działalność Miejski Urząd Pracy w Kielcach, który realizuje sprawozdawczość dot. miasta Kielce.
3. Dane o liczbie bezrobotnych obejmują osoby zarejestrowane w urzędach pracy, zgodnie z definicją zawartą w *ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (j.t. Dz. U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415, z późn. zm.).
4. Do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zgodnie z art. 49 ustawy, zalicza się:
 - a. bezrobotnych do 25 roku życia,
 - b. bezrobotnych długotrwale albo po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego, o którym mowa w art. 50 ust. 2 pkt 2, albo kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
 - c. bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
 - d. bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
 - e. bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 r.ż.,
 - f. bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
 - g. bezrobotnych niepełnosprawnych.

W stosunku do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy powiatowy urząd pracy, poza propozycją zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, może zastosować działania określone w art. 50-61 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj. skierować na szkolenie, staż, odbycie przygotowania zawodowego dorosłych oraz do prac interwencyjnych lub robót publicznych.

5. Według ustawy długotrwale bezrobotnym jest osoba, która pozostaje w rejestrach powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Definicja ta różni się od przyjętej w sprawozdawczości urzędów pracy, zgodnie z którą czas pozostawania bez pracy liczony jest w pełnych miesiącach od momentu ostatniego zarejestrowania się bezrobotnego w powiatowym urzędzie pracy. Pierwsza grupa opisana została w rozdziale 3 „Wybrane kategorie bezrobotnych”, natomiast druga w rozdziale 2 „Stan i struktura bezrobocia”.
6. Sprawozdawczość statystyczna rynku pracy w grupie bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dot. zakładu pracy uwzględnia osoby zarejestrowane na mocy zapisu art. 2 ust. 1 pkt 29 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
7. Przyrost naturalny to różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów. Wartość dodatnia oznacza liczbę urodzeń przewyższającą liczbę zgonów, ujemna - odwrotnie. Jeśli mamy do czynienia z wartością ujemną, mówimy o ubytku naturalnym.
8. Przez „Ludność aktywną zawodowo” (cywilna siła robocza) należy rozumieć zbiorowość składającą się z osób uznanych według klasyfikacji GUS za pracujące oraz osoby bezrobotne, o których mowa w pkt. 3.
9. Przez „Stopę bezrobocia” należy rozumieć procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo.
10. Wskaźnik zatrudnienia zgodnie z metodologią BAEL (Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności) oznacza udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).
11. Przez „napływ” bezrobotnych należy rozumieć liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych w urzędach pracy w danym okresie sprawozdawczym.
12. Przez „odpływ” bezrobotnych należy rozumieć liczbę bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy w danym okresie sprawozdawczym.
13. Przez „Wskaźnik płynności rynku pracy” należy rozumieć wyrażony w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym, do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie.
14. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej jest to suma zgłoszonych przez pracodawców wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz miejsc aktywizacji zawodowej (staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne).
15. Analiza miejsc pracy (wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej) dokonana została na podstawie:
 - sprawozdania miesięcznego MPiPS-01 o rynku pracy,

- półrocznej sprawozdawczości o rynku pracy: załącznika nr 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej” i załącznika nr 3 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”.
16. W statystyce bezrobotnych według zawodów i specjalności stosuje się kryterium klasyfikacji bezrobotnych poprzednio pracujących według zawodu wykonywanego przez nich w ostatnim miejscu pracy.
Bezrobotnych dotychczas niepracujących klasyfikuje się według zawodu wyuczonego, zgodnie z posiadanym świadectwem (dyplomem) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego.
Grupa „bez zawodu” obejmuje osoby, które nie spełniają jednocześnie dwóch warunków: a) nie posiadają świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego, b) nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.
 17. Powyższa statystyka sporządzona została zgodnie z obowiązującą od 1 lipca 2010 r. Klasyfikacją Zawodów i Specjalności wprowadzoną Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537, z późn. zm.).
 18. Od 1 stycznia 2008r. obowiązuje Polska Klasyfikacja Działalności (zwana PKD 2007) wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 24 grudnia 2007 r. (Dz.U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.), która zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności z 2004 roku wprowadzoną Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 20 stycznia 2004r. (Dz. U. Nr 33, poz. 289).

1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE

Województwo świętokrzyskie zajmuje powierzchnię 11.711 km², co stanowi 3,7% obszaru kraju. Terytorialnie obejmuje 14 powiatów, w tym 13 ziemskich i 1 grodzki oraz 102 gminy, w tym: 5 miejskich, 26 miejsko-wiejskich i 71 wiejskich.

1.1. Uwarunkowania demograficzne

1.1.1. Ludność

Wyniki ostatniego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań wykazały, iż ludność województwa świętokrzyskiego na koniec marca 2011 r. liczyła 1.280,7 tys. osób. Od maja 2002 r., tj. w odniesieniu do danych z poprzedniego spisu, **liczba mieszkańców zmniejszyła się o 16,8 tys. (o 1,3%)**. Byliśmy jednym z 6 województw, w których nastąpił spadek liczebności (najwyższy w województwie opolskim - o 4,6%). **W kraju** liczba ludności zwiększyła się o 282 tys. osób (o 0,7%)¹.

Na koniec grudnia 2011 r. ludność województwa liczyła 1.278,1 tys. osób, co stanowiło 3,3% populacji kraju (mniej mieszkańców mają województwa: lubuskie, opolskie i podlaskie). Nadal obserwowano zmniejszanie się liczby mieszkańców regionu, **na przestrzeni roku ubyło ich 4,4 tys. (0,3%)**².

W kraju miał miejsce dodatni przyrost rzeczywisty ludności, notowany od czterech lat, a **liczba mieszkańców Polski** wyniosła **38.538 tys. osób**, tj. o prawie 9 tys. więcej niż przed rokiem³.

Podstawowymi czynnikami wpływającymi na zmiany w liczbie i strukturze ludności były: przyrost naturalny i migracje.

W 2011 roku **przyrost naturalny w Polsce był dodatni** i wyniósł **prawie 13 tys.** Dodatni przyrost naturalny utrzymuje się w kraju kolejny szósty rok. We wcześniejszych latach wystąpił ubytek naturalny, największy w 2003 r. - 14,1 tys. Współczynnik przyrostu naturalnego jest zdecydowanie wyższy na wsi.

W Świętokrzyskim przyrost naturalny był ujemny i wykazał tendencję spadkową. W 2011 roku **wyniósł minus 2,1 tys.**, podczas gdy w 2010 roku - minus 1,6 tys. W przeliczeniu na 1000 osób osiągnął wartość minus 1,7 (w 2010 r. - minus 1,2), co lokuje nasze województwo na przedostatnim miejscu, przed województwem łódzkim. Powiatami, w których odnotowano dodatni przyrost naturalny były kielecki i m. Kielce.

¹ „Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011. Raport z wyników w województwie świętokrzyskim”, Urząd Statystyczny w Kielcach, październik 2012.

² „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie świętokrzyskim w 2011 r.”, Urząd Statystyczny w Kielcach, grudzień 2012.

³ „Stan i struktura ludności oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2011 r.”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2012.

Kolejny czynnik znacząco wpływający na zmiany w populacji ludności, to emigracje Polaków. W początkowym okresie członkostwa Polski w UE obserwowany był znaczący wzrost emigracji z Polski. W 2007 r. liczba mieszkańców Polski przebywających czasowo za granicą osiągnęła najwyższą wartość szacowaną na 2.270 tys. Wyniki NSP 2011 wykazały, że znaczna część osób, które wyjechały w tym okresie, w dalszym ciągu pozostaje za granicą. Poza tym, również w ostatnich latach liczba nowych lub kolejnych wyjazdów utrzymuje się na znacznym poziomie. Szacuje się, że **w końcu 2011 roku poza granicami Polski przebywało czasowo 2.060 tys. mieszkańców** naszego kraju, tj. o ok. 60 tys. więcej niż w roku poprzednim. Zdecydowana większość (ponad 75%) przebywała za granicą co najmniej 12 miesięcy. Wśród emigrantów dominowały osoby, które swój czasowy wyjazd za granicę łączyły z podejmowaniem pracy lub jej poszukiwaniem. Jak wynika ze spisu powszechnego, w końcu marca 2011 r. ogólny odsetek osób przebywających w związku z pracą wynosił ok. 73%. Najważniejszymi kierunkami polskiej emigracji czasowej w dalszym ciągu pozostają: w Europie - Wielka Brytania (625 tys.), Niemcy (470 tys.), Irlandia (120 tys.), Niderlandy (95 tys.) i Włochy (94 tys.), a poza Europą - Stany Zjednoczone⁴.

Według danych szacunkowych, wyprowadzonych na bazie wyników spisu powszechnego, wynika iż **w końcu marca 2011 r. za granicą powyżej 3 miesięcy przebywało ok. 64,0 tys. mieszkańców woj. świętokrzyskiego** (5% ogółu). W grupie tej nieznacznie przeważały kobiety (ok. 51%) oraz osoby pochodzące z miast (ponad 61%). Ponad 80% emigrantów było w wieku produkcyjnym, a przeszło 65% - w wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata).

Pod względem liczby ludności Polska znajduje się na 34 miejscu wśród krajów świata i na 6 w krajach Unii Europejskiej. Na 1 km² powierzchni mieszka 123 osoby (w miastach około 1.084, na terenach wiejskich 52).

Nadal maleje liczba i udział mieszkańców miast w ogólnej liczbie ludności kraju. Obecnie ludność miejska stanowi 60,7%, natomiast sukcesywnie rośnie liczba ludności zamieszkałej na obszarach wiejskich - szczególnie wokół dużych miast.

W Świętokrzyskim na 1 km² powierzchni ogólnej w 2011 roku przypadało 109 osób. Wskaźnik ten charakteryzował się jednak znacznym zróżnicowaniem terytorialnym. Podregion kielecki był ponad dwukrotnie gęściej zaludniony niż sandomiersko - jędrzejowski (odpowiednio 155 osób/km² wobec 74). O wysokim wskaźniku w podregionie kieleckim zdecydowała przede wszystkim gęstość zaludnienia na terenie miasta Kielce - 1.841 osób/km². Powiatami ziemskimi o dużej gęstości zaludnienia były: skarżyski, ostrowiecki oraz starachowicki. Najmniejsze zagęszczenie ludności wystąpiło w powiecie włoszczowskim - 51 osób/km².

⁴ Źródło: http://www.stat.gov.pl/gus/5840_3583_PLK_HTML.htm - „Informacja o rozmiarach i kierunkach emigracji z Polski w latach 2004 - 2011”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, wrzesień 2012

W Świętokrzyskim ludność mieszkająca w 31 miastach stanowiła 45,0% mieszkańców województwa (na wsi mieszkało 55,0%), a jej odsetek w ogólnej liczbie ludności sukcesywnie się zmniejszał. W mieście Kielce mieszkało 201,8 tys. osób (15,8% ogółu ludności). Podobnie jak województwo, Kielce od lat podlegają procesowi obniżania liczebności populacji. Główne ośrodki miejskie województwa zamieszkiwało odpowiednio: Ostrowiec Świętokrzyski - 5,7% ogółu ludności, Starachowice - 4,1%, Skarżysko-Kamienna - 3,8% oraz Sandomierz - 1,9%. W trzech największych miastach, liczących powyżej 50 tys. ludności mieszkało łącznie 327,2 tys. osób, tj. ponad ¼ mieszkańców Świętokrzyskiego (25,6%). Niski udział ośrodków miejskich cechował podregion sandomiersko-jędrzejowski, w tym szczególnie powiaty: kazimierski, pińczowski, opatowski, włoszczowski oraz buski.

W 2011 roku liczba ludności zwiększyła się w pięciu województwach. Największy przyrost miał miejsce w województwie mazowieckim i pomorskim, następnie w małopolskim, wielkopolskim i podkarpackim. W jedenastu województwach odnotowano spadek liczby ludności, a tempo ubytku rzeczywistego było wyraźnie większe w stosunku do notowanego rok wcześniej. Województwa, w których liczba ludności maleje najszybciej to świętokrzyskie, łódzkie oraz opolskie i lubelskie.

W ogólnej liczbie ludności Polski kobiety stanowiły 51,6%. **W Świętokrzyskim udział kobiet** był również większy niż mężczyzn i wyniósł - **51,2%**, (w mieście Kielce - 52,8%). Współczynnik feminizacji, określający liczbę kobiet przypadającą na 100 mężczyzn, wyniósł 105 (w kraju 107). Przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn była wyższa w miastach, gdzie wskaźnik osiągnął wartość 110 wobec 101 na wsi. Najwyższy współczynnik odnotowano w Kielcach - 112, najniższy w powiecie kieleckim - 100.

1.1.2. Ludność według wieku

Struktura wiekowa ludności, prezentowana według tzw. ekonomicznych grup wieku, tj. ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym oraz miejsce zamieszkania decydują o zróżnicowaniu terytorialnym zasobów siły roboczej na lokalnych rynkach pracy.

Rezultatem przemian w procesach demograficznych **w kraju**, a przede wszystkim głębokiej depresji urodzeniowej z lat 90-tych oraz z początku tego stulecia, jest **gwałtowne zmniejszanie się liczby dzieci i młodzieży** (0-17 lat). W końcu 2011 roku ich udział w ogólnej liczbie ludności wyniósł **18,5%** (w 2010 - 18,8%, w 2000r. - 24,4%; w 1990r. - 29,0%). Dzieci w wieku poniżej 15 roku życia stanowiły 15,1% ogólnej populacji wobec ponad 19% w 2000 r., natomiast w 1990 stanowiły ¼ ludności Polski.

Znaczne zmiany zachodzą również w grupie osób **w wieku produkcyjnym** (kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lata). W latach 2000-2008 w wyniku wchodzenia w wiek produkcyjny osób urodzonych w okresie ostatniego wyżu demograficznego rosła zarówno ich liczba, jak i udział w ogólnej populacji. Od 2009 r. odsetek tej grupy osób obniża się i w 2011 r. wyniósł **64,2%** (w 2010 r. - 64,4%). Oznacza to, iż udział ludności w wieku zdolności do pracy był o 3,4 pkt. większy od notowanego w 2000 r. (60,8%), a od 1990 r. wzrósł o 6 pkt. Jednocześnie **zahamowaniu uległ proces starzenia się zasobów siły roboczej**, tj. zmniejszyło się tempo przyrostu ludności w wieku produkcyjnym niemobilnym, tj. powyżej 44 roku życia (udział ludności w tym wieku wyniósł 24,2%, o ponad 3 pkt. więcej niż w 2000 r.). Szacuje się, że **od 2000 r. liczba ludności w wieku produkcyjnym zwiększyła się o prawie 1,5 mln**, przy czym przyrost dotyczył głównie osób w wieku niemobilnym (wzrost o prawie 1,3 mln) i koncentrował się w latach 2001-2005. W okresie najbliższych 5-ciu lat można się spodziewać zmniejszania się liczby ludności w wieku produkcyjnym (średnio o 170 tys. osób rocznie), przy czym ubytek rzędu 110 tys. osób będzie dotyczył ludności w wieku powyżej 44 roku życia i tylko niespełna 60 tys. - osób w wieku produkcyjnym mobilnym.

W ostatnich latach obserwowany jest także **dalszy wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym** (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej). W 2011 roku udział tej grupy ludności w ogólnej populacji wyniósł **17,3%** (w 2010 r. - 16,8%, w 2000r. - 14,8%, a w 1990r. niespełna 13%). W końcu 2011 r. ludność w wieku poprodukcyjnym liczyła ponad 6,6 mln osób wobec 5,7 mln w 2000 r. i 4,9 mln w 1990 r.

Coraz bardziej istotne stają się relacje pomiędzy poszczególnymi grupami wieku ekonomicznego ludności, co obrazuje **współczynnik obciążenia demograficznego**. W Polsce na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 56 osób w wieku nieprodukcyjnym (w 2000 r. - 64, w 1990 r. - 72), przy czym niekorzystne zmiany dotyczą grupy wieku przedprodukcyjnego. Aktualnie na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 29 osób w wieku przedprodukcyjnym oraz 27 osób w wieku poprodukcyjnym, podczas gdy w 2000 r. było to odpowiednio 40 i 24, zaś w 1990 r. - 50 i 22⁵.

W **Świętokrzyskim** obserwowano nadal niekorzystne zmiany świadczące o starzeniu się społeczeństwa. Nastąpiło zmniejszenie udziału dzieci i młodzieży (w wieku 0-17 lat), przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym (mężczyzn w wieku 65 lat i więcej oraz kobiet w wieku 60 lat i więcej). Odsetek ludności **w wieku przedprodukcyjnym** obniżył się z 18,3% w 2010 r. do **17,9%** w 2011 r. **Najstarsi** stanowili **18,6%** populacji, podczas gdy w 2010 r. 18,1%. Wprawdzie większość osób w wieku poprodukcyjnym

⁵ „Stan i struktura ludności oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2011 r.”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2012.

to mieszkańcy wsi (53,3%), ale negatywne tendencje są bardziej wyraźne w miastach, w których szybciej wzrasta liczebność osób w wieku emerytalnym.

Nieznacznie obniżył się udział ludności w **wieku produkcyjnym** (kobiety 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lata). Odsetek ludności w wieku zdolności do pracy wyniósł na koniec 2011 roku **63,5%** (w 2010 r. 63,6%). Niekorzystną tendencją jest zmniejszanie się liczebności osób w wieku mobilnym (18-44 lata). W ostatnich latach w Świętokrzyskim odnotowano wyhamowanie tego negatywnego zjawiska, a nawet lekki wzrost udziału osób mobilnych. Grupa ta stanowiła 61,2% zbiorowości w wieku produkcyjnym (60,9% w 2010 r.) oraz 38,8% ogółu mieszkańców województwa (udział nie uległ zmianie). Odsetek ludności niemobilnej zawodowo (45-59 lat kobiety, 45-64 lata mężczyźni) wśród osób w wieku produkcyjnym wynosił 38,8%, natomiast w ogólnej liczbie ludności - 24,6%.

Zmiany struktury pokoleniowej oraz relacje między poszczególnymi grupami wieku ekonomicznego ludności obrazuje **współczynnik obciążenia demograficznego**. Na przestrzeni lat 2010-2011 zwiększyła się zarówno liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym z 99 do 104, jak również osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym z 57 do 58. Korzystniejsza relacja wystąpiła w miastach, w których wyniosła 55 osób wobec 60 na wsi⁶.

Struktura ludności według wieku jest zróżnicowana w zależności od miejsca zamieszkania i wynosi dla wieku:

	w mieście	na wsi
- przedprodukcyjnego	16,0%,	19,4%,
- produkcyjnego	64,7%,	62,5%,
- poprodukcyjnego	19,3%,	18,1%.

Wieś charakteryzuje się wyższym niż miasto udziałem ludności w wieku przedprodukcyjnym, niższym zaś odsetkiem osób w wieku największej aktywności zawodowej oraz w poprodukcyjnym okresie życia.

Wyniki opracowanej przez GUS w 2008 roku prognozy ludności na lata 2008-2035 wskazują, że w nadchodzących latach wystąpi przyspieszenie procesu starzenia się ludności. W perspektywie do 2015 r. liczba ludności w wieku emerytalnym może się zwiększyć o kolejny prawie 1 mln osób. Obserwowane w ostatnich latach zmiany demograficzne wskazują, że sytuacja ludnościowa Polski jest nadal trudna, aczkolwiek nieco korzystniejsza niż na przełomie stuleci. Perspektywa znaczących zmian gwarantujących stabilny rozwój demograficzny jest jednak odległa. Szczególnie niekorzystne zmiany

⁶ „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie świętokrzyskim w 2011 roku”, Urząd Statystyczny w Kielcach, grudzień 2012.

występują w trendzie urodzeń, co będzie miało negatywny wpływ na przyszłą dzietność, zwłaszcza wobec utrzymującej się wysokiej skali emigracji Polaków za granicę (szczególnie emigracji czasowej ludzi młodych). Niski poziom dzietności przy jednoczesnym korzystnym zjawisku, jakim jest wydłużanie się trwania życia będą powodować zmniejszanie się podaży siły roboczej na rynku pracy oraz wzrost liczby i odsetka ludzi w starszym wieku, jako efektu zaawansowanego procesu starzenia się polskiego społeczeństwa.

1.2. SYTUACJA GOSPODARCZA

1.2.1. W Unii Europejskiej

W 2012 r. w Unii Europejskiej obserwowano dalsze wyhamowanie dynamiki produktu krajowego brutto w porównaniu z notowanym w 2011 r. W konsekwencji w II kwartale 2012 r., w UE ogółem po raz pierwszy od IV kwartału 2009 r., wystąpił spadek PKB o 0,3% w skali roku. Spośród krajów członkowskich w najtrudniejszej sytuacji znajdowała się Grecja (spadek PKB w okresie kwiecień-czerwiec 2012 r. wyniósł 6,3% wobec spadku o 6,5% w I kwartale). Znaczne zmniejszenie PKB w I półroczu odnotowano także w Portugalii, we Włoszech, na Cyprze oraz w Słowenii. Najwyższą dynamiką produktu krajowego brutto w pierwszym półroczu 2012 r. charakteryzowała się Łotwa (wzrost w I kwartale o 5,5% wobec 4,6% w II kwartale) oraz Słowacja, Litwa i Estonia. W Polsce wzrost PKB wyniósł 3,6% w I kwartale i 2,5% w II kwartale⁷.

W okresie lipiec-wrzesień 2012 r. w UE ogółem odnotowano zmniejszenie PKB o 0,4%. Wśród państw w najtrudniejszej sytuacji gospodarczej obserwowano pogłębienie spadku z II kwartału (za wyjątkiem Cypru, gdzie spadek był nieznacznie niższy). Spadek PKB w kolejnych kwartałach 2012 r. obserwowany był w Grecji, Hiszpanii, Portugalii, Republice Czeskiej, Słowenii, na Węgrzech i we Włoszech. Największy wzrost PKB odnotowano w grupie państw, w których gospodarki w I półroczu 2012 r. rozwijały się najszybciej.⁸

Według Eurostatu w IV kwartale 2012 r. PKB w całej UE spadł o 0,5%, a w strefie euro o 0,6%. Większość europejskich państw została dotknięta przez spadek wielkości produktu krajowego brutto w stosunku do poprzedniego kwartału, tymczasem Polska znalazła się w gronie sześciu państw UE, których gospodarki rosły w ostatnim kwartale 2012 r.

Dane Eurostatu pokazują, że gospodarki wielu państw od kilku kwartałów „kurczą się”, te zaś, które notują wzrost, rozwijają się coraz wolniej. Polska jest właśnie przykładem tej słabnącej dynamiki.

⁷ http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xber/gus/opr_sytuacja_spol_gosp_w_krajach_UE_w_2012_r.pdf

⁸ Źródło: *Sytuacja gospodarcza na świecie i w wybranych krajach* [w:] „*Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju. Rok 2012.*”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, styczeń 2013

Komisja Europejska prognozuje, iż **stopa wzrostu gospodarczego w 2013 r. wyniesie zaledwie 0,1%** dla całej UE. Gospodarka w **strefie euro zanotuje spadek o 0,3%**. Słabość gospodarki w bieżącym roku spowoduje, że **bezrobocie wzrośnie** do poziomu 11,1% w UE i 12,2% w strefie euro. W 2013 r. **inflacja w UE powinna się stopniowo obniżać**, a w przyszłym roku ustabilizować na poziomie wynoszącym ok. 1,7% w UE i 1,5% w strefie euro. Ponieważ wiele krajów UE wdraża obecnie środki polityki budżetowej służące konsolidacji fiskalnej, powinno to doprowadzić w 2013 r. do zmniejszenia deficytów budżetowych do poziomu 3,4% w UE i 2,8% w strefie euro⁹.

1.2.2. W kraju

W 2012 roku, przy utrzymujących się niekorzystnych uwarunkowaniach w gospodarce światowej i europejskiej oraz słabnącej koniunkturze krajowej, odnotowano spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego w Polsce. W kolejnych okresach nasilały się trudności na rynku pracy: pogarszała się dynamika zatrudnienia, rosło bezrobocie. Wysoki, chociaż wolniejszy niż przed rokiem, wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych uległ ograniczeniu w ostatnich miesiącach roku.

Według wstępnego szacunku **PKB** w 2012 roku zwiększył się realnie o 2,0% (wobec wzrostu o 4,3% w 2011 roku). Spożycie ogółem przekroczyło poziom z 2011 r. o 0,4% (w tym indywidualne o 0,5%), przy czym w ostatnim kwartale roku miał miejsce nienotowany od wielu lat spadek spożycia. Ujemny wpływ spożycia na wzrost PKB w IV kwartale 2012 r. spowodowany był głównie obniżeniem spożycia indywidualnego. Nieznacznie zwiększyły się w porównaniu z rokiem 2011 nakłady brutto na środki trwałe (0,6%). Popyt krajowy był nieco wyższy niż przed rokiem (o 0,1%). Utrzymał się pozytywny wpływ eksportu netto na tempo wzrostu gospodarczego. Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej zwiększyła się o 1,9% w skali roku. W największym stopniu wzrosła wartość dodana brutto w transporcie i gospodarce magazynowej (o 7,9%). Wzrost odnotowano również w handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 1,5%) oraz w przemyśle (o 1,2%). Niższa niż w 2011 r. była natomiast wartość dodana brutto w budownictwie (o 0,5%).

Produkcja sprzedana przemysłu ogółem w 2012 r., według wstępnych szacunków, wzrosła o 0,8% (wobec 7,7% przed rokiem). W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób wzrost wyniósł 1,0%. Dynamika jednak stopniowo słabła, po wzroście produkcji w pierwszych dwóch kwartałach, w kolejnych okresach notowano jej spadek, w tym znaczny w czwartym kwartale. Produkcja sprzedana w 2012 r. wzrosła we wszystkich sekcjach, z wyjątkiem górnictwa i wydobywania. Wśród głównych grupowań przemysłowych zwiększyła się produkcja w przedsiębiorstwach wytwarzających głównie dobra

⁹ <http://ec.europa.eu> „Prognoza gospodarcza dla UE na lata 2012–14: stopniowe przezwyciężanie trudności - 22/02/2013 ”

konsumpcyjne nietrwałe oraz - nieznacznie - w produkujących głównie dobra zaopatrzeniowe. W grudniu 2012 r. spadek sprzedaży był głębszy niż przed miesiącem (10,6%, po wyeliminowaniu sezonowości - 5,1%), a produkcja zmniejszyła się w większości sekcji, w tym najbardziej w przetwórstwie przemysłowym. Ceny producentów w przemyśle zwiększyły się w skali roku o 3,3% (wobec 7,6% w 2011 r.).

Zanotowano spadek **produkcji budowlano-montażowej** o ok. 1%, wobec wzrostu o 12,3% w 2011 r. W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób sprzedaż była niższa o 1,0%, na co wpłynął spadek obserwowany w dwóch ostatnich kwartałach roku. W 2012 r. niższa niż przed rokiem była produkcja w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie budową budynków oraz robotami specjalistycznymi. Jednostki inżynierii lądowej i wodnej odnotowały niewielki wzrost produkcji. Obserwowany od czerwca spadek produkcji pogłębił się w grudniu 2012 r. do 24,8% (po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym - 21,5%). Ceny produkcji budowlano-montażowej rosły wolniej niż w 2011 r. i były tylko nieco wyższe niż przed rokiem.

Według wstępnych szacunków **sprzedaż detaliczna** ogółem w 2012 roku ukształtowała się na poziomie o 0,8% wyższym niż w roku poprzednim (kiedy odnotowano wzrost o 3,2%). W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób sprzedaż rosła wolniej niż przed rokiem (wzrost o 2,3%, wobec 7,3% w 2011 r.). Po korzystnej dynamice w okresie styczeń-marzec 2012 r., w kolejnych dwóch kwartałach obserwowano osłabienie tempa wzrostu sprzedaży, a w czwartym – odnotowano jej spadek w skali roku. W 2012 r. nieznacznie zwiększyła się sprzedaż w grupie: „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 0,1%), podczas gdy przed rokiem notowano spadek o 2,2%. W jednostkach zajmujących się handlem paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi sprzedaż była wyższa o 0,1% (wobec 7,4% w 2011 r.). Szybciej niż w poprzednim roku rosła sprzedaż w jednostkach zajmujących się handlem pojazdami samochodowymi, motocyklami i częściami (4,1% wobec 3,5%) oraz w grupie „meble, rtv, agd” (16,1% wobec 5,6%).

Sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych w 2012 r. była o 3,0% wyższa niż przed rokiem, a w przedsiębiorstwach hurtowych - większa o 6,4%. Największy wzrost obserwowano w grupie: „półprodukty i odpady pochodzenia nierolniczego oraz złom” (o 9,6%). W grupach: „niewyspecjalizowane” oraz „żywność” wzrost sprzedaży wyniósł odpowiednio 8,5% oraz 3,2%.

Średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych był wolniejszy niż przed rokiem (3,7% wobec 4,3% w 2011 r.), ale wyższy od założonego w ustawie budżetowej. Jego tempo kształtowało się głównie pod wpływem wysokiej dynamiki cen towarów i usług związanych z transportem oraz mieszkaniem, a także cen żywności i napojów bezalkoholowych.

Ocena koniunktury gospodarczej na 2013 rok

Trend spowolnienia gospodarczego w państwach Europy Środkowo-Wschodniej (CEE) ma osiągnąć minimum w I kwartale 2013 roku. Głębokość spowolnienia w poszczególnych państwach regionu przybliżają przewidywane wartości zmian PKB zawarte w zimowej prognozie Komisji Europejskiej. Oscylują one między 3,8% wzrostu PKB oczekiwanego na Łotwie, do 2,0% spadku w Słowenii.

Znaczący wzrost PKB w 2013 r. przewidywany jest w państwach bałtyckich, w których PKB ma zyskać w tym roku 3% lub więcej. Grupa państw CEE, w których wzrost ma być bardziej umiarkowany to: Polska, Bułgaria, Rumunia, Słowacja - oczekiwane tu przez KE stopy wzrostu PKB rozciągają się od 1,1% do 1,6%. Kilka państw może doświadczyć stagnacji lub lekkiego skurczenia się gospodarki (KE prognozuje 0,0 proc. wzrostu PKB Czech, spadku o 0,1% PKB Węgier i o 0,4% PKB Chorwacji). Natomiast w Słowenii przewidywany jest wyraźny spadek PKB.

W trzech największych gospodarkach regionu nazywanych niekiedy grupą CEE3, czyli w gospodarce polskiej, czeskiej i węgierskiej lista komponentów PKB, które wspierają i obciążają główny wskaźnik wzrostu gospodarczego, jest podobna. Najbardziej pozytywnym czynnikiem jest we wszystkich trzech przypadkach eksport, a w jego zakresie szczególnie istotne są Niemcy, główny partner handlowy wszystkich trzech państw. Odpowiednio najsłabszymi komponentami PKB są: popyt krajowy i konsumpcja¹⁰.

W kraju nastroje przedsiębiorców pozostają raczej pesymistyczne, choć jak wynika z badań GUS przeprowadzonych w styczniu 2013 roku, są pewne sygnały ich poprawy po grudniu ub. roku, kiedy to wskaźniki koniunktury spadły we wszystkich sektorach.

Ogólny klimat koniunktury w **przetwórstwie przemysłowym** oceniany jest negatywnie, mniej pesymistycznie niż w grudniu, ale gorzej niż w analogicznym miesiącu ostatnich trzech lat. Bieżący portfel zamówień i produkcja są nadal ograniczane. Odpowiednie prognozy są mniej pesymistyczne niż przed miesiącem. Sytuacja finansowa oceniana jest negatywnie, podobnie jak w grudniu. Prognozy w tym zakresie są także pesymistyczne, ale nieco lepsze od formułowanych przed miesiącem. W najbliższych miesiącach ceny wyrobów przemysłowych mogą nieznacznie rosnąć.

Wśród barier ograniczających bieżącą działalność przedsiębiorstw najbardziej uciążliwymi pozostają: niedostateczny popyt na rynku krajowym, niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej, koszty zatrudnienia oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu. W ujęciu rocznym najbardziej zwiększyło się znaczenie niejasnych i niespójnych przepisów prawnych oraz kosztów zatrudnienia.

¹⁰Zródło:http://inwestor.msp.gov.pl/portal/si/338/25130/Sytuacja_gospodarcza_w_Polsce_w_2013_roku_na_tle_innych_krajow_regionu_Europy_Sr.html

Klimat **koniunktury w budownictwie** oceniany jest w styczniu nieco mniej pesymistycznie niż w grudniu 2012 r., ale gorzej niż w analogicznym miesiącu ostatnich dziewięciu lat. Prognozy portfela zamówień, produkcji budowlano-montażowej oraz sytuacji finansowej są nieco mniej niekorzystne od formułowanych w grudniu, natomiast odpowiednie diagnozy są bardziej pesymistyczne od ocen zgłaszanych w grudniu. Przedsiębiorcy przewidują spadek cen robót budowlano-montażowych zbliżony do zapowiadanego w grudniu ub. roku.

W styczniu 2013 r., podobnie jak przed miesiącem, jako główne bariery w prowadzeniu działalności budowlanej przedsiębiorcy wskazują koszty zatrudnienia oraz konkurencję na rynku. W skali roku wzrosło m.in. znaczenie barier związanych z niedostatecznym popytem, wysokimi obciążeniami na rzecz budżetu oraz niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej. Spadło natomiast znaczenie utrudnień związanych z niedoborem wykwalifikowanych pracowników i kosztami materiałów.

Ogólny klimat **koniunktury w handlu detalicznym** jest oceniany negatywnie, gorzej niż w grudniu 2012 r. i w analogicznym miesiącu ośmiu poprzednich lat. Bardziej pesymistyczne są oceny jednostek mikro i średnich, a w jednostkach małych niekorzystne oceny są zbliżone do formułowanych w poprzednim miesiącu. Jednostki duże oceniają klimat koniunktury negatywnie wobec pozytywnych wskazań w grudniu ub. roku. Niekorzystnie i gorzej niż w poprzednim miesiącu oceniają koniunkturę przedsiębiorstwa z branż: „artykuły gospodarstwa domowego”, „żywność” oraz „pojazdy samochodowe”. W branży „włókno, odzież, obuwie” utrzymują się negatywne oceny koniunktury. Jako słabsza niż w grudniu ub. roku oceniana jest bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw, a przewidywania w tym zakresie są bardziej pesymistyczne. Utrzymuje się nadmierny poziom zapasów towarów. Pogarszają się niekorzystne prognozy dotyczące przyszłej sprzedaży oraz popytu na towary. Skala spodziewanego wzrostu cen oraz redukcji zatrudnienia jest zbliżona do przewidywań z poprzedniego miesiąca.

Wśród barier utrudniających działalność badanych przedsiębiorstw w styczniu 2013 r. nadal największe znaczenie mają: konkurencja na rynku, koszty zatrudnienia, niedostateczny popyt oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu. W stosunku do stycznia ub. roku uciążliwość barier nie uległa istotnym zmianom¹¹.

Według prognozy IBnGR słaba koniunktura będzie widoczna we wszystkich najważniejszych sekcjach polskiej gospodarki. W 2013 roku wartość dodana w przemyśle wzrośnie zaledwie o 0,4%, przy czym w pierwszym półroczu w sektorze tym spodziewać się należy spadku zarówno wartości dodanej, jak i produkcji sprzedanej. Rok 2013 będzie bardzo trudny dla

¹¹ „Koniunktura w przemyśle, budownictwie, handlu i usługach w styczniu 2013 r.” oraz „Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju. Rok 2012.” Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, styczeń 2013.

budownictwa – według prognozy Instytutu, wartość dodana w tym sektorze zmniejszy się o 1,1%, natomiast produkcja budowlano-montażowa spadnie o 1,4%. W sektorze budowlanym najslabszy będzie pierwszy kwartał, w kolejnych sytuacja powinna się stopniowo poprawiać. Stosunkowo najlepsza sytuacja będzie miała miejsce w sektorze usług rynkowych, gdzie prognozowany wzrost wartości dodanej w 2013 roku wynosi 2,4%.

Tempo wzrostu popytu krajowego w 2013 roku wyniesie 0,6%, czyli nieco więcej niż w roku poprzednim. Według prognozy Instytutu, spożycie indywidualne wzrośnie w tym czasie o 1,7%, natomiast zmniejszy się (o 1,4%) wartość nakładów brutto na środki trwałe. Spadek inwestycji w polskiej gospodarce wynikał będzie z utrzymujących się słabych nastrojów w sektorze przedsiębiorstw oraz z ograniczenia skali inwestycji infrastrukturalnych finansowanych ze środków publicznych. Ujemna dynamika inwestycji będzie w 2013 roku istotną barierą wzrostu gospodarczego w Polsce¹².

Według ekspertów PKPP Lewiatan szans dla polskiego biznesu w tym roku upatruje się w: poprawie sytuacji gospodarczej u głównych partnerów handlowych Polski, przede wszystkim w Niemczech, poprawie sytuacji w strefie euro, spadku inflacji, obniżeniu kosztu pieniądza, a co za tym idzie poprawie dostępu do kapitału, spadku cen gazu oraz obniżeniu tempa wzrostu cen ropy i paliw, i wreszcie wprowadzeniu zmian w regulacjach dotyczących stosunków pracy, które pozwolą firmom na większą elastyczność w zarządzaniu zatrudnieniem.

Tegoroczne wyzwania dla firm obejmują z kolei wyczerpywanie się funduszy unijnych z bieżącej perspektywy budżetowej UE, wahania kursu złotego, wzrost płacy minimalnej, brak zmian w regulacjach dotyczących prawa pracy oraz zamówień publicznych i w końcu większego od oczekiwanego spadku krajowej konsumpcji¹³.

1.2.3. W województwie

W 2012 roku produkcja sprzedana przemysłu w województwie ukształtowała się na poziomie wyższym od osiągniętego w 2011 roku o 0,6%. Wśród działów o znaczącym udziale w sprzedaży najwyższy wzrost wystąpił w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny - o 112,6%. Wysoka dynamika produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep w IV kwartale sprawiła, że w całym 2012 r. była ona wyższa niż rok wcześniej o 24,8%. Pomimo malejącej dynamiki stosunkowo wysoki wzrost utrzymał się w produkcji papieru i wyrobów z papieru (o 12,8%), jak również w produkcji

¹² „Stan i prognoza koniunktury gospodarczej”, kwartalny raport nr 77 (luty 2013 r.), Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Oddział w Warszawie.

¹³ http://inwestor.msp.gov.pl/portal/si/338/24924/Sytuacja_polskich_przedsiębiorstw_na_poczatku_2013_roku_jakie_szanse_i_wyzwania.html, 19 luty 2013.

artykułów spożywczych (o 7,4%). W porównaniu z rokiem poprzednim w dalszym ciągu malała sprzedaż w jednostkach produkujących wyroby z metali (o 8,2%) oraz z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 5,0%), a także maszyny i urządzenia (o 2,8%).

Wartość produkcji budowlano-montażowej w okresie 12 miesięcy 2012 r. zwiększyła się o 12,6% w porównaniu do 2011 roku. Wzrost odnotowano w jednostkach zajmujących się wznoszeniem budynków (choć trochę wolniejszy niż po III kwartałach) oraz robotami budowlanymi specjalistycznymi. Spadek produkcji utrzymywał się w przedsiębiorstwach zajmujących się przede wszystkim budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

W grudniu 2012 r. **sprzedaż detaliczna** zmniejszyła się w skali roku o 3,1% (przed rokiem jej wzrost osiągnął 11,3%). Z kolei **sprzedaż hurtowa** była o 20,8% niższa niż osiągnięta w grudniu 2011 r., podczas gdy przed rokiem odnotowano jej wzrost o 11,7%. W okresie 12 miesięcy 2012 r. sprzedaż detaliczna wzrosła w mniejszym stopniu niż w 2011 r. (2,7% wobec 10,3%), natomiast sprzedaż hurtowa zmniejszyła się o 9,5% wobec odnotowanego w 2011 r. wzrostu o 9,1%.

W okresie styczeń-grudzień 2012 roku **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było wyższe** niż w 2011 roku o **0,5%** (w kraju o 0,1%), przy czym zwiększyło się w sektorze prywatnym o 1,2%, natomiast w publicznym zmniejszyło się o 5,5%¹⁴.

1.3. RYNEK PRACY

1.3.1. Podmioty gospodarki narodowej

Na koniec grudnia 2012 roku w **Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej** w województwie świętokrzyskim zarejestrowanych było **108.068 podmiotów gospodarki narodowej** (bez rolników indywidualnych), tj. 2,7% ogółu podmiotów w kraju.

Liczba zarejestrowanych podmiotów była **wyższa** o 2.162, tj. o **2,0%** w porównaniu do 2011 roku. Na przestrzeni 2012 r. zarejestrowano 9,4 tys. nowych podmiotów (o 6,2% więcej niż przed rokiem), a wyrejestrowano 7,0 tys. (o 37,7% mniej niż w 2011 r., kiedy znaczna liczba skreśleń podmiotów wynikała z aktualizacji rejestru REGON¹⁵).

¹⁴ „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego. Grudzień 2012”.

Urząd Statystyczny w Kielcach, styczeń 2013.

¹⁵ W 2011 r. wzrost liczby skreśleń z rejestru REGON wynikał z aktualizacji rejestru w oparciu o: informacje uzyskane przez GUS z rejestru PESEL o zgonach osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz zwiększoną ilość przesłanych z urzędów miast i gmin decyzji o wykreśleniu przedsiębiorców z Ewidencji Działalności Gospodarczej w związku z porządkowaniem rejestrów gminnych przed ich przekazaniem do prowadzonej przez Ministerstwo Gospodarki – Centralnej Ewidencji Informacji o Działalności Gospodarczej powstałej 1 lipca 2011 r.

Sektor prywatny obejmował **96,9%** (104,7 tys.) ogółu podmiotów, natomiast podmioty **sektora publicznego** stanowiły w rejestrze **3,1%** (3,3 tys.).

Według kryterium **formy prawnej** 77,9% ogółu zarejestrowanych podmiotów stanowiły osoby fizyczne. W końcu grudnia 2012 r. w rejestrze REGON ich liczba kształtowała się na poziomie 84,2 tys. i była o 0,9% wyższa niż przed rokiem. Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej reprezentowane były przez 23,9 tys. podmiotów, tj. o 6,1% więcej niż w 2011 r. Najliczniejszą grupę w gronie osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej stanowiły spółki. Wśród spółek odnotowano 7,4 tys. spółek cywilnych oraz 5,2 tys. spółek handlowych. W strukturze spółek handlowych znalazło się 80,8% spółek kapitałowych i 19,2% spółek osobowych. Obok spółek handlowych, wśród osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, w rejestrze REGON wpisanych było: 3,3 tys. stowarzyszeń i organizacji społecznych, 481 spółdzielni, 236 fundacji i 3 przedsiębiorstwa państwowe.

Jako **podstawowy rodzaj prowadzonej działalności** 32,5% ogółu podmiotów zadeklarowało działalność z sekcji handel i naprawa pojazdów samochodowych, 13,3% - z sekcji budownictwo, 9,1% - przetwórstwo przemysłowe, 6,9% - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, a 6,6% - transport i gospodarka magazynowa.

Podmioty z sektora prywatnego prowadzące działalność w trzech sekcjach: handel i naprawa pojazdów samochodowych, budownictwo oraz przetwórstwo przemysłowe obejmowały ponad połowę podmiotów tego sektora (56,6%). Natomiast największy odsetek przedsiębiorstw sektora publicznego występował w sekcji edukacja (52,0%) oraz administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (12,4%).

Poziom rozwoju poszczególnych sektorów gospodarki oraz stopień urbanizacji wpływa na ilościowe zróżnicowanie terytorialne podmiotów gospodarki narodowej. Znacznie więcej podmiotów gospodarczych działa na terenach powiatów, w których dominuje sektor przemysłowy i usługowy. Na terenach o przeważającym charakterze rolniczym liczba jednostek gospodarczych jest znacznie mniejsza.

Koncentracja przedsiębiorczości utrzymuje się w stolicy województwa i jej okolicy. W Kielcach siedzibę posiadało 26,4% firm (28,5 tys.), a w powiecie kieleckim 13,5% (14,6 tys.). Łącznie te dwa powiaty skupiały blisko 40% zbiorowości podmiotów. W dalszej kolejności uplasowały się powiaty: ostrowiecki (9,7% ogółu firm w regionie), skarżyski (7,0%), starachowicki (6,5%), konecki (5,9%), sandomierski (5,8%), jędrzejowski (5,4%), buski (5,1%) oraz staszowski (4,7%). Najmniej jednostek zlokalizowanych było w powiatach: kazimierskim (1,6%), pińczowskim (2,3%), opatowskim (3,0%) i włoszczowskim (3,1%).

**Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane
w rejestrze REGON w województwie świętokrzyskim**
stan na koniec grudnia 2011 i 2012 roku

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2011 rok</i>	<i>2012 rok</i>	<i>Wzrost/ spadek do 2011 r.</i>	<i>Udział w % 2012 r.</i>
RAZEM	105.906	108.068	2.162	100,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1.807*	1.888*	81	1,7
Górnictwo i wydobywanie	121	132	11	0,1
Przetwórstwo przemysłowe	9.698	9.893	195	9,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	95	101	6	0,1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	363	396	33	0,4
Budownictwo	14.209	14.375	166	13,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	35.211	35.079	-132	32,5
Transport i gospodarka magazynowa	7.161	7.108	-53	6,6
Zakwaterowanie i gastronomia	2.868	2.876	8	2,7
Informacja i komunikacja	1.767	1.884	117	1,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3.234	3.209	-25	3,0
Obsługa rynku nieruchomości	2.949	3.012	63	2,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	7.245	7.515	270	6,9
Administrowanie i działalność wspierająca	1.739	1.848	109	1,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1.289	1.288	-1	1,2
Edukacja	3.154	3.953	799	3,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4.866	5.100	234	4,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1.602	1.644	42	1,5
Pozostała działalność usługowa	6.525	6.764	239	6,3
Pozostałe	3	3	-	-

Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach, *bez rolników indywidualnych.

Podmioty gospodarki narodowej według liczby pracujących

Ogółem	108.068
z tego:	
• małe do 9 osób	103.039 (95,3%),
• średnie od 10 - 49	4.065 (3,8%),
• duże od 50 - 249	846 (0,8%),
• powyżej 249	118 (0,1%).

W odniesieniu do 2011 r. wzrosła liczba podmiotów małych o liczbie pracujących do 9 osób (o 2,6%) i dużych o liczbie pracujących 50 osób i więcej (o 0,5%), a zmniejszyła się liczba jednostek średnich o liczbie pracujących od 10 do 49 osób (o 9,2%).

Na rozwój przedsiębiorczości, tak w kraju jak i w województwie, znaczny wpływ wywiera Sektor Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Wśród jednostek małych o liczbie pracujących do 9 osób, dominują podmioty osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Największa liczba jednostek małych skupiona była w sekcji handel i naprawa pojazdów samochodowych - 34,3 tys. (33,3% ogółu podmiotów małych). Największą liczbę podmiotów średnich odnotowano w sekcji edukacja - 1,1 tys. (25,9% ogółu podmiotów średnich), natomiast wśród podmiotów dużych - w sekcji przetwórstwo przemysłowe - 0,2 tys. (22,6% ogółu podmiotów dużych)¹⁶.

Szczegółowe dane dotyczące podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON przedstawiają **Tablice Nr 3 i 4 Aneksu Statystycznego**.

1.3.2. Pracujący w gospodarce narodowej

W kraju w 2011 roku liczba pracujących w gospodarce narodowej, z uwzględnieniem jednostek małych oraz pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych, wyniosła **13.911.203 osoby** i była wyższa o 132.950 osób (o 1,0%) od notowanej w 2010 roku.

Przeszło trzykrotnie więcej osób pracowało w prywatnym sektorze gospodarki - 10.746.120 (77,2%), w publicznym zaś - 3.165.083 (22,8%). Ponad połowę (61,4%) stanowili pracujący w czterech sekcjach PKD: przemyśle (20,9%), rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (17,1%), handlu; naprawach pojazdów samochodowych (15,6%) oraz edukacji (7,8%).

W województwie liczba pracujących w 2011 roku wyniosła **462.764 osoby** i była wyższa o 4.350 osób (o 0,9%) w porównaniu do 2010 roku.

Z ogólnej liczby pracujących większość zatrudniona była **w sektorze prywatnym - 367.896 osób (79,5%)**, w mniejszości zaś pozostawali pracownicy **sektora publicznego - 94.868 osób (20,5%)**.

¹⁶ „Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w woj. świętokrzyskim, Stan na koniec 2012 r.”, luty 2013.

Najwięcej pracujących pozostaje nadal w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybactwie (32,4%), następnie w: przemyśle (17,7%), handlu i naprawach pojazdów samochodowych (13,0%), edukacji (6,8%), budownictwie oraz opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (po 6,0%), transporcie i gospodarce magazynowej (4,4%) oraz administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (4,2%). Łącznie pracujący w tych sekcjach stanowili **90,5%** ogólnej ich liczby.

W strukturze pracujących w poszczególnych sektorach gospodarki występują dysproporcje pomiędzy województwem a krajem.

W sektorze I gospodarki (głównie w rolnictwie) **pracowało 32,4% ogółu pracujących** (w kraju 17,1%), **w sektorze II** (przemysł i budownictwo) - **23,7%** (w kraju 27,4%), zaś **w sektorze III** (usługi) - **43,9%** (w kraju 55,5%).

Udział pracujących w rolniczym sektorze gospodarki w województwie jest prawie dwukrotnie wyższy niż w kraju, natomiast sektory produkcyjny i usługowy mają mniejszą reprezentację pracujących (odpowiednio o: 3,7 i 11,6 p.p.).

W odniesieniu do 2010 roku zmniejszył się udział pracujących w rolnictwie (w województwie - o 0,3 p.p., w kraju - o 0,2 p.p.), natomiast zwiększył się udział pracujących w przemyśle (o 0,1 p.p. w województwie oraz bez zmian w kraju) oraz usługach (odpowiednio po 0,2 p.p.).

Dynamika pracujących w 2011 roku

Sekcje i Działy PKD	Świętokrzyskie	Polska
	koniec 2010=100	
Ogółem	100,9	101,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	100,0	99,9
Przemysł	100,5	99,9
Budownictwo	105,2	104,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	101,6	99,4
Transport i gospodarka magazynowa	105,2	103,9
Zakwaterowanie i gastronomia	109,0	99,4
Informacja i komunikacja	101,0	104,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	92,3	102,6
Obsługa rynku nieruchomości	108,1	101,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	110,2	106,4
Administrowanie i działalność wspierająca	104,4	101,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	97,3	98,8
Edukacja	96,3	100,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	102,2	101,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	106,6	103,5
Pozostała działalność usługowa	101,7	106,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS i Urzędu Statystycznego w Kielcach.

- 1) W 2011 roku dynamika wzrostu liczby pracujących w województwie i w kraju ukształtowała się na zbliżonym poziomie (0,9% wobec 1,0%).
- 2) Liczba pracujących w kraju w większości sekcji PKD zwiększyła się w porównaniu do 2010 roku, przy czym najwyższy wzrost odnotowano w: pozostałej działalności usługowej (6,9%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 6,4%) oraz budownictwie (o 4,7%). W województwie również dominował wzrost w dynamice pracujących, dotyczył on aż 12 sekcji PKD (na 16 ogółem). Największy przyrost odnotowano w sekcjach: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 10,2%), zakwaterowanie i gastronomia (o 9,0%), obsługa rynku nieruchomości (o 8,1%) oraz działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 6,6%).
- 3) Największe różnice w dynamice liczby pracujących w województwie w porównaniu do kraju wystąpiły w dwóch sekcjach. W działalności finansowej i ubezpieczeniowej zanotowano spadek liczby zatrudnionych w województwie przy jednoczesnym wzroście w kraju (różnica 10,3 p.p.). Odwrotne tendencje odnotowano w sekcji zakwaterowanie i gastronomia - gdzie wartości te różniły się o 9,6 p.p., przy czym to w województwie miał miejsce wzrost liczby pracujących, a w kraju spadek.

1.3.3. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

W kraju przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. nieznacznie zwiększyło się w porównaniu z poprzednim rokiem, przy czym jego dynamika słabła w kolejnych kwartałach, a w IV kwartale odnotowano spadek zatrudnienia w skali roku (o 0,6%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. ukształtowało się na poziomie 5.548,7 tys. osób, tj. **o 0,1% wyższym** niż w 2011 r. (wobec wzrostu o 3,2% przed rokiem). **Wzrost** notowano m.in. w: działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,2%), informacji i komunikacji (o 3,8%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 2,4%), budownictwie (o 2,1%, ale od października 2012 r. obserwowano spadek w ujęciu rocznym) oraz górnictwie i wydobywaniu (o 1,7%). Najbardziej **obniżyło się** zatrudnienie w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,9%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 4,3%). W przetwórstwie przemysłowym przeciętne zatrudnienie było również niższe niż w 2011 r. (o 0,9%)¹⁷.

W okresie styczeń-grudzień 2012 r. **przeciętne zatrudnienie w Świętokrzyskim wyniosło 117.113 osób** i w porównaniu do 12 miesięcy poprzedniego roku było **wyższe o 0,5%** (przed rokiem wzrost wyniósł 1,5%). Na przestrzeni roku zatrudnienie zwiększyło się w sektorze prywatnym o 1,2% (do 105.886 osób), podczas gdy w sektorze publicznym liczebność kadry pracowniczej zmniejszyła się o 5,5% (do 11.227 osób). Największy wzrost

¹⁷ „Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju. Rok 2012”. Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 28 stycznia 2013.

przeciętnego zatrudnienia odnotowano w sekcji administrowanie i działalność wspierająca (o 8,4%), a spadek - w zakwaterowaniu i gastronomii (o 12,9%). Ze względu na rodzaj działalności, w strukturze zatrudnienia większość stanowiły jednostki przemysłowe (51,8% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw). Duży odsetek zatrudnionych grupowały także jednostki handlowe (20,4%) oraz budowlane (11,6%)¹⁸.

1.3.4. Wskaźnik zatrudnienia

Wskaźnik zatrudnienia jest jednym z podstawowych mierników rynku pracy. Informuje o procentowym udziale ludności pracującej w ogólnej liczbie ludności danej kategorii (wyróżnionej ze względu na wiek, poziom wykształcenia czy miejsce zamieszkania itp.). Zgodnie z BAEL oznacza udział pracujących w ogólnej liczbie osób w wieku 15 lat i więcej¹⁹.

Wskaźnik zatrudnienia w latach 2005-2012

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale (w %)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Świętokrzyskie	44,1	46,8	51,6	51,6	51,0	50,4	49,6	49,3
Polska	45,9	47,5	49,5	51,0	50,4	50,2	50,3	50,4

Ożywienie gospodarcze w 2007 roku oznaczało ugruntowanie pozytywnych trendów zarysowujących się od 2003 roku. Wzrost zatrudnienia i spadek bezrobocia przybrały na sile w 2006 roku, co zaowocowało m.in. wzrostem współczynnika zatrudnienia, tak w kraju (o 1,6 punktu procentowego w porównaniu do 2005 r.), jak i w województwie (o 2,7 p.p.). W 2007 roku odnotowano dalszy wzrost wskaźnika zatrudnienia (w kraju o 2,0 p.p., w województwie o 4,8 p.p.). W 2008 roku współczynnik zatrudnienia w województwie utrzymał się na niezmiennym od 2007 roku poziomie i wyniósł 51,6%, zaś w kraju wzrósł o 1,5 p.p. do poziomu 51,0%.

Począwszy od 2009 roku większość krajów Unii Europejskiej popadło w głęboką recesję. Jedyne Polsce udało się uniknąć negatywnych skutków załamania gospodarczego, a wskaźnik zatrudnienia utrzymywał się od 2009 roku do 2012 roku na niemal stałym poziomie - między 50,2% a 50,4%. **W województwie** zaś obniżał się stopniowo i w IV kwartale 2012 roku wyniósł **49,3%** (na przestrzeni lat 2009-2012 zmniejszył się o 1,7 p.p.).

¹⁸ „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego. Grudzień 2012”, Urząd Statystyczny w Kielcach, 29 stycznia 2013.

¹⁹ Sedlak&Sedlak, www.rynekpracy.pl

Najwyższy miernik odnotowano w województwie mazowieckim (55,1%), z kolei najniższy w warmińsko-mazurskim (46,0%)²⁰.

Wskaźnik zatrudnienia jest zdecydowanie wyższy wśród mężczyzn - w Świętokrzyskim w IV kwartale 2012 roku wyniósł 57,3% (w kraju - 58,4%), zaś wśród kobiet - 41,4% (w kraju - 43,0%). W skali roku współczynnik ten obniżył się o 0,5 p.p. wśród kobiet i o 0,1 p.p. wśród mężczyzn.

Znaczniejszy wskaźnik zatrudnienia występuje u mieszkańców wsi - w omawianym okresie wyniósł on 51,8% (w kraju 50,8%), tj. o 1,1 p.p. mniej niż w IV kwartale 2011 roku, niższy zaś w miastach - 46,6% (w kraju - 50,1%), tj. o 1,2 p.p. wyższy niż rok wcześniej.

Najwyższy poziom wskaźnika zatrudnienia odnotowano w grupie osób w wieku 35-44 lata - 80,0% (mniej o 1,1 p.p. niż w analogicznym okresie roku ubiegłego), a najniższy w wieku 55 lat i więcej - 22,5% (o 0,1 p.p. mniej niż przed rokiem).

Największe zaangażowanie w procesie pracy miały osoby legitymujące się wykształceniem wyższym - 72,0% (spadek o 3,4 p.p.), zaś najmniejsze osoby z wykształceniem gimnazjalnym i podstawowym - 18,6% (spadek o 1,5 p.p.)²¹.

Unijna strategia wzrostu na najbliższe dziesięciolecie „*Europa 2020*” zakłada potrzebę wspólnego działania państw członkowskich na rzecz wychodzenia z kryzysu oraz wdrażania reform umożliwiających sprostanie wyzwaniom związanym z globalizacją, starzeniem się społeczeństwa czy rosnącą potrzebą racjonalnego wykorzystania zasobów. Komisja Europejska zaproponowała wskaźniki umożliwiające monitorowanie postępów w realizacji zakładanych celów. Jednym z nich jest **zwiększenie wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata do co najmniej 75%**. Tymczasem po okresie wzrostu współczynnika zatrudnienia dla UE w latach 2005 (68,0%) do 2008 (70,3%), począwszy od 2009 roku nastąpił jego spadek (69,0%) i w 2011 roku osiągnął on wartość 68,6%. **Cele krajowe strategii 2020 określają wzrost wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata do co najmniej 71%**. Polska poważnie odbiega od zakładanych priorytetów. Od 2005 roku współczynnik zatrudnienia (58,3%) wzrastał i w 2008 roku osiągnął maksymalny dotychczasowy poziom 65,0%, a następnie w 2009 roku (64,9%) i w latach następnych zmniejszał się do wartości 64,7% w 2012 roku. **W Świętokrzyskim wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata w 2005 roku wyniósł 57,1%**. W kolejnych latach wykazywał tendencje wzrostowe a najwyższy poziom osiągnął w 2008 roku (67,4%). Od 2009 roku (65,1%) zmniejszał się sukcesywnie, aby **w 2012 roku osiągnąć wartość 64,1%**.

²⁰ „Wskaźnik zatrudnienia w województwach w IV kw. 2012.”, Sedlak&Sedlak, www.rynekpracy.pl

²¹ „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie świętokrzyskim w IV kwartale 2012r”. Informacja Sygnalna, Urząd Statystyczny w Kielcach, marzec 2013.

1.3.5. Bezrobocie

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec grudnia 2012 roku wyniosła **86.708 osób** i była wyższa o 3.491 osób (o 4,2%) w porównaniu do końca grudnia 2011 roku.

Na przestrzeni 2012 roku zarejestrowano 101.896 bezrobotnych, tj. o 1.369 osób mniej (o 1,3%) niż w 2011 roku. Liczba wyrejestrowanych wyniosła 98.405 osób i w porównaniu do 2011 roku była niższa o 3.784 osoby (o 3,7%).

W odniesieniu do grudnia 2011 r. zmniejszyła się populacja bezrobotnych kobiet o 333 osoby (o 0,8%), a zwiększyła mężczyzn - o 3.824 (o 9,5%). Na koniec 2012 roku odsetek kobiet w strukturze bezrobotnych zmalał do poziomu 49,1% (wobec 51,6% w 2011 r.), natomiast mężczyzn wzrósł do 50,9%.

Z ogólnej liczby bezrobotnych 55,4%, tj. 48.051 osób mieszkało na wsi.

Bezrobotni pozostający w ewidencji urzędów pracy to głównie osoby, które poprzednio pracowały - 77,7% ogółu (67.345 osób). W odniesieniu do 2011 roku grupa ta zwiększyła się o ponad 4 tys. osób (o 6,4%). Spośród bezrobotnych pracujących przed zarejestrowaniem się w urzędach pracy 2.818 to osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy (4,2%), co oznacza prawie dwukrotny wzrost liczebności tej grupy w porównaniu do ubiegłego roku.

Odsetek bezrobotnych do 25 roku życia na koniec 2012 roku wyniósł 20,8% (wobec 21,9% w 2011 roku). Osoby w wieku 25-34 lata stanowiły 30,9% ogółu pozostających bez pracy (w 2011 roku - 31,1%). Łącznie osoby w wieku 18-34 lata stanowiły 51,7% ogółu, tj. o 1,3 punktu proc. mniej niż rok wcześniej.

Zwiększyła się liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 1.147 osób). Na koniec 2012 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy pozostawało 17.886 osób (20,6% ogółu) należących do tej kategorii bezrobotnych, a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 0,5 punktu proc.

Charakterystyczną cechą struktury bezrobocia pozostaje niski poziom wykształcenia zarejestrowanych oraz długotrwałe pozostawanie bez pracy. Najwięcej osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (28,4%) oraz gimnazjalne i niższe (21,0%). Łącznie obie grupy stanowiły 49,4% ogółu.

W rejestrach urzędów pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało 36,8% ogółu bezrobotnych, wśród których 55,6% stanowiły kobiety. W porównaniu do grudnia 2011 roku populacja ta zwiększyła się o 9,3%.

Wskaźnik płynności rynku pracy wyrażony, jako stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w okresie 12 miesięcy 2012 roku do nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie wyniósł 41,4%.

**Podstawowe dane dotyczące bezrobocia w woj. świętokrzyskim
na tle innych województw**

Lp.	Wyszczególnienie	GRUDZIEŃ 2011 r.		GRUDZIEŃ 2012 r.	
1	Liczba bezrobotnych	POLSKA	1.982.676	POLSKA	2.136.815
		Świętokrzyskie	83.217	Świętokrzyskie	86.708
		Mazowieckie	246.739	Mazowieckie	271.927
		Śląskie	186.187	Śląskie	205.459
		Podkarpackie	146.208	Małopolskie	161.161
		Małopolskie	145.094	Dolnośląskie	157.369
		Dolnośląskie	143.575	Podkarpackie	153.807
2	Stopa bezrobocia* w %	POLSKA	12,5	POLSKA	13,4
		Świętokrzyskie	15,2	Świętokrzyskie	15,8
		Warmińsko-Mazurskie	20,2	Warmińsko-Mazurskie	21,2
		Zachodniopomorskie	17,6	Zachodniopomorskie	18,1
		Kujawsko-Pomorskie	17,0	Kujawsko-Pomorskie	17,9
		Podkarpackie	15,5	Podkarpackie	16,3
		Lubuskie	15,4	Lubuskie	15,8
3	Liczba bezrobotnych kobiet	POLSKA	1.060.204	POLSKA	1.099.186
		Świętokrzyskie	42.901	Świętokrzyskie	42.568
		Mazowieckie	122.204	Mazowieckie	130.023
		Śląskie	104.370	Śląskie	112.316
		Małopolskie	78.803	Małopolskie	84.177
		Wielkopolskie	78.369	Wielkopolskie	81.292
		Kujawsko-Pomorskie	78.254	Kujawsko-Pomorskie	80.499
4	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi	POLSKA	874.488	POLSKA	938.975
		Świętokrzyskie	46.231	Świętokrzyskie	48.051
		Mazowieckie	108.992	Mazowieckie	118.669
		Podkarpackie	91.186	Podkarpackie	96.555
		Małopolskie	80.494	Małopolskie	88.045
		Lubelskie	66.638	Lubelskie	72.053
		Wielkopolskie	64.085	Wielkopolskie	69.996

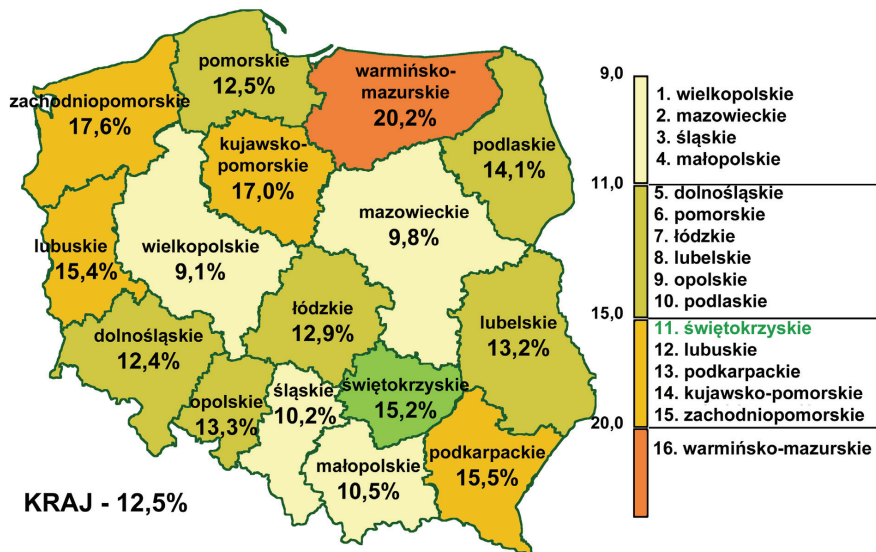
* Stopa bezrobocia w 2011 roku po korekcie GUS.

Bezrobotni zamieszkali na wsi w Świętokrzyskim stanowili 55,4% ogółu zarejestrowanych (w kraju 43,9%), co oznacza drugie miejsce po woj. podkarpackim (62,8%).

Pod względem udziału kobiet (49,1%) w strukturze bezrobotnych uplasowaliśmy się w gronie pięciu województw (razem z lubelskim, łódzkim, mazowieckim i podlaskim), w których odsetek ten był niższy od odsetka mężczyzn. W populacji bezrobotnych w kraju przeważały kobiety (51,4%).

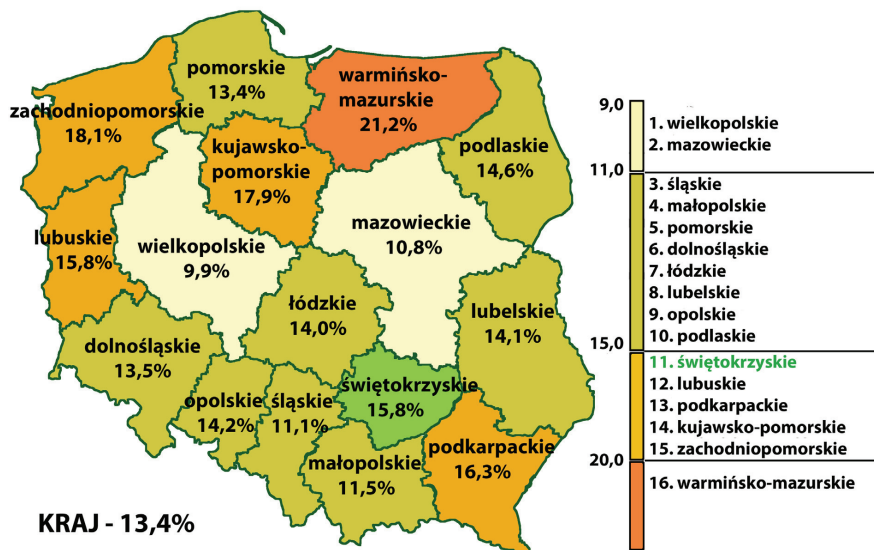
Stopa bezrobocia według województw

stan na 31.12.2011 r.*

* stopa bezrobocia na koniec 2011 r. po korekcie GUS.

stan na 31.12.2012 r.

Stopa bezrobocia rejestrowanego to wyrażony w procentach stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo (bezrobotnych i pracujących).

W kraju stopa bezrobocia na koniec 2011 roku wyniosła 12,5%, a **w 2012 roku 13,4%**. **W województwie** odpowiednio: 15,2% i **15,8%**.

Wysokość stopy bezrobocia jest znacznie zróżnicowana w zależności od województwa. Najwyższa dla warmińsko-mazurskiego 21,2%, natomiast najniższa dla wielkopolskiego 9,9%. Sytuacja taka jest spowodowana m.in. nierównomiernym stopniem rozwoju gospodarczego i infrastruktury w poszczególnych regionach kraju, a także wysokością inwestycji przeznaczonych na ich rozwój.

Stopa bezrobocia w Unii Europejskiej²² (UE-27) w grudniu 2012 roku była najwyższa od sierpnia 1998 roku i wyniosła **10,7%**. Stopa bezrobocia dla Polski, obliczana według metodologii Eurostatu, wyniosła w grudniu 2012 roku 10,4% (wobec 10,0% w grudniu 2011 roku). Wśród krajów UE-27 najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w Hiszpanii - 26,1%, Grecji - 25,7% oraz Portugalii - 17,3%. Najniższe bezrobocie odnotowano w Austrii - 4,7%, Luksemburgu i Niemczech - po 5,4% oraz Holandii - 5,8%²³.

Ze względu na różnice w poziomie rozwoju poszczególnych województw oraz ilość podmiotów gospodarczych działających na regionalnych rynkach pracy występują znaczne dysproporcje pod względem liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. W 2012 roku w woj. świętokrzyskim pracodawcy zgłosili do urzędów pracy **26.190 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**, tj. o 3.775 więcej (16,8%) w porównaniu do 2011 roku²⁴.

W kraju na przestrzeni 2012 roku do powiatowych urzędów pracy wpłynęło 787,0 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, tj. o 43,9 tys. (o 5,9%) więcej niż w okresie styczeń-grudzień 2011 roku²⁵.

²² Zharmonizowana stopa bezrobocia w Unii Europejskiej dotyczy grupy bezrobotnych w wieku 15-74 lata. Obliczana jest przez EUROSTAT na podstawie kwartalnych wyników badania siły roboczej (w Polsce BAEL) oraz miesięcznych danych z bezrobocia rejestrowanego.

²³ Źródło: dane EUROSTAT z kwietnia 2013 r.

²⁴ Jest to suma zgłoszonych przez pracodawców wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz miejsc aktywizacji zawodowej (staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne).

²⁵ Wyliczenia własne na podstawie „*Informacji o bezrobotnych i poszukujących pracy*” z poszczególnych miesięcy 2012 r., Departament Rynku Pracy MPiPS, Warszawa.

1.4. PODSUMOWANIE

- Świętokrzyskie należy do województw, w których liczba ludności maleje najszybciej. Na koniec 2011 roku liczba ludności w województwie wyniosła 1.278,1 tys. osób, tj. o 4,4 tys. mniej niż w końcu 2010 roku. W kraju od czterech lat utrzymuje się dodatni przyrost rzeczywisty.
- W strukturze ludności przeważali mieszkańcy wsi, którzy stanowili 55,0% ogółu (w miastach mieszkało 45,0%). *W kraju* udział ludności miejskiej był wyższy i wyniósł 60,7%, natomiast na wsi mieszkało 39,3%.
- Większość mieszkańców województwa stanowią kobiety, a ich udział wyniósł 51,2% (*w kraju* - 51,6%).
- W Świętokrzyskim, podobnie jak w kraju, obserwowano nadal niekorzystne tendencje świadczące o starzeniu się społeczeństwa:
 - odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym obniżył się i na koniec 2011 r. wyniósł 17,9% (*w kraju* 18,5%),
 - nieznacznie zmniejszył się udział osób w wieku produkcyjnym do 63,5% (*w kraju* 64,2%),
 - zwiększył się odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym do 18,6% (*w kraju* 17,3%),
 - rośnie współczynnik obciążenia demograficznego, tj. liczby osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającej na 100 osób w wieku produkcyjnym. W 2011 r. wskaźnik ten wynosił 58 osób (*w kraju* 56 osób). Niekorzystne zmiany dotyczą zmniejszania się liczby i udziału dzieci i młodzieży, przy jednoczesnym wzroście populacji osób w wieku poprodukcyjnym.
- Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w woj. świętokrzyskim na koniec grudnia 2012 r. wyniosła 108,1 tys. (2,7% ogółu podmiotów w kraju) i była wyższa o 2,2 tys. w odniesieniu do 2011 r.
- W 2011 roku grupa pracujących w gospodarce narodowej w województwie liczyła 462,8 tys. osób, tj. o 4,4 tys. (0,9%) więcej niż w roku 2010 (*w kraju* wzrost o 1,0%). Przeszło trzykrotnie więcej osób pracowało w sektorze prywatnym - 79,5% (*w kraju* 77,2%), w publicznym zaś - 20,5% (*w kraju* 22,8%).
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w Świętokrzyskim w 2012 roku wyniosło 117,1 tys. osób i w porównaniu do roku 2011 było wyższe o 0,5% (*w kraju* o 0,1%).
- Wskaźnik zatrudnienia w województwie począwszy od IV kwartału 2009 roku (51,0%) obniżał się stopniowo osiągając w IV kwartale 2012 roku wartość 49,3%, tj. zmniejszył się o 1,7 punktu procentowego (*w kraju* pozostał na niezmiennym poziomie - 50,4%).

2. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA

2.1. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA

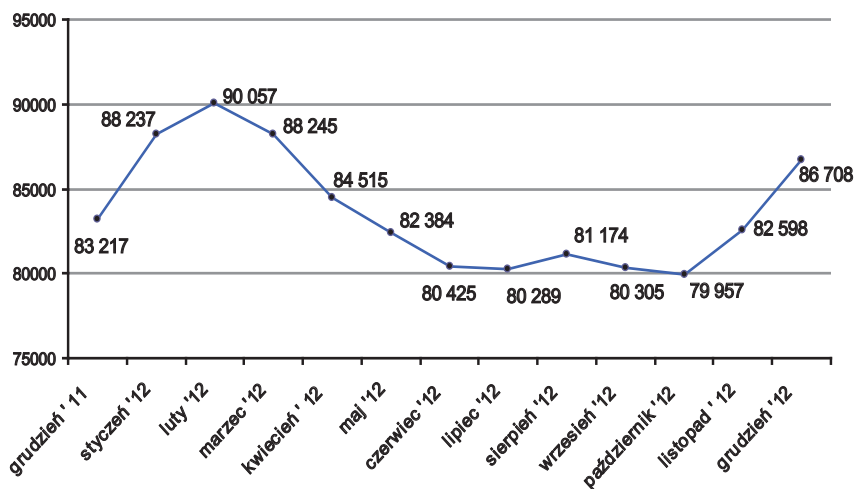
2.1.1. Zmiany poziomu bezrobocia

Na przestrzeni 2012 roku poziom bezrobocia w województwie ulegał sezonowym wahaniom. W okresie dwóch pierwszych miesięcy obserwowano wzrost liczby bezrobotnych, natomiast w marcu i kwietniu świętokrzyskie było jednym z województw, w którym wystąpił najsilniejszy procentowy spadek bezrobocia (odpowiednio o: 2,0% i 4,2%).

Tendencja spadkowa utrzymała się niemal we wszystkich kolejnych miesiącach, aż do października, kiedy liczba pozostających bez pracy wyniosła 79.957 osób i była najniższa na przestrzeni całego roku.

Od listopada miał miejsce wzrost liczby osób rejestrujących się w urzędach pracy. **Na koniec grudnia 2012 roku populacja bezrobotnych liczyła 86.708 osób, tj. o 3.491 więcej (o 4,2%) w odniesieniu do 2011 roku (w kraju - wzrost o 7,8%).**

Liczba bezrobotnych w okresie od grudnia 2011 r. do grudnia 2012 r.

Liczba bezrobotnych na koniec 2011 roku oraz w poszczególnych kwartałach 2012 roku przedstawiała się następująco:

<i>Kwartał</i>	<i>Liczba bezrobotnych na koniec kwartału</i>	<i>Wzrost / spadek bezrobocia w liczbach bezwzględnych</i>	<i>Dynamika wzrostu / spadku bezrobocia w %</i>
IV 2011	83.217		
I 2012	88.245	5.028	6,0
II 2012	80.425	- 7.820	- 8,9
III 2012	80.305	- 120	- 0,1
IV 2012	86.708	6.403	8,0

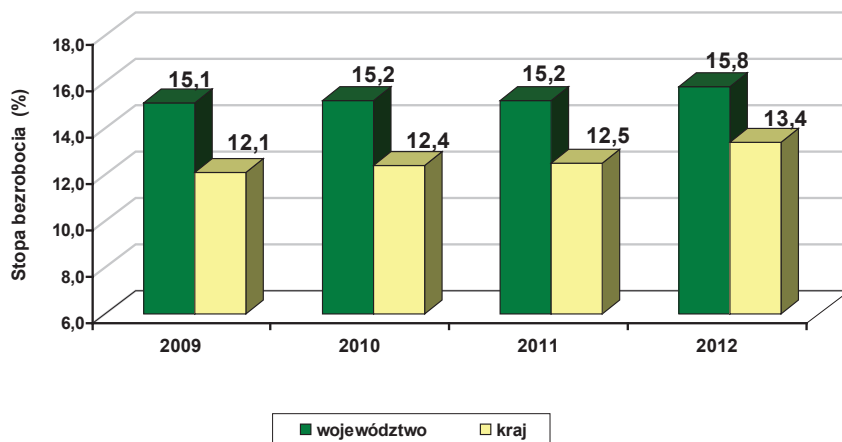
Wpływ na sytuację na rynku pracy miały przede wszystkim:

- niekorzystne uwarunkowania w gospodarce światowej i europejskiej oddziaływujące negatywnie na koniunkturę krajową,
- trudna sytuacja gospodarcza w Polsce, przejawiająca się m.in. słabnącym tempem wzrostu PKB w kolejnych kwartałach 2012 roku,
- pogarszająca się dynamika, zarówno w kraju i województwie, wzrostu przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw,
- zwiększenie liczby osób pozostających bez pracy i stopy bezrobocia,
- napływ środków unijnych na inwestycje i infrastrukturę, rozwój przedsiębiorczości i kapitału ludzkiego oraz rozwój obszarów wiejskich i ochronę środowiska, łagodzący negatywne zjawiska na rynku pracy,
- zwiększone środki Funduszu Pracy na aktywne programy rynku pracy oraz wzrost liczby ofert pracy, głównie subsydiowanej z sektora publicznego,
- wstrzymanie w miesiącach zimowych prac sezonowych przede wszystkim w rolnictwie, budownictwie i turystyce, w tym powroty osób po okresie zatrudnienia za granicą,
- rejestracja osób powracających do ewidencji po zakończeniu programów i projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy,
- rozwiązywanie umów o pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

2.1.2. Stopa bezrobocia

Na koniec grudnia 2012 roku **stopa bezrobocia w województwie** wyniosła **15,8%**, a w kraju 13,4%. Analizowany wskaźnik **zwiększył się o 0,6 punktu procentowego** w odniesieniu do 2011 roku, natomiast w kraju wzrósł o 0,9 p.p.

Stopa bezrobocia w województwie i kraju w latach 2009 - 2012

2.1.3. Bezrobocie regionalne: poziom i stopa bezrobocia w powiatach

Na przestrzeni 2012 roku w większości powiatów województwa odnotowano zwiększenie zarówno liczby bezrobotnych osób, jak i stopy bezrobocia.

Na koniec grudnia 2012 roku **najwięcej** osób pozostających bez pracy zarejestrowanych było w powiatach:

- kieleckim	14.240 osób,	- skarżyskim	7.646,
- m. Kielce	11.686,	- koneckim	7.218,
- ostrowieckim	9.150,	- starachowickim	7.215.

Najmniej bezrobotnych odnotowano w powiatach:

- pińczowskim	1.764 osoby,	- włoszczowskim	2.965,
- kazimierskim	2.088,	- buskim	3.285.

W porównaniu do grudnia 2011 roku **najwyższy wzrost** liczby bezrobotnych miał miejsce w powiatach: kieleckim o 1.026 osób (7,8%), m. Kielce o 882 (8,2%) i starachowickim o 464 (6,9%). **Spadek** poziomu bezrobocia zanotowano tylko w powiatach koneckim o 162 osoby (2,2%), kazimierskim o 21 osób (1,0%) oraz jędrzejowskim o 5 osób (0,1%).

Stopa bezrobocia na koniec 2012 roku w **podregionie kieleckim** ukształtowała się na poziomie **17,5%**, a **dla podregionu sandomiersko-jędrzejowskiego** wyniosła **13,3%** (w 2011 r. odpowiednio: 16,8% i 13,0%).

Terytorialne zróżnicowanie wysokości stopy bezrobocia na koniec 2012 roku:

- **najniższa** na południu województwa w: wzrost/spadek w pkt. proc. do 2011r.

▪ buskim	9,0%,	(+ 0,4),
▪ pińczowskim	10,0%,	(+ 0,5),
oraz m. Kielce	10,7%,	(+ 0,8),

- **najwyższa** na północy województwa w:

▪ skarżyskim	26,5%,	(+ 0,7),
▪ opatowskim	22,5%,	(+ 0,9),
▪ koneckim	22,4%,	(- 0,3),
▪ ostrowieckim	21,0%	(+ 0,6).

W pozostałych powiatach stopa bezrobocia wyniosła: 19,6% w kieleckim, 18,4% w starachowickim, 14,3% w włoszczowskim, 13,7% w jędrzejowskim, po 12,8% w sandomierskim i staszowskim oraz 12,5% w kazimierskim.

Spadek stopy bezrobocia odnotowano tylko w powiatach koneckim (0,3 punktu procentowego) oraz kazimierskim (o 0,1 p.p.), natomiast w powiecie jędrzejowskim analizowany wskaźnik nie uległ zmianie. W pozostałych powiatach miał miejsce **wzrost** stopy bezrobocia, w tym najwyższy w: kieleckim (o 1,2 p.p.), starachowickim (o 1 p.p.) i opatowskim (o 0,9 p.p.).

Szczegółowe dane dotyczące stopy bezrobocia w powiatach na koniec 2011 i 2012 roku przedstawiono w **Tablicy Nr 9 Aneksu Statystycznego**.

2.1.4. Podstawowe składniki bilansu bezrobotnych

I. Nowo zarejestrowani bezrobotni „napływy”

W 2012 roku w powiatowych urzędach pracy województwa **zarejestrowano 101.896 bezrobotnych**. W porównaniu do 2011 roku „napływy” był niższy o 1.369 osób, tj. o 1,3%.

Wśród nowo zarejestrowanych:

- 18,8% stanowili rejestrujący się po raz pierwszy, tj. 19.113 osób, (w 2011 roku - 17,4%, tj. 17.984 osoby),
- 81,2% powracający do rejestracji po raz drugi i kolejny, tj. 82.783 osoby, (w 2011 roku - 82,6%, tj. 85.281 osób).

Jednocześnie z ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych:

- 76.761 to osoby poprzednio pracujące (75,3%),
- 47.357 osób zamieszkiwało w mieście (46,5%),
- 54.539 osób zamieszkiwało na wsi (53,5%),
- 46.318 osób to kobiety (45,5%), a 55.578 to mężczyźni (54,5%),
- 24.736 osób posiadało prawo do zasiłku (24,3%),
- 13.671 to osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (13,4%), w tym 4.097 to osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia (4,0%),

wybrane grupy osób pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

- 31.252 to bezrobotni do 25 roku życia (30,7%),
- 44.439 to długotrwale bezrobotni (43,6%),
- 17.070 to bezrobotni powyżej 50 roku życia (16,8%),
- 25.181 to bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych (24,7%),
- 33.033 to bezrobotni bez doświadczenia zawodowego (32,4%).

Z analizy „napływu” bezrobotnych w 2012 roku wynika, iż **zmniejszyła się** grupa powracających do rejestrów bezrobocia (o 2,5 tys.), natomiast **wzrosła** liczba osób rejestrujących się po raz pierwszy (o 1,1 tys.).

W odniesieniu do 2011 roku mniej zarejestrowało się zarówno mieszkańców miast (o 1,2 tys.), jak i wsi (o 185). Liczba nowo zarejestrowanych kobiet była niższa o 3,0 tys., natomiast mężczyzn o 1,6 tys. wyższa.

W wybranych grupach osób pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy znaczne zmniejszenie „napływu” odnotowano wśród długotrwale bezrobotnych (o 3,5 tys.) i osób bez doświadczenia zawodowego (o 2,4 tys.).

Najwięcej nowo zarejestrowanych zanotowano w powiatach: kieleckim - 17.255 osób, m. Kielce - 14.098, ostrowieckim - 10.884, skarżyskim - 9.136, starachowickim - 8.975 i koneckim - 8.790.

Najmniej osób zarejestrowano w powiatach: kazimierskim - 1.965 oraz pińczowskim - 2.025.

W porównaniu do 2011 roku liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych **zmniejszyła się w dziewięciu powiatach**, w tym najwięcej w powiecie ostrowieckim (o 508 osób), w pozostałych spadek był mniejszy i kształtował się od 418 osób w powiecie staszowskim do 40 osób w powiecie kazimierskim.

Natomiast **wzrost** zanotowano w pięciu powiatach: buskim (o 335 osób), kieleckim (o 200), włoszczowskim (o 161), skarżyskim (o 46) i pińczowskim (o 5).

II. Bezrobotni wyrejestrowani „odpływ”

Na przestrzeni 2012 roku **wyłączono** z ewidencji urzędów pracy **98.405 bezrobotnych**, tj. o 3.784 osoby mniej (o 3,7%) niż w 2011 roku.

Podstawową przyczyną wyłączenia z ewidencji bezrobotnych było podjęcie pracy przez 42.163 osoby, tj. **42,8%** wyrejestrowanych (o 2.163 osoby mniej niż w 2011 r.), z tego:

- zatrudnienie niesubsydiowane podjęły - 35.144 osoby, tj. 83,4% ogółu podejmujących pracę (o 3.019 osób mniej w odniesieniu do 2011 r.),
- zatrudnienie subsydiowane podjęło - 7.019 osób, tj. 16,6% (o 856 osób więcej w odniesieniu do 2011 r.).

Drugą co do wielkości składową odpływu stanowili wyłączeni z powodu nie potwierdzenia gotowości do pracy - 22.154 osoby, tj. **22,5%** (o 2.836 osób mniej niż w 2011 roku).

Ponadto 34.088 bezrobotnych (34,7%) wyłączonych zostało z powodu:

- rozpoczęcia stażu - 10.137 osób, tj. 10,3% wyłączeń,
- rozpoczęcia szkolenia - 3.074 osoby, tj. 3,1%,
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej - 1.329 osób, tj. 1,4%,
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego - 7.088 osób, tj. 7,2%,
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy - 3.300 osób, tj. 3,4%,
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych, uprawnień do świadczenia przedemerytalnego, ukończenia 60/65 lat - 2.155 osób, tj. 2,2%,
- podjęcia nauki - 634 osoby, tj. 0,6%,
- pozostałych przyczyn - 6.371 osób, tj. 6,5%.

W związku ze zwiększeniem środków FP przeznaczonych na aktywizację bezrobotnych w porównaniu do 2011 roku odnotowano **wzrost** liczby osób objętych aktywnymi programami rynku pracy, w tym w ramach zatrudnienia subsydiowanego (o 0,9 tys.) oraz stażu (o 4,6 tys.) i szkoleń (o 1,7 tys.).

Znacznie zmniejszyła się natomiast liczba osób wyłączonych z powodu podjęcia pracy niesubsydiowanej (o 3,0 tys.), nie potwierdzenia gotowości do pracy (o 2,8 tys.), nabycia praw emerytalnych lub rentowych (o 1,4 tys.), odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy (o 1,1 tys.).

Najwięcej bezrobotnych wyrejestrowano w powiatach: kieleckim - 16.229 osób, m. Kielce - 13.216, ostrowieckim - 10.593, koneckim - 8.952, skarżyskim - 8.890 i starachowickim - 8.511, natomiast **najmniej** w kazimierskim - 1.986 osób i pińczowskim - 1.926.

Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani w latach 2007 - 2012

Lata	„Napływ”	„Odpływ”	Wzrost / spadek bezrobocia	
			w liczbach	w %
2007	96.371	112.438	-16.067	- 16,2
2008	99.710	105.333	-5.623	- 6,7
2009	121.195	115.092	6.103	7,9
2010	125.030	126.708	- 1.678	- 2,0
2011	103.265	102.189	1.076	1,3
2012	101.896	98.405	3.491	4,2

Począwszy od IV kwartału 2008 roku sytuacja na rynku pracy ulegała stopniowemu pogorszeniu, zmniejszało się tempo wzrostu przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, a w 2009 roku odnotowano jego spadek. Ograniczeniu zatrudnienia towarzyszył dużo większy niż przed rokiem napływ do bezrobocia. W wyniku pogarszającej się sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstw wzrosła liczba osób zwalnianych z przyczyn dotyczących zakładów pracy. Nasiliły się również powroty osób po okresie zatrudnienia za granicą. W 2010 roku, przy utrzymującym się silnym napływie do bezrobocia, wzrosła także liczba osób wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy. Głównymi przyczynami wyłączeń był znaczny wzrost podjęć pracy zarówno niesubsydiowanej, jak i subsydiowanej. Zwiększenie liczby bezrobotnych objętych aktywnymi programami rynku pracy było możliwe dzięki wyższym środkom Funduszu Pracy. Niestety obserwowane od II półrocza 2011 r. słabnące tempo wzrostu gospodarczego na świecie oraz niekorzystne tendencje w koniunkturze krajowej na przestrzeni 2012 roku przyczyniły się do pogorszenia sytuacji na rynku pracy i wzrostu bezrobocia.

Szczegółowe dane dotyczące nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych bezrobotnych w 2012 roku, w podziale na kwartały oraz wg powiatowych urzędów pracy, przedstawiono w **Tablicach Nr 13 i 16 Aneksu Statystycznego**.

2.2. ZMIANY W STRUKTURZE BEZROBOCIA

2.2.1. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku

Prawo do zasiłku na koniec 2012 roku posiadało 15.187 osób, tj. **17,5%** ogółu bezrobotnych, **bez prawa do zasiłku** pozostawało zarejestrowanych 71.521 osób, tj. **82,5%** (w kraju odpowiednio: 16,8% i 83,2%).

W porównaniu do 2011 roku nastąpiło zwiększenie liczby bezrobotnych z prawem do zasiłku o 907 osób i ich udziału w strukturze bezrobotnych o 0,3 punktu procentowego. Grupa osób bez prawa do zasiłku zwiększyła się o 2.584 osoby, a udział w ogółem zarejestrowanych obniżył się o 0,3 p.p.

Udział bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku był:

- najwyższy w powiatach: koneckim - 25,9%, kieleckim - 25,3%, skarżyskim - 21,3%, ostrowieckim - 20,2% oraz starachowickim - 18,6%,
- najniższy w powiatach: kazimierskim - 5,5%, sandomierskim - 7,4%, jędrzejowskim - 9,6% i opatowskim - 9,8%.

Wysoki udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku (powyżej średniej wojewódzkiej - 82,5%) posiadały powiaty: kazimierski - 94,5%, sandomierski - 92,6%, jędrzejowski - 90,4%, opatowski - 90,2%, pińczowski - 88,9%, włoszczowski - 87,9%, m. Kielce - 86,0%, buski - 84,7% oraz staszowski - 82,8%.

W 2012 roku **wśród nowo zarejestrowanych** bezrobotnych udział osób z prawem do zasiłku wynosił 24,3% (w 2011 r. - 21,5%), natomiast bez prawa do zasiłku - 75,7% (w 2011 r. - 78,5%).

Szczegółowe dane na temat bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku i bez prawa do zasiłku wg powiatowych urzędów pracy przedstawiają **Tablice Nr 18 i 49 Aneksu Statystycznego**.

2.2.2. Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia

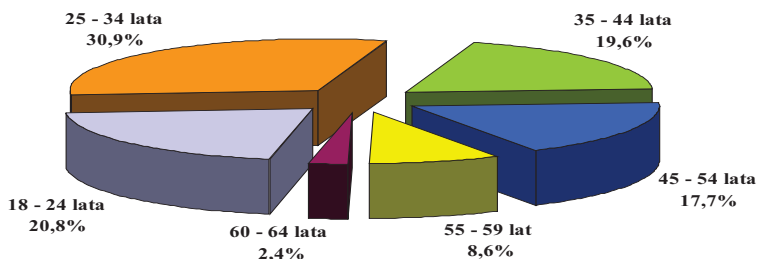
I. Według wieku

W końcu grudnia 2012 roku najliczniejszą grupą byli bezrobotni **w wieku 25-34 lata - 26.775 osób**, a ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych wyniósł **30,9%** (w kraju - 29,4%). Bezrobotni **w wieku 18-24 lata** stanowili grupę **18.016 osób**, tj. **20,8%** (w kraju - 19,9%).

Łącznie osoby **w wieku 18-34 lata** stanowiły **51,7%** ogółu bezrobotnych (w kraju - 49,3%). Odnotowano zmniejszenie odsetka tej grupy wiekowej w strukturze bezrobotnych o 1,3 punktu proc. w porównaniu do 2011 roku.

Udział bezrobotnych w pozostałych grupach wiekowych wynosił: 35-44 lata - 19,6% (16.967 osób), **45-54 lata - 17,7%** (15.374), **55-59 lat - 8,6%** (7.500), **60-64 lata - 2,4%** (2.076).

**Struktura bezrobotnych według wieku
stan na koniec 2012 roku**

W porównaniu do 2011 roku zanotowano **zmniejszenie** liczby bezrobotnych w przedziale wiekowym: 18-24 lata (o 180 osób) i ich udziału w strukturze bezrobotnych (o 1,1 punktu procentowego).

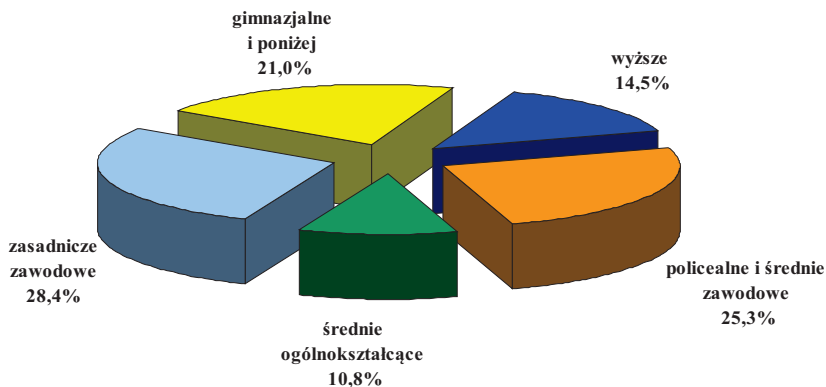
Więcej zarejestrowanych pozostawało natomiast w grupie wiekowej 35-44 lata (wzrost liczby o 1.391 osób i udziału o 0,9 p.p.) oraz w grupie powyżej 55 lat (wzrost liczby o 1.167 osób i udziału o 0,9 p.p.).

II. Według poziomu wykształcenia

Utrzymującą się cechą bezrobocia pozostaje **niski poziom wykształcenia** bezrobotnych. Na koniec 2012 roku osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym stanowiły łącznie **49,4%** ogółu bezrobotnych (*w kraju - 55,6%*). Najwięcej bezrobotnych posiadało wykształcenie **zasadnicze zawodowe - 24.637 osób**, tj. **28,4%** (*w kraju - 28,3%*), natomiast **gimnazjalne i niższe - 18.144 osoby**, tj. **21,0%** (*w kraju - 27,3%*).

Świadectwo ukończenia **szkół policealnych i średnich zawodowych** posiadało **21.960 osób - 25,3%** (*w kraju - 22,1%*) ogółu bezrobotnych, natomiast dyplomami **wyższych uczelni** legitymowały się **12.593 osoby - 14,5%** (*w kraju - 11,7%*). Najmniej bezrobotnych posiadało wykształcenie **średnie ogólnokształcące - 9.374 osoby**, tj. **10,8%** (*w kraju - 10,6%*).

Struktura bezrobotnych według wykształcenia
stan na koniec 2012 roku

W porównaniu do 2011 roku odnotowano **wzrost** liczby bezrobotnych we wszystkich grupach według poziomu wykształcenia, w tym najwyższy z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 1.203 osoby), policealnym i średnim zawodowym (o 1.022 osoby), wyższym (o 677 osób) oraz gimnazjalnym i niższym (o 579 osób).

W zależności od poziomu wykształcenia zróżnicowany był udział długotrwale bezrobotnych. Najniższy wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (9,9%), natomiast najwyższy wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (30,2%).

Szczegółowe dane dotyczące bezrobotnych wg wieku i poziomu wykształcenia zawierają **Tablice Nr 19, 20, 22, 23, 24 Aneksu Statystycznego**.

2.2.3. Bezrobotni według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

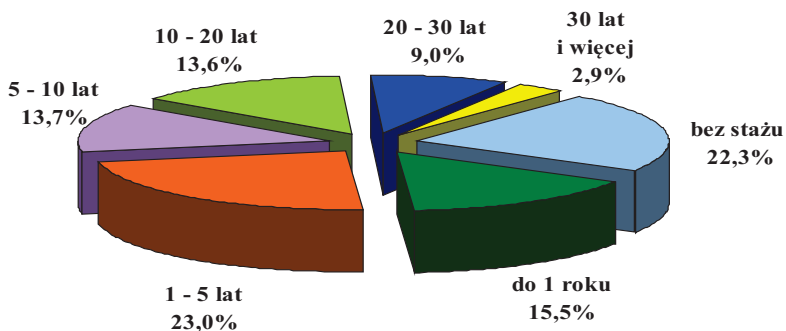
I. Według stażu pracy

W końcu grudnia 2012 roku spośród zarejestrowanych bezrobotnych najliczniejszą populację stanowiły **osoby bez stażu pracy - 19.363**, tj. **22,3%** (w kraju - 18,6%). W odniesieniu do końca 2011 roku analizowana grupa zmniejszyła się o 544 osoby, tj. o 2,7%.

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących, najwięcej osób posiadało staż pracy: od **1 do 5 lat - 19.951** (23,0% ogółu), **do 1 roku - 13.465** (15,5%), od **5 do 10 lat - 11.843** (13,7%) oraz od **10 do 20 lat - 11.809** (13,6%).

Kolejne grupy, to bezrobotni legitymujący się długim stażem pracy od **20 do 30 lat - 7.740 osób** (9,0%) oraz **30 lat i więcej - 2.537 osób** (2,9%).

**Struktura bezrobotnych według stażu pracy
stan na koniec 2012 roku**

W odniesieniu do końca 2011 roku **zwiększyła się** liczba bezrobotnych we wszystkich grupach z doświadczeniem zawodowym, w tym najwięcej wśród posiadających staż: od 1 do 5 lat (o 1.539 osób), od 5 do 10 lat (o 753 osoby) oraz od 10 do 20 lat (o 505 osób).

Udział długotrwale bezrobotnych był **najwyższy** wśród osób ze stażem pracy od 10 do 20 lat (40,7%) oraz od 20 do 30 lat (39,3%), a **najniższy** ze stażem 30 lat i więcej (24,5%).

II. Według czasu pozostawania bez pracy

Na koniec grudnia 2012 roku **31.899** zarejestrowanych osób **oczekiwało na pracę ponad rok**, tj. **36,8%** ogółu (w kraju - 35,5%), z tego:

- **16.667 osób**, tj. **19,2%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy,
- **15.232 osoby**, tj. **17,6%** pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy.

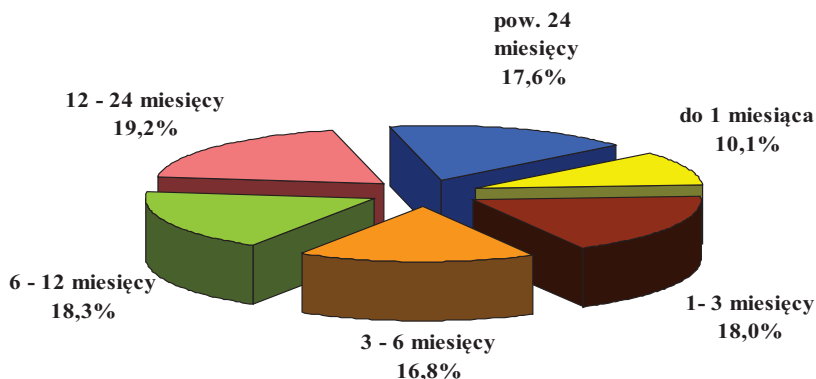
Liczba długotrwale bezrobotnych zwiększyła się o 2.701 osób (o 9,3%), a udział wzrósł o 1,7 punktu procentowego w porównaniu do grudnia 2011 roku.

Wśród długotrwale bezrobotnych najwięcej było osób:

- w wieku: **25-34 lata** (29,9%) oraz **35-44 lata** (21,8%),
- z wykształceniem: **zasadniczym zawodowym** (30,2%), oraz **policealnym i średnim zawodowym** (24,0%),
- **bez stażu pracy** (22,9%) oraz **ze stażem pracy od 1 do 5 lat** (21,7%).

Udział bezrobotnych z pozostałych grup według czasu pozostawania bez pracy kształtował się następująco: od 6 do 12 miesięcy - **18,3%** (15.882 osoby), od 1 do 3 miesięcy - **18,0%** (15.641), od 3 do 6 miesięcy - **16,8%** (14.514). Najmniej osób pozostawało bez pracy do 1 miesiąca - 8.772, tj. **10,1%**.

Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy stan na koniec 2012 roku

Szczegółowe dane dotyczące bezrobotnych wg stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy przedstawiono w **Tablicach Nr 21, 22, 25, 26 i 49** Aneksu Statystycznego.

2.2.4. Bezrobotni według Polskiej Klasyfikacji Działalności

Populacja bezrobotnych, którzy pracowali przed zarejestrowaniem się w urzędach pracy wyniosła **67.345 osób**, tj. **77,7%** ogółu (przed rokiem 76,1%). W porównaniu do 2011 roku grupa ta zwiększyła się o 4.035 osób, tj. o 6,4%.

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących:

- 44.298 osób, tj. 65,8% pracowało w zakładach sektora prywatnego,
- 8.738 osób, tj. 13,0% w zakładach sektora publicznego,
- 14.309 osób, tj. 21,2% w zakładach o niezidentyfikowanej działalności.

Bezrobotni poprzednio pracujący według Polskiej Klasyfikacji Działalności*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezrobotni poprzednio pracujący stan na 31.12.2012 r.	w tym: zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2012 roku
Ogółem	67.345	2.818	24.976**
w tym sekcje:	49.297	2.232	22.700
- przetwórstwo przemysłowe	11.851	787	3.574
- handel i naprawy	10.134	467	4.191
- budownictwo	7.233	247	1.806
- pozostała działalność usługowa	5.167	213	1.272
- administracja publiczna i obrona narodowa	4.926	42	4.914
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1.798	45	951
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1.540	47	816
- transport i gospodarka magazynowa	1.532	166	702
- edukacja	1.492	78	1.601
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1.321	78	1.943
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1.235	30	112
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1.068	32	818

* Zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności z 2007 roku.

** Według zał. 2 do sprawozdania MPiPS-01 w 2012 r. zgłoszono 24.976 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, podana liczba nie uwzględnia 1.214 miejsc, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

Większość bezrobotnych pracowała poprzednio w zakładach należących do sekcji: **przetwórstwo przemysłowe (17,6%)**, **handel i naprawy (15,0%)**, **budownictwo (10,8%)**, **pozostała działalność usługowa (7,7%)** oraz **administracja publiczna i obrona narodowa (7,3%)**. W zakładach pracy wymienionych sekcji pracowało **58,4%** bezrobotnych poprzednio pracujących.

Jednocześnie większość **wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej** zgłoszonych w 2012 roku do urzędów pracy (**63,1%**) wpłynęła od pracodawców prowadzących działalność w powyższych sekcjach. Ponadto zgłoszono 1.943 miejsca pracy z opieki zdrowotnej i pomocy społecznej, 1.601 - z edukacji oraz 951 - z sekcji działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.

2.2.5. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy

Spśród 67.345 osób poprzednio pracujących, które zarejestrowane były na koniec grudnia 2012 roku, **liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wyniosła 2.818 osób**, tj. **4,2%**. Najwięcej osób zwolnionych z przyczyn leżących po stronie pracodawcy pochodziło z zakładów należących do przetwórstwa przemysłowego (27,9%) oraz handlu i napraw (16,6%).

Natomiast w trybie tzw. zwolnień grupowych w 2012 roku z **14 zakładów pracy zwolniono 715 pracowników**, w tym z sektora prywatnego - 375 (52,4%), a z sektora publicznego - 340 (47,6%). Najliczniejsze zwolnienia miały miejsce w **transporcie (33,2%** ogółu zwolnionych) oraz **branży motoryzacyjnej - produkcja autobusów (32,2%)**.

Zwolnienia grupowe z przyczyn dotyczących zakładu pracy w 2012 roku według powiatów

Powiat	Liczba zakładów	Liczba osób
Buski	2	2
Jędrzejowski	4	170
Kazimierski	1	1
m. Kielce	2	57
Konecki	2	102
Opatowski	1	1
Ostrowiecki	4	24
Pińczowski	1	1
Sandomierski	2	5
Skarżyski	4	62
Starachowicki	4	268
Włoszczowski	1	22
Województwo	14*	715

*Liczba zakładów pracy zwalnających w województwie nie jest sumą ilości zakładów zwalnających w poszczególnych powiatach (ten sam zakład pracy może dokonać zwolnień w kilku powiatach).

Liczba osób, które utraciły pracę w ramach zwolnień grupowych była wyższa niż w 2011 roku. Wówczas z 19 zakładów pracy zwolniono w tym trybie 498 pracowników.

2.2.6. Bezrobotni według grup zawodów i specjalności

W populacji bezrobotnych przeważają osoby posiadające zawód. **Wśród 86.708 bezrobotnych** zarejestrowanych na koniec grudnia 2012 roku w powiatowych urzędach pracy pozostawało:

- **65.874 bezrobotnych posiadających zawód, tj. 76,0%** (w kraju 80,8%),
- **20.834 bezrobotnych bez zawodu, tj. 24,0%** (w kraju 19,2%).

W porównaniu do 2011 roku zwiększyła się zarówno populacja bezrobotnych posiadających zawód (o 2.716 osób), jak i bezrobotnych bez zawodu (o 775 osób).

W grupach zawodowych najwyższy wzrost liczby bezrobotnych dotyczył robotników przemysłowych i rzemieślników (o 1.265 osób więcej), pracowników usług i sprzedawców (o 477) oraz specjalistów (o 378).

Natomiast zmniejszenie poziomu bezrobocia zanotowano tylko wśród techników i innego średniego personelu (o 147 osób mniej) oraz rolników, ogrodników, leśników i rybaków (o 22).

Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodów

Symbol grupy	Nazwa grupy	Bezrobotni zarejestrowani na 31.12.2012 r.		Miejsca pracy zgłoszone w 2012 r.	Udział grup zawodów w %	Udział kobiet w %
		Ogółem	kobiety			
	OGÓLEM	86.708	42.568	24.976	100,0	49,1
	Bez zawodu	20.834	10.466	0	24,0	50,2
	Bezrobotni posiadający zawód	65.874	32.102	24.976	76,0	48,7
„0”	Siły zbrojne	3	0	0	0	0
„1”	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	230	89	176	0,3	38,7
"2"	Specjaliści	8.741	6.120	2.159	10,1	70,0
"3"	Technicy i inny średni personel	13.275	7.077	3.021	15,3	53,3
"4"	Pracownicy biurowi	2.392	1.682	4.050	2,7	70,3
"5"	Pracownicy usług i sprzedawcy	11.166	9.035	7.911	12,9	80,9
"6"	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	929	535	227	1,1	57,6
"7"	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	22.366	5.279	3.768	25,8	23,6
"8"	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2.414	460	1.522	2,8	19,1
"9"	Pracownicy przy pracach prostych	4.358	1.825	2.142	5,0	41,9

Bezrobocie w grupach zawodowych kształtowało się następująco:

W grupie „1” - przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy zarejestrowanych było **230 bezrobotnych**. Grupa ta stanowiła **0,3%** populacji bezrobotnych. Wśród zarejestrowanych najwięcej było kierowników w górnictwie, przemyśle, budownictwie i dystrybucji - 59 osób, kierowników do spraw obsługi biznesu i zarządzania - 48 oraz kierowników do spraw sprzedaży, marketingu i rozwoju - 43.

W grupie „2” - specjaliści bez pracy pozostawało **8.741 osób**, tj. **10,1%** ogółu bezrobotnych. Wśród specjalistów przeważały kobiety - 70,0% ogółu grupy. Najwyższe bezrobocie dotyczyło:

- **specjalistów nauczania i wychowania - 2.149 osób**, tj. **24,6%**, wśród bezrobotnych nauczycieli i wychowawców przeważali inni specjaliści nauczania i wychowania - 984 osoby oraz nauczyciele: gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych - 782, szkół podstawowych i specjaliści ds. wychowania małego dziecka - 355,
- **specjalistów z dziedzin społecznych i religijnych - 1.994 osoby**, tj. **22,8%** ogółu grupy (w tym: 1.344 ekonomistów, 414 filozofów, historyków i politologów oraz 140 archeologów i socjologów).

Ponadto bez pracy pozostawali: specjaliści ds. administracji i zarządzania - 970 osób, inżynierowie - 945, specjaliści ds. sprzedaży, marketingu i public relations - 419, inni specjaliści ochrony zdrowia - 361, specjaliści nauk biologicznych - 317, specjaliści ds. finansowych - 290, literaci, dziennikarze i filolodzy - 269, specjaliści z dziedziny prawa - 210, pielęgniarki - 195, fizycy, chemicy i specjaliści nauk o Ziemi - 157 oraz architekci, geodeci, projektanci - 100. W grupie specjalistów udział długotrwale bezrobotnych wyniósł 24,4% i był najniższy w porównaniu do pozostałych grup zawodowych.

W 2012 roku dla specjalistów pracodawcy zgłosili **2.159 miejsc pracy**.

Grupa „3” - technicy i inny średni personel liczyła **13.275 osób**, tj. **15,3%** ogółu.

Najwięcej bezrobotnych pochodziło z grupy technicy nauk fizycznych i technicznych - 5.236 osób (39,4%) oraz średni personel ds. finansowych - 3.132 (23,6%). Ponadto wysokie bezrobocie odnotowano wśród: techników nauk biologicznych, rolniczych i technologii żywności (1.565 osób), dietetyków i żywieniowców (759), innego średniego personelu ds. zdrowia (497), techników do spraw technologii teleinformatycznych i pomocy użytkownikom urządzeń teleinformatycznych (460), pracowników administracyjnych i sekretarzy wyspecjalizowanych (372), średniego personelu w zakresie działalności artystycznej, kulturalnej i kulinarnej (298), agentów i pośredników handlowych (235), techników medycznych i farmaceutycznych (212), średniego personelu z dziedziny prawa, spraw społecznych i religii (189) oraz pośredników usług biznesowych (114).

W 2012 roku wpłynęło **3.021 miejsc pracy** skierowanych do analizowanej grupy zawodowej, w tym najwięcej dla pracowników administracyjnych i sekretarzy wyspecjalizowanych (726).

W grupie „4” - pracownicy biurowi w ewidencji urzędów pracy pozostawały **2.392 osoby (2,7% ogółu)**. Wśród pracowników biurowych przeważały kobiety - 70,3% ogółu bezrobotnych.

Najwyższe bezrobocie dotyczyło pracowników: obsługi biurowej - 843 osoby (35,2%), ds. ewidencji materiałowej i transportu - 620 (25,9%), ds. informowania klientów - 518 (21,7%) oraz ds. finansowo-statystycznych - 157 (6,6%).

W 2012 roku pracodawcy zgłosili **4.050 miejsc pracy**, w większości dotyczyły one zatrudnienia pracowników obsługi biurowej (2.654).

W grupie „5” - pracownicy usług i sprzedawcy zarejestrowanych było **11.166 osób**, tj. **12,9%** ogółu. Grupa ta charakteryzuje się najwyższym współczynnikiem feminizacji - 80,9%.

Najliczniej zarejestrowani pracownicy sprzedaży w sklepach - 4.927 osób (44,1% ogółu grupy) zajmują pierwsze miejsce w rankingu zawodów bezrobotnych. Ponadto bez pracy pozostawali: kucharze - 1.964 osoby (17,6%), fryzjerzy i kosmetyczki - 1.555 (13,9%), gospodarze obiektów - 1.054 (9,4%), kelnerzy i barmani - 579 (5,2%), inni pracownicy sprzedaży - 385 (3,4%) oraz pracownicy usług ochrony - 309 (2,8%).

W 2012 roku pracownikom usług i sprzedawcom zaproponowano **7.911 miejsc pracy**, w tym 3.258 gospodarzom obiektów i 2.206 pracownikom sprzedaży w sklepach.

W grupie „6” - rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy zarejestrowanych było **929 osób**, tj. **1,1%** ogółu bezrobotnych.

W grupie tej przeważali (57,5%) rolnicy produkcji roślinnej - 534 osoby. Ponadto bez pracy pozostawali rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej - 202 osoby (21,7%) oraz robotnicy leśni i pokrewni - 107 (11,5%).

Do urzędów pracy wpływa niewiele propozycji zatrudnienia dla osób związanych z rolnictwem. W 2012 roku zgłoszono **227 miejsc pracy** dla tej grupy zawodowej.

W grupie „7” - robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy zarejestrowanych było **22.366 bezrobotnych**, tj. **25,8%** ogółu i była to najliczniejsza grupa zawodowa. W grupie tej większość stanowili mężczyźni, których udział na koniec 2012 roku wyniósł 76,4%.

Wśród oczekujących na pracę najwięcej pozostawało: mechaników maszyn i urządzeń - 4.051 osób (18,1%), kowali i ślusarzy - 3.689 (16,5%), robotników budowlanych robót stanu surowego - 3.002 (13,4%), robotników produkcji odzieży - 2.940 (13,1%), robotników w przetwórstwie spożywczym

- 1.931 (8,6%), robotników budowlanych robót wykończeniowych - 1.616 (7,2%), elektryków budowlanych, elektromechaników i elektromonterów - 1.588 (7,1%) oraz formierzy odlewniczych, spawaczy, blacharzy, monterów konstrukcji metalowych - 1.006 (4,5%).

Pracodawcy zgłosili w 2012 roku **3.768 miejsc pracy** dla bezrobotnych **robotników przemysłowych i rzemieślników**, w tym 742 dla robotników budowlanych robót stanu surowego i 536 dla robotników budowlanych robót wykończeniowych.

W grupie „8” - operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń zarejestrowanych było **2.414 bezrobotnych (2,8%)**, w tym najwięcej: operatorów pojazdów wolnobieżnych 424 (17,6%), kierowców ciężarówek i autobusów 399 (16,5%), monterów 312 (12,9%), kierowców samochodów osobowych, dostawczych i motocykli 252 (10,4%), operatorów maszyn i urządzeń górniczych oraz operatorów maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych - po 223 (po 9,2%). W grupie tej wystąpił najwyższy udział mężczyzn - 80,9%.

W 2012 roku dla danej grupy pracodawcy zgłosili **1.522 miejsca pracy**, w tym 470 dla kierowców ciężarówek i autobusów.

Grupa „9” - pracownicy przy pracach prostych liczyła **4.358 osób, tj. 5,0% ogółu**. Najwięcej było bezrobotnych: robotników pomocniczych w górnictwie i budownictwie - 1.453 osoby (33,3%), robotników przy pracach prostych w przemyśle - 946 (21,7%) oraz pomocy i sprzętaczek domowych, biurowych i hotelowych - 940 (21,6%).

W 2012 roku dla tej grupy zawodowej zgłoszono **2.142 miejsca pracy**, w tym 530 dla robotników pomocniczych w górnictwie i budownictwie.

W grupie tej bezrobotni mają największe trudności z podjęciem pracy, gdyż są to przede wszystkim osoby o niskim poziomie wykształcenia. Potwierdza to wskaźnik długotrwałego bezrobocia (38,9%), który był najwyższy w porównaniu do pozostałych grup zawodowych.

Z analizy struktury bezrobotnych i miejsc pracy według zawodów wynika, iż:

- **największy udział** wśród bezrobotnych stanowili *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (25,8%)* oraz *technicy i inny średni personel (15,3%)*,
- **najwięcej miejsc pracy** pracodawcy zgłosili dla bezrobotnych z grupy zawodowej *pracownicy usług i sprzedawcy - 7.911 (31,7%)*, *pracownicy biurowi - 4.050 (16,2%)* oraz *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - 3.768 (15,1% ogółu miejsc zgłoszonych w 2012 roku)*,
- **najwyższy współczynnik feminizacji** wystąpił wśród bezrobotnych:
 - *pracowników usług i sprzedawców (80,9%)*,
 - *pracowników biurowych (70,3%)*,
 - *specjalistów (70,0%)*,

- **bezrobotni mężczyźni przeważali** wśród:
 - operatorów i monterów maszyn i urządzeń (80,9%),
 - robotników przemysłowych i rzemieślników (76,4%),
 - przedstawiciele władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (61,3%),
 - pracowników przy pracach prostych (58,1%),
- **udział długotrwale bezrobotnych** w poszczególnych grupach zawodowych był zróżnicowany, przy czym **najwyższy** pozostał w grupie *pracowników przy pracach prostych* (38,9%), a **najniższy** wśród *specjalistów* (24,4%).

Z rankingu zawodów bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2012 roku wynika, że **spośród 65.874 osób z określonym zawodem** najbardziej liczną grupą byli bezrobotni:

◆ sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	4.877,
◆ średni personel do spraw statystyki (w tym 2.799 techników ekonomistów)	2.911,
◆ mechanicy pojazdów samochodowych	2.312,
◆ technicy mechanicy	2.263,
◆ ślusarze i pokrewni	2.112,
◆ kucharze	1.964,
◆ murarze i pokrewni	1.720,
◆ mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	1.705,
◆ krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	1.626,
◆ piekarze, cukiernicy i pokrewni	1.540,
◆ ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	1.527,
◆ fryzjerzy	1.359,
◆ ekonomiści	1.344,
◆ elektromechanicy i elektrycy	1.246,
◆ gospodarze budynków	1.039,
◆ robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	1.023 osoby.

Łącznie osoby z zawodami obejmującymi 16 pierwszych pozycji w rankingu zawodów bezrobotnych (grupy powyżej 1,0 tysiąca) stanowiły **46,4%** ogółu zarejestrowanych posiadających zawodów.

Dane dotyczące zawodów bezrobotnych opracowano wg 3 i 4-cyfrowych kodów grup zawodów. **W Tablicach Nr 27, 28, 29 i 30 Aneksu Statystycznego** przedstawiono bezrobotnych oraz miejsca pracy wg grup wielkich (1-cyfrowych) oraz średnich (3-cyfrowych).

2.3. PODSUMOWANIE

- Poziom bezrobocia na przestrzeni 2012 roku wzrósł o 3.491 osób, tj. o 4,2% (w kraju o 7,8%).
- Stopa bezrobocia w województwie na koniec grudnia 2012 roku wyniosła 15,8% (w kraju 13,4%) i była wyższa niż przed rokiem o 0,6 punktu procentowego (w kraju wzrost o 0,9 p.p.).
- „Napływ” do bezrobocia był niższy o 1.369 osób (o 1,3%), natomiast „odpływ” zmniejszył się o 3.784 osoby (o 3,7%) w porównaniu do 2011 roku.
- Z ogólnej liczby wyrejestrowanych bezrobotnych 42,8% podjęło pracę, głównie niesubsydiowaną - 35.144 osoby (spadek o 3,0 tys.), natomiast subsydiowaną - 7.019 osób (wzrost o 0,9 tys.).
- Zwiększył się udział bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku z 17,2% na 17,5% (w kraju wzrost z 16,5% na 16,8%).
- W strukturze bezrobotnych zmniejszył się udział osób w wieku 18-34 lata (z 53,0% na 51,7%) oraz 45-54 lata (z 18,2% na 17,7%), natomiast zwiększył się odsetek osób w wieku 35-44 lata (z 18,7% na 19,6%) oraz 55 lat i więcej (z 10,1% na 11,0%).
- Populację bezrobotnych charakteryzuje niski poziom wykształcenia. Na koniec 2012 roku najwięcej bezrobotnych posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe bądź gimnazjalne i niższe (49,4%). Odsetek bezrobotnych z wykształceniem średnim wyniósł 36,1%, natomiast z wyższym - 14,5%.
- Znaczny udział wśród bezrobotnych stanowiły osoby bez stażu pracy (22,3%) oraz bez zawodu (24,0%).
- Z ogółu bezrobotnych 36,8% oczekiwało na pracę ponad rok (w kraju 35,5%). Wśród długotrwale bezrobotnych najwięcej było osób w wieku 25-34 lata, z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz bez stażu pracy.
- Bezrobotni, przed zarejestrowaniem się, pracowali najczęściej w zakładach pracy należących do sekcji: przetwórstwo przemysłowe, handel i naprawy, budownictwo, pozostała działalność usługowa oraz administracja publiczna i obrona narodowa (łącznie 58,4%).
- W wyniku zwolnień grupowych pracę straciło 715 pracowników z 14 zakładów pracy (w 2011 r. - 498 osób z 19 przedsiębiorstw).
- W strukturze zawodowej bezrobotnych najwyższy udział stanowili robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (25,8%) oraz technicy i inny średni personel (15,3%).
- Najwięcej bezrobotnych kobiet to *pracownicy usług i sprzedawcy* - 9,0 tys. (jest to również grupa z najwyższym współczynnikiem feminizacji - 80,9%), natomiast mężczyźni to w większości *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* - 17,1 tys. (najwyższy odsetek mężczyzn odnotowano w grupie *operatorów i monterów maszyn i urządzeń* - 80,9%).

3. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH

3.1. BEZROBOCIE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW WSI

3.1.1. Poziom bezrobocia

W końcu grudnia 2012 roku w ewidencji bezrobotnych znajdowało się **48.051 osób zamieszkałych na wsi**, tj. **55,4%** ogółu (w kraju - 43,9%). Liczba zarejestrowanych w analizowanej grupie zwiększyła się o 1.820 osób, (o 3,9%), a udział zmalał o 0,2 punktu procentowego w porównaniu do 2011 roku.

Gospodarstwa rolne posiadało 7.184 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. 15,0%.

Bezrobocie na wsi charakteryzuje znaczne zróżnicowanie terytorialne:

najwyższy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi zanotowano w powiatach: kieleckim - 93,6%, włoszczowskim - 79,1% i opatowskim - 78,7%,

najniższy w: ostrowieckim - 32,5%, skarżyskim - 33,3% i starachowickim - 41,7%.

W odniesieniu do 2011 roku udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w większości powiatów zwiększył się, spadek odnotowano w pięciu powiatach, natomiast w powiecie ostrowieckim udział omawianej grupy nie uległ zmianie.

Wysokość analizowanego wskaźnika wynika ze struktury demograficznej ludności. Najwyższy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi występuje w powiatach, w których dominuje ludność wiejska.

3.1.2. „Napływ” i „odpływ” z bezrobocia

W 2012 roku **zarejestrowano 54.539 bezrobotnych** zamieszkałych na wsi, tj. **53,5%** ogółu nowo zarejestrowanych. Napływ tej kategorii bezrobotnych był nieznacznie niższy (o 185 osób) w porównaniu do 2011 roku.

Na przestrzeni 2012 roku z ewidencji bezrobotnych **wyłączono 52.719 bezrobotnych** omawianej populacji (**53,6%** ogółu wyrejestrowanych), tj. o 722 osoby mniej niż przed rokiem.

Najważniejszymi przyczynami odpływu z bezrobocia było podjęcie pracy przez 22.377 osób (42,4% odpływu) oraz nie potwierdzenie gotowości do pracy - 11.480 osób (21,8%). Staż rozpoczęły 6.074 osoby (11,5%), szkolenie - 1.666 (3,2%), a pracę społecznie użyteczną - 543. Ze statusu bezrobotnego dobrowolnie zrezygnowało 4.050 osób (7,7%), a przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy odmówiło 2.145 osób (4,1%).

Wskaźnik płynności rynku pracy w 2012 roku wyniósł 41,0% (42,7% w 2011 r.). Najwięcej osób podjęło pracę w II kwartale - 6.727 bezrobotnych. W okresie tym odnotowano najwyższy wskaźnik płynności rynku

pracy - 64,4% (w II kw. 2011 r. - 64,2%). Najtrudniejsza sytuacja wystąpiła w I i IV kwartale, pracę podjęło wówczas 4.378 i 5.268 osób, a wskaźnik płynności rynku pracy wynosił odpowiednio: 33,0% i 32,1%.

Dla porównania analogiczny wskaźnik w 2012 roku dla bezrobotnych zamieszkałych w miastach był nieznacznie wyższy i wyniósł 41,8%.

Podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej mieszkańców wsi i miast, uzyskało zatrudnienie w II i III kwartale. Zjawisko to wynika ze zwiększonego, w tym okresie, zapotrzebowania na siłę roboczą w rolnictwie, leśnictwie, budownictwie oraz innych sekcjach gospodarki związanych z sezonowością produkcji.

3.1.3. Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi

Według stanu na koniec 2012 roku liczba bezrobotnych **kobiet zamieszkałych na wsi** wyniosła **23.669 osób**, tj. **49,3%**, natomiast **mężczyźni** stanowili **50,7%** (24.382 osoby) ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi. W odniesieniu do grudnia 2011 roku populacja kobiet zmniejszyła się o 354 osoby, a mężczyzn wzrosła o 2.174.

W 2012 roku **zarejestrowano 24.514 kobiet**, tj. **44,9%** „napływu” bezrobotnych zamieszkałych na wsi, natomiast **wyrejestrowano 24.868 kobiet** tj. **47,2%** „odpływu”. W grupie zarejestrowanych, jak i wyłączonych z rejestrow więcej było mężczyzn (odpowiednio 55,1% i 52,8%).

Kobiety przeważały wśród zaktywizowanych mieszkańców wsi: rozpoczynających staż (71,3%), wykonujących pracę społecznie użyteczną (68,1%) oraz prace interwencyjne (59,4%). Częściej też podejmowały naukę (69,4%), jak i dobrowolnie rezygnowały ze statusu bezrobotnego (62,1%).

Niższy udział kobiet niż mężczyzn odnotowano wśród aktywowanych w ramach szkoleń (32,8%), rozpoczynających działalność gospodarczą (28,9%), podejmujących pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego (37,4%), jak również w grupie osób, które odmówiły przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy (35,2%) oraz nie potwierdziły gotowości do pracy (36,5%).

3.1.4. Bezrobotni z prawem do zasiłku

Wśród zarejestrowanych na koniec grudnia 2012 roku **bezrobotnych zamieszkałych na wsi prawo do zasiłku posiadało 8.556 osób**, tj. **17,8%**. Odnotowano wyższy udział uprawnionych do zasiłku wśród mężczyzn - 20,8% (5.066 osób) niż kobiet - 14,7% (3.490 osób).

Bez prawa do zasiłku pozostawało 39.495 osób, tj. **82,2%** ogółu zarejestrowanych na wsi, w tym 20.179 kobiet oraz 19.316 mężczyzn.

Dla porównania, **wśród bezrobotnych zamieszkałych w miastach prawo do zasiłku posiadało 6.631 osób**, tj. **17,2%**. Wśród kobiet udział zasiłkobiorców wyniósł 16,3%, a wśród mężczyzn - 18,0%.

3.1.5. Bezrobotni według wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Według wieku

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi, jak i w mieście, znaczny udział stanowią ludzie młodzi. **W końcu grudnia 2012 roku zarejestrowane były 15.102 osoby w wieku 25-34 lata, tj. 31,5% ogółu zamieszkałych na wsi** (analogiczny udział wśród zamieszkałych w mieście wynosił 30,2%). W analizowanej grupie wiekowej długotrwale bezrobotni, oczekujący na pracę powyżej roku, stanowili 32,4%.

Drugą pod względem liczebności grupą pozostawali bezrobotni w wieku **18-24 lata - 12.298 osób (25,6%)**.

Łącznie udział osób w **wieku 18-34 lata** wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyniósł **57,1%** (w mieście 45,0%).

Bezrobotni w wieku: **35-44 lata** stanowili **18,5%** (8.889 osób), **45-54 lata - 15,7%** (7.551 osób), **55-59 lat - 6,8%** (3.284 osoby), **60-64 lata - 1,9%** (927 osób).

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi, kobiety przeważały w grupach wiekowych: 25-34 lata (56,0%) oraz 35-44 lata (52,0%). Mężczyźni natomiast stanowili większość w grupach wiekowych 55-59 lat (68,4%), 45-54 lata (54,3%) oraz 18-24 lata (50,4%).

Według poziomu wykształcenia

Znaczny udział w populacji bezrobotnych stanowią osoby o niskim poziomie wykształcenia. Najwięcej pozostających bez pracy mieszkańców wsi posiadało wykształcenie **zasadnicze zawodowe - 31,1%** (14.932 osoby), natomiast **gimnazjalne i niższe - 22,2%** (10.652 osoby). Łącznie udział analizowanych grup wyniósł **53,3%** ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Świadectwo ukończenia szkół policealnych i średnich zawodowych posiadało 12.117 osób (25,2%), średnich ogólnokształcących - 4.707 osób (9,8%). Studia wyższe ukończyło 5.643 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (11,7%).

W porównaniu do 2011 roku zmniejszyła się liczba osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 128), natomiast w pozostałych grupach odnotowano wzrost liczby bezrobotnych, w tym z wykształceniem: zasadniczym zawodowym (o 777), policealnym i średnim zawodowym (o 612), gimnazjalnym i poniżej (o 360) oraz wyższym (o 199).

Najwyższy udział długotrwale bezrobotnych wśród zamieszkałych na wsi wystąpił w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (41,5%) oraz zasadniczym zawodowym (39,1%), natomiast najniższy wśród osób z wykształceniem wyższym (31,9%).

Bezrobotnych zamieszkałych na wsi charakteryzuje niższy poziom wykształcenia w porównaniu do zamieszkałych w mieście. W grupie osób zamieszkałych na wsi odnotowano wyższy udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym - 53,3% (w mieście 44,5%), natomiast niższy z wykształceniem wyższym i średnim - 46,7% (w mieście 55,5%).

Według stażu pracy

W końcu grudnia 2012 roku z ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców wsi najliczniej reprezentowane były **osoby bez stażu pracy - 12.549**, tj. **26,1%** (w mieście 17,6%).

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących najwięcej osób posiadało krótki staż pracy od **1 do 5 lat - 11.469 (23,9%)**. Liczną grupę stanowili zarejestrowani legitymujący się bardzo krótkim stażem pracy **do 1 roku - 7.385 osób**, tj. **15,4%** ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Kolejne grupy bezrobotnych posiadały staż pracy od **5 do 10 lat - 6.357 osób**, tj. **13,2%** i od **10 do 20 lat - 5.938 osób**, tj. **12,4%**.

Znacznie mniej zarejestrowanych było osób ze stażem pracy od **20 do 30 lat - 3.336 bezrobotnych (6,9%)** oraz **30 lat i więcej - 1.017 (2,1%)**. W mieście udział bezrobotnych z długim stażem pracy wyniósł 15,3% (na wsi 9,0%).

Według czasu pozostawania bez pracy

Z ogólnej liczby bezrobotnych zamieszkałych na wsi - **17.677 osób**, tj. **36,7%** pozostawało bez pracy ponad rok, z tego:

- **9.148 osób**, tj. **19,0%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy,
- **8.529 osób**, tj. **17,7%** pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy.

Populacja długotrwale bezrobotnych zamieszkałych na wsi zwiększyła się o **1.244 osoby**, tj. o 7,6% w porównaniu do 2011 roku.

Największy udział wśród długotrwale bezrobotnych zamieszkałych na wsi stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (32,4%), o niskim poziomie wykształcenia - zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym (58,0%), bez stażu pracy (27,5%) lub posiadające krótki staż od 1 do 5 lat (22,5%).

Wśród zamieszkałych w mieście **udział długotrwale bezrobotnych** ukształtował się na nieznacznie **wyższym** poziomie i wynosił **36,8%**.

Szczegółowe dane na temat bezrobotnych zamieszkałych na wsi przedstawiono **w Tablicach od 31 do 38 Aneksu Statystycznego**.

3.2. BEZROBOTNE KOBIETY

Na koniec grudnia 2012 roku zarejestrowanych było 42.568 kobiet, które stanowiły 49,1% ogółu bezrobotnych (w kraju 51,4%). Natomiast grupa mężczyzn liczyła 44.140 osób (50,9%).

W porównaniu do grudnia 2011 roku zmniejszyła się populacja bezrobotnych kobiet o 333 osoby (o 0,8%), a zwiększyła się mężczyzn o 3.824 (o 9,5%).

Udział bezrobotnych kobiet pozostawał zróżnicowany terytorialnie, najwyższy odsetek zanotowano w powiecie włoszczowskim (57,2%) i jędrzejowskim (54,9%), natomiast najniższy w m. Kielce (45,8%) oraz powiatach starachowickim (46,2%) i buskim (46,4%).

Bezrobotne kobiety w województwie w latach 1999 - 2012

Stan na koniec roku	Liczba bezrobotnych		
	ogółem	kobiety	udział %
1999	107.472	56.982	53,0
2000	118.469	62.820	53,0
2001	131.129	67.047	51,1
2002	131.266	64.740	49,3
2003	126.538	61.699	48,8
2004	126.322	62.839	49,7
2005	117.754	60.387	51,3
2006	99.406	53.421	53,7
2007	83.339	45.985	55,2
2008	77.716	42.663	54,9
2009	83.819	41.888	50,0
2010	82.141	41.199	50,2
2011	83.217	42.901	51,6
2012	86.708	42.568	49,1

Na przestrzeni lat 2005-2010 liczba bezrobotnych kobiet w województwie zmniejszała się systematycznie, ale ich odsetek w populacji bezrobotnych pozostawał wyższy od udziału mężczyzn (wyjątek stanowił 2009 r., w którym nastąpiło zrównanie udziałów). W 2012 roku odnotowano spadek liczebny grupy kobiet i ich udziału w strukturze bezrobotnych z 51,6% na 49,1%, tj. o 2,5 p.p.

Większość bezrobotnych kobiet (74,9%) i mężczyzn (80,3%) pracowała przed nabyciem statusu bezrobotnego. Udział bezrobotnych kobiet posiadających prawo do zasiłku wyniósł 15,4% i był niższy niż wśród mężczyzn (19,5%).

W ewidencji urzędów pracy pozostawało 9.365 kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, tj. 22,0%.

Zarejestrowane kobiety, które zostały zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy stanowiły 3,2% ogółu bezrobotnych kobiet.

Liczba kobiet pozostających bez pracy powyżej roku wynosiła **17.738 osób**, tj. **41,7%** ogółu kobiet, z tego:

- **8.883 osoby**, tj. **20,9%** pozostawały bez pracy od 12 do 24 miesięcy,
- **8.855 osób**, tj. **20,8%** pozostawało bez pracy ponad 24 miesiące.

W porównaniu do stanu z końca 2011 roku liczba długotrwale bezrobotnych kobiet zwiększyła się o **1.273 osoby**, tj. o **7,7%**.

Odsetek kobiet długotrwale pozostających bez pracy był wyższy od analogicznego wskaźnika wśród mężczyzn (32,1%).

Więcej kobiet niż mężczyzn zarejestrowanych było w grupach wiekowych: **25-34 lata** (55,1%) oraz **35-44 lata** (51,6%). Kobiety przeważały wśród bezrobotnych z **wykształceniem wyższym** (68,7%), **średnim ogólnokształcącym** (64,9%) oraz **policealnym i średnim zawodowym** (52,3%). Bezrobotne kobiety częściej niż mężczyźni **nie posiadały stażu pracy** (55,1%) lub posiadały **krótki staż do 1 roku** (54,0%).

W 2012 roku zarejestrowano **46.318 kobiet** i **55.578 mężczyzn**, tj. odpowiednio **45,5%** i **54,5%** nowo zarejestrowanych.

Kobiety rejestrujące się po raz pierwszy stanowiły 19,3% ogółu nowo zarejestrowanych kobiet, natomiast po raz drugi i kolejny 80,7%.

Wyłączono z ewidencji bezrobotnych **46.651 kobiet** i **51.754 mężczyzn**, tj. odpowiednio: **47,4%** i **52,6%** ogółu wyłączonych bezrobotnych.

Do najczęstszych przyczyn wyłączenia z rejestrów należało: podjęcie pracy przez **19.619 kobiet** (46,5%) i **22.544 mężczyzn** (53,5%) oraz nie potwierdzenie gotowości do pracy przez **7.945 kobiet** (35,9%) i **14.209 mężczyzn** (64,1%). Na staż skierowano **7.112 kobiet** (70,2%) i **3.025 mężczyzn** (29,8%), na szkolenia - **1.045 kobiet** (34,0%) i **2.029 mężczyzn** (66,0%), natomiast pracę społecznie użyteczną rozpoczęły **882 kobiety** (66,4%) i **447 mężczyzn** (33,6%). Przyczynami wyrejestrowania znacznej grupy osób były dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego bądź odmowa przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy przez **5.460 kobiet** (52,6%) i **4.928 mężczyzn** (47,4%).

Sytuacja kobiet na rynku pracy pozostaje nadal trudna. Kobiety mają większe trudności z ponownym podjęciem pracy niż mężczyźni, również problem długotrwałego bezrobocia częściej dotyczy kobiet niż mężczyzn. Odsetek kobiet w wieku mobilnym 18-44 lata pozostających bez pracy był znacznie wyższy niż analogiczny udział w grupie mężczyzn.

Dane dotyczące udziału kobiet w strukturze bezrobocia przedstawiono w **Tablicach Nr 10, 17 i 49 Aneksu Statystycznego**.

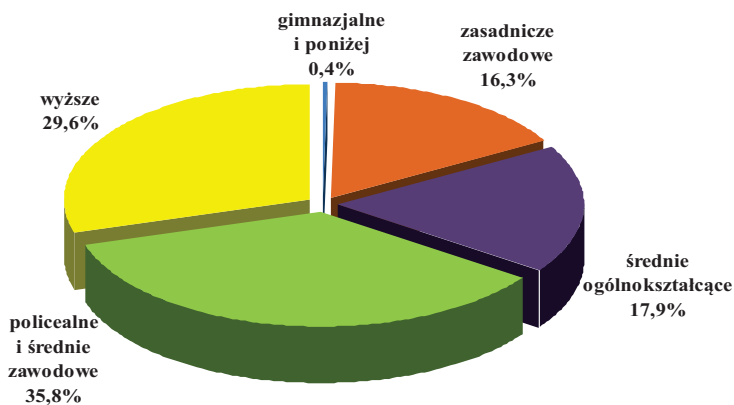
3.3. OSOBY W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI

Na koniec 2012 roku w ewidencji powiatowych urzędów pracy pozostawały **5.604 osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (6,5% ogółu bezrobotnych)**. Analizowana grupa bezrobotnych zmniejszyła się o 50 osób (o 0,9%) w odniesieniu do 2011 roku. Większość zarejestrowanych stanowiły kobiety (55,7%) oraz mieszkańcy wsi (65,5%).

W omawianej populacji pracy poszukiwało 2.771 osób posiadających zawód (49,4% ogółu grupy) oraz 2.833 osoby bez zawodu (50,6%).

Najwięcej zarejestrowanych to osoby młode w wieku 18-24 lata (85,2%) i 25-34 lata (12,2%), z wykształceniem średnim (53,7%) i wyższym (29,6%), nie posiadające stażu pracy (72,8%).

Struktura osób w okresie do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia stan na koniec 2012 roku

W 2012 roku zarejestrowano 13.671 osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (13,4% napływu), tj. o 483 osoby mniej niż przed rokiem. Z powodu podjęcia pracy wyrejestrowano 2.971 osób (o 666 mniej), w tym 1.683 kobiety, tj. 56,6%.

Ponadto, na koniec 2012 roku, wśród osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, zarejestrowanych było **1.448 osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia**. Stanowiły one 1,7% ogółu bezrobotnych, a udział kobiet w tej grupie wyniósł 69,8%. W porównaniu do 2011 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 87 osób (o 5,7%).

W 2012 roku zarejestrowano **4.097 osób** z analizowanej populacji osób do 27 roku życia (4,0% napływu), w tym 2.800 kobiet (68,3%). Z tytułu podjęcia pracy wyłączono 1.278 osób (30,5%), w tym 880 kobiet, czyli 68,9% analizowanej populacji.

3.4. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

3.4.1. Bezrobotni do 25 roku życia

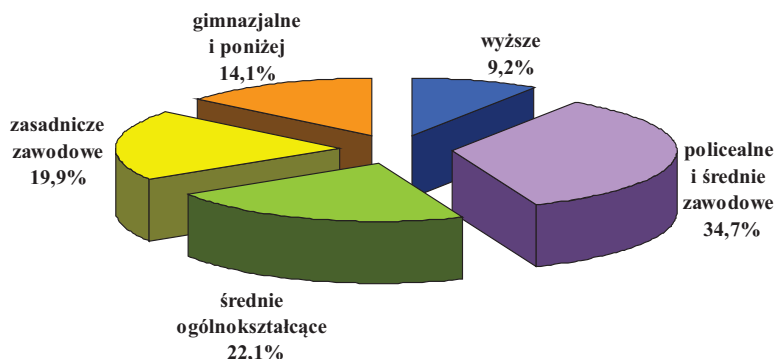
Na koniec grudnia 2012 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy pozostawało **18.016 osób do 25 roku życia**, czyli **20,8%** ogółu bezrobotnych (w kraju 19,9%), w tym 8.879 kobiet, tj. 49,3%.

Odnotowano zmniejszenie liczby zarejestrowanych w tej grupie wiekowej (o 180 osób) oraz zmniejszenie udziału w strukturze bezrobotnych (o 1,1 punktu procentowego) w porównaniu do 2011 roku.

Większość analizowanej grupy stanowili zamieszkali na wsi (68,3%). Prawo do zasiłku posiadało 1.256 bezrobotnych, tj. 7,0%.

W populacji bezrobotnej młodzieży najwyższy udział dotyczył osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (34,7%) oraz średnim ogólnokształcącym (22,1%) - łącznie 56,8%. Analogiczny odsetek wśród bezrobotnych ogółem wyniósł 36,1%. Niższy był udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej - 34,0% (49,4% wśród bezrobotnych ogółem). Najmniej osób posiadało wykształcenie wyższe (9,2%).

Struktura bezrobotnych do 25 roku życia według wykształcenia stan na koniec 2012 roku

Najwięcej osób do 25 roku życia pozostawało bez pracy od 1 do 3 miesięcy - 4.525 osób (25,1%) oraz od 3 do 6 miesięcy - 4.212 (23,4%).

Zdecydowana większość bezrobotnej młodzieży to osoby, które wcześniej nie pracowały. Na koniec 2012 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 10.636 osób bez stażu pracy (59,0% tej kategorii wiekowej).

W 2012 roku **zarejestrowano 31.252 osoby bezrobotne** w wieku do 25 roku życia (**30,7%** napływu), w tym 14.575 kobiet (46,6%). „Napływ” do bezrobocia był niższy o 842 osoby w porównaniu do 2011 roku.

W grupie młodych bezrobotnych 11.819 osób rejestrowało się po raz pierwszy (37,8%), natomiast 19.433 to osoby powracające do rejestrów po raz kolejny (62,2%).

W 2012 roku z ewidencji bezrobotnych **wyłączono 28.579 osób w wieku do 25 roku życia (29,0% odpływu)**, tj. o 466 mniej niż w 2011 roku. Kobiety stanowiły 47,8% wszystkich wyłączeń.

Przyczyny wyłączeń:

- **podjęcie pracy przez 9.574 osoby**, co stanowiło **33,5%** ogółu wyłączonych (o 1.328 osób mniej niż w 2011 r.), z tego:
 - praca niesubsydiowana - 8.295 osób, tj. 29,0%,
 - praca subsydiowana - 1.279 osób, tj. 4,5%.w tym:
 - podejmujący pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego 467 osób,
 - zatrudnieni w ramach prac interwencyjnych 370 osób,
 - podejmujący działalność gospodarczą 347 osób,
- **rozpoczęcie stażu 5.535 osób**, tj. **19,4%**,
- **nie potwierdzenie gotowości do pracy 7.207**, tj. **25,2%**,
- **odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy 1.109**, tj. **3,9%**,
- **rozpoczęcie szkolenia 1.161**, tj. **4,1%**,
- **dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego 1.718**, tj. **6,0%**,
- **podjęcie nauki 581**, tj. **2,0%**,
- **inne 1.694**, tj. **5,9%**.

Szczegółowe dane dotyczące bezrobotnych do 25 roku życia przedstawiono w **Tablicach Nr 19, 22, 23 i 39 Aneksu Statystycznego**.

3.4.2. Długotrwale bezrobotni

Według stanu na koniec grudnia 2012 roku zarejestrowanych było **46.053 długotrwale bezrobotnych (53,1% ogółu)** pozostających w rejestrach urzędów pracy ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat²⁶. Większość stanowiły kobiety (54,2%). W odniesieniu do 2011 roku analizowana populacja **zwiększyła się o 1.613 osób**.

W 2012 roku **zarejestrowano 44.439 osób**, tj. 43,6% napływu (o 3.482 osoby mniej niż przed rokiem), w tym 52,0% stanowiły kobiety. Z ewidencji **wyłączono 42.826 osób**, tj. 43,5% odpływu (o 2.119 osób mniej), w tym 53,3% to kobiety. Najważniejszymi przyczynami wyłączenia z rejestrów było podjęcie pracy przez 15.252 osoby (35,6%), nie potwierdzenie gotowości do pracy bądź odmowa przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy przez 11.778 osób (27,5%), rozpoczęcie stażu lub szkolenia przez 6.117 osób (14,3%) oraz dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego przez 4.014 osób (9,4%).

3.4.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Liczba **osób powyżej 50 roku życia** zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy na koniec grudnia 2012 roku wyniosła **17.886**, tj. **20,6%**, w tym 6.706 kobiet (37,5%). W porównaniu do 2011 roku liczba bezrobotnych zwiększyła się o 1.147 osób (6,9%).

W 2012 roku **zarejestrowano 17.070 osób**, w tym 6.632 kobiety (38,9%), a **wyłączono 15.923 osoby**, w tym 6.426 kobiet (40,4%). Napływ był wyższy o 293 osoby, a odpływ niższy 284 osoby w odniesieniu do 2011 roku.

Spośród wyrejestrowanych bezrobotnych - 6.006 osób podjęło pracę, czyli 37,7% odpływu, a 3.336 osób (21,0%) nie potwierdziło gotowości do pracy bądź odmówiło przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy. Staż lub szkolenie rozpoczęło 1.219 osób (7,7%).

3.4.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

W końcu grudnia 2012 roku liczba bezrobotnych **bez kwalifikacji zawodowych wyniosła 21.014 osób**, tj. **24,2%** ogółu, w tym 10.654 kobiety (50,7%). W odniesieniu do 2011 roku populacja ta zwiększyła się o 394 osoby, tj. o 1,9%.

W 2012 roku zarejestrowano **25.181 osób** z tej kategorii, tj. 24,7% napływu, w tym 12.043 kobiety (47,8%). Pracę podjęło 7.247 bezrobotnych.

²⁶ Art. 2 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

3.4.5. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego

Na koniec grudnia 2012 roku zarejestrowanych było **25.112 osób bez doświadczenia zawodowego (29,0% ogółu)**, tzn. dotychczas niepracujących lub wykonujących zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub prowadzących działalność gospodarczą przez łączny okres poniżej 6 miesięcy. Udział kobiet wyniósł 54,4% (13.653 osoby).

W 2012 roku **zarejestrowano 33.033 osoby**, tj. 32,4% napływu, w tym 16.393 kobiety (49,6%). Pracę podjęło 9.496 bezrobotnych.

3.4.6. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia

Na koniec grudnia 2012 roku w ewidencji bezrobotnych pozostawało **5.551 osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia**, tj. **6,4%** ogółu bezrobotnych, w tym 4.409 kobiet (79,4%).

Na przestrzeni 2012 roku **zarejestrowano 5.581 osób** (5,5% napływu), w tym większość stanowiły kobiety - 4.215 osób (75,5%).

3.4.7. Bezrobotni niepełnosprawni²⁷

➤ Poziom bezrobocia

Na koniec grudnia 2012 roku w rejestrach pozostawało **4.350 bezrobotnych niepełnosprawnych**, tj. **5,0%** ogółu bezrobotnych (*w kraju - 5,2%*).

W porównaniu do grudnia 2011 roku omawiana grupa bezrobotnych zwiększyła się o 117 osób (o 2,8%), a ich udział zmalał o 0,1 punktu procentowego.

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych było 1.743 mieszkańców wsi (40,1%) i 2.607 mieszkańców miast (59,9%).

Prawo do zasiłku posiadało 976 osób (22,4%), natomiast bez prawa do zasiłku pozostawały 3.374 osoby (77,6%).

W 2012 roku **włączono do ewidencji osób niepełnosprawnych 6.429 bezrobotnych**. Udział kobiet wyniósł 49,6% (3.189 osób), a mężczyzn 50,4% (3.240 osób).

W tym samym okresie **wyłączono z ewidencji 6.445 bezrobotnych niepełnosprawnych**, w tym z powodu podjęcia pracy 2.387 (37,0% odpływu). Staż lub szkolenie rozpoczęło 656 osób, natomiast do prac społecznie użytecznych skierowano 75 osób. Z powodu rezygnacji lub niepotwierdzenia gotowości do pracy wyrejestrowano 1.083 osoby (16,8%).

²⁷ Na podstawie danych ze sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy oraz sprawozdania MPiPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu.

W ewidencji urzędów pracy, na koniec 2012 roku, poza osobami zarejestrowanymi jako bezrobotne niepełnosprawne, znajdowało się **709 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu.**

➤ **Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej**

Na przestrzeni 2012 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy **851 propozycji zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej** dla osób niepełnosprawnych oraz **120 miejsc aktywizacji zawodowej** w ramach odbywania stażu. Łącznie stanowiły one 3,7% ogółu ofert pracy w województwie.

Z sektora prywatnego pochodziło **861 miejsc** tj. **88,7%** wszystkich ofert. Pracy subsydiowanej dotyczyło 361 propozycji zatrudnienia (37,2% ogółu).

➤ **Podjęcia pracy**

W 2012 roku **pracę podjęło 2.387** niepełnosprawnych bezrobotnych (w 2011 roku - 2.362 osoby). Większość podjęła zatrudnienie niesubsydiowane - 1.871 osób, tj. 78,4%, natomiast z zatrudnienia subsydiowanego skorzystało 516 osób (21,6%).

Pracę podjęło 1.226 kobiet (51,4%) i 1.161 mężczyzn (48,6%). W analizowanej grupie znacznie więcej było mieszkańców miast - 1.454 osoby (60,9%) niż wsi - 933 osoby (39,1%).

➤ **Bezrobotni niepełnosprawni wg wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy i stopnia niepełnosprawności**

Według wieku

W końcu 2012 roku wśród bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędach pracy najczęściej było osób w wieku **45-54 lata** - **1.380**, tj. **31,7%** ogółu. Drugą pod względem liczebności grupą byli niepełnosprawni w wieku **55-59 lat**, tj. **964 osoby (22,2%)**.

Udział bezrobotnych w wieku **35-44 lata** wyniósł **17,4%** (756 osób), w wieku **25-34 lata** - **14,4%** (628 osób), w wieku **18-24 lata** - **8,9%** (385 osób).

Według poziomu wykształcenia

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych największy udział stanowiły osoby z **wykształceniem zasadniczym zawodowym** - **34,1%** (1.485 osób) oraz **podstawowym i podstawowym nieukończonym** bądź **gimnazjalnym** - **26,0%** (1.130 osób). Łącznie udział tych grup wyniósł **60,1%** ogółu zarejestrowanych.

Kolejną pod względem liczebności grupą byli bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (**24,6%**), a następnie średnim ogólnokształcącym (**8,4%**). Najmniej osób legitymowało się wykształceniem wyższym (**6,9%**).

Według stażu pracy

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych najwięcej osób posiadało długi staż pracy od **10 do 20 lat (20,9%)** oraz od **20 do 30 lat (20,3%)**. Od **1 do 5 lat** pracowało **16,0%** ogółu.

Stażu pracy nie posiadało **11,9%** bezrobotnych niepełnosprawnych.

Według czasu pozostawania bez pracy

Na koniec 2012 roku **1.766 bezrobotnych niepełnosprawnych**, tj. **40,6%** oczekiwało na pracę ponad rok, z tego:

- **884 osoby**, tj. **20,3%** pozostawały bez pracy od 12 do 24 miesięcy,
- **882 osoby**, tj. **20,3%** pozostawały bez pracy powyżej 24 miesięcy.

Bez pracy od **6 do 12 miesięcy** pozostawało **19,2%**, od **3 do 6 miesięcy** - **15,2%**, do **3 miesięcy** - **25,0%** ogółu.

Według stopnia niepełnosprawności

Rodzaj schorzenia jest jednym z głównych czynników decydujących o możliwości podjęcia pracy przez osobę niepełnosprawną.

W końcu 2012 roku liczba i udział bezrobotnych niepełnosprawnych według stopnia niepełnosprawności kształtowały się następująco:

- znaczny - 99 osób, tj. 2,3%,
- umiarkowany - 1.780, tj. 40,9%,
- lekki - 2.471, tj. 56,8%.

W porównaniu do 2011 roku zwiększyła się liczba bezrobotnych z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (o 204 osoby) i znacznym (o 15 osób), zmniejszyła się natomiast ze stopniem lekkim (o 102 osoby).

Największy udział wśród bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby:

- w wieku 45-54 lata (**31,7%**) i 55-59 lat (**22,2%**),
- z wykształceniem zasadniczym zawodowym (**34,1%**) oraz podstawowym i podstawowym nieukończonym bądź gimnazjalnym (**26,0%**),
- pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy (**40,6%**) oraz od 6 do 12 miesięcy (**19,2%**),
- z lekkim stopniem niepełnosprawności (**56,8%**).

Szczegółowe dane na temat bezrobotnych niepełnosprawnych, w tym według wieku, wykształcenia, stażu i czasu pozostawania bez pracy, przedstawiono w **Tablicach Nr 40, 41, 42, 43 i 44 Aneksu Statystycznego**.

3.5. PODSUMOWANIE

- Utrzymuje się wysoki udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi - 55,4% (w kraju - 43,9%), co wynika głównie ze struktury demograficznej województwa (55,0% ogółu ludności to mieszkańcy wsi).
- Populację bezrobotnych zamieszkałych na wsi charakteryzuje odmienna struktura ze względu na wiek, poziom wykształcenia oraz staż pracy, w porównaniu do mieszkańców miast:
 - osoby w wieku 18-34 lata stanowiły 57,1% (w mieście 45,0%),
 - wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i niższe posiadało 53,3% (w mieście 44,5%),
 - stażu pracy nie posiadało 26,1% (w mieście 17,6%), natomiast ponad 20-letnim stażem pracy legitymowało się 9,0% (w mieście 15,3%).
- Sytuacja kobiet na rynku pracy pozostaje nadal trudna. Stanowiły one 49,1% ogółu bezrobotnych (w kraju - 51,4%). Kobiety mają większe trudności z ponownym podjęciem zatrudnienia niż mężczyźni. Również problem długotrwałego bezrobocia częściej dotyczy kobiet niż mężczyzn. Odsetek kobiet pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy był wyższy (41,7%) od analogicznego udziału wśród mężczyzn (32,1%). W grupie kobiet udział osób w wieku mobilnym 18-44 lata wynosił 76,1% i był wyższy niż wśród mężczyzn (66,5%).
- Spośród ogółu bezrobotnych kobiet prawo do zasiłku posiadało 15,4%, zaś w grupie mężczyzn udział ten wynosił 19,5%. Niższy odsetek kobiet uprawnionych do pobierania zasiłku odnotowano w populacji zamieszkałych na wsi - 14,7% (wśród mężczyzn - 20,8%), natomiast wyższy wśród mieszkańców miast - 16,3% (wśród mężczyzn - 18,0%).
- Osoby młode do 25 roku życia stanowiły 20,8% ogółu bezrobotnych (w kraju 19,9%). Bezrobotna młodzież to najczęściej osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (34,7%) oraz średnim ogólnokształcącym (22,1%), nie posiadające stażu pracy (59,0%).
- Wśród nowo zarejestrowanych, jak i wyłączonych z ewidencji bezrobotnych około 1/3 stanowiły osoby, które nie ukończyły 25 lat (odpowiednio: 30,7% napływu i 29,0% odpływu).
- Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowiły 13,4% (13.671) „napływu” do bezrobocia oraz 6,5% (5.604) ogółu pozostających bez pracy na koniec grudnia 2012 roku.
- Populacja bezrobotnych niepełnosprawnych liczyła 4.350 osób (5,0%).
- Najwyższy udział wśród bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby w wieku 45-54 lata (31,7%), z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym i podstawowym nieukończonym bądź gimnazjalnym (60,1%), posiadające lekki stopień niepełnosprawności (56,8%).

4. DZIAŁANIA POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W ZAKRESIE PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

Realizując zadania samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy wynikające z **art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** (t.j. Dz. U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) urzędy pracy podejmowały szereg działań służących promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, w tym m.in.:

- ✓ udzielały pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy przez pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i informację zawodową oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, a pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników,
- ✓ inicjowały, organizowały oraz finansowały usługi i instrumenty rynku pracy.

4.1. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

W 2012 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy z terenu województwa **26.190 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej²⁸**, tj. o **3.775 więcej (o 16,8%)** niż w 2011 roku.

Wśród wolnych miejsc pracy, zgłoszonych do urzędów pracy, **66,1% (17.310) stanowiły miejsca pracy subsydiowanej** (finansowane ze środków Funduszu Pracy, PFRON, EFS), tj. o 5.453 (o 46,0%) więcej niż w 2011 r. Natomiast **33,9% (8.880) to miejsca pracy niesubsydiowanej**, tj. o 1.678 (o 15,9%) mniej niż w 2011 r.

W ogólnej liczbie oferowanych przez zakłady wolnych miejsc pracy:

- **14.132**, tj. **54,0%** stanowiły oferty zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- **12.058**, tj. **46,0%** to miejsca aktywizacji zawodowej, z tego:
 - 10.794 miejsca dotyczyły staży,
 - 1.264 to miejsca pracy społecznie użytecznej.

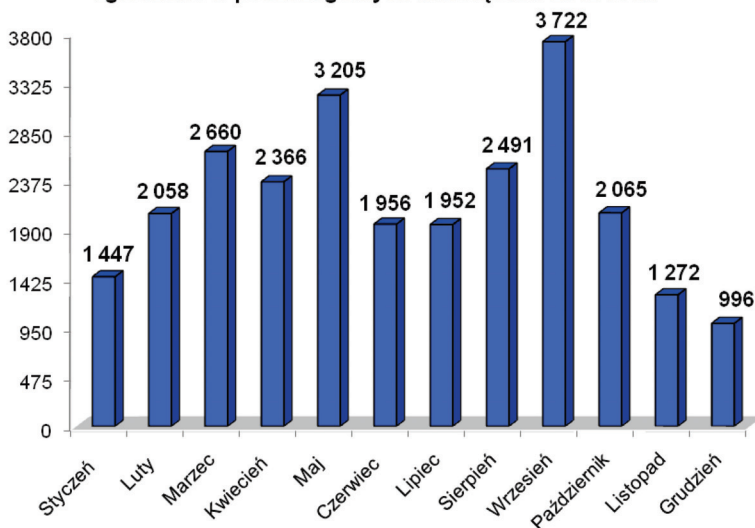
Do osób niepełnosprawnych skierowano 971 ofert (tj. 3,7% wszystkich wolnych miejsc pracy), natomiast dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki przeznaczono 430 miejsc pracy (tj. 1,6%).

²⁸ Jest to suma zgłoszonych przez pracodawców wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz miejsc aktywizacji zawodowej (staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne). Powyższe nazewnictwo wprowadzone zostało do sprawozdawczości począwszy od stycznia 2010 r. i jest zgodne z zapisami ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 6 poz. 33).

Zakłady pracy z sektora prywatnego zgłosiły 66,4% wszystkich wolnych miejsc pracy (17.395), natomiast z publicznego - 33,6% (8.795).

Pod względem ilości wolnych miejsc pracy Świętokrzyskie uplasowało się na 15 miejscu, wyprzedzając jedynie województwo podlaskie.

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w poszczególnych miesiącach 2012 roku

W 2012 roku najwięcej ofert wpłynęło do urzędów pracy w III kwartale - 8.165 (31,2%), natomiast najmniej w IV kwartale - 4.333 (16,6%).

W porównaniu do 2011 roku zmniejszenie popytu na pracę miało miejsce jedynie w II kwartale - o 113 (o 1,5%) miejsc pracy mniej. Natomiast w pozostałych kwartałach odnotowano wzrost popytu na pracę, tj. odpowiednio w: I kwartale - o 481 (o 8,5%), w III kw. - o 2.169 (o 36,2%) i w IV kw. - o 1.238 (o 40,0%) propozycji zatrudnienia więcej.

Najwięcej miejsc pracy pracodawcy zgłosili do urzędów pracy obejmujących zasięgiem działania powiaty: kielecki - 4.519, ostrowiecki - 2.726, skarżyski - 2.641, konecki - 2.429, m. Kielce - 2.412, sandomierski - 2.333, starachowicki - 1.788, staszowski - 1.613, jędrzejowski - 1.426 i opatowski - 1.309.

Najmniej miejsc pracy pracodawcy zgłosili do PUP w: Kazimierzy Wielkiej - 457, Pińczowie - 711, we Włoszczowie - 839 i Busku - Zdroju - 987.

W 2012 roku na 1 wolne miejsce pracy będące w dyspozycji urzędów przypadało średniomiesięcznie 33 bezrobotnych (w kraju - 24).

Najwięcej bezrobotnych oczekujących na 1 ofertę pracy odnotowano m. Kielce - 62 i w powiatach: opatowskim - 45, kazimierskim - 42, jędrzejowskim - 39, ostrowieckim i włoszczowskim - po 37, starachowickim - 33 oraz buskim - 32, **najmniej** zaś w powiatach: sandomierskim - 23, pińczowskim i skarżyskim - po 25, staszowskim - 26, koneckim - 29 oraz kieleckim - 28.

W 2012 roku pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na:*

- **pracowników usług i sprzedawców - 7.911 miejsc pracy (31,7% ogółu)**, w tym dla: gospodarzy obiektów - 3.258 miejsc, pracowników sprzedaży w sklepach - 2.206, kucharzy - 466, innych pracowników sprzedaży - 442, fryzjerów i kosmetyczek - 400, kelnerów i barmanów - 315, opiekunów dziecięcych i asystentów nauczycieli - 249, pracowników usług ochrony - 210, kasjerów i sprzedawców biletów - 166 oraz pracowników opieki osobistej w ochronie zdrowia - 160.

Na 1 miejsce pracy oczekiwało **2** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **pracowników biurowych - 4.050 miejsc pracy (16,2%)**, w tym dla: pracowników obsługi biurowej - 2.654 miejsca, pracowników ds. ewidencji materiałowej i transportu - 491, pracowników ds. finansowo-statystycznych - 225, sekretarek - 223, pracowników ds. informowania klientów - 194 oraz pozostałych pracowników obsługi biura - 178.

Jedynie w tej grupie liczba wolnych miejsc pracy była prawie 1,5-krotnie wyższa od liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych (2.731 osób).

- **robotników przemysłowych i rzemieślników - 3.768 miejsc pracy (15,1%)**, w tym dla: robotników budowlanych robót stanu surowego, robót wykończeniowych, malarzy i pracowników czyszczących konstrukcje budowlane - 1.435 miejsc, mechaników maszyn i urządzeń - 397, robotników w przetwórstwie spożywczym - 393, formierzy odlewniczych, spawaczy, blacharzy, monterów konstrukcji metalowych - 370, robotników produkcji odzieży - 301, kowali i ślusarzy - 272, elektryków budowlanych, elektromechaników i elektromonterów - 229 oraz robotników obróbki drewna i stolarzy meblowych - 219.

Na 1 miejsce pracy oczekiwało **6** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

* Zapotrzebowanie pracodawców na pracowników o określonych zawodach opracowano na podstawie półrocznej sprawozdawczości o rynku pracy Załącznik Nr 3 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”. Występujące różnice w liczbie miejsc pracy pomiędzy miesięczną sprawozdawczością MPiPS-01 a półroczną wynikają z wyłączenia w Załączniku Nr 3 miejsc pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali. Według omawianego załącznika liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy w 2012 roku wyniosła - **24.976**.

- **techników i inny średni personel - 3.021 miejsc pracy (12,1%),** w tym dla: pracowników administracyjnych i sekretarzy wyspecjalizowanych - 726 miejsc, agentów i pośredników handlowych - 580, innego średniego personelu ds. zdrowia - 314, techników nauk fizycznych i technicznych - 258, średniego personelu z dziedziny prawa, spraw społecznych i religii - 242, średniego personelu ds. finansowych - 205, średniego personelu w zakresie działalności artystycznej, kulturalnej i kulinarnej - 188, technicy medyczni i farmaceutycy - 107, technicy ds. technologii teleinformatycznych i pomocy użytkownikom urządzeń teleinformatycznych - 105.

W grupie techników na 1 miejsce pracy przypadało 5 nowo zarejestrowanych bezrobotnych.
- **specjalistów - 2.159 miejsc pracy (8,6%),** w tym dla: nauczycieli i specjalistów ds. wychowania małego dziecka - 377 miejsc, innych specjalistów nauczania i wychowania - 306, innych specjalistów ochrony zdrowia - 225, pielęgniarek - 194, specjalistów ds. sprzedaży, marketingu i public relations - 189, inżynierów - 135, specjalistów ds. finansowych - 132, specjalistów ds. administracji i zarządzania - 96, architektów, geodetów i projektantów - 87.

Na 1 miejsce pracy przypadało 6 nowo zarejestrowanych bezrobotnych.
- **pracowników przy pracach prostych - 2.142 miejsca pracy (8,6% ogółu),** w tym dla: robotników pomocniczych w górnictwie i budownictwie - 530 miejsc, robotników przy pracach prostych w przemyśle - 457, pomocy i sprzętaczek domowych, biurowych i hotelowych - 444, pracowników pomocniczych przygotowujących posiłki - 237 oraz pozostałych pracowników przy pracach prostych - 213.

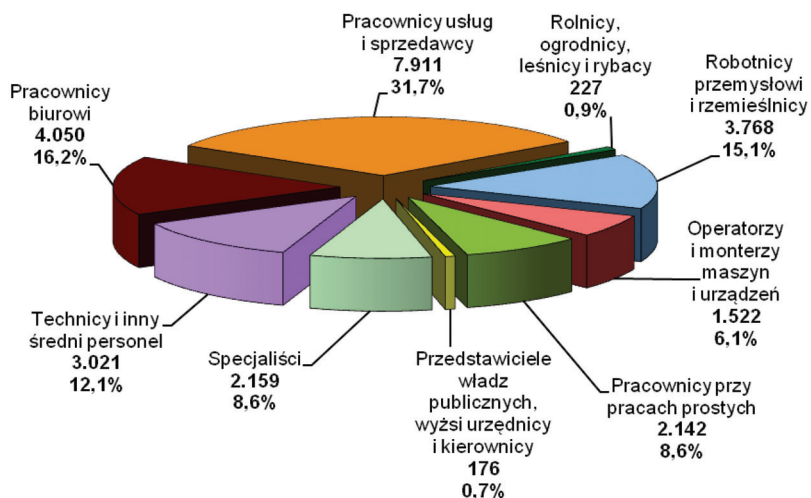
Na 1 miejsce pracy oczekiwało 2 nowo zarejestrowanych bezrobotnych.
- **operatorów i monterów maszyn i urządzeń - 1.522 miejsca pracy (6,1%),** w tym dla: kierowców ciężarówek i autobusów oraz samochodów osobowych, dostawczych i motocykli - 663 miejsca, operatorów innych maszyn i urządzeń przetwórczych - 184, operatorów maszyn i urządzeń górniczych - 164, operatorów pojazdów wolnobieżnych - 148, operatorów maszyn do produkcji wyrobów gumowych, z tworzyw sztucznych i papierniczych - 121, operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru - 77, monterów - 71.

Na 1 miejsce pracy oczekiwało 2 nowo zarejestrowanych bezrobotnych.
- **rolników, ogrodników, leśników i rybaków - 227 miejsc pracy (0,9%),** w tym dla rolników produkcji roślinnej - 195 miejsc oraz robotników leśnych - 27.

Na 1 miejsce pracy przypadało 3 nowo zarejestrowanych bezrobotnych.
- **przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników - 176 miejsc pracy (0,7%).**

Na 1 miejsce pracy oczekiwało 2 nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodów w 2012 roku

Szczegółowe informacje dotyczące liczby zgłaszanych ofert pracy przedstawiono w Tablicach Nr 7, 8, 10, 27, 28 i 45 Aneksu Statystycznego.

4.2. AKTYWNE PROGRAMY RYNKU PRACY

W 2012 roku powiatowe urzędy pracy **aktywnymi programami rynku pracy objęły 21.559 bezrobotnych**, tj. o 7.331 osób (o 51,5%) więcej w odniesieniu do 2011 roku.

W grupie zaktywizowanych większość to kobiety - 56,7% (12.215 osób) oraz bezrobotni zamieszkali na wsi - 57,3% (12.343).

Najwięcej bezrobotnych skierowanych zostało na staż - 10.137 osób, tj. 47,0% ogółu zaktywizowanych. Szkolenia rozpoczęło 3.074 bezrobotnych (14,2%), działalność gospodarczą podjęło 1.997 osób (9,3%), do prac interwencyjnych skierowano 1.850 bezrobotnych (8,6%), pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego rozpoczęło 1.677 osób (7,8%), przy robotach publicznych zatrudniono 1.363 osoby (6,3%), natomiast do prac społecznie użytecznych skierowano 1.329 osób (6,2%).

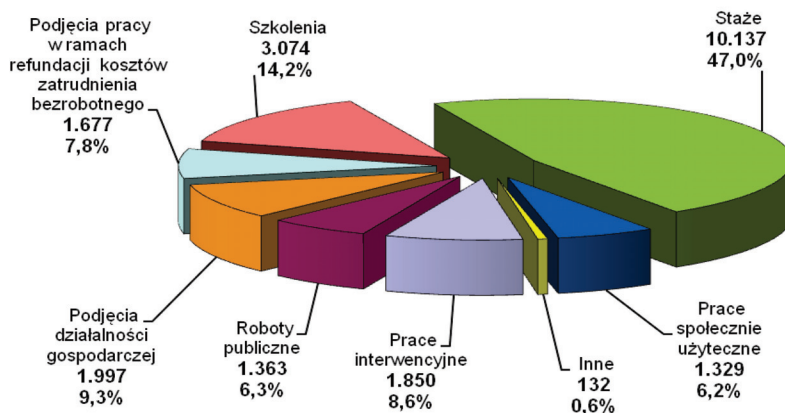
Najwięcej bezrobotnych zaktywizowano w powiecie: kieleckim - 4.212 osób, ostrowieckim - 2.274, skarżyskim - 2.197, koneckim - 2.182, m. Kielce - 1.910, starachowickim - 1.415, staszowskim - 1.301 i jędrzejowskim - 1.251, zaś **najmniej** w powiecie pińczowskim - 375 osób i kazimierskim - 500.

4.2.1. Realizacja aktywnych programów rynku pracy

Forma aktywizacji	2011 r.	2012 r.		Wzrost / spadek
		Liczba osób	Udział %	
0	1	2	3	4
Ogółem, z tego:	14.228	21.559	100,0	+7.331
Prace interwencyjne	1.554	1.850	8,6	+296
Roboty publiczne	1.375	1.363	6,3	-12
Podjęcia działalności gospodarczej	1.498	1.997	9,3	+499
Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	1.594	1.677	7,8	+83
Szkolenia	1.330	3.074	14,2	+1.744
Staże	5.537	10.137	47,0	+4.600
Prace społecznie użyteczne	1.197	1.329	6,2	+132
Inne	143	132	0,6	-11

Uwaga: Dane wykazane w tabeli są zgodne ze sprawozdaniem MPiPS-01 o rynku pracy, nie uwzględniają osób kontynuujących daną formę aktywizacji z roku poprzedzającego sprawozdanie.

Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2012 roku

Ponadto urzędy pracy zrefundowały ze środków Funduszu Pracy kwotę wypłaconych w 2012 r. **świadczeń integracyjnych** w wysokości **2.296,2 tys. zł**

dla **547 osób**, które rozpoczęły realizację indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisały kontrakt socjalny.

4.2.2. Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych

- **W ramach prac interwencyjnych zatrudniono 1.850 osób**, tj. **8,6%** ogółu objętych aktywnymi programami w województwie, w tym 1.175 kobiet (63,5%) oraz 1.076 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (58,2%). W porównaniu do 2011 roku zanotowano wzrost liczby zaktywizowanych w ramach analizowanej formy o 296 osób (tj. o 19,0%).

Najwięcej bezrobotnych zaktywizowano w powiatach: staszowskim - 292 osoby, ostrowieckim - 282, koneckim - 259, kieleckim - 218, jędrzejowskim - 170, skarżyskim - 134, sandomierskim - 132 i opatowskim - 100, a **najmniej** w kazimierskim - 6, m. Kielce - 20 oraz włoszczowskim - 25.

Na refundację kosztów z tytułu zatrudnienia osób w ramach prac interwencyjnych z Funduszu Pracy wydatkowano **kwotę 6.449,0 tys. zł**, tj. o 54,2% mniej niż w 2011 roku.

- **W ramach robót publicznych zatrudniono 1.363 osoby**, tj. **6,3%** ogółu zaktywizowanych, czyli o 12 osób mniej w odniesieniu do 2011 roku. Udział kobiet rozpoczynających roboty publiczne wyniósł 46,6% (635 osób), zaś bezrobotnych mieszkańców wsi - 66,8% (911).

Najwięcej bezrobotnych zatrudnionych zostało z terenu powiatów: koneckiego - 427 osób, kieleckiego - 270, skarżyskiego - 154, jędrzejowskiego - 130, ostrowieckiego - 104 i staszowskiego - 92, zaś **najmniej** z opatowskiego - 11, buskiego - 12, m. Kielce - 14, kazimierskiego - 15 i pińczowskiego - 16. Na terenie powiatu starachowickiego nie realizowano tej formy aktywizacji.

Na refundację kosztów z tytułu zatrudnienia osób w ramach robót publicznych z Funduszu Pracy wydatkowano **kwotę 6.208,3 tys. zł**, tj. o 8,7% mniej niż w 2011 roku.

4.2.3. Podjęcia działalności gospodarczej

- W 2012 roku dofinansowanie w postaci przyznania jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej otrzymało **1.997 bezrobotnych (9,3%** ogółu zaktywizowanych), w tym 659 kobiet (33,0%) oraz 1.133 bezrobotnych mieszkańców wsi (56,7%). Liczba bezrobotnych podejmujących samozatrudnienie zwiększyła się 499 osób (o 33,3%).

Najwięcej bezrobotnych skorzystało z tej formy pomocy w powiatach: kieleckim - 574 osoby, w m. Kielce - 225, skarżyskim - 213, koneckim - 160, starachowickim - 157 oraz ostrowieckim - 155, a **najmniej** w: pińczowskim - 31, kazimierskim - 41, buskim - 51, jędrzejowskim - 68 i włoszczowskim - 71.

Wydatki z Funduszu Pracy na ten cel wyniosły **32.779,2 tys. zł** i były o 55,0% wyższe niż w 2011 roku.

4.2.4. Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego

- Pracodawcy otrzymali refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy dla **1.677 skierowanych bezrobotnych**, tj. o 83 osoby (o 5,2%) więcej w odniesieniu do 2011 roku, w łącznej wysokości **20.037,3 tys. zł** (tj. o 119,1% więcej niż w 2011 roku). Kobiety stanowiły 38,6% zaktywizowanych (647 osób), natomiast bezrobotni zamieszkali na wsi - 53,8% (902).

Najwięcej bezrobotnych podjęło pracę z powiatów: kieleckiego - 247 osób, ostrowieckiego - 195, staszowskiego - 191, m. Kielce - 189, starachowickiego - 179, skarżyskiego - 161, włoszczowskiego - 120 i koneckiego - 108. **Najmniej** bezrobotnych zatrudniono w powiatach: kazimierskim - 17, sandomierskim - 21, pińczowskim - 45 i opatowskim - 54.

4.2.5. Staż u pracodawcy

- W 2012 roku staż u pracodawcy **odbyło 10.137 bezrobotnych**, tj. **47,0%** ogółu zaktywizowanych, tj. o 4.600 osób (o 83,1%) więcej niż w 2011 roku. Wśród osób korzystających z analizowanej formy aktywizacji większość stanowiły kobiety - 70,2% (7.112 osób) oraz bezrobotni mieszkańcy wsi - 59,9% (6.074).

Analizowana forma aktywizacji zawodowej pozwala przeciwdziałać bezrobociu ludzi młodych do 25 roku życia oraz osób zarejestrowanych w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia. Wymienionych bezrobotnych starosta może kierować do odbycia stażu na okres do 12 miesięcy.

Ponadto starosta może skierować bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (wymienione w pkt. 4 uwag metodycznych), do odbycia stażu przez okres nieprzekraczający 6 miesięcy.

Najwięcej bezrobotnych nabyło doświadczenie zawodowe w powiatach: kieleckim - 1.875 osób, ostrowieckim - 1.149, koneckim - 1.026, opatowskim - 945, skarżyskim - 933, m. Kielce - 757, jędrzejowskim - 634, starachowickim - 551, sandomierskim - 539, staszowskim - 483 i włoszczowskim - 471. **Najmniej** osób skierowano na staż w powiatach: pińczowskim - 146, kazimierskim - 312 i buskim - 316.

W 2012 roku udział w programie zakończyło **7.593 bezrobotnych**, spośród których pracę podjęło **3.895**, tj. **51,3%**.

Bezrobotni aktywizowani byli najczęściej w następujących obszarach:

- prace sekretarskie i biurowe	1.351	, spośród których zatrudniono	620
- usługi (głównie gastronomiczne,
fryzjerskie i kosmetyczne)	774	- „ -	408
- sprzedaż, marketing, public relations,
handel nieruchomościami	545	- „ -	305

Wydatki z Funduszu Pracy na stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne za okres odbywania stażu wyniosły **46.600,1 tys. zł**, tj. o 6,6% więcej niż w 2011 roku.

4.2.6. Prace społecznie użyteczne

- W 2012 roku do wykonywania prac społecznie użytecznych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej **zostało skierowanych 1.329 bezrobotnych (6,2% ogółu zaktywizowanych)**, w tym 882 kobiety (66,4%) i 543 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (40,9%). Liczba bezrobotnych zaktywizowanych w ramach analizowanej formy zwiększyła się o 132 osoby (o 11,0%).

Najwięcej osób rozpoczęło prace społecznie użyteczne w powiatach: skarżyskim - 406, kieleckim - 233, ostrowieckim - 135, m. Kielce - 129, jędrzejowskim - 127, włoszczowskim - 117, starachowickim - 111, natomiast najmniej w: sandomierskim - 3, koneckim - 10 i pińczowskim - 21. W powiatach: kazimierskim, opatowskim i staszowskim ta forma aktywizacji nie była realizowana.

Wydatki z Funduszu Pracy na ten cel wyniosły **1.085,9 tys. zł**, tj. o 29,1% mniej niż w 2011 roku.

4.2.7. Szkolenia i przekwalifikowania

Organizacja szkoleń należy do podstawowych usług realizowanych przez powiatowe urzędy pracy. Szkolenia to pozaszkolne zajęcia, które mają na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

W 2012 roku na szkolenia zawodowe skierowano ogółem **3.097 osób**, w tym 1.054 kobiety. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy objętych szkoleniami wyniosła 3.092, zaś osób którym przyznano rentę szkoleniową - 3.

Szkolenia ukończyło **2.926 osób**, w tym 2.921 bezrobotnych i poszukujących pracy. W trakcie lub po ukończeniu szkolenia **pracę podjęło 1.055 osób**, w tym 365 kobiet. Efektywność szkoleń zawodowych w powiatowych urzędach pracy w 2012 roku wyniosła **36,1%**.

Liczba korzystających ze szkoleń zwiększyła się o 1.736 osób (ponad dwukrotnie) w porównaniu do 2011 roku.

Liczba uczestników szkoleń organizowanych w 2012 roku

Lp.	Powiat	Liczba osób skierowanych na szkolenie	Liczba osób, które ukończyły szkolenie	Liczba osób, które podjęły pracę w trakcie lub w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia	Efektywność szkoleń w %
1	Buski	134	132	60	45,5
2	Jędrzejowski	64	64	17	26,6
3	Kazimierski	109	90	28	31,1
4	Kielecki	794	779	233	29,9
5	Miasto Kielce	587	496	76	15,3
6	Konecki	197	181	69	38,1
7	Opatowski	4	4	0	0,0
8	Ostrowiecki	174	172	86	50,0
9	Pińczowski	43	43	21	48,8
10	Sandomierski	142	142	33	23,2
11	Skarżyski	189	170	113	66,5
12	Starachowicki	319	315	79	25,1
13	Staszowski	149	147	66	44,9
14	Włoszczowski	192	191	174	91,1
Ogółem:		3.097	2.926	1.055	36,1

Dane: Załącznik nr 4 do sprawozdania MPiPS-01 za 2012 rok.

Wydatki z Funduszu Pracy na sfinansowanie kosztów szkoleń oraz składek na ubezpieczenia społeczne za okres odbywania szkoleń wyniosły **5.913,4 tys. zł**, tj. o 84,0% więcej niż w 2011 roku.

Najwięcej osób ukończyło kursy kierunkowe w następujących obszarach:

- usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy)	698	, wśród których zatrudniono	235 ,
- sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	247 ,	- ,, -	98 ,
- prace sekretarskie i biurowe	173 ,	- ,, -	65 ,
- informatyka i wykorzystywanie komputerów	112 ,	- ,, -	26 ,
- architektura i budownictwo	109 ,	- ,, -	45 ,
- rozwój osobowościowy i kariery zawodowej	87 ,	- ,, -	56 ,
- rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	84 ,	- ,, -	22 ,
- technika i handel artykułami technicznymi	72 ,	- ,, -	39 ,

- opieka społeczna (w tym; opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	57,	wśród których zatrudniono	10,
- usługi fryzjerskie, kosmetyczne	49,	- ,, -	33,
- ochrona własności i osób	41	- ,, -	8,
- usługi gastronomiczne	38,	- ,, -	5.

Efektywność zatrudnienia w wybranych obszarach szkoleń:

- usługi fryzjerskie, kosmetyczne	67,3%,
- rozwój osobowościowy i kariery zawodowej	64,4%,
- technika i handel artykułami technicznymi	54,2%,
- architektura i budownictwo	41,3%,
- sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	39,7%,
- prace sekretarskie i biurowe	37,6%,
- usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy)	33,7%,
- rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	26,2%,
- informatyka i wykorzystanie komputerów	23,2%,
- ochrona własności i osób	19,5%,
- opieka społeczna	17,5%,
- usługi gastronomiczne	13,2%.

4.2.8. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa

Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa polega na udzielaniu:

- bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, w szczególności na:
 - udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia,
 - udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę zatrudnienia, w tym badaniu zainteresowań i uzdolnień zawodowych,
 - kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia,
 - inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy,
- pracodawcom pomocy w doborze kandydatów do pracy spośród bezrobotnych i poszukujących pracy oraz we wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników przez udzielanie porad zawodowych.

W 2012 roku z usług **poradnictwa zawodowego** prowadzonego przez doradców zawodowych powiatowych urzędów pracy skorzystały **ogółem 4.424 osoby**, w tym 4.396 bezrobotnych i poszukujących pracy. Kobiety stanowiły 57,7% ogółu (2.552 osoby). Grupa osób objętych poradnictwem zawodowym zwiększyła się o 14,2% w porównaniu do 2011 roku. Ze wszystkimi osobami przeprowadzono indywidualne rozmowy doradcze. **Poradnictwem grupowym objęto 3.253 osoby**, w tym 2.170 kobiet. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy wyniosła 3.236, w tym 2.162 kobiety. W odniesieniu do 2011 roku grupa osób, które skorzystały z porady grupowej zwiększyła się o 3,2%.

Z **badania testowych** skorzystały ogółem **743 osoby**, w tym 741 bezrobotnych i poszukujących pracy. W porównaniu do 2011 roku grupa badanych zwiększyła się o 191 osób, tj. o 34,6%.

Liczba osób bezrobotnych korzystających z **poradnictwa zawodowego** według czasu pozostawania bez pracy przedstawia się następująco:

- do 6 miesięcy	713,
- od 6 do 12 miesięcy	915,
- powyżej 12 miesięcy	2.738 osób.

Z **indywidualnej informacji zawodowej** udzielanej przez doradców zawodowych skorzystało łącznie **4.770 osób**, w tym 2.318 kobiet. Natomiast usługami **grupowej informacji zawodowej** objęto łącznie **3.594 osoby**, w tym 1.744 kobiety.

W 2012 roku **1 pracodawca** złożył **wniosek** o pomoc w doborze kandydatów do pracy oraz **wniosek** o pomoc w określeniu wymagań dotyczących stanowiska pracy (z sektora prywatnego, zatrudniający od 10 do 49 osób).

4.2.9. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy

Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy jest usługą świadczoną przez publiczne służby zatrudnienia od 2005 roku. Polega na przygotowaniu osób bezrobotnych i poszukujących pracy do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia, w szczególności przez:

- 1) uczestnictwo w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy według programu „Klub Pracy”,
- 2) uczestnictwo w zajęciach aktywizacyjnych,
- 3) dostęp do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.

W strukturach organizacyjnych powiatowych urzędów pracy funkcjonują kluby pracy, które prowadzą zajęcia aktywizacyjne oraz szkolenia według programu określonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

W 2012 roku **w szkoleniach prowadzonych przez liderów klubów pracy** uczestniczyły **454 osoby** bezrobotne i poszukujące pracy.

Uczestnicy szkoleń według:

1) poziomu wykształcenia:

- wyższe 45,
- policealne i średnie zawodowe 115,
- średnie ogólnokształcące 43,
- zasadnicze zawodowe 136,
- gimnazjalne i poniżej 115 osób,

2) wieku:

- 18-24 lata 74,
- 25-34 lata 113,
- 35-44 lata 104,
- 45 lat i więcej 163 osoby,

3) czasu pozostawania bez pracy:

- do 6 miesięcy 62,
- od 6 do 12 miesięcy 77,
- powyżej 12 miesięcy 315 osób,

4) stażu pracy:

- do 1 roku 69,
- 1 - 5 lat 91,
- 5 - 10 lat 58,
- 10 - 20 lat 68,
- 20 lat i więcej 45,
- bez stażu 123 osoby.

W zajęciach aktywizacyjnych prowadzonych przez urzędy pracy łącznie udział wzięło **6.158 osób**, w tym **5.961 bezrobotnych**.

Zajęcia aktywizacyjne to krótkie, przeważnie 1-2 dniowe, zajęcia prowadzone w formie warsztatowej. Zakres tematyczny, forma i czas uzależnione są od potrzeb uczestników. Dotyczą szczegółowych zagadnień

przydatnych osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w uzupełnieniu wiedzy i umiejętności potrzebnych do aktywnego poszukiwania i podjęcia zatrudnienia. Najczęściej poruszane tematy związane są z zasadami przygotowania dokumentów aplikacyjnych, technikami rekrutacji i selekcji, metodami poszukiwania pracy w kraju i za granicą. Poza tym w trakcie zajęć uczestnicy mają możliwość wykonywania praktycznych ćwiczeń doskonalących umiejętności interpersonalne.

Uczestnicy zajęć aktywizacyjnych według:

1) poziomu wykształcenia:

- wyższe 714,
- policealne i średnie zawodowe 1.580,
- średnie ogólnokształcące 874,
- zasadnicze zawodowe 1.626,
- gimnazjalne i poniżej 1.364 osoby,

2) wieku:

- 18-24 lata 1.717,
- 25-34 lata 1.791,
- 35-44 lata 1.115,
- 45 lat i więcej 1.535 osób,

3) czasu pozostawania bez pracy:

- do 6 miesięcy 1.233,
- od 6 do 12 miesięcy 1.721,
- powyżej 12 miesięcy 3.204 osoby,

4) stażu pracy:

- do 1 roku 947,
- 1 - 5 lat 1.220,
- 5 - 10 lat 704,
- 10 - 20 lat 701,
- 20 lat i więcej 509,
- bez stażu 2.077 osób.

4.3. PODSUMOWANIE

- Na przestrzeni 2012 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy 26,2 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (o 16,8% więcej niż w 2011 r.).
- Z sektora prywatnego pochodziło 66,4% miejsc pracy, a z publicznego 33,6% (w kraju odpowiednio: 77,9% i 22,1%).
- Ponad 66% ogółu ofert to miejsca pracy subsydiowanej finansowane ze środków Funduszu Pracy, PFRON, EFS (w kraju - 40,7%).
- Na 1 ofertę pracy będącą w dyspozycji urzędów pracy przypadało średniomiesięcznie 33 bezrobotnych (w kraju - 24).
- Wśród miejsc pracy zgłoszonych w 2012 roku najwięcej propozycji zatrudnienia skierowano do pracowników usług i sprzedawców (31,7%), pracowników biurowych (16,2%) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (15,1%). Dla wymienionych grup zawodowych zgłoszono łącznie 63% ogółu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.
- Aktywnymi programami rynku pracy objęto 21.559 bezrobotnych, tj. o 51,5% więcej niż w 2011 roku.
- Najwięcej osób zaktywizowano w ramach stażu - 10.137 (47,0%). Szkolenia rozpoczęło 3.074 bezrobotnych (14,2%), działalność gospodarczą podjęło 1.997 osób (9,3%), do prac interwencyjnych skierowano 1.850 bezrobotnych (8,6%), natomiast pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego rozpoczęło 1.677 osób (7,8%).
- Szkolenia zawodowe dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy ukończyło 2,9 tys. osób. Najwięcej osób ukończyło kursy związane z usługami transportowymi (w tym kursy prawa jazdy), natomiast najwyższą efektywność zatrudnienia osiągnięto po szkoleniach w zakresie usług fryzjerskich i kosmetycznych, rozwoju osobowościowego i kariery zawodowej oraz techniki i handlu artykułami technicznymi.
- Z usług poradnictwa zawodowego skorzystały ogółem 4.424 osoby, przy czym wszystkie objęte zostały poradnictwem indywidualnym, a 3.253 poradnictwem grupowym. Z indywidualnej informacji zawodowej skorzystało 4.770 osób, natomiast usługami grupowej informacji zawodowej objęto łącznie 3.594 osoby.

5. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA W ZAKRESIE POLITYKI RYNKU PRACY

Na mocy **art. 8 ust. 3** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.), **Wojewódzki Urząd Pracy** będący jednostką organizacyjną samorządu województwa, realizował zadania **samorządu województwa** w zakresie **polityki rynku pracy** wynikające z **art. 8 ust. 1** i **art. 8 ust. 8** przedmiotowej ustawy.

5.1. WSPÓLPRACA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY Z SEJMIKIEM, KOMISJAMI PROBLEMOWYMI SEJMIKU I ZARZĄDEM WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Realizując zadania z zakresu polityki rynku pracy **Wojewódzki Urząd Pracy na bieżąco współpracował z organem stanowiącym i kontrolnym, stałymi komisjami problemowymi Sejmiku oraz organem wykonawczym samorządu województwa.**

Stosownie do potrzeb **organów statutowych samorządu województwa** oraz tematyki posiedzeń Sejmiku, Komisji i Zarządu **Wojewódzki Urząd Pracy przedkładał** informacje, analizy, oceny, opracowania, projekty programów, propozycje podziału środków finansowych i sprawozdania dotyczące sytuacji na rynku pracy w województwie.

Dyrektor oraz Wicedyrektorzy WUP uczestniczący w posiedzeniach prezentowali opracowane materiały oraz stosownie do potrzeb udzielali informacji i wyjaśnień.

5.1.1. Współpraca z Sejmikiem Województwa Świętokrzyskiego

⇒ **Sejmik Województwa Świętokrzyskiego na Sesji w dniu 26 listopada 2012 r. podjął Uchwałę Nr XXV/437/12 w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego, w której:**

- przyjął przedłożoną przez Zarząd Województwa *Informację o realizacji Uchwały Nr XIII/244/11 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 14 listopada 2011 r. w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego* oraz zadań w zakresie polityki rynku pracy,
- zobowiązał Zarząd m.in. do podejmowania działań służących promocji zatrudnienia, rozwojowi zasobów ludzkich, łagodzeniu problemów związanych z planowanymi zwolnieniami pracowników i skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej mieszkańców województwa,

w szczególności poprzez programowanie zadań współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i realizowanie niżej wymienionych Działań:

6.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie:*

6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy,

6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie.

6.2 *Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia.*

8.1 *Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie:*

8.1.1 Wsparcie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw,

8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie,

8.1.3 Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności.

• Sejmik zobowiązał również Zarząd Województwa do:

- koordynowania regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w ramach zadań zawartych w *Świętokrzyskim Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia* oraz określenia kierunków działań na rok 2013,
- podziału posiadanych środków Funduszu Pracy na działania na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych oraz koordynowania realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z „rezerwy” Funduszu Pracy, pozostającej w dyspozycji Ministra Pracy i Polityki Społecznej,
- opracowywania analiz rynku pracy i badania popytu na pracę, w tym prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- organizowania, koordynowania oraz świadczenia usług z zakresu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej,
- realizowania zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii oraz z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw w zakresie świadczeń dla bezrobotnych,

- wykonywania zadań z zakresu ochrony roszczeń pracowniczych określonych w ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. *o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy* oraz wydanych na jej podstawie przepisach wykonawczych.

Uchwała została przekazana do realizacji Zarządowi Województwa Świętokrzyskiego. Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy **zadania samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy są realizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy.**

5.1.2. Współpraca z komisjami problemowymi Sejmiku

- **Komisja Rewizyjna Sejmiku Województwa** w dniu 11 czerwca 2012 r. przyjęła wyniki kontroli przeprowadzonej 21 maja 2012 r. w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w przedmiocie podejmowanych działań na rzecz poprawy sytuacji na rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania środków finansowych na ograniczenie bezrobocia.
- **Komisja Strategii Rozwoju, Promocji i Współpracy z Zagranicą** w dniu 26 stycznia 2012 r. pozytywnie zaopiniowała projekt Uchwały Sejmiku Województwa w sprawie *ustalenia Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2012 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych.*
- Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu uczestniczył w dniu 25 czerwca 2012 r. w posiedzeniu **Komisji Samorządu Terytorialnego**, natomiast 26 czerwca 2012 r. w obradach **Komisji Strategii Rozwoju, Promocji i Współpracy z Zagranicą**. Jednym z wiodących tematów obu spotkań było przedstawienie *Informacji o realizacji działań prowadzonych w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*. Ponadto poruszane były kwestie poziomu i struktury bezrobocia w Województwie Świętokrzyskim, środków Funduszu Pracy przeznaczonych na aktywizację zawodową bezrobotnych w latach 2011-2012.
- 23 listopada 2012 r. **Komisja Strategii Rozwoju, Promocji i Współpracy z Zagranicą** zapoznała się z treścią przedłożonej *Informacji o realizacji Uchwały Nr XIII/244/11 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 14 listopada 2011 roku w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego* oraz pozytywnie zaopiniowała projekt Uchwały Sejmiku Województwa w sprawie *sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego*.

5.1.3. Współpraca z Zarządem Województwa Świętokrzyskiego

1. W 2012 roku Wojewódzki Urząd Pracy opracował i złożył 22 wnioski do Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, m.in. w sprawach:

➤ Zmiany Wykazu zawodów - określonego Uchwałą Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 lipca 2011 r. - w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego w województwie świętokrzyskim.

- *Uchwała Nr 1208/12 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 4 lipca 2012 r.*

- *Uchwała Nr 1538/12 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 5 grudnia 2012 r.*

➤ Zatwierdzenia zmian w Regulaminie Organizacyjnym Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

- *Uchwała Nr 1287/12 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 17 sierpnia 2012 r.*

Podstawowe zmiany w stosunku do poprzednio obowiązującego Regulaminu Organizacyjnego WUP polegały na wprowadzeniu nowych oznaczeń symboli komórek organizacyjnych wyodrębnionych organizacyjnie w ramach poszczególnych Wydziałów. Dokonano również uzasadnionej modyfikacji o charakterze systematyzującym, poprzez określenie nowych katalogów czynności dla poszczególnych komórek organizacyjnych, wiążących się przede wszystkim z obsługą administracyjną, księgową i sprawozdawczą merytorycznych zadań. Doprecyzowano także literalne brzmienie niektórych zapisów i wskazano aktualnie obowiązujące przepisy prawne.

➤ Przyjęcia *Sprawozdania z realizacji Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za rok 2011* oraz *Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2012*.

- *Uchwała Nr 999/12 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 marca 2012 r.*

➤ Udzielenia pełnomocnictwa Dyrektorowi Wojewódzkiego Urzędu Pracy do realizacji Porozumienia Nr 13/grant EURES/2012 zawartego pomiędzy Samorządem Województwa Świętokrzyskiego a Ministrem Pracy i Polityki Społecznej w sprawie realizacji na terenie województwa świętokrzyskiego

działań związanych z udziałem publicznych służb zatrudnienia w sieci Europejskich Służb Zatrudnienia - EURES.

– *Uchwała Nr 1393/12 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 11 października 2012 r.*

➤ Przyjęcia informacji o realizacji Uchwały Nr XIII/244/11 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego dnia 14 listopada 2011 roku w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego i zadań w zakresie polityki rynku pracy.

– *Uchwała Nr 1476/12 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 14 listopada 2012 r. /przyjęcie informacji o realizacji (...) i decyzja o przedłożeniu sprawy na sesji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego/.*

– *Uchwała Nr XXV/437/12 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 listopada 2012 r. w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego.*

➤ Ustalenia podziału kwot środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2012 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz

ustalenia podziału kwot środków pozostających w dyspozycji samorządu województwa w wysokości 30.350.700,00 zł na realizację przez samorządy powiatowe w 2012 roku projektów systemowych w ramach Poddziałania 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

– *Uchwała Nr 1000/12 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 marca 2012 r.*

➤ Dokonania zmian w budżecie województwa lub Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa (12 wniosków).

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego na bieżąco dokonywał oceny sytuacji na rynku pracy i koordynował realizację zadań ustawowych. Podejmowane Uchwały przekazywał do wykonania Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy.

2. Przygotowano *Informację o sposobie realizacji przez Wojewódzki Urząd Pracy uchwał Zarządu Województwa Świętokrzyskiego podjętych w okresie od 1 października 2011 r. do 30 września 2012 r.*

Analogiczną informację, ograniczoną jednak do uchwał dotyczących realizacji komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, przekazano do Departamentu Nieruchomości, Geodezji i Planowania Przestrzennego Urzędu Marszałkowskiego w dniu 21 listopada 2012 r.

5.2. WSPÓŁDZIAŁANIE WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY Z WOJEWÓDZKĄ RADĄ ZATRUDNIENIA

Zgodnie z **art. 22 ust. 2** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.), Wojewódzka Rada Zatrudnienia jest **organem opiniodawczo - doradczym** Marszałka Województwa w sprawach **polityki rynku pracy**.

Realizując dyspozycję art. 8 ust. 1 pkt 4 tejże ustawy **Wojewódzki Urząd Pracy** na posiedzenia Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia przedkładał m.in.: informacje, sprawozdania, analizy statystyczne, projekty programów, propozycje podziału środków, propozycje stanowisk, postulatów i wystąpień do władz centralnych.

W 2012 roku odbyły się **4 posiedzenia Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia III kadencji**:

- **w dniu 19 marca 2012 r.**

Tematyka obrad obejmowała:

1. Zatwierdzenie planu pracy Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia na rok 2012.
2. Przedstawienie przez Wojewódzki Urząd Pracy: „Informacji o podziale środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2012 r. programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej”.
3. Zaopiniowanie: „Propozycji przeznaczenia środków Funduszu Pracy podlegających wydatkowaniu w 2012 r. na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa”.
4. Przyjęcie projektu „Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2012”.
5. Przedstawienie informacji o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie świętokrzyskim w 2011 r.

Wojewódzka Rada Zatrudnienia:

- podjęła **Uchwałę Nr III/29/2012** w sprawie zaopiniowania opracowanej przez Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach propozycji przeznaczenia środków Funduszu Pracy podlegających wydatkowaniu w 2012 r. na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa,
- podjęła **Uchwałę Nr III/30/2012** w sprawie przyjęcia Projektu Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2012.

- w dniu 19 czerwca 2012 r.

Program posiedzenia dotyczył:

1. Oceny racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy w roku 2011 w zakresie realizacji przez Wojewódzki Urząd Pracy:
 - a) zadań na bazie art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (j.t. Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.),
 - b) umowy w sprawie refundacji kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, składek na Fundusz Pracy oraz odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych pracowników Wojewódzkiego Urzędów Pracy w Kielcach wykonujących zadania wynikające z realizacji programów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy,
 - c) porozumienia nr 13/grant EURES /2011 z dnia 21 września 2011 r.,
 - d) gospodarki środkami Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej przyznanych algorytmem oraz będących w dyspozycji samorządu województwa.
2. Oceny sprawozdania z działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w roku 2011.
3. Informacji o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie świętokrzyskim w kwietniu 2012 r.
4. Zmiany Wykazu zawodów, w których może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego w województwie świętokrzyskim.

WRZ podjęła następujące uchwały:

- **Uchwałę Nr III/31/2012** w sprawie oceny racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy w roku 2011,
- **Uchwałę Nr III/32/2012** w sprawie oceny sprawozdania z działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w roku 2011,
- **Uchwałę Nr III/33/2012** w sprawie zmiany Wykazu zawodów, w których może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego w województwie świętokrzyskim.

Przyjęto również 2 stanowiska:

- **Stanowisko nr III/6/2012** dotyczące niespójności pomiędzy nową klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, a klasyfikacją zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy.

Stanowisko przekazano Panu dr. hab. Jackowi Męcinie - Sekretarzowi Stanu w MPiPS, Pani prof. Stanisławie Borkowskiej - Przewodniczącej Naczelnej Rady Zatrudnienia, Dyrektorem Wojewódzkich Urzędów Pracy.

Sprawa stanowiąca istotę niniejszego stanowiska stała się przedmiotem interpelacji Panów Posłów Lucjana Pietrzczyka i Zbigniewa Pacelta.

- **Stanowisko nr III/7/2012** dotyczące wydawania opinii w sprawach dotyczących kierunków kształcenia i szkolenia zawodowego przez Wojewódzkie i Powiatowe Rady Zatrudnienia, które zostało przesłane Pani Czesławie Ostrowskiej – Podsekretarzowi Stanu w MPiPS, Pani prof. Stanisławie Borkowskiej – Przewodniczącej Naczelnej Rady Zatrudnienia oraz Dyrektorem Wojewódzkich Urzędów Pracy.

- **w dniu 17 września 2012 r.**

Obrazy dotyczyły następujących zagadnień:

1. Informacji o ustawowych zadaniach Marszałka Województwa dotyczących ochrony roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy oraz o zadaniach Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wynikających z innych przepisów, realizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy.
2. Realizacji zadań w zakresie organizowania, koordynowania oraz świadczenia usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, a także ich rozwijania na terenie województwa świętokrzyskiego.
3. Informacji o:
 - a) efektywności poszczególnych form aktywizacji zawodowej bezrobotnych w powiatach województwa świętokrzyskiego w 2011 roku (na podstawie danych przekazanych przez MPiPS Departament Funduszy),
 - b) poziomie i strukturze bezrobocia w województwie świętokrzyskim w lipcu 2012 r.

- w dniu 22 listopada 2012 r.

Porządek obrad obejmował:

1. Przedstawienie informacji o stanie realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w zakresie Działań wdrażanych przez Wojewódzki Urząd Pracy.
2. Zaopiniowanie kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w roku 2013 programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych.
3. Przedstawienie informacji o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie świętokrzyskim w III kwartale 2012 roku.
4. Zaopiniowanie poszerzenia Wykazu zawodów, w których może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego w województwie świętokrzyskim.

WRZ podjęła następujące Uchwały:

- **Uchwałę Nr III/34/2012** w sprawie zaopiniowania „Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2013 roku programów dotyczących promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz finansowanie innych fakultatywnych zadań”,
- **Uchwałę Nr III/35/2012** zmieniającą Uchwałę Nr III/23/2011 Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia z dnia 28 czerwca 2011 r. w sprawie zaopiniowania Wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego w województwie świętokrzyskim.

Ostatnie posiedzenie Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia III kadencji odbyło się 7 stycznia 2013 roku.

5.3. REALIZACJA WOJEWÓDZKICH PROGRAMÓW MAJĄCYCH NA CELU TWORZENIE NOWYCH MIEJSC PRACY I LIKWIDACJĘ NEGATYWNYCH SKUTKÓW BEZROBOCIA

5.3.1. Określanie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy przez przygotowanie i realizację regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia

Wojewódzki Urząd Pracy podsumował działania zrealizowane na rzecz promocji zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w województwie w 2011 roku w *Sprawozdaniu z realizacji Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za rok 2011*, które zostało przyjęte Uchwałą Nr 999/12 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 marca 2012 r. We wdrażanie działań ujętych w Planie, obok publicznych służb zatrudnienia, zaangażowały się najważniejsze podmioty i instytucje działające w obszarze rynku pracy, w tym m.in. Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego, Świętokrzyska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy, Świętokrzyski Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Świętokrzyskie Kuratorium Oświaty oraz Beneficjenci realizujący projekty w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Najważniejsze rezultaty *Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w roku 2011* to m.in.:

- **Objęcie wsparciem przez powiatowe urzędy pracy łącznie 14.228 osób bezrobotnych** w ramach środków Funduszu Pracy oraz projektów systemowych Poddziałania 6.1.3 POKL.
- Zawarcie przez Wojewódzki Urząd Pracy w 2011 roku łącznie 84 umów na dofinansowanie projektów, w tym:
 - **57 umów** na realizację projektów w ramach Działania 8.1 „Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Kwota, jaką zakontraktowano to prawie 40 mln zł, dzięki czemu swoje **kwalifikacje i umiejętności zawodowe podniosło ponad 9,6 tys. pracujących mieszkańców województwa oraz kadr zarządzających i pracowników mikro, małych i średnich przedsiębiorstw**,
 - **11 umów** na realizację projektów w ramach Poddziałania 6.1.2 „Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych w regionie” o wartości **ponad 5,2 mln zł**, co umożliwiło podniesienie kompetencji w zakresie nowoczesnych standardów obsługi rynku pracy **112 pracownikom** powiatowych urzędów pracy w regionie,

- **14 umów** na dofinansowanie projektów w ramach Poddziałania 8.1.2 „*Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*” o łącznej wartości **11,8 mln zł**, co umożliwiło wsparcie **1.250 osób** odchodzących z rolnictwa oraz zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi,
- **2 umów** na realizację projektów informacyjno – promocyjnych w ramach Poddziałania 8.1.3 o wartości ponad **1,5 mln zł**.
- Kontynuacja przez Wojewódzki Urząd Pracy wdrażania Poddziałania 6.1.1, będącego odpowiedzią na potrzeby osób pozostających bez zatrudnienia. W wyniku zawartych w 2010 roku umów **wsparcie otrzymało 4,5 tys. mieszkańców regionu**, wśród których znaczący udział miały osoby niezarejestrowane w urzędach pracy, które nie mogły być aktywizowane poprzez działania powiatowych urzędów pracy. Poddziałanie 6.1.1 stanowi ważny krok w kierunku modernizacji oferty wsparcia na rzecz zatrudnienia i uelastycznienia stosowanych instrumentów aktywizacyjnych.
- Udzielenie wsparcia 140 podmiotom ekonomii społecznej, w tym 4.960 osobom funkcjonującym w ramach w/w instytucji.
- Utworzenie 4.787 nowych miejsc pracy dla młodzieży zagrożonej marginalizacją dzięki działaniom podejmowanym przez Ochotnicze Hufce Pracy, a także objęcie poradnictwem grupowym 3.670 osób, udzielenie 885 indywidualnych porad zawodowych oraz 6.809 indywidualnych informacji zawodowych przez placówki OHP.
- Utworzenie 200 nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich dzięki projektom realizowanym w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich przez Oddział Świętokrzyski Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.
- Powstanie 1.191 miejsc zatrudnienia w wyniku udzielonych przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego dofinansowań w ramach Działania 1.1 „Bezpośrednie wsparcie sektora małych i średnich przedsiębiorstw” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego.
- Wzrost zatrudnienia o 1.137 osób dzięki nowym inwestycjom na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Starachowicach.
- Rozpoczęcie przez Świętokrzyskie Kuratorium Oświaty procesu wdrażania programów rozwojowych, mających na celu wzrost spójności oferty edukacyjnej z potrzebami rynku pracy w 15 szkołach ponadgimnazjalnych typu technikum w regionie i objęcie wsparciem doradczym w zakresie wyboru nowego zawodu 540 uczniów. Objęcie programem rozwoju matematycznych kompetencji kluczowych ponad

1.900 uczniów liceów ogólnokształcących, w tym ok. 840 uczniów z terenów wiejskich, którzy mogą podjąć studia na kierunkach technicznych. Objęcie programem doskonalenia kompetencji 2.500 nauczycieli w 316 szkołach z terenu województwa.

- Objęcie projektami podnoszącymi jakość i atrakcyjność szkolnictwa zawodowego w ramach Działania 9.2 PO KL 74 szkół i placówek oświatowych.
- Udzielenie wsparcia szkoleniowo - konsultacyjnego w dziedzinie efektywnego aplikowania i właściwej realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej 747 podmiotom i instytucjom z terenu województwa w ramach działań Regionalnych Ośrodków EFS w Kielcach i Ostrowcu Świętokrzyskim oraz 611 podmiotom w ramach działalności Głównego Punktu Informacyjnego o Funduszach Europejskich.

Zgodnie z **art. 3 ust. 4** i w związku z **art. 8 ust. 1 pkt 1** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Wojewódzki Urząd Pracy opracował **Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2012**, określający priorytety regionalnej polityki rynku pracy oraz przyporządkowane im zadania mające na celu promocję zatrudnienia, powstawanie nowych miejsc pracy oraz efektywne wykorzystanie zasobów ludzkich w regionie.

Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2012 przyjęty został Uchwałą Zarządu Województwa nr 999/12 z dnia 28 marca 2012 r.

Kompleksowy system wsparcia obejmował realizację **22 zadań ujętych w ramach 5 priorytetów** wypełniających najważniejsze założenia regionalnej polityki rynku pracy na rok 2012:

Priorytet 1 Kompleksowe wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu - systematyzował przedsięwzięcia ukierunkowane na przeciwdziałanie bezrobociu oraz łagodzenie społeczno - ekonomicznych skutków wykluczenia społecznego. Osią finansową tych działań były środki Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Pracy.

Priorytet 2 Promocja samozatrudnienia oraz tworzenie korzystnych warunków rozwoju sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw - miał na celu kontynuację pozytywnych tendencji aktywizacji gospodarczej mieszkańców regionu poprzez stosowanie finansowych i pozafinansowych narzędzi promocji przedsiębiorczości, jak również rozbudowę systemu zachęt inwestycyjnych, przekładających się na przyrost miejsc pracy.

Priorytet 3 *Wzrost spójności systemu edukacji i kształcenia zawodowego z kierunkami rozwoju i potrzebami rynku pracy* - realizował cele polegające na zwiększeniu spójności kierunków kształcenia z faktycznymi potrzebami rynku pracy. Istotnym zadaniem przedsięwzięć podejmowanych w roku 2012 w ramach niniejszego Priorytetu było także uelastycznienie i aktualizacja systemu kształcenia zawodowego w świetle przygotowań do wdrożenia systemu Krajowych Ram Kwalifikacji.

Priorytet 4 *Podniesienie konkurencyjności regionalnych przedsiębiorstw poprzez rozwój kwalifikacji ich pracowników* - skupiał działania ukierunkowane na wzmocnienie sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Kwalifikacje i potencjał kadr zatrudnionych w firmach determinują ich konkurencyjność i zdolności adaptacyjne, stąd też projekty były odpowiedzią na rosnące potrzeby przedsiębiorców w tym zakresie.

Priorytet 5 *Wzmocnienie obsługi rynku pracy oraz promocja innowacyjnych metod i instrumentów wzrostu zatrudnienia i walki z bezrobociem* - wyznacza nowe standardy działań na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej. Przedsięwzięcia ujęte w ramach niniejszego priorytetu służą nie tylko poszukiwaniu innowacyjnych sposobów aktywizacji zawodowej, lecz także podnoszeniu kwalifikacji pracowników publicznych służb zatrudnienia i pracowników instytucji podejmujących inicjatywy na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Wzorcem mogą być tu m.in. sprawdzone rozwiązania funkcjonujące w innych krajach, których implementacji będą służyć projekty współpracy ponadnarodowej.

Realizacja zadań oparta jest o współpracę Wojewódzkiego Urzędu Pracy z samorządami powiatowymi i gminnymi, publicznymi służbami zatrudnienia, instytucjami oświatowymi, uczelniami wyższymi oraz organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami działającymi w obszarze promocji zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich.

5.3.2. Pozyskiwanie dla województwa środków Funduszu Pracy na aktywizację zawodową bezrobotnych

Wydatki z Funduszu Pracy w 2012 roku wyniosły ogółem 279.557,6 tys. zł, w tym na:

- formy aktywne 123.530,4 tys. zł, tj. 44,2%,
- formy pasywne 156.027,2 tys. zł, tj. 55,8%.

Struktura wydatków z Funduszu Pracy w 2012 roku

(w tys. zł)

Wyszczególnienie wydatków	2012 rok	Struktura wydatków (%)
<i>0</i>	<i>1</i>	<i>2</i>
1. Aktywne formy	123.530,4	44,2
z tego:		
- szkolenia	3.575,6	1,3
- prace interwencyjne	6.449,0	2,3
- roboty publiczne	6.208,3	2,2
- prace społecznie użyteczne	1.085,9	0,4
- zatrudnienie wspierane	8,3	0,0
- refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	20.037,3	7,2
- środki na podjęcie działalności gospodarczej	32.779,2	11,7
- stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	49.196,1	17,6
z tego za okres: <i>szkolenia</i>	2.337,8	0,8
<i>studiów podyplomowych</i>	75,2	0,0
<i>stażu</i>	46.600,1	16,7
<i>kontynuowania nauki</i>	183,0	0,1
- refundacja składek na ubezpieczenia społeczne	3,0	0,0
- koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia	212,2	0,1
- opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	2,6	0,0
- koszty badań bezrobotnych	328,0	0,1
- składki na ubezpieczenia społeczne rolników	23,8	0,0
- projekty pilotażowe	511,3	0,2
- programy specjalne	3.109,8	1,1
2. Pasywne formy	156.027,2	55,8
z tego:		
- zasiłki dla bezrobotnych	141.333,1	50,6
- dodatki aktywizacyjne	3.863,7	1,4
- świadczenia integracyjne	2.296,2	0,8
- pozostałe wydatki	8.534,2	3,0
OGÓLEM	279.557,6	100,0

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-02.

Środki wydatkowane z Funduszu Pracy były wyższe o **35.117,9 tys. zł, tj. o 14,4%** w odniesieniu do roku 2011. Odnotowano zwiększenie wydatków zarówno na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu (o 15,3%), jak i na formy pasywne (o 13,7%).

Podział środków Funduszu Pracy

Dokonany podział środków Funduszu Pracy, przeznaczonych na finansowanie działań na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich oraz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, uwzględniał kierunki i priorytety określone w regionalnym planie działań na rzecz zatrudnienia.

- Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2009 roku *w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie*, **Minister Pracy i Polityki Społecznej decyzjami z dnia 22 marca oraz 11 grudnia 2012 roku przyznał województwu świętokrzyskiemu 88.210,3 tys. zł na finansowanie w 2012 r. programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej**. W wielkości tej ujęta została kwota **30.350,7 tys. zł** będąca w dyspozycji samorządu województwa na finansowanie projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
- Na podstawie opracowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy i przyjętych przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego w dniu 30 stycznia 2012 r. ***Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2012 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych***, Zarząd Województwa dokonał podziału kwot dla samorządów powiatowych na 2012 rok, a Marszałek Województwa wystąpił do Ministra Pracy i Polityki Społecznej z wnioskiem o wydanie stosownych decyzji.

Kryteria podziału... uwzględniały skalę napływów do bezrobocia i odpływów z bezrobocia, udział bezrobotnych do 25 oraz powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych, udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi, wskaźnik efektywności instrumentów rynku pracy oraz kwoty środków Funduszu Pracy przeznaczone w powiecie na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Kwota środków Funduszu Pracy przyznana algorytmem na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu obejmowała:

- A** - w 65% środki przeznaczone na realizację przez samorządy powiatowe programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej,
- B** - w 35% środki pozostające w dyspozycji samorządu województwa przeznaczone na realizację projektów współfinansowanych

z Europejskiego Funduszu Społecznego (projektów realizowanych w trybie systemowym przez powiatowe urzędy pracy w ramach Poddziałania 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych”).

Wysokość przyznanych kwot w podziale na poszczególne samorządy powiatowe w roku 2012 kształtowała się następująco (w tys. zł):

Lp.	Powiat	A	B	Razem
		Środki na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	Środki przeznaczone na realizację Działania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	
1.	Buski	2 112,2	1 080,2	3 192,4
2.	Jędrzejowski	3 412,1	1 837,3	5 249,4
3.	Kazimierski	1 519,4	818,1	2 337,5
4.	m. Kielce	6 336,6	3 412,0	9 748,6
5.	Kielecki	9 878,4	5 319,2	15 197,6
6.	Konecki	5 535,2	2 913,9	8 449,1
7.	Opatowski	4 030,8	1 955,0	5 985,8
8.	Ostrowiecki	5 735,4	3 088,3	8 823,7
9.	Pińczowski	972,0	491,1	1 463,1
10.	Sandomierski	2 416,8	1 301,4	3 718,2
11.	Skarżyski	5 694,9	2 905,0	8 599,9
12.	Starachowicki	5 205,7	2 803,1	8 008,8
13.	Staszowski	2 874,5	1 332,4	4 206,9
14.	Włoszczowski	2 135,6	1 093,7	3 229,3
Województwo		57 859,6	30 350,7	88 210,3

Kwoty otrzymane na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w roku 2012 były wyższe od środków przyznanych algorytmem na rok 2011 o **1.258,5 tys. zł**, tj. o **1,4%**.

5.3.3. Koordynowanie na terenie województwa realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy

W roku 2012, zgodnie z wytycznymi Ministra Pracy i Polityki Społecznej, samorządy powiatowe mogły ubiegać się o dodatkowe środki Funduszu Pracy z „rezerwy” Ministra na realizację:

- programów aktywizacji bezrobotnych, zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi, w tym w ramach programów współfinansowanych z wkładu finansowego Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (EFG),
- programów związanych z aktywizacją bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe,
- programów specjalnych, na podstawie art. 66a ust. 7 ustawy,
- projektów pilotażowych na podstawie art. 109 ust 7d ustawy.

➤ Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej pismem z 30 marca 2012 r. poinformowało o możliwości realizacji w ramach środków Funduszu Pracy **programów specjalnych adresowanych do osób do 30 roku życia**, stanowiących jednocześnie element Programu „Młodzi na rynku pracy” **oraz do osób powyżej 50 roku życia**. Dla naszego województwa na realizację pierwszego z wymienionych programów specjalnych przeznaczona została kwota **4.552,8 tys. zł**, natomiast drugiego - **2.065,3 tys. zł**.

Procedura wyboru projektów do realizacji miała charakter konkursowy, a oceny złożonych przez 9 powiatowych urzędów pracy wniosków – w imieniu Marszałka Województwa – dokonał Wojewódzki Urząd Pracy.

Wielkość środków przyznanych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację przez samorządy powiatowe programów specjalnych przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Powiat	Kwota rekomendowana przez Marszałka Województwa na realizację Programu skierowanego do:		Kwota ogółem w tys. zł
		osób do 30 roku życia	osób powyżej 50 roku życia	
1	Jędrzejowski	512,1	28,0	540,1
2	m. Kielce	250,4	-	250,4
3	Kielecki	1.104,0	555,6	1.659,6
4	Konecki	486,3	-	486,3
5	Opatowski	136,7	-	136,7
6	Pińczowski	471,0	-	471,0
7	Skarżyski	359,8	461,4	821,2
8	Staszowski	442,3	347,0	789,3
9	Włoszczowski	649,5	608,5	1.258,0
Województwo		4.412,1	2.000,5	6.412,6

- W dniu 27 lipca 2012 r. Minister Pracy i Polityki Społecznej za zgodą Ministra Finansów i po uzyskaniu pozytywnej opinii Sejmowej Komisji Finansów Publicznych, dokonał zmiany planu finansowego Funduszu Pracy polegającej na zwiększeniu wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu o kwotę 500 mln zł w skali kraju, **przyznając dla województwa kwotę 20.310,3 tys. zł.**

Wszystkie powiatowe urzędy pracy złożyły stosowne wnioski, które zostały ocenione przez Wojewódzki Urząd Pracy i przekazane do MPiPS. Przyznane dla województwa środki zostały przeznaczone na realizację programów rynku pracy skierowanych do:

- **osób poniżej 30 roku życia** **9.026,80 tys. zł,**
- **bezrobotnych powyżej 50 roku życia** **6.066,65 tys. zł,**
- **bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy** **5.216,85 tys. zł.**

W ramach powyższych programów wsparciem w postaci **staży, szkoleń, subsydiowanego zatrudnienia, refundacji doposażenia stanowiska pracy, środków na podjęcie działalności gospodarczej** objęto blisko **4.100** bezrobotnych mieszkańców województwa, z których niemal **60%** podejmie zatrudnienie po zakończeniu udziału w programie.

Wartość dodatkowych środków przyznanych poszczególnym powiatom w ramach „rezerwy” Ministra kształtuje się następująco (*w tys. zł*):

Powiat	Programy aktywizacji zawodowej osób w wieku poniżej 30 roku życia	Programy aktywizacji zawodowej zwiększające aktywność zawodową osób powyżej 50 roku życia	Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy	Razem
Buski	325,0	66,0	186,0	577,0
Jędrzejowski	600,0	210,0	245,0	1.055,0
Kazimierski	213,9	140,0	113,3	467,2
m. Kielce	721,1	387,8	444,0	1.552,9
Kielecki	2.097,0	2.000,0	736,4	4.833,4
Konecki	784,0	1.016,8	807,0	2.607,8
Opatowski	704,0	308,5	500,0	1.512,5
Ostrowiecki	300,0	30,0	300,0	630,0
Pińczowski	301,2	185,0	328,2	814,4
Sandomierski	520,0	243,0	250,0	1.013,0
Skarżyski	308,3	351,5	200,0	859,8
Starachowicki	1.200,0	282,1	256,9	1.739,0
Staszowski	700,0	632,0	500,0	1.832,0
Włoszczowski	252,3	214,0	350,0	816,3
Województwo	9.026,8	6.066,7	5.216,8	20.310,3

- W dniu 30 sierpnia 2012 r. Minister Pracy i Polityki Społecznej poinformował o uruchomieniu kolejnej tury aplikowania o środki rezerwy Funduszu Pracy na aktywizację zawodową bezrobotnych przeznaczając na ten cel 63.285 tys. zł w skali kraju. W odpowiedzi osiem powiatowych urzędów pracy złożyło za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy projekty programów.

Minister Pracy i Polityki Społecznej w dniu 24 września przyznał dla powiatów następujące kwoty:

Powiat	Kwoty przekazanych środków (w tys. zł)
Buski	300,0
Kielecki	1.900,0
Konecki	194,8
Opatowski	700,0
Ostrowiecki	715,5
Sandomierski	525,6
Skarżyski	100,8
Staszowski	320,0
Województwo	4.756,7

- W dniu 17 sierpnia 2012 r. Marszałek Województwa przekazał do Ministra Pracy i Polityki Społecznej wnioski o przyznanie dodatkowych środków Funduszu Pracy z rezerwy na realizację programów związanych z aktywizacją bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe. Decyzją z 28 sierpnia 2012 r. Minister przyznał środki w łącznej kwocie **597,7 tys. zł**, w tym dla powiatu:
 - kieleckiego 334,4 tys. zł,
 - jędrzejowskiego 218,3 tys. zł,
 - opatowskiego 45,0 tys. zł.
- Ponadto w wyniku konkursu ogłoszonego przez MPiPS w listopadzie 2012 r. pięć samorządów powiatowych (Kielce Powiat, Końskie, Opatów, Skarżysko - Kamienna, Włoszczowa) pozyskało środki w wysokości **3.298,0 tys. zł** na aktywizację zawodową bezrobotnych.
- Dodatkowo Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach otrzymał z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej **700 tys. zł** na realizację programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi.

Łącznie w 2012 roku na aktywizację zawodową bezrobotnych województwo dysponowało kwotą 124.285,6 tys. zł, która w podziale na poszczególne samorządy powiatowe przedstawia się następująco (w tys. zł):

ŚRODKI FUNDUSZU PRACY DLA WOJEWÓDZTWA NA 2012 r.			
Powiat	Przyznane algorytmem	Dodatkowe środki z rezerwy MPiPS	Ogółem (algorytm + rezerwa)
Buski	3 192,4	877,0	4.069,4
Jędrzejowski	5 249,4	1.813,4	7.062,8
Kazimierski	2 337,5	467,2	2.804,7
m. Kielce	9 748,6	1.803,3	11.551,9
Kielecki	15 197,6	11.707,4	26.905,0
Konecki	8 449,1	3.581,5	12.030,6
Opatowski	5 985,8	2.594,2	8.580,0
Ostrowiecki	8 823,7	1.345,5	10.169,2
Pińczowski	1 463,1	1.285,4	2.748,5
Sandomierski	3 718,2	1.538,6	5.256,8
Skarżyski	8 599,9	2.181,8	10.781,7
Starachowicki	8 008,8	1.739,0	9.747,8
Staszowski	4 206,9	2.941,3	7.148,2
Włoszczowski	3 229,3	2.199,7	5.429,0
Województwo	88.210,3	36.075,3	124.285,6

Środki Funduszu Pracy, jakimi dysponowało województwo w 2012 r. były wyższe od przyznanych na rok 2011 o 27.280,6 tys. zł, tj. o ponad 28%.

Wnioski o dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy MPiPS składane przez powiatowe urzędy pracy każdorazowo były opiniowane przez Wojewódzki Urząd Pracy i przekazywane do MPiPS.

Wykorzystując środki Funduszu Pracy samorządy powiatowe w 2012 r. objęły wszystkimi formami wsparcia **21.559 osób bezrobotnych**.

5.3.4. Programowanie i wykonywanie zadań realizowanych przy współfinansowaniu Europejskiego Funduszu Społecznego

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

- Na mocy uchwały nr 285/07 Zarządu Województwa z dnia 16 maja 2007 r. Wojewódzki Urząd Pracy pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej 2 stopnia dla następujących Działań Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:

- **6.1 „Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie”**. Działanie to obejmuje następujące Poddziałania:
 - ✓ 6.1.1 „*Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy*”,
 - ✓ 6.1.2 „*Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie*”,
 - ✓ 6.1.3 „*Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych*”.
- **6.2 „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia”**.
- **8.1 „Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie”** obejmujące Poddziałania:
 - ✓ 8.1.1 „*Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw*”,
 - ✓ 8.1.2 „*Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*”,
 - ✓ 8.1.3 „*Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności*”.

Kwota, jaką Wojewódzki Urząd Pracy dysponuje na wdrażanie powierzonych Działań w latach 2007 - 2013 wynosi **177.741.769,00 Euro**, w tym **93.691.299,00 Euro** na Działanie 6.1, **23.799.908,00 Euro** na Działanie 6.2 oraz **60.250.632,00 Euro** na Działanie 8.1.

- Wojewódzki Urząd Pracy kontynuował w roku 2012 realizację Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W lutym 2012 roku rozpoczął nabór wniosków o dofinansowanie projektów w ramach następujących Działań:
 - ✓ 6.1. „*Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*”,
 - ✓ 6.2. „*Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia*”,
 - ✓ 8.1. „*Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie*”.

Ponadto w maju 2012 r. WUP ogłosił konkurs otwarty na dofinansowanie projektów zakładających rozwój przedsiębiorczości poprzez udzielanie mikropożyczek w ramach Działania 6.2 „*Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia*”, a w dniu 27 września 2012 roku – konkursy zamknięte na realizację projektów współpracy ponadnarodowej oraz projektów z komponentem ponadnarodowym w ramach:

- ✓ **Priorytetu VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich**, Poddziałanie 6.1.1 „*Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy*”,
- ✓ **Priorytetu VIII Regionalne kadry gospodarki**, Poddziałanie 8.1.3 „*Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności*”.

Liczba wniosków, jakie wpłynęły do WUP w odpowiedzi na ogłoszone konkursy wyniosła 437, w tym:

- 144 wnioski w ramach Poddziałania 6.1.1,
- 2 wnioski dotyczące Poddziałania 6.1.2,
- 71 wniosków w Działaniu 6.2
(66 na udzielanie dotacji oraz 5 na mikropożyczki),
- 154 wnioski na Poddziałanie 8.1.1,
- 50 wniosków w ramach Poddziałania 8.1.2,
- 16 wniosków na realizację projektów współpracy ponadnarodowej
(6 w ramach Poddziałania 6.1.1 oraz 10 w Poddziałaniu 8.1.3).

➤ **Wojewódzki Urząd Pracy w roku 2012 podpisał 108 umów o dofinansowanie projektów w trybie konkursowym o łącznej wartości 107.470.098,64 zł, w tym:**

- **35 umów** w ramach Poddziałania 6.1.1 na kwotę **34.157.980,55 zł**,
- **2 umowy** na realizację projektów w ramach Poddziałania 6.1.2 o łącznej wartości **404.121,92 zł**,
- **19 umów** w ramach Działania 6.2 na łączną kwotę **34.847.793,06 zł** (w tym 18 umów na przyznawanie dotacji o wartości 26.514.193,06 zł oraz 1 umowa na udzielanie mikropożyczek na kwotę 8.333.600 zł),
- **26 umów** na dofinansowanie projektów w Poddziałaniu 8.1.1 o wartości **13.173.968,50 zł**,
- **23 umowy** na wsparcie w ramach Poddziałania 8.1.2 dla rolników o wartości **18.174.945,71 zł**.

Ponadto w ramach powyższej kwoty podpisane zostały **3 umowy** na realizację projektów innowacyjnych testujących o łącznej wartości ponad **6,7 mln zł** – 2 umowy w ramach Poddziałania 6.1.1 (na kwotę 4.819.226,4 zł) oraz 1 umowa w Poddziałaniu 8.1.1 (1.892.062,5 zł).

➤ **Równoległe wszystkie powiatowe urzędy pracy realizowały projekty systemowe w ramach Poddziałania 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych”.** Wojewódzki Urząd Pracy podpisał z 14 urzędami aneksy do umów na łączną wartość **30.555.900,00 zł**.

Projekty realizowane przez powiatowe urzędy pracy w trybie systemowym obejmowały realizację usług i instrumentów rynku pracy przewidzianych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj.:

- *szkoleń,*
- *staży,*
- *przygotowania zawodowego dorosłych,*
- *prac interwencyjnych,*
- *przyznawania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej (w tym pomocy prawnej i konsultacji w tym zakresie),*
- *doposażenia i wyposażenia stanowisk pracy dla skierowanych osób bezrobotnych do pracodawców,*

a skorzystało z nich 4.080 osób bezrobotnych.

➤ **Zawarte w 2012 roku umowy pozwolą na objęcie wsparciem ponad 14,8 tys. mieszkańców województwa:**

- blisko **7 tys.** osób pozostających bez zatrudnienia, w tym **4,1 tys.** osób bezrobotnych zaktywizowanych przez Miejski i Powiatowe Urzędy Pracy w ramach projektów systemowych,
- **3,8 tys.** pracowników i kadry zarządzającej przedsiębiorstw w regionie,
- **3,1 tys.** osób odchodzących z rolnictwa,
- **1 tys.** osób zainteresowanych rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej, wśród których 514 otrzyma dotacje w wysokości do 40 tys. zł na założenie własnej firmy, a 160 osób skorzysta z mikropożyczek.

➤ **W ramach zawartych umów realizowanych jest szereg kursów i szkoleń dostosowujących kwalifikacje mieszkańców regionu do potrzeb rynku pracy.** Największym zainteresowaniem osób pozostających bez zatrudnienia oraz pracujących cieszą się:

a) Szkolenia i kursy dające kwalifikacje w atrakcyjnych, poszukiwanych na rynku zawodach wytwórczo - usługowych:

- szkolenia branży spożywczo - gastronomicznej: cukiernik, rzeźnik, wędliniarz, piekarz, kelner,
- szkolenia dla spawaczy, obejmujące znajomość różnorodnych, nowoczesnych technik spawalniczych stosowanych w tym zawodzie,
- kursy dla operatorów maszyn i urządzeń budowlanych: koparko - ładowarek, maszyn drogowych, suwnic, żurawi przenośnych, wózków widłowych z uprawnieniami europejskimi,

- kursy branży kosmetycznej, wizażu, fryzjerskie,
- kursy w branży turystyczno - hotelarskiej,
- kurs prawa jazdy kat. C + świadectwo kwalifikacji oraz w zakresie przewozu materiałów niebezpiecznych,
- kursy dla opiekunów osób starszych, w tym połączone z animacją czasu wolnego,
- kursy w zakresie nowoczesnych technologii wykończeniowych w budownictwie, dla dekarzy, monterów instalacji i urządzeń sanitarnych,
- szkolenia dla sprzedawców, magazynierów, obsługi kas fiskalnych etc,

b) Projekty w zakresie doskonalenia zawodowego, rozszerzające kompetencje i uprawnienia w ramach posiadanych zawodów:

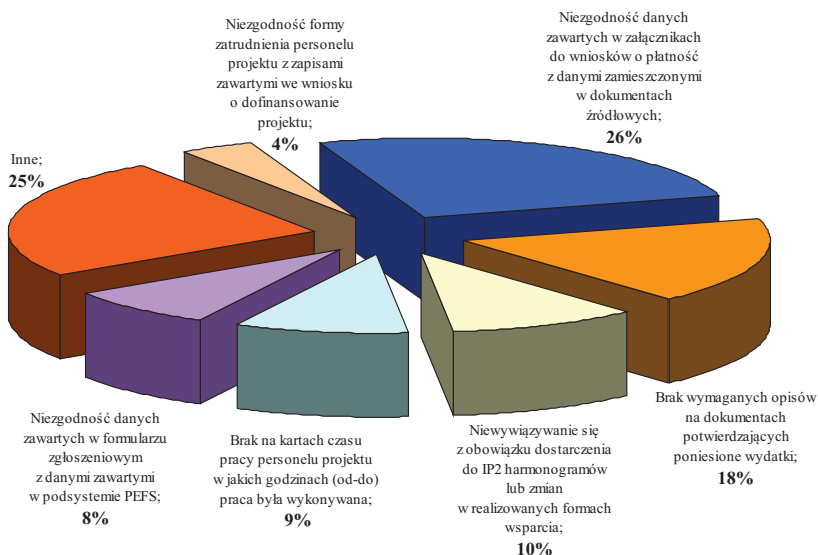
- specjalista ds. ubezpieczeń,
- szkolenia w zakresie energetyki odnawialnej,
- zaawansowane szkolenia dla księgowych, pracowników działów kadr i rozwoju zasobów ludzkich, specjalistów w zakresie rozliczania ubezpieczeń ZUS itp.,
- marketing turystyczny i obsługa ruchu turystycznego,
- specjalistyczne szkolenia dla inżynierów w zakresie m.in. obsługi programu AUTOCAD,
- zarządzanie finansami przedsiębiorstw, szkolenia dla menadżerów, specjalistów ds. zarządzania zmianą gospodarczą w zakresie efektywnych form pracy i wynagradzania,
- szkolenia dla windykatorów, pracowników działów egzekucji i controllingu,
- sanitariusz i opieka medyczna,
- profesjonalne szkolenia informatyczne, w tym dla administratorów sieci komputerowych i grafików komputerowych,
- szkolenia dla specjalistów w zakresie pozyskiwania środków i realizacji projektów unijnych,
- szkolenia dla kosztorysantów budowlanych oraz w zakresie zarządzania jakością, audytu cieplnego budynków, wydawania świadectw energetycznych,
- szkolenia dla specjalistów w zakresie zamówień publicznych.

Wykaz zawartych umów wraz z charakterystyką oferowanego wsparcia w ramach poszczególnych projektów został zamieszczony na stronie internetowej www.wup.kielce.pl/pokl.

- **Wojewódzki Urząd Pracy realizuje bieżące zadania w zakresie kontroli prawidłowości realizacji podpisanych umów, rozliczania wniosków o płatność, monitorowania oraz promocji i informacji.** Ogółem w roku 2012 przeprowadzono 120 kontroli projektów na miejscu ich realizacji oraz 118 wizyt monitoringowych. Oznacza to pełne osiągnięcie wskaźników dotyczących liczby projektów poddawanych kontroli, ujętych w Rocznym Planie Kontroli na rok 2012.

W ramach ww. kontroli Zespoły kontrolujące stwierdziły blisko **200 uchybień i/lub nieprawidłowości.**

NAJCZĘŚCIEJ STWIERDZANE NIEPRAWIDŁOŚCI

- Wojewódzki Urząd Pracy realizuje ponadto zadania związane z rozliczaniem wniosków Beneficjentów o płatność w ramach podpisanych umów. **W 2012 roku do WUP wpłynęło łącznie 1.050 wniosków o płatność. Kwota rozliczonych środków w 2012 roku w zatwierdzonych wnioskach o płatność wyniosła ponad 88,3 mln zł.**

- **Zgodnie z obowiązującym systemem realizacji PO KL Wojewódzki Urząd Pracy w roku 2012 opracował Plany Działań 6.1 oraz 8.1 na rok 2013, które zostały zatwierdzone przez Instytucję Zarządzającą - Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.**

- Od początku wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 do Wojewódzkiego Urzędu Pracy wpłynęły ogółem **2.052 wnioski o dofinansowanie projektów** konkursowych oraz systemowych na łączną kwotę **blisko 2,1 miliarda zł.**

Po dokonaniu oceny formalnej i merytorycznej wszystkich złożonych projektów Wojewódzki Urząd Pracy zawarł ogółem **501 umów** na kwotę dofinansowania **przekraczającą 683 mln zł.** Pozwoli to na objęcie kompleksowym wsparciem **ponad 113 tys. mieszkańców województwa:**

- ✓ **51,6 tys. osób pozostających bez zatrudnienia**, w tym **41 tys. bezrobotnych** zaktywizowanych przez Powiatowe Urzędy Pracy,
- ✓ **2,7 tys. osób zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej**, z których **1.700** otrzymało lub otrzyma środki na jej rozpoczęcie,
- ✓ **33,9 tys. pracujących osób dorosłych**, które podniosły swoje kwalifikacje,
- ✓ **11,5 tys.** pracowników i kadry zarządzającej przedsiębiorstw,
- ✓ **ponad 10 tys. osób odchodzących z rolnictwa**,
- ✓ **215 osób zagrożonych utratą pracy** lub zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracowników
oraz
- ✓ **1,7 tys.** osób objęto projektami informacyjno – promocyjnymi w Poddziałaniu 8.1.3,
- ✓ **1,1 tys.** w ramach projektów innowacyjnych mających na celu wypracowanie nowych metod aktywizacji zawodowej,
- ✓ **462 pracowników Powiatowych Urzędów Pracy** w ramach Poddziałania 6.1.2, którzy zostali objęci szkoleniami oraz refundacją wynagrodzeń osób zatrudnionych na stanowiskach doradców zawodowych i pośredników pracy.

Dotychczasowy **poziom kontraktacji przekroczył już 93% alokacji** przyznanej województwu na wdrażanie Działań 6.1, 6.2 oraz 8.1 (zgodnie z aktualnym kursem euro, w oparciu o który dokonano przeliczenia alokacji).

5.4. ORGANIZOWANIE I KOORDYNOWANIE ORAZ ŚWIADCZENIE USŁUG PORADNICTWA ZAWODOWEGO I INFORMACJI ZAWODOWEJ, A TAKŻE ICH ROZWIJANIE NA TERENIE WOJEWÓDZTWA

W Wojewódzkim Urzędzie Pracy usługi poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, na mocy **art. 8, ust. 1, pkt 11 i 12** oraz **ust. 8** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, świadczone są przez **Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (Centrum)**. W związku ze swoją otwartą formułą działań obejmuje ono wsparciem różne grupy klientów. Z pomocy Centrum korzystają: osoby bezrobotne, poszukujące pracy oraz zagrożone utratą pracy. Ponadto dużym zainteresowaniem ze strony studentów i absolwentów szkół wyższych, a także młodzieży szkolnej cieszą się usługi w zakresie orientacji zawodowej oraz przygotowania do wejścia na rynek pracy.

5.4.1. Wspomaganie powiatowych urzędów pracy w prowadzeniu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej

W 2012 roku z usług **Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej skorzystało 2.037 osób**. Informacji zawodowej udzielono 1.771 osobom, a poradnictwem zawodowym objęto 124.

Doradcy zawodowi i psycholodzy udzielali wsparcia w formie indywidualnej rozmowy doradczej, z którego w analizowanym okresie skorzystały 84 osoby. Ponadto dla 28 klientów przeprowadzono 49 psychologicznych badań testowych.

W analizowanym okresie zaproponowana została nowa forma świadczenia pomocy - **poradnictwo zawodowe „na odległość”**, która polegała głównie na konsultacjach dokumentów aplikacyjnych on-line.

W ramach poradnictwa grupowego Centrum współpracowało z Powiatowymi Urzędami Pracy w Jędrzejowie, Sandomierzu i Włoszczowie. Tematyka prowadzonych zajęć dotyczyła dokonania bilansu własnych kwalifikacji, predyspozycji i zainteresowań zawodowych oraz nabycia umiejętności radzenia sobie ze stresem, szczególnie w procesie poszukiwania pracy.

Dla osób bezrobotnych z powiatu kieleckiego, koneckiego, starachowickiego oraz włoszczowskiego zorganizowane zostały spotkania informacyjne na temat sytuacji na lokalnym i regionalnym rynku pracy, wyjazdów do pracy za granicą oraz zakładania własnej firmy.

W ramach indywidualnej informacji zawodowej najczęściej poszukiwane były informacje o możliwościach bezpłatnego kształcenia w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, uzyskania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz usługach i instrumentach rynku pracy oferowanych przez publiczne służby zatrudnienia. Doradcy zawodowi udzielali wskazówek dotyczących właściwego przygotowania się do wejścia na rynek pracy. Do dyspozycji klientów była sala informacyjna ze stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu. Dzięki temu mieli możliwość korzystania z poczty elektronicznej oraz baz danych, służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.

Kontynuując współdziałanie z powiatowymi urzędami pracy w ramach indywidualnego poradnictwa zawodowego Centrum przeprowadziło dla 12 osób diagnozę psychologiczną w zakresie określenia przydatności do wykonywania danego zawodu. Stanowi ona podstawę do opracowania indywidualnego planu działania (IPD) dla danego klienta.

Podczas giełd i targów pracy (szerzej omówionych na str. 129) oraz innych przedsięwzięć organizowanych przez instytucje i partnerów rynku pracy doradcy zawodowi udzielali informacji o poszukiwanych w województwie zawodach i specjalnościach, możliwościach kształcenia w systemie szkolnym i kursowym oraz wymaganiach i oczekiwaniach pracodawców.

Centrum opracowało „**Ankiętę dla Pracodawców**”, za pomocą której zbierało informacje na temat ich oczekiwań względem osób ubiegających się o zatrudnienie, a także metod rekrutacji i selekcji kandydatów do pracy. Wyniki ankiety stanowiły materiał diagnostyczny wykorzystywany w poradnictwie i informacji zawodowej dla klientów Urzędu.

• **Ogólnopolski Tydzień Kariery**

Podczas Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery, który w roku 2012 odbywał się w dniach 15-21 października pod hasłem przewodnim „**Praca: zawód czy kompetencje?**” Wojewódzki Urząd Pracy zorganizował różnorodne przedsięwzięcia w zakresie promocji i rozwoju poradnictwa zawodowego.

- W ramach orientacji zawodowej dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych pod hasłem „**Dobra szkoła - dobry zawód - dobra praca**”:
 - w Centrum Kształcenia Praktycznego w Starachowicach dla **16 uczniów** przeprowadzone zostały zajęcia pn. „**Wybieram – zawód, planuję – karierę, znajduję – pracę**”,
 - dla trzecich klas Liceum Ogólnokształcącego działającego w ramach Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Bodzentynie zorganizowane zostały warsztaty pn. „**Poznaj świat zawodów**”. Łącznie uczestniczyło w nich **83 uczniów**,

- w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w warsztatach pn. „**Jak skutecznie realizować cele zawodowe?**” uczestniczyła młodzież z VII Liceum Ogólnokształcącego im. Józefa Piłsudskiego w Kielcach (**32 osoby**),
 - w Zespole Placówek Oświatowych w Starachowicach w dniu 15 października odbyła się **konferencja pn. „Praca: zawód czy kompetencje?”** skierowana do uczniów odbywających praktyczną naukę zawodu w CKP i gimnazjalistów z powiatu starachowickiego. Doradca zawodowy przedstawił prezentację nt. „**Młodzi na rynku pracy: zawód czy kompetencje?**”. W konferencji wzięło udział ok. **80 osób**.
- W dniu **17 października** w Głównej Auli Wykładowej Politechniki Świętokrzyskiej odbył się **panel dyskusyjny pn. „Znani, sławni, lubiani o tym, że praca może być pasją”**. Celem spotkania było uświadomienie młodym ludziom konieczności planowania kariery zawodowej w odniesieniu do potrzeb zmieniającego się rynku pracy. Inicjatorami spotkania byli: **Wojewódzki Urząd Pracy, Politechnika Świętokrzyska, Polskie Radio Regionalna Rozgłośnia w Kielcach "Radio Kielce" SA**. Do udziału w panelu zaproszeni zostali - znani w województwie - przedstawiciele różnych profesji:
- **Adam Jarubas** – Marszałek Województwa Świętokrzyskiego,
 - **dr hab. inż. Zdzisława Owsiak, prof. PŚK** – Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach,
 - **Agnieszka Migoń** – promotorka mody, właścicielka renomowanych salonów odzieży damskiej, Dyrektor Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Kielcach,
 - **Tomasz Tworek** – Prezes Dorbud SA, Prezes Zarządu Świętokrzyskiego Związku Pracodawców Prywatnych PKPP „Lewiatan”,
 - **Paulina Biernat i Stefano Terrazzino** – uczestnicy „Tańca z Gwiazdami”, mistrzowie Europy w tańcach latynoamerykańskich Dance Show,
 - **Sławomir Szmal** – zawodnik Vive Targi Kielce, najlepszy bramkarz Mistrzostw Europy 2010, najlepszy piłkarz ręczny Świata 2009.

Spotkanie poprowadzili **Magdalena Sitek** oraz **Paweł Solarz**, dziennikarze „Radia Kielce” SA.

Uczestnikami panelu byli studenci szkół wyższych oraz uczniowie i nauczyciele szkół ponadgimnazjalnych. Oprócz dyskusji na temat łączenia pasji z pracą organizatorzy zadbali również o inne atrakcje, którymi były profesjonalne pokazy mody i tańca.

Przedsięwzięcie spotkało się z ogromnym zainteresowaniem, szacuje się, iż uczestniczyło w nim ok. **600 osób**.

- W dniu **18 października** odbyły się warsztaty pn. „**Student w siłach Assessment Centre**”. Uczestnikami byli studenci Wydziału Zarządzania i Administracji Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Zajęcia miały charakter treningu, podczas którego wykonywane były ćwiczenia należące do pakietu zadań wykorzystywanych przez firmy podczas selekcji kandydatów do pracy.
- „**Biblioteka kariery**” to inicjatywa podjęta wspólnie z Wojewódzką Biblioteką Publiczną im. Witolda Gombrowicza w Kielcach. W dniu **19 października** doradcy zawodowi pełnili dyżur w siedzibie Biblioteki udzielając informacji i porad wszystkim chętnym, którzy poszukiwali wsparcia w zakresie wyboru zawodu, możliwości podnoszenia kwalifikacji lub przekwalifikowania, metod poszukiwania pracy w kraju i za granicą oraz zasad zakładania oraz finansowania własnej działalności gospodarczej.

- **Światowy Tydzień Przedsiębiorczości**

W ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości w dniu **20 listopada** w siedzibie Zespołu Szkół Ekonomicznych im. O. Langego w Kielcach odbyła się **debata oksfordzka pn. „Własna firma szansą dla młodych”**. Wzięło w niej udział **74 uczniów**. Przytoczone podczas dyskusji argumenty skłoniły uczestników do refleksji na temat zalet i wad prowadzenia własnej firmy przez młode osoby. Uczniowie przygotowujący się do debaty uczestniczyli w dodatkowych zajęciach warsztatowych z przedsiębiorczości, podczas których omówione zostały argumenty i kontrargumenty do zaproponowanej tezy.

- **Szkolenie kadry powiatowych urzędów pracy**

Wojewódzki Urząd Pracy zorganizował i przeprowadził dla kadry publicznych służb zatrudnienia:

- W dniu **24 kwietnia** szkolenie pn. „**Możliwości zdobywania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych**”, którego celem było poszerzenie wiedzy pracowników na temat możliwości rozwoju zawodowego oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych.
- W dniach **3-5 października** szkolenie pn. „**Kurs inspiracji**”. Jego założeniem było wyposażenie uczestników w wiedzę z zakresu stosowania tej metody poradnictwa zawodowego oraz zapoznanie z technikami pracy wzbudzającymi motywację i inspirującymi osoby bezrobotne do aktywności na rynku pracy. Z zajęć skorzystało **13 pracowników** publicznych służb zatrudnienia, którzy uzyskali uprawnienia do stosowania „Kursu inspiracji” w pracy.

5.4.2. Opracowywanie, gromadzenie, aktualizowanie i upowszechnianie informacji zawodowych na terenie województwa

Wydział opracował i wydał poradnik pn. **„Wyznaczaj – planuj – działaj, o skutecznym osiągnięciu celów zawodowych”**. Stanowi on odpowiedź na pytanie, co zrobić, aby podjąć właściwą decyzję zawodową i jak skutecznie zarządzać swoją karierą. Poradnik został przekazany m.in. do powiatowych urzędów pracy naszego województwa, uczelni, szkół i placówek oświatowych, bibliotek, instytucji i partnerów rynku pracy oraz organów samorządu terytorialnego.

Zasoby informacyjne Wojewódzkiego Urzędu Pracy zostały wzbogacone o sześć nowych ulotek tematycznych: **„Jak napisać dobre CV?”, „Jak napisać list motywacyjny?”, „Kształcenie ustawiczne”, „Rozmowa kwalifikacyjna”, „Zatrudnianie osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi”** oraz **„Formy wspierania pracodawców w ramach Funduszu Pracy”**.

Ponadto Centrum na bieżąco gromadziło i aktualizowało informacje zawodowe pomocne w aktywnym poszukiwaniu pracy określone w § 37 ust. 1 *Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 września 2010 r. w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy* (Dz. U. z 2010 r. Nr 177, poz. 1193).

Wojewódzki Urząd Pracy rozpowszechniał w regionie pozyskane i opracowane informacje zawodowe poprzez zamieszczanie ich na stronie internetowej i na tablicach informacyjnych Urzędu, a także przekazywanie klientom w trakcie spotkań indywidualnych i grupowych oraz targów pracy.

Ponadto w Kieleckim Tygodniku Radiowym „Kielce Plus” opublikowany został artykuł tematyczny pt. **„Dokumenty aplikacyjne – kluczem do sukcesu w rekrutacji”**.

5.4.3. Prowadzenie zajęć aktywizacyjnych na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy oraz osób powyżej 18 roku życia niezarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy

W 2012 roku z zajęć aktywizacyjnych skorzystały 142 osoby. Celem ich było przygotowanie uczestników do samodzielnego poszukiwania zatrudnienia. Omawiano zagadnienia dot. m.in.: metod poszukiwania pracy, skutecznej autoprezentacji niezbędnej podczas rozmowy kwalifikacyjnej i w nowym miejscu pracy, zasad przygotowania dokumentów aplikacyjnych, wyspecjalizowanych technik selekcji kandydatów do pracy.

W ramach współpracy zajęcia aktywizacyjne zostały przeprowadzone także dla osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowych Urzędach Pracy w Skarżysku-Kam. oraz we Włoszczowie.

5.4.4. Udzielanie informacji o możliwościach i zakresie pomocy świadczonej przez urzędy pracy oraz popularyzacja idei uczenia się przez całe życie

Realizacja niniejszego zadania odbywała się przede wszystkim podczas indywidualnych kontaktów z klientami, zajęć grupowych z zakresu informacji i poradnictwa grupowego oraz podczas uczestnictwa w giełdach, targach pracy i innych przedsięwzięciach organizowanych przez instytucje i partnerów rynku pracy.

Ponadto informacje dotyczące możliwości skorzystania z pomocy doradcy zawodowego i uczestnictwa w zajęciach aktywizacyjnych wraz z aktualnym terminarzem spotkań grupowych zamieszczane były na stronie internetowej www.wup.kielce.pl w zakładce Centrum oraz na tablicy informacyjnej w siedzibie Urzędu.

5.4.5. Prowadzenie dialogu społecznego w zakresie świadczonych usług oraz kształcenia ustawicznego

- **Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli**

Realizując zawarte w 2010 r. porozumienie o współpracy i realizacji wspólnych projektów z przedsiębiorczości oraz doskonalenia zawodowego, pracownicy Centrum brali udział w przedsięwzięciach edukacyjnych adresowanych do uczniów i nauczycieli.

W ramach kolejnych dwóch konkursów „**Moje wymarzone miejsce pracy**” oraz „**Poznaj swój wybrany zawód**” organizowanych przez ŚCDN doradcy zawodowi uczestniczyli w pracach Komisji Konkursowej oceniającej projekty uczniowskie.

- **Szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne**

W ramach wsparcia szkół i placówek oświatowych w prowadzeniu orientacji zawodowej Wojewódzki Urząd Pracy przygotował ofertę dla szkół ponadgimnazjalnych, która w lutym została rozesłana do placówek oświatowych w Kielcach i powiecie kieleckim.

W zakresie przygotowania do świadomego podejmowania decyzji edukacyjno - zawodowych i aktywnej postawy wobec własnej kariery zawodowej uczniowie skorzystali ze spotkań informacyjnych poświęconych sytuacji na krajowym i europejskim rynku pracy. Dużym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia warsztatowe dotyczące planowania kariery zawodowej oraz przygotowujące do wejścia na rynek pracy. Młodzież zidentyfikowała swoje preferencje zawodowe przy wykorzystaniu testów i różnorodnych ćwiczeń,

poznała etapy podejmowania decyzji zawodowych, a także zdobyła wiedzę z obszaru edukacji, zawodów i specjalności oraz rynku pracy. Zajęcia dla przyszłych absolwentów dotyczyły metod poszukiwania pracy, sporządzania dokumentów aplikacyjnych i przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą. Spotkania prowadzone były w atrakcyjnej formie z wykorzystaniem ćwiczeń i zabaw edukacyjnych.

Łącznie orientacją zawodową objęto **616 uczniów** z następujących placówek oświatowych:

- Zespół Szkół Ekonomicznych im. O. Langego w Kielcach,
 - VII Liceum Ogólnokształcące im. Józefa Piłsudskiego w Kielcach,
 - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Bodzentynie,
 - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Słabosłyszących i Niesłyszących w Kielcach,
 - Zespół Placówek Oświatowych w Kijach,
 - Zespół Szkół Ogólnokształcących w Chęcinach,
 - Policealna Szkoła Medyczna im. Hanny Chrzanowskiej w Morawicy,
 - Centrum Kształcenia Praktycznego w Starachowicach.
- **Współpraca z szkołami wyższymi i Akademickimi biurami Karier oraz innymi organizacjami w zakresie aktywizacji zawodowej studentów i absolwentów**

W 2012 r. została przekazana Akademickim Biurom Karier oraz organizacjom studenckim oferta naszego Urzędu adresowana do studentów i absolwentów obejmująca m.in.: spotkania informacyjne, zajęcia warsztatowe, treningi interpersonalne i indywidualne konsultacje połączone z badaniami psychologicznymi.

Kontynuując współpracę ze Studenckim Forum Business Centre Club, w ramach konkursu pn. „Najlepsze Zajęcia z Przedsiębiorczości” w dniu **2 kwietnia** doradcy z Centrum przeprowadzili dla **37 osób** spotkanie informacyjne pn. „**Przedsiębiorczy absolwent**”.

W dniu **18 kwietnia** podczas konferencji pn. „**Studia I-stopnia i co dalej?**” realizowanej w ramach projektu „Program Zwiększania Liczby Absolwentów na Kierunkach Kluczowych dla Gospodarki” doradca zawodowy wygłosił prezentację „**Absolwent na rynku pracy**” oraz odpowiadał na pytania uczestników. W konferencji wzięli udział studenci i pracownicy Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach (ok. **120 osób**).

Na zaproszenie **Studenckiego Koła Polityki Społecznej** działającego przy Wydziale Zarządzania i Administracji UJK w dniu **30 maja** przedstawiciele Urzędu uczestniczyli w debacie ze studentami oraz pracownikami naukowymi i przedstawili prezentację nt. „**Absolwent szkoły wyższej na świętokrzyskim rynku pracy – dylematy i wyzwania**” (łącznie wzięło udział **80 osób**).

W dniach **10-12 września** w ramach **Internetowej Gieldy Pracy** zorganizowanej we współpracy z Wyższą Szkołą Handlową im. B. Markowskiego doradcy zawodowi prowadzili **konsultacje dokumentów aplikacyjnych on-line**. Z tej usługi skorzystały **24 osoby**.

Dla **38 studentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego** Wojewódzki Urząd Pracy zorganizował następujące zajęcia aktywizacyjne:

- **29 czerwca** - „Autoprezentacja w procesie poszukiwania pracy”- dokumenty aplikacyjne i rozmowa kwalifikacyjna”,
- **18 października** - „Student w siłach Assesment Centre – najskuteczniejsza metoda oceny kompetencji”.

W dniu **5 grudnia** podczas konferencji pn. „**Młodzi na rynku pracy – jak być konkurencyjnym?**” organizowanej przez Stowarzyszenie Forum Młodych Ludowców oraz Wydział Pedagogiczny i Artystyczny Uniwersytetu Jana Kochanowskiego pracownik Centrum przedstawił prezentację pn. „**Praca: zawód czy kompetencje?**”. W konferencji uczestniczyło ok. **300 osób**.

W dniu **12 grudnia** w ramach cyklu warsztatów „**Kończysz studia – i co dalej?**” organizowanych przez Wydział Zarządzania i Administracji UJK doradca zawodowy przeprowadził zajęcia pn. „**Świadomy start w karierę zawodową**”.

5.4.6. Współpraca z powiatowymi urzędami pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży

Wydział zorganizował w dniu **24 kwietnia** dla kadry doradców zawodowych, liderów klubu pracy oraz pracowników realizujących zadania w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży spotkanie poświęcone zagadnieniom zdobywania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Przedstawiciele Kuratorium Oświaty, Izby Rzemieślników i Przedsiębiorców oraz Staropolskiej Izby Przemysłowo – Handlowej przekazali informacje nt. zasad i możliwości zdobywania kwalifikacji oraz zmian w obowiązujących przepisach prawnych.

5.4.7. Realizacja wojewódzkiego Programu Rozwoju Zróżnicowanych Form Wspieranego Zatrudnienia i Przedsiębiorczości Społecznej Dostosowanych do Potrzeb Osób z Zaburzeniami Psychicznymi

W oparciu o założenia Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego został przygotowany i zatwierdzony Uchwałą Nr XXI/363/12 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 czerwca 2012 r. **Regionalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2011 – 2015.**

Jego głównym zadaniem jest wytyczenie kierunków działań w celu zapewnienia mieszkańcom województwa świętokrzyskiego wielosektorowej i komplementarnej opieki w zakresie zdrowia psychicznego. Wojewódzki Urząd Pracy koordynuje realizację **Programu Rozwoju Zróżnicowanych Form Wspieranego Zatrudnienia i Przedsiębiorczości Społecznej Dostosowanych do Potrzeb Osób z Zaburzeniami Psychicznymi** będącego częścią wyżej wymienionego dokumentu.

W dniu **17 kwietnia**, w ramach działań związanych z realizacją Programu, w Wojewódzkim Urzędzie Pracy odbyło się szkolenie dla pracowników publicznych służb zatrudnienia pn. **„Praca z klientem o szczególnych potrzebach spowodowanych występowaniem zaburzeń psychicznych”**, w którym uczestniczyło **40 osób**: doradcy zawodowi, liderzy klubów pracy i pośrednicy pracy. Celem szkolenia było poszerzenie wiedzy pracowników na temat natury zaburzeń psychicznych oraz możliwości aktywizacji społecznej i zawodowej osób doświadczających kryzysów zdrowia psychicznego.

Centrum opracowało i wydało ulotkę pn. **„Zatrudnianie osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi”**, która na bieżąco jest przekazywana zainteresowanym podmiotom. Podczas targów i giełd pracy prowadzono kampanię informacyjną promującą zatrudnianie osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez dystrybucję opracowanego pakietu informacyjnego oraz konsultacje z pracodawcami.

Na stronie internetowej Urzędu przygotowana została zakładka promująca zatrudnianie osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz po kryzysach zdrowia psychicznego. Zawiera ona informacje nt. natury zaburzeń psychicznych, uprawnień pracownika niepełnosprawnego, przydatne adresy instytucji zajmujących się problematyką niepełnosprawności.

5.5. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO W ZAKRESIE ŚWIADCZEŃ DLA BEZROBOTNYCH

Realizacja działań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego **wynika z art. 8 ust. 1 pkt. 8 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.**

Podstawowymi aktami prawnymi koordynującymi sferę zabezpieczenia społecznego w ramach Unii Europejskiej są od dnia 01.05.2010 r.:

- **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004** z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE L 166/1 z dnia 30.04.2004 r. z późn. zm.),
- **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009** z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE L 284/1 z dnia 30.10.2009 r.).

Powyższe przepisy zostały przyjęte przez Szwajcarię od dnia **01.04.2012 r.**, a od **01.06.2012 r.** przez Islandię, Liechtenstein oraz Norwegię.

Natomiast w stosunku do spraw rozpoczętych **przed 01.05.2010 r.** dotyczących ww. państw EOG obowiązywały następujące przepisy:

- **Rozporządzenie Rady EWG nr 1408/71** z 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek oraz do członków ich rodzin przemieszczających się w granicach Wspólnoty (Dz. Urz. WE L. 149 z 5.07.1971 z późn. zm.),
- **Rozporządzenie (wykonawcze) Rady EWG Nr 574/72** z dnia 21 marca 1972 r. ustalające sposób wykonywania rozporządzenia Nr 1408/71.

Krajowe przepisy koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego określają przede wszystkim:

- *ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (t.j. Dz. U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.),
- *rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, dodatku szkoleniowego, stypendium i dodatku aktywizacyjnego* (Dz. U. z 2009 r., Nr 136, poz.1118, z późn. zm.).

Kwestią bezpośrednio związaną ze **swobodnym przepływem osób**, którą przyjęła Polska po wstąpieniu do Unii Europejskiej, jest przestrzeganie i realizacja zadań dotyczących **koordynacji systemów zabezpieczenia**

społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych z państw Unii Europejskiej/Europejskiego Obszaru Gospodarczego (UE/EOG) i Szwajcarii, zwanych dalej krajami Wspólnoty.

1. Podstawowe zasady koordynacji

Celem przepisów wspólnotowych jest skoordynowanie krajowych systemów ubezpieczeń na wypadek bezrobocia. Oznacza to, iż w ramach krajów Wspólnoty funkcjonują przepisy, których zasadniczym celem jest umożliwienie obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej oraz EOG korzystanie z podstawowej swobody, tj. prawa do wolnego przepływu osób w obrębie Wspólnoty.

Koordynacja systemów zabezpieczeń społecznych opiera się na czterech głównych zasadach:

- równego traktowania,
- stosowania ustawodawstwa tylko jednego państwa członkowskiego,
- sumowania okresów ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania,
- zachowania praw nabytych.

Wojewódzki Urząd Pracy realizuje zadania Samorządu Województwa wynikające z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla osób bezrobotnych, a **w szczególności:**

- pełni funkcję instytucji właściwej,
- przyjmuje i rozpatruje wnioski bezrobotnych o wydanie odpowiednich zaświadczeń w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia (formularze E 301, E 302, E 303 - do dnia 31.05.2012 r., dokumenty PD U1, PD U2, PD U3 oraz dokumenty z serii SED),
- wydaje decyzje w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia dla osób bezrobotnych z krajów Wspólnoty,
- udziela informacji w zakresie świadczeń wynikających z koordynacji.

2. Ubieganie się w Polsce o zasiłek dla bezrobotnych po zakończeniu pracy w jednym z państw UE/EOG i Szwajcarii

Osoby, które utraciły pracę na terenie państw Wspólnoty powinny ubiegać się o zasiłek dla bezrobotnych w państwie ostatniego zatrudnienia.

Wyjątek: Zasiłek dla bezrobotnych po pracy za granicą w Polsce.

W przypadku osób, które nie spełniły warunków do nabycia zasiłku w kraju ostatniego zatrudnienia i powróciły do Polski, prawo do zasiłku dla bezrobotnych z zaliczeniem okresów pracy za granicą ustalane jest na podstawie polskiego ustawodawstwa, wyłącznie w przypadku **uznania za osobę powracającą do swojego stałego miejsca zamieszkania.**

Okres pracy przebyty w innym kraju Wspólnoty potwierdzany jest na **dokumentie PD U1** przez instytucję właściwą państwa, w którym dana osoba była ubezpieczona, zatrudniona, prowadziła działalność na własny rachunek.

W przypadku, gdy osoba zainteresowana nie posiada dokumentu **PD U1**, Wojewódzki Urząd Pracy występuje na wniosku **SED U 001** do zagranicznej instytucji właściwej o potwierdzenie przebytych tam okresów zatrudnienia, ubezpieczenia lub pracy na własny rachunek (dokument **SED U 002**).

W związku z tym osoba zainteresowana musi przedłożyć dokumenty potwierdzające zatrudnienie/ubezpieczenie/pracę na własny rachunek (świadczenia pracy, umowy o pracę, rozliczenia podatkowe, odcinki wypłat, itp.). **SED U 002** jest dokumentem równoważnym z dokumentem **PD U1**, jednakże pozostaje wyłącznie w dyspozycji instytucji właściwej. Nie może być wydawany osobie zainteresowanej.

3. Transfer zasiłku dla osób bezrobotnych z państw UE/EOG i Szwajcarii do Polski

Osoby, które nabyły prawo do zasiłku w jednym z krajów Wspólnoty, innym niż Polska, mogą przyjechać do Polski w celu poszukiwania pracy i pobierać świadczenia dla osób bezrobotnych przez okres do 3-ch miesięcy w wysokości, jaka została ustalona przez zagraniczną instytucję właściwą. Zasiłek będzie wypłacany przez instytucję bezpośrednio na konto bezrobotnego. Na wniosek bezrobotnego zasiłek ten może zostać przedłużony maksymalnie do 6-ciu miesięcy - **decyduje jednak o tym instytucja właściwa państwa, która przyznała prawo do zasiłku.**

Transfer zasiłku następuje na podstawie dokumentu **PD U2**.

Aby móc kontynuować pobieranie zasiłku za granicą należy powrócić do kraju, w którym ustalono uprawnienia do zasiłku - najpóźniej w ostatnim dniu ważności dokumentu **PD U2**.

4. Potwierdzanie okresów zatrudnienia/ ubezpieczenia/ pracy na własny rachunek w Polsce dla celów instytucji właściwych w UE/EOG i Szwajcarii

Dokument **PD U1** stanowi podstawę do zaliczenia okresów ubezpieczenia, zatrudnienia, pracy na własny rachunek nabytych w Polsce w celu ustalenia prawa do zasiłku dla bezrobotnych w innym kraju Wspólnoty.

5. Transfer zasiłku dla bezrobotnych z Polski do innego państwa UE/EOG i Szwajcarii

Osoba bezrobotna z prawem do zasiłku ma możliwość poszukiwania pracy w innym kraju Wspólnoty, korzystając jednocześnie z możliwości pobierania w tym kraju zasiłku dla bezrobotnych przez okres do 3-ch miesięcy

(na wniosek bezrobotnego zasiłek ten może zostać przedłużony maksymalnie do 6-ciu miesięcy).

Transfer zasiłku następuje na podstawie **dokumentu PD U2**.

Aby kontynuować pobieranie należnego zasiłku w Polsce należy powrócić do kraju najpóźniej w ostatnim dniu ważności dokumentu PD U2.

6. Ubieganie się w Polsce o zasiłek dla bezrobotnych po zakończeniu pracy w Islandii/ Liechtensteinie/ Norwegii (sprawy rozpoczęte przed 01.06.2012 r.) i Szwajcarii (sprawy rozpoczęte przed 01.04.2012 r.)

Osoby, które utraciły pracę na terenie **Islandii, Liechtensteinu, Norwegii** lub **Szwajcarii** mogły ubiegać się o zasiłek dla bezrobotnych w państwie ostatniego zatrudnienia.

W przypadku osób, które nie spełniły warunków do nabycia zasiłku w kraju ostatniego zatrudnienia i powróciły do Polski, prawo do zasiłku dla bezrobotnych z zaliczeniem okresów pracy za granicą ustalane jest na podstawie polskiego ustawodawstwa, jedynie w przypadku **uznania za powracającą do swojego stałego miejsca zamieszkania**.

Okres pracy przebyty w Islandii, Liechtensteinie, Norwegii lub Szwajcarii potwierdzany był na **formularzu E 301**.

W przypadku, gdy osoba zainteresowana nie posiadała **formularza E 301**, Wojewódzki Urząd Pracy występował do zagranicznej instytucji właściwej o potwierdzenie przebytych tam okresów zatrudnienia/ ubezpieczenia na **formularzu E 301**. W tej sytuacji osoba zainteresowana musiała przedłożyć dokumenty potwierdzające zatrudnienie/ ubezpieczenie (np. świadectwa pracy, umowy o pracę, rozliczenia podatkowe, odcinki wypłat, itp.).

7. Transfer zasiłku dla bezrobotnych z Islandii/ Liechtensteinu/ Norwegii (sprawy rozpoczęte przed 01.06.2012 r.) i Szwajcarii (sprawy rozpoczęte przed 01.04.2012 r.) do Polski

Osoby, które nabyły prawo do zasiłku w Islandii, Liechtensteinie, Norwegii lub Szwajcarii, mogły przyjechać do Polski w celu poszukiwania pracy i pobierać świadczenia dla bezrobotnych przez okres do 3-ch miesięcy w wysokości, jaka została ustalona za granicą w przeliczeniu na złotówki (zasiłek był wypłacany bezpośrednio przez powiatowy urząd pracy, na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez Wojewódzki Urząd Pracy w sprawie zachowania prawa do zasiłku dla bezrobotnych).

Transfer zasiłku następował na podstawie **formularza E 303**.

Aby kontynuować pobieranie zasiłku za granicą należało powrócić do kraju, w którym ustalono uprawnienia do zasiłku - najpóźniej w ostatnim dniu ważności **formularza E 303**.

8. Potwierdzenie okresów zatrudnienia/ ubezpieczenia/ w Polsce dla celów instytucji właściwych w Islandii/ Liechtensteinie/ Norwegii (sprawy rozpoczęte przed 01.06.2012 r.) i Szwajcarii (sprawy rozpoczęte przed 01.04.2012 r.) oraz transfer świadczeń z Polski

Dokumentem potwierdzającym okresy ubezpieczenia lub zatrudnienia przebyte w Polsce, był **formularz E 301**. Formularz ten stanowił podstawę do zaliczenia ww. okresów do zasiłku dla bezrobotnych w Islandii, Liechtensteinie, Norwegii lub Szwajcarii.

Osoba bezrobotna z prawem do zasiłku miała możliwość poszukiwania pracy w Islandii, Liechtensteinie, Norwegii lub Szwajcarii, korzystając jednocześnie z możliwości pobierania, w tym kraju zasiłku dla bezrobotnych przez okres do 3-ch miesięcy.

Transfer zasiłku następował na podstawie **formularza E 303** wydawanego przez Wojewódzki Urząd Pracy, jako instytucję właściwą.

9. Potwierdzenie sytuacji członków rodziny osoby bezrobotnej dla celów instytucji właściwych z Islandii/Liechtensteinu/Norwegii (sprawy rozpoczęte przed 01.06.2012 r.) i Szwajcarii (sprawy rozpoczęte przed 01.04.2012 r.)

Formularz E 302 - wydawany był do państw, których ustawodawstwo uzależnia wysokość świadczeń z tytułu bezrobocia od liczby członków rodziny pozostającej na utrzymaniu osoby bezrobotnej.

Zaświadczenie E 302 było ważne przez okres 12 miesięcy od dnia jego wystawienia.

10. W ramach prowadzonych postępowań administracyjnych z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego Wojewódzki Urząd Pracy w 2012 roku wydał:

- **454 decyzje przyznające zasiłek** dla obywateli polskich, z uwzględnieniem zatrudnienia w krajach Wspólnoty potwierdzonego na formularzu E 301/dokumencie PD U1/SED U 002 (dotyczy to Polaków powracających z takich państw jak: Wielka Brytania - 236, Holandia - 69, Niemcy - 48, Irlandia - 31, Włochy - 11, Belgia - 8, Dania - 8, Francja - 8, Hiszpania - 8, Czechy - 6, Norwegia - 4, Szwajcaria - 3, Austria - 2, Cypr - 2, Finlandia - 2, Grecja - 2, Islandia - 2, Estonia - 1, Luksemburg - 1, Słowacja - 1, Szwecja - 1, w roku 2011 wydano 492 decyzje przyznające prawo do zasiłku,
- **167 decyzji odmawiających przyznania prawa do zasiłku dla osób bezrobotnych powracających z obszaru UE/EOG** w związku z niespełnieniem warunków przewidzianych w ustawie *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Wielka Brytania - 63, Niemcy

- 45, Holandia - 12, Hiszpania - 11, Irlandia - 10, Francja - 5, Włochy - 5, Belgia - 4, Dania - 4, Austria - 2, Grecja - 2, Cypr - 1, Norwegia - 1, Szwajcaria - 1, Szwecja - 1), w roku 2011 wydano 232 decyzje odmowne,
- **12 decyzji przyznających prawo do zasiłku transferowego** obywatelom Polski na podstawie przedłożonych **formularzy E 303** wystawionych przez zagraniczne instytucje właściwe (Norwegia - 10, Islandia - 2), w roku 2011 wydano 22 decyzje przyznające prawo do transferu zasiłku,
- **76 formularzy E 301/PD U1/ SED U002** dla osób wyjeżdżających do krajów UE/EOG, w roku 2011 wydano 61 formularzy E 301,
- **9 formularzy E 302/ SED U006** dla obywateli polskich starających się o podwyższenie zasiłku dla bezrobotnych w jednym z krajów Wspólnoty ze względu na utrzymywanie członków rodziny, w roku 2011 wydano 15 formularzy E 302,
- **7 dokumentów PD U2** (dawne E 303) uprawniających polskich obywateli do zasiłku transferowego (Niemcy - 4, Wielka Brytania - 2, Francja - 1), w roku 2011 wydano 3 dokumenty PD U2,

a także przyjął do realizacji:

- **73 dokumenty PD U2/SED U008** uprawniające do pobierania na terenie Polski zasiłku dla bezrobotnych przyznanego przez zagraniczne instytucje właściwe (Irlandia - 37, Niemcy - 8, Wielka Brytania - 7, Holandia - 6, Belgia - 3, Dania - 3, Francja - 3, Norwegia - 3, Finlandia - 2, Hiszpania - 1), w roku 2011 przyjęto do realizacji 84 dokumenty PD U2.

11. Udzielanie informacji w zakresie świadczeń dla bezrobotnych wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

Udzielono ponad 6.000 porad indywidualnych w zakresie uzyskania formularzy E 301, E 302, E 303, dokumentów PD U1 i PD U2, informacji nt. warunków życia i pracy, ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego, podatków, instytucji właściwych z zakresu bezrobocia oraz nt. adresów placówek dyplomatycznych w krajach UE/EOG i Szwajcarii.

Pracownicy zajmujący się koordynacją brali udział w **Targach i Gieldach Pracy**, gdzie udzielali informacji oraz przekazywali opracowane i wydane ulotki, a także publikacje nt. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Na bieżąco aktualizowana była strona internetowa Urzędu.

W dniu **27.11.2012 r.** zostało zorganizowane spotkanie dla pracowników Miejskiego i Powiatowych Urzędów Pracy z województwa świętokrzyskiego realizujących zadania z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia

społecznego. Spotkanie miało na celu przekazanie informacji nt. zagadnień z koordynacji oraz usprawnienie współpracy pomiędzy powiatowymi urzędami pracy a Wojewódzkim Urzędem Pracy.

12. Wojewódzki Urząd Pracy w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego współpracuje z takimi instytucjami jak:

- **Narodowy Fundusz Zdrowia - Oddział Wojewódzki** - przesyłając informację o osobach z krajów UE/EOG podlegających ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu pobierania w Polsce zasiłku transferowego (formularz E 303/3),
- **Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej** - Departament Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego, **pełniące rolę Instytucji Łącznikowej** - przesyłając rozliczenie pobranego zasiłku transferowego przez osoby bezrobotne - obywateli krajów EOG (formularz E 303/4), a także pisma w przypadku trudności w uzyskaniu formularza E 301/PD U1 z instytucji właściwych,
- **instytucje właściwe Wspólnoty** - wysyłanie formularzy E 303/2, E 303/4, E 303/5 a także informacji dotyczących uzyskania formularza E 301 oraz wnioskowanie o wydanie SED U 002, U 004 lub interwencje dotyczące wydania PD U1 i PD U2,
- **Miejski i Powiatowe Urzędy Pracy** - przesyłając wydane postanowienia i decyzje celem realizacji,
- **Zakład Ubezpieczeń Społecznych** - uzyskanie informacji o okresach ubezpieczenia i opłatach składek na Fundusz Pracy osoby wnioskującej o wydanie formularza E 301/PD U1,
- **pracodawcy** - uzyskanie potwierdzenia okresu zatrudnienia dotyczącego osoby wnioskującej o wydanie formularza E 301/PD U1,
- **Urzędy Skarbowe** - uzyskanie informacji o dochodach członków rodziny osoby wnioskującej o wydanie formularza E 302/ SED U 006,
- **wojewódzkie urzędy pracy** - przekazywanie spraw zgodnie z art. 65 § 1 kpa,
- **Solvit** - przekazanie dokumentacji celem ostatecznego załatwienia, w przypadku trudności w uzyskaniu formularza E 301/dokumentów z serii U.

5.6. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PRAWA SWOBODNEGO PRZEPLYWU PRACOWNIKÓW MIĘDZY PAŃSTWAMI UNII EUROPEJSKIEJ, EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO I SZWAJCARII

Realizacja zadań z zakresu EURES odbywa się na podstawie **art. 8 ust. 1 pkt 9** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W ramach powyższego zadania Wojewódzki Urząd Pracy poprzez Europejskie Służby Zatrudnienia EURES podejmował działania promocyjne i doradcze dot. mobilności zawodowej w ramach Wspólnoty. Realizując założenia ujęte w grantach EURES zatwierdzanych przez Komisję Europejską, Wojewódzki Urząd Pracy przeprowadził w 2012 roku **3 szkolenia dla pracowników publicznych służb zatrudnienia** (pośrednicy pracy z Miejskiego i Powiatowych Urzędów Pracy realizujący zadania sieci EURES):

- w dniu 26 stycznia 2012 r. pn. **„EURES – realizacja działań w ramach grantu EURES 2011 – 2012”**, w którym wzięło udział 17 osób, w tym przedstawiciele kadry EURES z WUP.
Szkolenie poświęcone było podsumowaniu działań EURES zrealizowanych w 2011 roku, a także omówieniu harmonogramu EURES na rok 2012.
- w dniu 3 kwietnia 2012 r. pn. **„Warunki życia i pracy w Niemczech”**, w którym uczestniczyło 13 osób, a także zaproszeni goście prowadzący prezentacje, Doradcy EURES z Niemiec oraz kadra EURES z WUP.
Szkolenie dotyczyło kwestii warunków życia i pracy oraz możliwości zatrudnienia w Niemczech.
- w dniu 22 listopada 2012 r. pn. **„EURES – realizacja działań w ramach grantu EURES 2012 – 2013”**, w którym uczestniczyło 16 osób, w tym przedstawiciele kadry EURES z WUP.
Szkolenie poświęcone było podsumowaniu działań EURES zrealizowanych w 2012 roku, a także omówieniu harmonogramu na rok 2013.

W dniu **22 marca 2012 r.** zorganizowano **szkolenie** dla pracowników powiatowych urzędów pracy oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy nie będących kadrą EURES. Szkolenie miało na celu przedstawienie podstawowych informacji dotyczących sieci EURES oraz Europejskiego Portalu Mobilności Zawodowej. W spotkaniu uczestniczyło 21 osób.

W okresie **styczeń - grudzień 2012 roku** w ramach **485 ofert pracy** nadesłanych w ramach sieci EURES dostępne były **2.864 stanowiska pracy**. Realizując powyższe oferty wysłano do pracodawców w krajach Unii Europejskiej **159 podań o pracę**. W przypadku tzw. „ofert otwartych” (które stanowią **64%**

wszystkich nadesłanych ofert pracy EURES), osoby zainteresowane przesyłały dokumenty aplikacyjne bezpośrednio do pracodawców. Oferty pracy pochodziły głównie z: Niemiec, Wielkiej Brytanii, Włoch, Austrii, Norwegii i Czech. Rekrutacje skierowane były przede wszystkim do osób poszukujących pracy w zawodach: wykwalifikowani inżynierowie, pracownicy produkcyjni, pracownicy hoteli i obsługi gastronomicznej, pracownicy służby zdrowia, pracownicy budowlani, pracownicy branży maszynowej (spawacze, monterzy, frezerzy) i operatorzy sprzętu. Oferty skierowane były do osób posługujących się głównie językiem angielskim lub niemieckim w minimum podstawowym stopniu i posiadających kwalifikacje zawodowe poparte udokumentowanym stażem pracy.

Wszystkie oferty pracy otrzymane od zagranicznych doradców EURES były tłumaczone na język polski i publikowane na stronie internetowej w zakładce **Baza ofert pracy** (www.wup.kielce.pl/eures) oraz zamieszczane na tablicy informacyjnej w Urzędzie.

Oferty pracy publikowano również w **Centralnej Bazie Ofert Pracy** działającej na stronie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (www.eures.praca.gov.pl/eures).

Osoby zainteresowane wyszukiwaniem ofert pracy mogły skorzystać ze stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu oraz uzyskać dodatkowe informacje udzielane przez doradcę EURES.

Ponadto oferty przekazywano do Miejskiego oraz Powiatowych Urzędów Pracy, gdzie pośrednicy pracy realizujący zadania w ramach EURES udostępniali je osobom zainteresowanym.

W 2012 roku z usług sieci EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy skorzystało około **5.000 osób** (w tym: kontakty z klientami w trakcie giełd i targów pracy, poradnictwo indywidualne i „na odległość” /e-mail, telefon/, spotkania grupowe).

Realizując działania informacyjne dotyczące Europejskich Służb Zatrudnienia EURES:

- Opublikowano w lokalnej prasie:
 - artykuł: *„Chcesz podjąć pracę za granicą? Zrób to z głową”* w dniu 22 listopada 2012 r. (Gazeta Wyborcza),
 - artykuł: *„Bądź mobilnym pracodawcą razem z EURES”* w dniu 22 listopada 2012 r. nt. wsparcia w zakresie mobilności, rozwoju europejskiego rynku pracy oraz usług EURES skierowanych do pracodawców (Echo Dnia).
- Opracowano i wydano **broszurę informacyjną „Praca w Unii Europejskiej”** (nakład: 5.000 sztuk), w której znalazły się informacje o EURES oraz nt. mobilności zawodowej w krajach UE/EOG.

- Wspólnie z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej zorganizowano **4 spotkania informacyjne dla osób poszukujących pracy i bezrobotnych** w powiatowych urzędach pracy w:
 - Kielcach w dniach 30 marca i 25 lipca 2012 r.,
 - Starachowicach w dniu 31 sierpnia 2012 r.,
 - Końskich w dniu 9 listopada 2012 r.

Promując **Europejskie Służby Zatrudnienia** oraz idee mobilności zawodowej w Europie kadra EURES z Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczyła w:

- VI Targach dla studentów i absolwentów szkół woj. świętokrzyskiego *Praca Kariera Rozwój* w Kielcach (5 marca 2012 r.),
- I Powiatowych Targach Pracy i Edukacji w Jędrzejowie (27 marca 2012 r.),
- XV Ogólnopolskich Targach Pracy i Niemieckim Dniu Informacyjnym w Kielcach (3 kwietnia 2012 r.). W trakcie trwania Targów Pracy osoby odwiedzające targi wzięły udział w prowadzonej przez zagranicznych Doradców EURES z Niemiec prezentacji na temat warunków życia i pracy w Niemczech (w spotkaniu uczestniczyło 16 osób),
- Powiatowych Targach Pracy w Górnem (20 kwietnia 2012 r.),
- I Sandomierskich Targach Pracy i Edukacji (24 kwietnia 2012 r.),
- Targach Pracy w Skarżysku-Kamiennej (23 maja 2012 r.),
- Powiatowych Targach Pracy w Bielinach (25 maja 2012 r.),
- Powiatowych Targach Pracy w Morawicy (29 czerwca 2012 r.),
- Wakacyjnych Targach Pracy w Kielcach (3 lipca 2012 r.),
- IX Internetowej Giełdzie Pracy zorganizowanej wspólnie przez Wyższą Szkołę Handlową w Kielcach, Wojewódzki Urząd Pracy oraz Powiatowy i Miejski Urząd Pracy w Kielcach (10-12 września 2012 r.),
- Powiatowych Targach Pracy w Rakowie (21 września 2012 r.),
- Akademickich i Młodzieżowych Targach Pracy w Kielcach (18 października 2012 r.),
- Powiatowych Targach Pracy w Strawczyni (26 października 2012 r.),
- Targach Edukacji i Pracy w Kielcach (14 grudnia 2012 r.).

W ramach tych działań organizowano stanowiska EURES, na których przedstawiano i udostępniano zagraniczne oferty pracy.

Ponadto Kadra EURES udzielała informacji o ofertach pracy oraz rozdawała pakiety informacyjne, z których osoby zainteresowane mogły dowiedzieć się nt. warunków życia i pracy w krajach UE, koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w krajach UE, sposobów i metod poszukiwania pracy, sporządzania dokumentów aplikacyjnych, przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej oraz planowania własnej kariery zawodowej.

W wymienionych lokalnych inicjatywach brało udział blisko **9 tys. osób**, w tym osoby poszukujące pracy, bezrobotni oraz młodzież i studenci.

Oprócz ww. działań promujących kadra EURES na bieżąco aktualizowała tablice informacyjne w siedzibie Urzędu oraz stronę internetową, na której zamieszczane były relacje z udziału w różnych przedsięwzięciach, oferty pracy, a także materiały promocyjne dotyczące EURES.

*

*

*

W ramach Wojewódzkiego Urzędu Pracy funkcjonuje **Punkt Konsultacyjny Zielona Linia**.

Zielona Linia (www.zielonalinia.gov.pl) jest usługą adresowaną do tych osób i podmiotów, które są klientami Publicznych Służb Zatrudnienia, lub których potrzeby informacyjne i doradcze mieszczą się w kompetencjach tych służb.

Konsultanci *Zielonej Linii* działający pod nr tel. 19524 (w całej Polsce) udzielają osobom zainteresowanym kompleksowych informacji dotyczących m.in.:

- sposobów wyszukiwania ofert pracy,
- podstawowych usług świadczonych przez urzędy pracy,
- świadczeń dla osób powracających z zagranicy,
- pomocy w zakresie pisania dokumentów aplikacyjnych CV,
- rekrutacji pracowników,
- sytuacji na rynku pracy,
- informacji dla osób 50+, itp.

5.7. REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z MIĘDZYNARODOWYM PRZEPLYWEM PRACOWNIKÓW, WYNIKAJĄCYCH Z ODRĘBNYCH PRZEPISÓW PRAWA, UMÓW MIĘDZYNARODOWYCH I INNYCH POROZUMIEŃ ZAWARTYCH Z PARTNERAMI ZAGRANICZNYMI

Podstawą prawną do realizacji ww. zadania jest **art. 8 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.**

Wakacyjne zatrudnienie studentów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych

W ramach powyższego zadania **Wojewódzki Urząd Pracy przeprowadził nabór do pracy wakacyjnej w Niemczech w 2013 roku.** Informację dotyczącą naboru przekazano do uczelni wyższych oraz starostw powiatowych województwa świętokrzyskiego, a także zamieszczono w siedzibie Urzędu i na stronie internetowej (www.wup.kielce.pl).

O wakacyjne zatrudnienie u pracodawców niemieckich mogli ubiegać się **studenci studiów dziennych** oraz **uczniowie szkół ponadgimnazjalnych (z wyłączeniem szkół ogólnokształcących)**, posiadający dobrą lub bardzo dobrą znajomość języka niemieckiego. **Do pracy wakacyjnej w Niemczech zakwalifikowano 33 osoby.**

Nabór ten przeprowadzony został pod koniec 2012 roku, natomiast zatrudnienie przypada na okres wakacyjny roku następnego. Osoby zainteresowane tego typu pracą znajdują zatrudnienie głównie w rolnictwie, hotelarstwie, gastronomii, przy sprzątaniu budynków oraz w niewielkim stopniu w przemyśle.

Ze względu na otwarcie niemieckiego rynku pracy od dnia 1 maja 2011 r., oferta nie posiadała limitu podań.

Wydawanie zaświadczeń potwierdzających okresy zatrudnienia w byłej CSRS i NRD

Podstawę prawną do wydawania zaświadczeń potwierdzających okresy zatrudnienia obywateli polskich (przypadające przed dniem 1 grudnia 1991 r.) w byłej Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej i w byłej Niemieckiej Republice Demokratycznej na podstawie umów i porozumień międzynarodowych, stanowi zapis **art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.**

Wojewódzki Urząd Pracy, na podstawie posiadanej lub otrzymanej od zainteresowanych dokumentacji, **w 2012 roku wydał 9 zaświadczeń** zaliczających okres pracy za granicą u pracodawców zagranicznych do okresów pracy w Polsce w zakresie uprawnień pracowniczych.

Ponadto informowano o możliwości zwrócenia się o wydanie dokumentu potwierdzającego zatrudnienie do archiwum zakładowego danego kraju (CSRS, NRD).

Pracownik wykonujący to zadanie, w razie potrzeby, odszukiwał stosowne dokumenty w archiwum Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego lub Urzędu Marszałkowskiego.

5.8. PROWADZENIE REJESTRU AGENCJI ZATRUDNIENIA

Wojewódzki Urząd Pracy, działając w imieniu Marszałka Województwa, na mocy **art. 8 ust. 1 pkt 17** i **art. 18** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz **przepisów** Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 stycznia 2009 r. w sprawie agencji zatrudnienia (Dz. U. z 2009 r. Nr 17, poz. 91) **prowadzi rejestr agencji zatrudnienia**.

Podstawę prawną do prowadzenia agencji zatrudnienia, jako **regulowanej działalności gospodarczej**, stanowią przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2007 r., Nr 155, poz. 1095 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz. U. z 2003 r. Nr 166 poz. 1608 z późn. zm.).

Wpisowi do Rejestru podlega działalność gospodarcza polegająca na świadczeniu usług w zakresie:

- pośrednictwa pracy,
- doradztwa personalnego,
- poradnictwa zawodowego,
- pracy tymczasowej.

Rodzaje agencji zatrudnienia i zakres ich działania

- **Agencje pośrednictwa pracy:**
 - zajmują się pośrednictwem pracy na terenie Polski oraz pośrednictwem do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych,
 - udzielają pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy, w tym również nie zarejestrowanym w urzędzie pracy, w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia a pracodawcom w znalezieniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych,
 - pozyskują i upowszechniają oferty pracy.
- **Agencje doradztwa personalnego** świadczą dla pracodawców usługi w zakresie:
 - prowadzenia analizy zatrudnienia,
 - określania kwalifikacji pracowników i ich predyspozycji zawodowych oraz innych cech niezbędnych do wykonywania określonej pracy,
 - wskazywania źródeł i metod pozyskania kandydatów na określone stanowiska pracy,

- weryfikacji kandydatów pod względem oczekiwanych kwalifikacji i predyspozycji.
- **Agencje poradnictwa zawodowego** świadczą usługi polegające w szczególności na:
 - udzielaniu pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia,
 - udzielaniu informacji zawodowych,
 - inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych, zajęć aktywizujących w zakresie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy,
 - udzielaniu pracodawcom pomocy w doborze kandydatów do pracy, w szczególności na udzielaniu informacji i doradztwie w tym zakresie.
- **Agencje pracy tymczasowej** zatrudniają pracowników tymczasowych i kierują ich oraz osoby niebędące pracownikami do wykonywania pracy tymczasowej na rzecz i pod kierownictwem pracodawcy użytkownika.

Zgodnie z **art. 85 ust. 2 pkt 7** ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* agencja zatrudnienia od osób, dla których poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz udziela pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia:

- **może pobierać opłaty z tytułu faktycznie poniesionych kosztów związanych ze skierowaniem do pracy za granicę**, tj. kosztów poniesionych na: dojazd i powrót osoby skierowanej, wydanie wizy, badania lekarskie i tłumaczenia dokumentów (pod warunkiem wyszczególnienia tych opłat w umowie zawartej z osobą kierowaną do pracy za granicą). Z tytułu prowadzonej przez agencje działalności dozwolone jest również pobieranie opłat od pracodawców.
- **nie może pobierać opłat od osób poszukujących zatrudnienia z tytułu:** przedpłat, kaucji, wynajmu lokalu, opłat eksploatacyjnych, wynagrodzenia pracowników, wyjazdów pracowników agencji, rekrutacji, usług pocztowo-telekomunikacyjnych, druków, reklam i ogłoszeń prasowych.

Podstawą legalnej działalności agencji zatrudnienia jest uzyskanie wpisu do rejestru prowadzonego przez Marszałka Województwa. Podmiot ubiegający się o wpis do rejestru otrzymuje **certifikat**.

Agencja zatrudnienia ma również obowiązek przedstawić do dnia 31 stycznia każdego roku informację o działalności agencji za rok poprzedni.

Marszałek Województwa przekazuje w formie elektronicznej ministrowi właściwemu ds. pracy **zbiorczą informację** o działalności agencji zatrudnienia w terminie **do 31 marca**.

Wojewódzki Urząd Pracy wykreśla agencję zatrudnienia z rejestru: na wniosek bądź na skutek likwidacji lub upadłości podmiotu, nie wykazania działalności w okresie dwóch kolejnych lat w nadesłanej do dnia 31 stycznia każdego roku informacji o funkcjonowaniu agencji, naruszenia przepisów o prowadzeniu agencji zatrudnienia, bądź nieusunięcia nieprawidłowości w wyznaczonym terminie, w przypadku złożenia przez podmiot oświadczenia lub informacji niezgodnych ze stanem faktycznym oraz powierzenia wykonywania pracy tymczasowej cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W 2012 roku **wpisano** do Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia (KRAZ) **18 nowych agencji** (uwzględniając formę prawną: 8 to osoby fizyczne, 5 - spółki z o.o., 4 - stowarzyszenia i fundacje oraz 1 spółka cywilna), natomiast **wykreślono - 5**.

Na koniec 2012 r. do KRAZ wpisanych było **56 agencji zatrudnienia** (w tym 2 agencje zgłosiły zawieszenie działalności) z terenu woj. świętokrzyskiego.

**Agencje zatrudnienia wg powiatów
stan na 31.12.2012 r.**

POWIAT	Liczba agencji zatrudnienia
Buski	4
Jędrzejowski	1
Kazimierski	0
Kielecki	6
m. Kielce	30
Konecki	1
Opatowski	1
Ostrowiecki	4
Pińczowski	0
Sandomierski	3
Skarżyski	1
Starachowicki	3
Staszowski	1
Włoszczowski	1
Ogółem:	56

W 2012 roku za pośrednictwem agencji zatrudnienia **983 osoby** (w tym 472 kobiety) **podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na terenie Rzeczypospolitej Polskiej**, w tym 370 (163 kobiety) na podstawie stosunku pracy.

Z przedłożonych sprawozdań dot. działalności w 2012 r. wynika, że **agencje pośrednictwa pracy za granicą skierowały najwięcej osób do pracy:** we Włoszech - 198 osób (w tym 114 kobiet), do Niemiec - 186 osób (w tym 97 kobiet), Francji - 48 osób, Holandii - 26 osób oraz na Brytyjskie Wyspy Dziewicze - 9 osób. **Łącznie do pracy za granicą agencje zatrudnienia skierowały 467 osób**, w tym 211 kobiet.

W 2012 roku pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w ramach przysługujących im uprawnień kontrolnych przeprowadzili 12 kontroli przestrzegania obowiązków określonych w art.19, art. 19a, art. 19e i art. 19f ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Wykaz agencji zatrudnienia posiadających wpis do rejestru znajduje się w Krajowym Rejestrze Agencji Zatrudnienia i dostępny jest na stronie internetowej www.kraz.praca.gov.pl, a także na stronie www.wup.kielce.pl oraz w gablotach w siedzibie Urzędu. Na bieżąco dokonywana jest aktualizacja danych w rejestrze KRAZ.

Z uwagi na fakt, iż rejestr agencji zatrudnienia jest jawny i dostępny dla wszystkich Wojewódzki Urząd Pracy udziela osobom zainteresowanym informacji o agencjach zatrudnienia, działających zarówno na terenie województwa świętokrzyskiego, jak i całego kraju.

W ramach popularyzacji zagadnień z ww. zakresu pracownik zajmujący się realizacją tych zadań brał udział w Targach i Giełdach Pracy, gdzie udzielał przedmiotowych informacji oraz przekazywał opracowane i wydane ulotki.

5.9. PROWADZENIE REJESTRU INSTYTUCJI SZKOLENIOWYCH

Wojewódzki Urząd Pracy, na mocy art. 8 ust. 1 pkt 13b i art. 20 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz przepisów Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 października 2004 r. w sprawie rejestru instytucji szkoleniowych (Dz. U. Nr 236, poz. 2365, z późn. zm.) prowadzi Rejestr Instytucji Szkoleniowych (RIS).

Każda instytucja szkoleniowa oferująca szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy może uzyskać zlecenie finansowane ze środków publicznych dopiero po wpisie do RIS prowadzonego przez wojewódzki urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę instytucji szkoleniowej.

RIS ułatwia służbom zatrudnienia poszukiwanie wykonawców usług szkoleniowych, dostosowywanie ofert programowych instytucji szkoleniowych do potrzeb rynku pracy oraz pozwala na racjonalne wydatkowanie środków publicznych przeznaczonych na szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy. Natomiast osobom, które są zainteresowane podniesieniem swoich kwalifikacji zawodowych umożliwi orientację na rynku ofert szkoleniowych.

Elektroniczna forma rejestru prowadzona na stronie internetowej (www.ris.praca.gov.pl) pozwala na dostęp do informacji z zakresu instytucji szkoleniowych nieograniczonej liczbie odbiorców.

W 2012 roku do Rejestru zostało wpisanych 68 nowych instytucji szkoleniowych, natomiast wykreślono - 39. Łącznie w elektronicznym Rejestrze Instytucji Szkoleniowych na dzień 31.12.2012 r. na terenie województwa zarejestrowane były 282 instytucje szkoleniowe.

Na stronie internetowej (www.wup.kielce.pl) oraz tablicy informacyjnej na bieżąco uzupełniano wykaz aktualnie działających instytucji szkoleniowych oraz zamieszczano informacje dotyczące RIS.

W ramach analizy oferty szkoleniowej opracowany został raport pt. „Instytucje z województwa świętokrzyskiego wpisane do rejestru instytucji szkoleniowych (RIS) i ich oferta kursowa” zawierający informacje na temat Rejestru Instytucji Szkoleniowych i charakterystykę podmiotów działających na terenie województwa.

Raport stanowi źródło informacji dla pracowników publicznych służb zatrudnienia na temat organizacji i wyboru wykonawców usług szkoleniowych oraz innych form wsparcia. Mogą z niego korzystać także pracodawcy zainteresowani podniesieniem lub zmianą kwalifikacji pracowników, jak również osoby bezrobotne i poszukujące pracy, zamierzające podwyższyć swoje kwalifikacje i umiejętności.

Raport został przesłany na płycie CD do powiatowych urzędów pracy oraz zamieszczony na stronie internetowej WUP.

5.10. OPRACOWYWANIE ANALIZ RYNKU PRACY I BADANIE POPYTU NA PRACĘ ORAZ WSPÓLDZIAŁANIE Z ORGANAMI OŚWIATOWYMI, SZKOŁAMI I SZKOŁAMI WYŻSZYMI W HARMONIZOWANIU KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO Z POTRZEBAMI RYNKU PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy na mocy **art. 8 ust. 1 pkt 3, 13 i 16 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** oraz postanowień **Uchwały Nr XXV/437/12 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 listopada 2012 roku:**

- opracowuje analizy i informacje o sytuacji na rynku pracy województwa,
- prowadzi badanie popytu na pracę, w tym monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- współpracuje z powiatowymi urzędami pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży,
- współdziała z właściwymi organami oświatowymi, szkołami i szkołami wyższymi w harmonizowaniu kształcenia i szkolenia zawodowego z potrzebami rynku pracy,
- upowszechnia opracowania analityczno-statystyczne i bieżące informacje o sytuacji na wojewódzkim rynku pracy.

➤ Realizując powyższe zadania Wojewódzki Urząd Pracy **opracował, wydał i upowszechnił następujące materiały i publikacje:**

- *„Informację o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie”* (comiesięczna),
- *„Informację nt. zgłoszeń zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy, dokonanych zwolnień oraz zwolnień monitorowanych”* (comiesięczna),
- *„Analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2011 roku”*,
- *„Efektywność poszczególnych form aktywizacji zawodowej bezrobotnych w powiatach woj. świętokrzyskiego w 2011 roku”*,
- *„Młodzież na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2011 roku”*,
- *„Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie świętokrzyskim”* w 2011 roku i I półroczu 2012 roku,
- *„Badanie zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje w województwie świętokrzyskim. Raporty z trzech pierwszych edycji badania przeprowadzonego w latach 2010-2012”*,
- poradnik pn. *„Wyznaczaj – planuj – działaj, o skutecznym osiągnięciu celów zawodowych”*,

oraz:

- *„Biuletyn Informacyjny nr 6* dotyczący realizacji działań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- *„Informację o rynku pracy w województwie świętokrzyskim”* (kwartalna ulotka informacyjna).

Opracowane materiały, zawierające analizę zjawisk dotyczących kształtowania podaży zasobów pracy i popytu na pracę oraz charakteru i skali zmian, które mogą mieć miejsce w obszarze zapotrzebowania na określone zawody i kwalifikacje w regionie do końca 2013 roku, pozwalają na formułowanie ocen, wniosków i krótkookresowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemu kształcenia i szkolenia bezrobotnych.

Głównym celem prognozowania zmian zachodzących w strukturze zawodów i kwalifikacji na regionalnym rynku pracy oraz badania oczekiwań pracodawców jest umożliwienie samorządom, uczelniom i instytucjom szkoleniowym planowania **kierunków kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym, jak również określania obszarów szkoleń i przekwalifikowań** zgodnie z potrzebami rynku pracy.

Publikacje są pomocnym źródłem informacji przy wydawaniu opinii przez Wojewódzką Radę Zatrudnienia w sprawach dotyczących kierunków kształcenia, szkolenia zawodowego i zatrudnienia w regionie oraz w pracach Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego.

Ponadto, w ramach pomocy w planowaniu własnej kariery zawodowej i promocji kształcenia ustawicznego, opracowane materiały dostarczają informacji o możliwościach nabywania i podnoszenia kwalifikacji w formie kształcenia szkolnego i pozaszkolnego. Wskazują metody określania własnego potencjału czyli posiadanych umiejętności, zdolności oraz kompetencji, co ma skutkować uzyskaniem odpowiedniego zatrudnienia. Dla osób stawiających pierwsze kroki na rynku pracy stanowią kompendium wiedzy o działaniach, które pomagają w zwiększeniu konkurencyjności na rynku pracy.

Biuletyny promują działania wdrażane przez Wojewódzki Urząd Pracy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, w realizację których zaangażowane jest szerokie grono partnerów rynku pracy - organizacji pozarządowych, instytucji szkoleniowych, placówek edukacyjnych, uczelni wyższych, instytucji otoczenia biznesu, co zapewnia harmonijny rozwój zasobów ludzkich w regionie.

Publikacje i materiały informacyjne były przekazywane: Zarządowi Województwa i Radnym Sejmiku, Wojewodzie Świętokrzyskiemu, organizacjom pracodawców i związkom zawodowym, radom zatrudnienia, Kuratorium Oświaty, szkołom wyższym, samorządom powiatowym (Starostom, Naczelnikom Wydziałów Oświaty, Dyrektorom Powiatowych Urzędów Pracy), instytucjom szkoleniowym, innym partnerom rynku pracy, bibliotekom oraz regionalnym mediom.

Opracowania oraz informacje o poziomie i strukturze bezrobocia dostępne są na stronie internetowej WUP www.wup.kielce.pl.

Na posiedzenia WRZ przygotowywane były również **prezentacje** dotyczące m.in.:

- informacji o poziomie bezrobocia w województwie i powiatach oraz zmianach zachodzących w strukturze bezrobocia ze względu np. na wiek, wykształcenie,
- efektywności zatrudnieniowej form aktywizacji zawodowej bezrobotnych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w 2011 roku.

➤ **Wojewódzki Urząd Pracy w ramach współpracy z:**

- **samorządami powiatowymi**

- zgromadził informacje z poszczególnych powiatów dotyczące uczniów kończących szkoły ponadgimnazjalne w roku szkolnym 2011/2012, które zostały zaprezentowane w materiale analityczno - statystycznym „*Młodzież na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2011 roku*”.

Publikacja zawiera zbiorcze zestawienia dla powiatów i województwa, według szkół i kierunków kształcenia, z określeniem planów uczniów w zakresie dalszej nauki lub podejmowania pracy.

- upowszechnił **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie** oraz materiały dotyczące m.in.: **młodzieży, poziomu i struktury zawodowej bezrobotnych, zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz przewidywanego zapotrzebowania pracodawców na określone zawody i kwalifikacje.**

Celem opracowań była pomoc samorządom powiatowym w planowaniu kierunków kształcenia zgodnie z potrzebami występującymi na lokalnych rynkach pracy oraz wszystkim, którzy zajmują się kreowaniem efektywnej polityki kształcenia i zatrudnienia.

- **uczelniami wyższymi**

- zebrał dane o studentach rozpoczynających i kończących naukę w roku akademickim 2011/2012 (według kierunków kształcenia) z 15 uczelni wyższych, które zostały ujęte w opracowaniu **„Młodzież na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2011 roku”**,
- upowszechnił publikacje dotyczące m.in. **sytuacji na rynku pracy w zakresie bezrobocia i monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz przewidywanego zapotrzebowania pracodawców na określone zawody i kwalifikacje.**

Celem opracowań była pomoc uczelniom w skorelowaniu kształcenia z polityką zatrudnienia.

- **Kuratorium Oświaty**

- upowszechnił **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie** oraz publikacje dotyczące **młodzieży, struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy, monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz przewidywanego zapotrzebowania pracodawców na określone zawody i kwalifikacje.** Ponadto informował na bieżąco o **stanie i strukturze bezrobocia w województwie.**

Przedstawiona w opracowaniach struktura kształcenia uczniów kończących szkoły ponadgimnazjalne i studentów szkół wyższych, struktura zawodowa bezrobotnych, jak również prognozowane zmiany dot. zapotrzebowania na określone zawody i kwalifikacje w regionie są pomocne w planowaniu kierunków kształcenia.

- **powiatowymi urzędami pracy**

- **opracował i wydał**, na podstawie sporządzanej sprawozdawczości, **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie** oraz publikacje dotyczące **młodzieży, struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy oraz monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.**

Materiały analityczno - statystyczne przekazane do powiatowych urzędów pracy zawierają dane w układzie terytorialnym w zakresie struktury kształcenia uczniów szkół ponadgimnazjalnych i studentów szkół wyższych, struktury zawodowej bezrobotnych i zgłaszanego przez pracodawców zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy.

- **zrealizował III edycję badania zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje w woj. świętokrzyskim.** Celem badania było poznanie charakteru zjawisk, które mogą mieć miejsce na rynku pracy w regionie do końca 2013 roku, ze szczególnym uwzględnieniem zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje w przedsiębiorstwach zatrudniających od 10 do 49 osób (losowano próbę badawczą dla każdego z powiatów) oraz 50 i więcej pracowników (próba pełna w oparciu o aktualizowaną co roku przez pracowników MUP/PUP listę przedsiębiorstw działających na terenie województwa). Badanie przygotowane przez pracowników Obserwatorium Rynku Pracy WUP zostało zrealizowane w maju i czerwcu 2012 roku. Realizatorami badania w terenie byli pracownicy powiatowych urzędów pracy odpowiedzialni za pośrednictwo pracy i kontakty z pracodawcami. Zakres tematyczny III edycji badania, prowadzonego cyklicznie od 2010 roku, został poszerzony o zagadnienia dotyczące sytuacji osób niepełnosprawnych na rynku pracy w województwie. Pracodawcy udzielali odpowiedzi nt. liczby zatrudnionych osób z orzeczoną niepełnosprawnością, zakresu i rodzaju wykonywanych zadań oraz barier w zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Informacje zgromadzone w trakcie procesu badawczego zostały opracowane przez pracowników Obserwatorium Rynku Pracy WUP i wydane w formie raportu, prezentującego wyniki z dotychczas przeprowadzonych edycji badania.

- **samorządami gminnymi**

- przekazał w formie elektronicznej (na płycie CD) dla Gminnych Centrów Informacji **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie** oraz materiały dotyczące **młodzieży, struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy, monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych**, jak również raport z **badania zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje w woj. świętokrzyskim** oraz poradnik pn. *„Wyznaczaj – planuj – działaj, o skutecznym osiągnięciu celów zawodowych”*.

Prezentowane w opracowaniach działania powiatowych urzędów pracy w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia i zadania realizowane przez samorząd województwa w zakresie polityki rynku pracy służą rozwijaniu działalności informacyjnej na rzecz aktywizacji zawodowej społeczności lokalnych.

- **W ramach prowadzenia analiz skuteczności oddziaływania na rynek pracy szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych, staży i innych form aktywizacji zawodowej:**

- opracowana została przez pracowników Obserwatorium Rynku Pracy WUP **analiza efektywności** wykorzystania przez powiatowe urzędy pracy w 2011 roku środków Funduszu Pracy na finansowanie następujących form aktywizacji zawodowej: szkoleń, odbywania stażu u pracodawcy, zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych, wykonywania prac społecznie użytecznych, refundacji pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych na te miejsca pracy bezrobotnych oraz przyznania bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej. Wykonano stosowną prezentację umożliwiającą porównanie efektywności zatrudnieniowej poszczególnych form wsparcia w ujęciu powiatów, z uwzględnieniem danych dla województwa i kraju. Materiał został przedstawiony na posiedzeniu WRZ we wrześniu 2012 roku.
- przygotowany został raport pt. *„Instytucje z województwa świętokrzyskiego wpisane do rejestru instytucji szkoleniowych (RIS) i ich oferta kursowa”* zawierający informacje na temat Rejestru Instytucji Szkoleniowych oraz charakterystykę podmiotów działających na terenie województwa. W ramach analizy oferty szkoleniowej zaprezentowano w materiale informacje pomocne dla pracowników publicznych służb zatrudnienia nt. organizacji i wyboru wykonawców usług szkoleniowych oraz innych form wsparcia. Mogą z niego korzystać także pracodawcy zainteresowani podniesieniem lub zmianą kwalifikacji pracowników, jak również osoby bezrobotne i poszukujące pracy, zamierzające podwyższyć swoje kwalifikacje i umiejętności.
Zawarte w raporcie dane ułatwią prowadzenie analiz skuteczności oddziaływania szkoleń na rynek pracy, przyczynią się również do podwyższania ich jakości i efektywności oraz do racjonalizacji wydatków ponoszonych przez publiczne służby zatrudnienia.
Raport został przesłany na płycie CD do powiatowych urzędów pracy oraz zamieszczony na stronie internetowej WUP.

➤ **Ponadto:**

- W dniu 29 lutego 2012 r. przedstawiciele Wojewódzkiego Urzędu Pracy wzięli udział w konferencji nt. *„Funkcjonowanie szkolnictwa ponadgimnazjalnego w aspekcie potrzeb rynku pracy”*. Jej organizatorem było Starostwo Powiatowe i Powiatowy Urząd Pracy w Skarżysku-Kam. w partnerstwie z Wojewódzkim Urzędem Pracy. Celem konferencji było wskazanie kierunków, w jakich należy kształcić młodzież, by zdobyte wykształcenie umożliwiało jej podjęcie pracy. W spotkaniu udział wzięli członkowie Powiatowej Rady Zatrudnienia, Wicestarosta Skarżyski - Waldemar Mazur, Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego - Renata Murawska, dyrektorzy zasadniczych szkół zawodowych i średnich oraz doradcy zawodowi.

Z ramienia WUP w konferencji uczestniczyli Wicedyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy - Cezary Mielczarz i Kierownik CIiPKZ - Anna Stelmach. Wicedyrektor WUP przedstawił sytuację bezrobotnej młodzieży w województwie świętokrzyskim. Poruszył również istotne zagadnienie, jakim jest niewielka – w porównaniu do pozostałych krajów unijnych - popularność szkolnictwa zawodowego w Polsce. Omówił motywy wyboru szkoły zawodowej przez uczniów, zgodność wykonywanej pracy z wyuczonym zawodem oraz oczekiwania pracodawców wobec przyszłych pracowników. Szczegółowo przedstawił wyniki przeprowadzonego przez Obserwatorium Rynku Pracy WUP badania zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje w województwie świętokrzyskim, zwracając uwagę na sytuację w powiecie skarżyskim.

Informację o stanie realizacji zadań oświatowych oraz strukturę szkolnictwa ponadgimnazjalnego w powiecie skarżyskim omówił Jerzy Krawczyk - Naczelnik Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Starostwa Powiatowego.

Następnie działania Powiatowego Urzędu Pracy w zakresie aktywizacji osób młodych przedstawił Roman Białek – Dyrektor PUP w Skarżysku-Kam.

Kolejnym punktem konferencji był panel dyskusyjny, w którym na pytania uczestników udzielali odpowiedzi zaproszeni prelegenci. Poruszono wiele zagadnień, m.in. potrzebę badania losów absolwentów szkół, zwiększenie zakresu współpracy szkół i pracodawców w zakresie organizacji praktyk uczniowskich i staży oraz konieczność dostosowywania ofert szkół do wymagań regionalnego rynku pracy. Podczas panelu dyrektorzy szkół dzielili się również swoimi doświadczeniami w zakresie współpracy z pracodawcami.

5.11. WSPÓLDZIAŁANIE Z PARTNERAMI RYNKU PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy współdziałał z szeregiem instytucji i organizacji realizujących zadania w obszarze rynku pracy.

1. Udział w pracach Konwentu Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy.

Na przestrzeni 2012 r. Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczył w czterech spotkaniach tego gremium:

- **w dniach 18-19 stycznia**, obrady dotyczyły między innymi:
 - wyzwań stojących przed Publicznymi Służbami Zatrudnienia do 2015 roku i ich reformy,
 - możliwości zwiększenia środków Funduszu Pracy w 2012 roku oraz zasad gospodarowania środkami FP przeznaczonymi na realizację

programów na rzecz promocji zatrudnienia w kontekście konieczności zwiększenia nakładów na aktywizację osób bezrobotnych oraz przygotowanie zawodowe młodocianych w formie praktycznej nauki zawodu,

- zasad partnerstwa i współpracy pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej a wojewódzkimi i powiatowymi urzędami pracy,
- podsumowania przejęcia Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- regionalnej polityki rynku pracy,
- konieczności rozstrzygnięcia kwestii wydawania decyzji administracyjnych dotyczących windykacji,
- skutecznej promocji działalności urzędów pracy i ich osiągnięć w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych oraz wizerunku urzędów pracy w oczach opinii publicznej i mediach.

➤ w dniach 12-13 kwietnia, dyskutowano przede wszystkim na temat nowej perspektywy finansowej na lata 2014 – 2020, jej założeń, wyzwań i możliwości.

➤ w dniach 24-25 września, tematami wiodącymi Konwentu były:

- reforma publicznych służb zatrudnienia,
- nowy okres programowania Unii Europejskiej 2014-2020 w kontekście roli wojewódzkich urzędów pracy,
- formuła funkcjonowania Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w świetle planowanej nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- standaryzacja stron internetowych wojewódzkich urzędów pracy,
- problemy związane z administrowaniem danymi osobowymi i finansowaniem stanowisk w Wydziałach Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

➤ w dniach 3-4 grudnia, obrady dotyczyły:

- problematyki ochrony informacji niejawnych w zakresie Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- zadań wojewódzkich urzędów pracy w kontekście planowanych zmian w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- pilotażowych programów realizowanych w województwach mazowieckim, małopolskim i dolnośląskim.

2. Kierownictwo i pracownicy Urzędu uczestniczyli w wielu posiedzeniach, naradach, konferencjach i spotkaniach organizowanych m.in. przez:

➤ **Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli**

- uroczystość podsumowania projektu „*Otwarta Twoja Kariera*” zrealizowanego w ramach III edycji Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery ogłoszonego przez Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych RP,
- konferencja podsumowująca projekt pn. „*Poznaj swój wybrany zawód*”,

➤ **Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych Lewiatan**

- konferencja pn. „*Polskie Flexicurity – czas na efektywny rynek pracy*”,

➤ **Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego**

- VI Ogólnopolskie Targi *Praca – Kariera - Rozwój* dla studentów i absolwentów szkół wyższych, wspólnie zorganizowane z Uniwersytetem Jana Kochanowskiego w Kielcach, Targami Kielce oraz Komitetem AIESEC Kielce,

➤ **Miejski Urząd Pracy w Kielcach**

- XV Ogólnopolskie Targi Pracy pod patronatem: Ministra Pracy i Polityki Społecznej, Wojewody Świętokrzyskiego, Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, Prezydenta Miasta Kielce oraz Starosty Kieleckiego,

➤ **Narodowy Bank Polski**

- spotkanie ze świętokrzyskimi przedsiębiorcami połączone z wykładem Członka Zarządu Narodowego Banku Polskiego prof. dr. hab. Eugeniusza Gatnara nt. „*Aktualnej sytuacji ekonomicznej w Polsce na tle Europy*”,

➤ **Konwent Dyrektorów Urzędów Pracy Województwa Świętokrzyskiego**

- posiedzenie Konwentu dotyczące kształtowania wizerunku powiatowych urzędów pracy,

➤ **Świętokrzyską Wojewódzką Komendę OHP**

- posiedzenie Wojewódzkiej Rady Programowej Ochotniczych Hufców Pracy,

➤ **Bank Gospodarstwa Krajowego**

- konferencja prasowa z okazji wypłacenia przez BGK symbolicznej 100-miliardowej złotówki, która 10 sierpnia 2012 roku została przekazana Powiatowemu Urzędowi Pracy w Kielcach w ramach dofinansowania projektu „*Staże i szkolenia drogą do zatrudnienia*” realizowanego - w ramach priorytetu VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich oraz Podziałania 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, którego celem jest podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób pozostających bez zatrudnienia oraz stworzenie warunków dla rozwoju aktywności zawodowej w regionie. Ww. projekt był jednym z wybranych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach do dofinansowania w ramach konkursu ogłoszonego w roku 2012.

Ponadto Dyrektor i Wicedyrektorzy WUP uczestniczyli w inauguracjach roku akademickiego oraz uroczystościach jubileuszowych m.in. z okazji:

- 65-lecia Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Kielcach,
- 10-lecia Świętokrzyskiego Związku Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
- 60-lecia Radia Kielce,
- 60-lecia Telewizji Polskiej,
- 50-lecia Urzędu Statystycznego w Kielcach

oraz wielu innych spotkaniach, powiatowych targach pracy i panelach dyskusyjnych.

3. Współpraca z Winnickim Obwodowym Centrum Pracy

- **W dniu 28 sierpnia 2012 r.** w Wojewódzkim Urzędzie Pracy gościła delegacja 40 kobiet z Ukrainy – uczestniczek projektu „*Winniczyzna na Ukrainie – regionem aktywnych kobiet*”, dofinansowanego z programu Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP „Polska Pomoc Rozwojowa 2012”. W spotkaniu wzięli udział również przedstawiciele podmiotów realizujących projekt: Wiceprzewodniczący Winnickiego Obwodowego Oddziału Stowarzyszenia „Ukraina – Polska – Niemcy” - Andrii Kavunets, Kierownik Staszowskiego Biura Koneckiego Stowarzyszenia Wspierania Przedsiębiorczości - Barbara Bednarczyk oraz Naczelnik Wydziału Promocji i Współpracy z Zagranicą Starostwa Powiatowego w Staszowie - Jan Mazanka. Resort Spraw Zagranicznych reprezentowała Małgorzata Roszkowska – pracownik Departamentu Współpracy Rozwojowej.

Przekazane informacje, dotyczące programów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych oraz wsparcia zatrudnienia i samozatrudnienia,

spotkały się z dużym zainteresowaniem naszych gości. W części poświęconej na dyskusję uczestniczki projektu pytały m.in. o: zasady udziału w bezpłatnych szkoleniach dla osób bezrobotnych, pozyskiwanie środków finansowych na prowadzenie działalności gospodarczej, formy wspierania kobiet na rynku pracy, czy możliwości przeniesienia doświadczeń WUP na grunt ukraiński. Na pytania dotyczące programów aktywizacji i zakresu finansowego wsparcia ze środków Unii Europejskiej odpowiedzi udzielali Wicedyrektorzy, a kwestie równości szans kobiet i mężczyźni omówił Dyrektor WUP.

- W ramach realizacji *Deklaracji o Współpracy podpisanej w dniu 24 września 2008 r. pomiędzy Winnickim Obwodowym Centrum Pracy, a Wojewódzkim Urzędem Pracy*, w województwie świętokrzyskim **w dniach 11-14 listopada 2012 r.** gościli przedstawiciele ukraińskich publicznych służb zatrudnienia, którzy z delegacją władz Obwodu Winnickiego i miasta Winnica oraz przedstawiciele gmin Winniczyny brali udział w uroczystościach z okazji *Dnia Niepodległości*.

W dniu 12 listopada 2012 r. odbyło się spotkanie z kadrą zarządzającą Wojewódzkiego Urzędu Pracy. Kierownicy poszczególnych wydziałów przedstawili zadania jakie wykonują podległe komórki organizacyjne, w szczególności omówiono realizację zadań samorządu województwa wynikających z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Najwięcej uwagi poświęcono roli Instytucji Pośredniczącej II Stopnia, jaką jest Wojewódzki Urząd Pracy, we wdrażaniu na terenie województwa Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Przedstawiciele służb zatrudnienia z Ukrainy wzięli także udział w konferencji nt. „*Współpraca jednostek województwa świętokrzyskiego i obwodu winnickiego*”. Uczestniczyli również w panelu dyskusyjnym dotyczącym współpracy międzyregionalnej, w której udział wzięli m.in. przedstawiciel Senatu RP, członek Polsko-Ukraińskiej Międzynarodowej Rady Koordynacyjnej ds. Współpracy Międzyregionalnej oraz delegat z Ambasady Ukrainy w Polsce. W dalszej części przedstawiciele Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP zaprezentowali możliwości finansowania współpracy polsko-ukraińskiej.

W dniu 13 listopada 2012 r. goście przebywali z wizytą w Powiatowym Urzędzie Pracy w Skarżysku-Kamiennej, gdzie zapoznali się z zadaniami samorządu powiatu skarżyskiego w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym realizowanych programów specjalnych oraz usług rynku pracy świadczonych dla pracodawców i bezrobotnych przez Centrum Aktywizacji Zawodowej.

Członkowie delegacji mieli również możliwość poznania uwarunkowań prowadzenia działalności gospodarczej na terenach wiejskich. W gminie

Górno odwiedzili prężnie działający *Park Rozrywki i Miniatur w Krajnie*, jako przykład skutecznej aktywizacji obszarów wiejskich, poprzez wykorzystanie potencjału kapitału ludzkiego i walorów turystycznych.

Podsumowując pobyt w instytucjach rynku pracy, strona ukraińska wyraziła podziękowanie za przygotowanie bogatego programu wizyty studyjnej oraz możliwość wymiany doświadczeń i informacji z zakresu wspierania aktywizacji zawodowej i promocji zatrudnienia. Podkreślono wolę dalszej aktywnej współpracy na rzecz poprawy sytuacji na rynku pracy w Obwodzie Winnickim i Województwie Świętokrzyskim.

4. Przedstawiciele Wojewódzkiego Urzędu Pracy brali udział w pracach m.in.:

- Podkomitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Świętokrzyskiego.
- Krajowych Grup Roboczych PO KL w zakresie: Informacji i Promocji, Równości Szans Kobiet i Mężczyzn, Obsługi Finansowej, Sprawozdawczości, Kontroli, Pomocy Technicznej.
Udział w pracach ww. grup ma na celu bieżącą weryfikację efektywności obowiązujących procedur jak również koordynowanie działań w zakresie projektowania zmian ze szczebla regionów.
- Świętokrzyskiej Grupy Roboczej ds. Przeciwdziałania i Zwalczania Nieprawidłowości w Zakresie Wykorzystania Funduszy Unijnych.
- Zespołu ds. Potencjału Ludzkiego w ramach Zespołu ds. Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego, działającego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego.
- Grupy Roboczej ds. Koordynacji Konkursów naboru projektów w woj. świętokrzyskim w ramach Świętokrzyskiej Rady Innowacji.
- Instytutu Badań Edukacyjnych w Warszawie w zakresie tworzenia Krajowego Systemu Kwalifikacji (KSK) oraz opracowania Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK).
- Wojewódzkiego Zespołu Koordynującego realizację Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2011-2015.

5. W celu promocji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz przedstawienia szczegółowych zasad realizacji projektów WUP zorganizował 3 spotkania informacyjne dla Beneficjentów w ramach Działań wdrażanych przez Wojewódzki Urząd Pracy, pełniący rolę Instytucji Pośredniczącej II stopnia, w tym:

- otwarte spotkanie informacyjne dla potencjalnych beneficjentów dotyczące wymogów konkursowych, obowiązujących zasad wyboru projektów oraz prawidłowej ich realizacji (02.02.2012 r.),

- spotkanie warsztatowe dla Dyrektorów oraz pracowników Miejskiego/Powiatowych Urzędów Pracy dotyczące zasad sporządzania wniosków o dofinansowanie projektów (16.02.2012 r.),
- spotkanie informacyjne dla potencjalnych beneficjentów dotyczące realizacji Działania 6.2 w odniesieniu do konkursu „Rozwój przedsiębiorczości poprzez udzielanie mikropożyczek” (15.05.2012 r.).

Tematyka powyższych spotkań dotyczyła między innymi: stanu wdrażania działań realizowanych przez WUP w ramach PO KL, obowiązujących zasad dotyczących wyboru i oceny wniosków o dofinansowanie, obsługi finansowej, sprawozdawczości oraz kontroli, a także zasad właściwej komunikacji i prowadzenia działań promocyjno – informacyjnych.

6. Kontynuowano współpracę z instytucjami partnerskimi w zakresie włączenia przedsiębiorstw realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki do katalogu działań ujętych w *Świętokrzyskim Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia*.

Aktywne współdziałanie w tym zakresie podjęły m.in. Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego, Świętokrzyska Komenda Wojewódzka Ochotniczych Hufców Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, powiatowe urzędy pracy.

7. W ramach stałych kontaktów z organizacjami związków zawodowych i organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i urzędami działającymi w obszarze rynku pracy - Wojewódzki Urząd Pracy współpracował m.in. z:

- Radą OPZZ Województwa Świętokrzyskiego,
- Zarządem Regionalnym NSZZ „Solidarność”,
- Zarządem Wojewódzkim Forum Związków Zawodowych,
- Wojewódzkim Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
- ZZR „Samoobrona”,
- Pełnomocnikiem Rady Krajowej NSZZ RI „Solidarność”,
- Zarządem Świętokrzyskiego Związku Pracodawców Prywatnych,
- Konfederacją Pracodawców Prywatnych,
- Izbą Rzemieślników i Przedsiębiorców w Kielcach,
- Konwentem Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy Województwa Świętokrzyskiego,
- Staropolską Izbą Przemysłowo - Handlową,
- Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Kielcach,

- Świętokrzyską Izbą Rolniczą,
- Świętokrzyską Wojewódzką Komendą OHP,
- Polskim Związkiem Pracodawców Producentów Kruszyw.

8. Współdziałanie ze środkami społecznej informacji

- Wojewódzki Urząd Pracy współpracował z mediami w zakresie popularyzacji problematyki rynku pracy.

W ramach bieżących kontaktów z dziennikarzami regionalnych i ogólnopolskich gazet, rozgłośni radiowych, oddziału telewizji publicznej i sieci kablowych Wojewódzki Urząd Pracy:

- przekazywał redakcjom okresowe informacje o sytuacji na rynku pracy województwa oraz materiały tematyczne np.: o poziomie bezrobocia wśród geodetów i ofertach zgłaszanych dla tej grupy zawodowej (Miesięcznik „*Geodeta*”), o zgłoszeniach zwolnień z przyczyn dot. zakładu pracy i dokonanych zwolnieniach („*Rzeczpospolita*”),
 - Kierownictwo i pracownicy Urzędu udzielali wywiadów radiowych i wypowiedzi dla potrzeb regionalnych gazet o sytuacji na rynku pracy oraz podejmowanych działaniach na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy,
 - prowadzono stałą popularyzację działań w ramach realizacji doradztwa zawodowego oraz funkcjonowania sieci Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES),
 - informacje o planowanych przez Urząd przedsięwzięciach były emitowane w telewizji i rozgłoszeniach radiowych o zasięgu regionalnym oraz publikowane w prasie.
- W ramach działań mających na celu promocję i informację o Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki oraz podnoszenie stanu świadomości w zakresie unijnego współfinansowania projektów zrealizowano następujące zadania:
 - **Udział pracowników odpowiedzialnych za promocję i informację w 11 imprezach targowo – wystawienniczych organizowanych przez instytucje partnerskie w regionie** w roku 2012, w tym m.in. Ogólnopolskich Targach Pracy w Kielcach (03.04.2012 r.), cyklu powiatowych targów pracy organizowanych przez powiatowe urzędy pracy w Kielcach, Jędrzejowie, Skarżysku – Kamiennej oraz Miejski Urząd Pracy w Kielcach, Warsztatach Przedsiębiorczości prowadzonych przez Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach (27-28.11.2012 r.), Targach Edukacji i Pracy organizowanych przez Świętokrzyską Wojewódzką Komendę OHP (14.12.2012r.).

- **Udział i aktywna prezentacja działań podejmowanych przez WUP poprzez uczestnictwo pracownika ds. promocji i informacji w konferencjach i sympozjach o tematyce związanej z rozwojem zasobów ludzkich**, m.in. w konferencji pt. „*Ekonomia społeczna szansą dla zagrożonych wykluczeniem społecznym*” organizowanej przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Kielcach (07.02.2012 r.), sympozjum pt. „*Kobiety przedsiębiorcze*” organizowanym przez Stowarzyszenie Miasta w Internecie (Kielce, 09.02.2012 r.), konferencji „*Modelowy system na rzecz integracji społecznej*” organizowanej przez Wspólnotę Roboczą Związków Organizacji Socjalnych Wrzos (Kielce, 21.06.2012 r.), konferencji „*Młodzi na rynku pracy – jak być konkurencyjnym?*” organizowanej przez Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach (05.12.2012 r.).
- **Prowadzenie Punktu Informacyjnego PO KL**, którego działalność koncentruje się przede wszystkim na bieżącym informowaniu o aktualnym stanie realizacji projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Punkt Informacyjny prowadzi ponadto stałą **współpracę z mediami**, czego rezultatem były opublikowane artykuły prasowe oraz informacje w ramach audycji radiowo – telewizyjnych dotyczące wsparcia dla mieszkańców województwa w ramach Działań wdrażanych przez WUP (m.in. na łamach Gazety Prawnej, Gazety Wyborczej, Echa Dnia, Ludowca Świętokrzyskiego, Polskiego Radia Kielce, TVP Kielce). Przeprowadzono również odrębną **kampanię medialną promującą realizowane projekty** w ramach współpracy z Radiem Planeta FM, Polskim Radiem Kielce, Radiem RMF FM, Radiem Fama, Radiem Plus oraz telewizją TVP-3 i telewizją NOVA w okresie czerwiec-grudzień 2012 roku. W ramach kampanii przygotowano **6 spotów radiowych oraz 3 spoty telewizyjne** promujące poszczególne typy wsparcia w ramach POKL, emitowane na antenie w/w rozgłośni radiowych i telewizyjnych w okresie od października do grudnia 2012 roku (łączna liczba emisji radiowych wyniosła 2.327 oraz telewizyjnych - 948).
- **Zaangażowanie i pomoc w przygotowaniu regionalnej kampanii pn. „Świętokrzyskie Horyzonty Przedsiębiorczości”**, organizowanej przez Wojewodę Świętokrzyskiego za pośrednictwem mediów regionalnych. Przedstawiciel Punktu Informacyjnego WUP poprzez udział w materiale filmowym zaprezentował możliwości wsparcia na rzecz przedsiębiorczości i samozatrudnienia, jakie oferuje Wojewódzki Urząd Pracy.
- **Opracowanie i publikacja 5 artykułów sponsorowanych w prasie o zasięgu regionalnym** prezentujących tematykę związaną ze wsparciem prozatrudnieniowym dla odchodzących z rolnictwa, wsparciem dla podejmujących samozatrudnienie oraz promujących efekty wdrażania POKL.

- **Publikacja kolejnego numeru biuletynu informacyjnego POKL** i dystrybucja w/w publikacji za pośrednictwem m.in. Głównego Punktu Informacyjnego o Funduszach Europejskich, Punktu Informacyjnego RPOWŚ w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego, Punktu Informacyjnego ŚBRR, Regionalnych Ośrodków EFS w Kielcach i Ostrowcu Świętokrzyskim oraz powiatowych urzędów pracy. Tematyka biuletynu koncentrowała się wokół nowego typu projektów ukierunkowanych na wsparcie przedsiębiorczości poprzez mikropożyczki, perspektyw na nowy okres programowania 2014 - 2020, rezultatów wdrażania projektów typu outplacement, wyrównywania szans kobiet i mężczyzn oraz promocji dobrych praktyk.
- **Zorganizowanie konferencji prasowej poświęconej inauguracji pierwszego w regionie projektu mikropożyczkowego w ramach POKL** z udziałem przedstawicieli 13 mediów regionalnych i lokalnych (Kielce, 13.11.2012 r.).

➤ **Wojewódzki Urząd Pracy upowszechniał w regionalnych mediach informacje o:**

- zasadach obowiązujących w zakresie podejmowania pracy przez obywateli polskich poza granicami kraju oraz warunkach życia i pracy w krajach Unii Europejskiej,
- ofertach pracy za granicą,
- działalności prowadzonej przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, całorocznej ofercie szkoleń i warsztatów oraz sposobach aktywnego poszukiwania pracy,
- konkursach dla realizatorów działań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

5.12. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE SŁUŻBY ZASTĘPCZEJ

Zadania w zakresie służby zastępczej realizowane są w oparciu o ustawę z dnia 28.11.2003 r. *o służbie zastępczej* (Dz. U. z 2003 r., Nr 223, poz. 2217 z późn. zm.) wraz z rozporządzeniami wykonawczymi.

W związku z przyjętym 5 sierpnia 2008 r. na posiedzeniu Rady Ministrów „*Programem profesjonalizacji Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2008–2010*” ostatni poborowi do odbycia służby zastępczej zostali skierowani w grudniu 2008 roku.

W dniu 30.12.2009 r. pozostali poborowi, którzy na ten dzień odbywali służbę zastępczą zostali zwolnieni z jej odbywania. Zwolnienie poborowych wynikało z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2009 r. Nr 161, poz. 1278).

Na przestrzeni 2012 roku służba zastępcza nie była odbywana.

W związku z możliwością składania wniosków o przeznaczenie do służby zastępczej w trakcie kwalifikacji wojskowej zarówno w okresie zawieszenia, jak i odwieszenia koniecznym będzie zabezpieczenie funkcjonowania Komisji Wojewódzkiej ds. Służby Zastępczej w kolejnych latach.

W 2012 roku do **Komisji Wojewódzkiej ds. Służby Zastępczej nie wpłynął żaden wniosek.**

Ponowne kierowanie do służby zastępczej jest możliwe jedynie w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa. Prezydent RP, na wniosek Rady Ministrów, określi w drodze rozporządzenia termin rozpoczęcia i okres trwania obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej oraz przeszkolenia wojskowego. W okresie tym, wraz z odwieszeniem zasadniczej służby wojskowej, powstaje również obowiązek odbywania służby zastępczej.

5.13. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY ROSZCZEŃ PRACOWNICZYCH W RAZIE NIETYTUŁOWOŚCI PRACODAWCY

Od 1 stycznia 2012 r. Samorząd Województwa dysponuje dodatkowym instrumentem wspierania rynku pracy polegającym na zagwarantowaniu wypłaty świadczeń dla pracowników w przypadku niemożności ich zaspokojenia przez niewypłacalnych pracodawców. Nowe zadania z zakresu ochrony praw pracowniczych wynikają z utraty przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych osobowości prawnej (art. 91 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych*, Dz. U. Nr 157, poz. 1241 ze zm.).

Na mocy art. 70 w związku z art. 99 cytowanej ustawy, z dniem 1 stycznia 2012 r. istniejące do końca 2011 r. struktury FGŚP zostały zlikwidowane, a zadania Biur Terenowych FGŚP z zakresu ochrony roszczeń pracowniczych przejęli marszałkowie województw, którzy realizują je przy pomocy wojewódzkich urzędów pracy.

Zadania związane z ochroną roszczeń pracowniczych wykonywane są zgodnie z ustawą z dnia 13 lipca 2006 r. *o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy* (Dz. U. Nr 158, poz. 1121 z późn. zm.) i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz ustawą z dnia 6 maja 2010 r. *o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych* (Dz. U. Nr 106, poz. 674).

Jednym z podstawowych zadań Funduszu jest wypłata świadczeń należnych pracownikom od niewypłacalnego pracodawcy. Wypłata odbywa się w oparciu o składane do WUP wnioski indywidualne, wykazy zbiorcze i wykazy uzupełniające, oraz tylko w oparciu o wnioski indywidualne w przypadku ustawy z dnia 6 maja 2010 roku.

5.13.1. Wnioski i wykazy złożone do Wojewódzkiego Urzędu Pracy

W 2012 roku Wojewódzki Urząd Pracy, w oparciu o złożone wnioski indywidualne, wykazy zbiorcze - obejmujące roszczenia z okresów poprzedzających datę niewypłacalności i uzupełniające - obejmujące roszczenia z okresów następujących po dacie niewypłacalności, **przewodził 195 postępowań o przyznanie świadczeń ze środków Funduszu** (w tym na podstawie 3 wniosków indywidualnych złożonych w 2011 r.).

Z ogólnej liczby 192 złożonych w 2012 r. wniosków i wykazów, 174 to wnioski indywidualne (w tym 2 dotyczyły świadczeń zaległych, należnych za okres do 30.09.2006 r.), pozostałe to wykazy zbiorcze (8) i wykazy uzupełniające (10) złożone głównie przez syndyków.

Rodzaj i ilość złożonych wniosków i wykazów w latach 2011- 2012

Rodzaj wniosków	2011	2012
Wnioski indywidualne	96	174
- dot. roszczeń bieżących	73	172
- dot. roszczeń zaległych	23	2
Wykazy, w tym:	6	18
- zbiorcze	3	8
- uzupełniające	3	10
Razem	102	192

W 2012 r. w odniesieniu do roku 2011 zaobserwowano trzykrotny wzrost liczby złożonych wykazów oraz prawie dwukrotny wzrost wniosków indywidualnych. Spadek liczby wniosków o świadczenia zaległe (z lat poprzednich) może wskazywać, iż wnioskodawcy indywidualni, którym należały się świadczenia z okresu sprzed 30.09.2006 r. zostali już zaspokojeni.

Zwiększenie liczby wniosków i wykazów złożonych w roku 2012 spowodowane było pogarszającą się sytuacją gospodarczą w kraju, w tym w województwie. O złej sytuacji gospodarczej województwa świadczy liczba ogłoszonych upadłości przedsiębiorców, i tak w 2011 r. było ich 6, natomiast w 2012 r. upadłość ogłoszono w stosunku do 17 przedsiębiorców.

Z liczby tej tylko 7 niewypłacalnych pracodawców skorzystało ze środków FGŚP na wypłaty świadczeń dla pracowników, co może świadczyć o tym, że u pozostałych pracodawców istniał wystarczający majątek na zaspokojenie roszczeń ich pracowników, bez konieczności występowania o pomoc do Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Jak wynika z powyższego liczba ogłoszonych upadłości przedsiębiorców nie przekłada się wprost na liczbę pracodawców, których pracownicy korzystają ze środków Funduszu.

Z ogólnej liczby 192 złożonych wniosków i wykazów pozytywnie rozpatrzono:

- 120 wniosków indywidualnych (69%),
- 18 wykazów (100%).

Z pozostałej liczby 54 wniosków indywidualnych:

- 21 wniosków rozpatrzono negatywnie (12,0%),
- 1 wniosek pozostawiono bez rozpoznania (0,6%),
- 23 wnioski przekazano zgodnie z właściwością do innych WUP (13,2%),
- 9 wniosków rozpatrzono w 2013 r. (5,2%).

Ponadto z 3 wniosków złożonych w 2011 r.

- 2 wnioski rozpatrzono negatywnie,
- 1 wniosek przekazano zgodnie z właściwością do innego WUP.

Sposoby rozpatrzenia wniosków indywidualnych

Sposoby rozpatrzenia	Wnioski złożone w 2011 r.	Wnioski o świadczenia bieżące	Wnioski o świadczenia zaległe złożone na podstawie ustawy z dnia 6 maja 2010 r.	Razem
Pozytywnie		119	1	120
Negatywnie	2	20	1	23
Bez rozpoznania		1		1
Przekazane do innych WUP wg właściwości miejscowej	1	23		24
Rozpatrzone w terminie późniejszym		9		9
Łącznie	3	172	2	177

Na podstawie 174 wniosków indywidualnych złożonych w 2012 r. oraz 2 wniosków, które wpłynęły w 2011 r. udzielono **23 odmowy** wypłaty świadczeń **na łączną kwotę 81,8 tys. zł**. Negatywne rozpatrzenie wniosków indywidualnych spowodowane było:

- brakiem niewypłacalności pracodawcy - 19 wniosków na kwotę 65,8 tys. zł,
- brakiem uprawnień do wypłaty - 3 wnioski na kwotę 12,1 tys. zł,
- przekroczeniem terminu wskazanego w art. 6 ustawy z dnia 6 maja 2010 r. o przywróceniu terminu (...) - 1 wniosek na kwotę 3,9 tys. zł²⁹.

²⁹ Dotyczy wniosku indywidualnego o wypłatę świadczeń zaległych, w przypadku których minęło ponad 10 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia stwierdzającego istnienie roszczenia.

5.13.2. Podmioty, którym wypłacono świadczenia ze środków FGŚP

W omawianym okresie ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych **wypłacono świadczenia pracownicze na ogólną kwotę 3.512,4 tys. zł, dla 822 osób**, z tego:

- na podstawie 18 wykazów zbiorczych i uzupełniających wypłacono kwotę 2.822 tys. zł dla 702 pracowników,
- na podstawie 120 wniosków indywidualnych wypłacono kwotę 690,4 tys. zł, w tym dla 1 wnioskodawcy wypłacono kwotę 4,8 tys. zł na podstawie ustawy z dnia 6 maja 2010 r. *o przywróceniu terminu (...)*.

Pracownicy, którym zaspokojono roszczenia ze środków Funduszu byli zatrudnieni u **17 pracodawców**.

Zestawienie liczby świadczeniobiorców, świadczeń oraz wielkości wypłaconych świadczeń

Lata	Ilość osób, którym zostały wypłacone świadczenia	Liczba świadczeń objętych wypłatą	Wypłacona kwota (w tys. zł)
2011	271	752	1.257,7
2012	822	1.946	3.512,4

Z porównania wielkości wypłat ze środków Funduszu dokonanych w 2012 r. wynika, że przekroczyły one o ponad 179% wypłaty z roku poprzedniego.

Wzrosła również liczba świadczeń objętych wypłatą (o 158,8%), ilość osób którym wypłacono świadczenia (o 203,3%).

Pracodawcy, których pracownicy skorzystali ze środków FGŚP wg ich wielkości

Lata	Firmy małe zatrudniające do 20 osób	Firmy średnie zatrudniające od 21 do 100 osób	Firmy duże zatrudniające pow. 100 osób	Łącznie
2011	8	2	1	11
2012	8	8	1	17

Spośród 17 niewypłacalnych przedsiębiorców:

- dziesięciu funkcjonowało na terenie **powiatu kieleckiego** i prowadzili oni działalność w następujących branżach:
 - budowlanej (5 pracodawców),
 - spożywczej (2 pracodawców),

- handlowej (2 pracodawców),
- usługowej (1 pracodawca).
- czterech funkcjonowało na terenie **powiatu jędrzejowskiego**, prowadzili oni działalność w branżach
 - transportowej (2 pracodawców),
 - usługowej (1 pracodawca),
 - handlowej (1 pracodawca).
- trzech funkcjonowało na terenie powiatów: **koneckiego** (firma mała - branża hotelarska), **starachowickiego** (firma średnia - branża budowlana), **staszowskiego** (firma średnia - branża handlowa).

5.13.3. Przesłanki niewypłacalności pracodawcy

Jednym z podstawowych warunków do wypłaty świadczeń z FGŚP jest zaistnienie niewypłacalności pracodawcy w rozumieniu ustawy o ochronie roszczeń (...).

Najczęstszą przesłanką niewypłacalności pracodawcy, będącą podstawą wypłaty świadczeń pracowniczych w 2012 r. było ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika (7 pracodawców - wypłata na kwotę 2.740,5 tys. zł).

Wypłaty świadczeń pracowniczych w związku z zaistnieniem niewypłacalności pracodawcy

Lp.	Rodzaje niewypłacalności będące podstawą wypłat, na podstawie:	Ilość pracodawców	Wartość wypłaconych świadczeń (w tys. zł)	% udział do ogólnie wypłaconych świadczeń
Ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy j.n.				
1	Ogłoszenie upadłości pracodawcy obejmującej likwidację majątku dłużnika	7	2.740,5	78,0%
2	Oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości pracodawcy w razie stwierdzenia, że jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania	3	218,2	6,2%
3	Wykreślenie pracodawcy z Ewidencji Działalności Gospodarczej	5	535,2	15,2%
4	Faktyczne zaprzestanie działalności trwające dłużej niż dwa miesiące	1	13,7	0,4%
Ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (w odniesieniu do świadczeń zaległych) j.n.				
1	Faktyczne zaprzestanie działalności przez pracodawcę	1	4,8	0,2%
Łącznie		17	3.512,4	100,0%

5.13.4. Rodzaje i wysokość świadczeń

Wyплаты należności pracowniczych ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dotyczą ściśle określonego katalogu świadczeń.

Kwoty wypłaconych świadczeń w podziale na rodzaj świadczenia

Rodzaj wypłaconych świadczeń pracowniczych	2011 rok		2012 rok		
	Kwota (w tys. zł)	Liczba świadczeń	Kwota (w tys. zł)	Liczba świadczeń	Struktura wypłat (%)
Wynagrodzenie za pracę	423,5	212	1.355,3	543	38,6
Wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wskutek choroby	36,5	61	81,1	119	2,3
Wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego	15,9	11	70,5	159	2,0
Odprawa pieniężna	499,9	112	1.406,0	333	40,0
Ekwiwalent za urlop wypoczynkowy	86,5	105	151,8	147	4,3
Odszkodowanie z art. 36 ¹ § 1 KP	112,6	24	167,6	40	4,8
Wynagrodzenie za czas niezawinionego przestoju	0,0	0	2,6	20	0,1
Składki ZUS	82,8	227	277,5	585	7,9
RAZEM	1.257,7	752	3.512,4	1.946	100,0

W strukturze wypłaconych świadczeń największy procent stanowiły wypłaty z tytułu odpraw pieniężnych przysługujących na podstawie przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (40%) oraz z tytułu wynagrodzeń za pracę (38,6%), zaś najmniejszy stanowiły wypłaty z tytułu wynagrodzenia za czas niezawinionego przez pracownika przestoju.

Podobna sytuacja istniała w 2011 r., gdzie także największy procent w ogólnej kwocie wypłaconych świadczeń stanowiły wypłaty z tytułu odpraw pieniężnych - 39,7%, i wynagrodzeń za pracę - 33,7%, zaś wynagrodzenie za czas niezawinionego przestoju nie wystąpiło.

Drugim z podstawowych zadań realizowanych na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy jest **dochodzenie zwrotu wypłaconych przez Fundusz świadczeń** od podmiotów i osób do tego zobowiązanych.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. **prowadzono 158 postępowań windykacyjnych**, w tym:

- 23 sądowe i pozasądowe,
- 69 egzekucyjnych,
- 19 upadłościowych,
- 11 o wyjawienie majątku przez dłużników,
- 1 o umorzenie należności Funduszu,
- 35 innych poza wymienionymi.

W wyniku podjętych działań windykacyjnych **odzyskano kwotę 1.213,99 tys. zł**, a na podstawie wniosków skierowanych do dysponenta Funduszu - Ministra Pracy i Polityki Społecznej umorzono należność od dłużników w wysokości **2.003,37 tys. zł**.

5.14. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE SYSTEMU AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

W Wojewódzkim Urzędzie Pracy audyt wewnętrzny wdrożony został w roku 2004 wraz z powierzeniem Urzędowi roli Instytucji Wdrażającej działania finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Audyt wewnętrzny podlega bezpośrednio Dyrektorowi Wojewódzkiego Urzędu Pracy, który zapewnia organizacyjną odrębność wykonywanych przez niego zadań.

System audytu wewnętrznego Urzędu działa na podstawie ustawy o finansach publicznych, zgodnie z ustalonymi normami etyki zawodowej, powszechnie uznawanymi Międzynarodowymi Standardami Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego oraz w oparciu o obowiązujące przepisy prawa polskiego i wspólnotowego.

Audyt wewnętrzny przeprowadza się na podstawie rocznego planu audytu opartego na analizie ryzyka.

W wyniku przeprowadzonej, na etapie planowania rocznego, analizy ryzyka w zakresie działania Urzędu wyodrębnione zostały jako **obszary audytu** z jednej strony **działania wynikające z realizacji podstawowych zadań Urzędu**, a z drugiej obszary dotyczące **realizacji zadań związanych z wdrażaniem Działań 6.1, 6.2, 8.1 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki**.

Do podstawowych zadań zrealizowanych w 2012 roku przez audytora wewnętrznego należały:

- *opracowanie i przedstawienie Dyrektorowi Urzędu rocznego sprawozdania z realizacji zadań audytowych w roku 2011,*

- *przeprowadzenie zadań audytowych w zakresie wdrażanych przez Wojewódzki Urząd Pracy Działań 6.1, 6.2, 8.1 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 oraz w zakresie pozostałej działalności,*
- *przygotowanie sprawozdań z przeprowadzonych zadań audytowych,*
- *przygotowanie w porozumieniu z Dyrektorem Urzędu planu audytu wewnętrznego na rok 2013.*

5.15. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE ORGANIZOWANIA, PROWADZENIA I FINANSOWANIA SZKOLEŃ KADRY PUBLICZNYCH SŁUŻB ZATRUDNIENIA

Realizując postanowienie art. 8 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy organizowanie, prowadzenie i finansowanie szkoleń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy, Wojewódzki Urząd Pracy organizował i finansował szkolenia dla kadr publicznych służb zatrudnienia województwa świętokrzyskiego.

1. Pracownicy powiatowych urzędów pracy uczestniczyli w szkoleniach obejmujących następującą tematykę:

- realizacja zadań sieci EURES na terenie województwa:
 - komunikacja w sieci EURES – szkolenie dla pracowników urzędów pracy będących kadrą EURES,
 - warunki życia i pracy w UE - szkolenie dla pracowników urzędów pracy nie będących kadrą EURES,
- profesjonalne świadczenie usług poradnictwa zawodowego przez doradców zawodowych,
 - praca z klientem o szczególnych potrzebach spowodowanych występowaniem zaburzeń psychicznych,
 - możliwości zdobywania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

2. Pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy:

- **zostali skierowani na ponad 150 różnorodnych form podnoszenia kwalifikacji** (szkolenia, narady, konferencje, warsztaty oraz spotkania grup roboczych), których organizatorami były zarówno urzędy administracji publicznej, instytuty i uczelnie, jak również profesjonalne instytucje szkoleniowe.

Obszar tematyczny obejmował zagadnienia bezpośrednio związane z realizacją zadań poszczególnych komórek organizacyjnych. Pracownicy mieli możliwość zdobycia nowych wiadomości, poszerzenia posiadanej wiedzy merytorycznej oraz podniesienia własnych kompetencji zawodowych m.in. w zakresie:

- zagadnień promocji zatrudnienia oraz instytucji rynku pracy, w tym realizacji zadań dot. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych oraz działań EURES w Polsce,
- Krajowego Centrum EUROPASS,
- kompetencji jako wymogu współczesnego rynku pracy,
- interpretacji przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych,
- obsługi Europejskiego Funduszu Społecznego,
- realizacji zadań wynikających z ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy,
- zagadnień pomocy publicznej,
- księgowo - finansowej obsługi zadań,
- spraw organizacyjnych, kadrowych, administracyjnych oraz audytu i kontroli wewnętrznej,
- prawa zamówień publicznych,
- zagadnień informatycznych,

➤ **brali udział w warsztatach, spotkaniach instruktażowych, grupach roboczych, etc.,** w trakcie których wymieniali doświadczenia zawodowe i „dobre praktyki”, pozyskiwali informacje o projektowanych zmianach i nowych rozwiązaniach prawnych, procedurach i instrukcjach wdrażanych m.in. przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (IZ PO KL) i Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, m.in. w:

- spotkaniu dot. obsługi narzędzia Oracle Discoverer Plus realizowanego przez Instytucję Koordynującą Narodowe Strategiczne Ramy odniesienia (IK NSRO) w ramach PO KL,
- spotkaniu kadry kierowniczej Instytucji Pośredniczących oraz Instytucji Pośredniczących II stopnia,
- konsultacjach nt. wsparcia zatrudnienia i integracji społecznej w ramach EFS - wnioski na przyszły okres programowania,
- posiedzeniu Komitetu Sterującego PO KL ds. inżynierii finansowej,
- spotkaniu nt. wdrażania projektów PO KL z praktycznymi aspektami stosowania uproszczonych metod rozliczania kosztów bezpośrednich,

- warsztatach konsultacyjnych w zakresie zarządzania EFS po 2014 r.,
 - spotkaniu dot. innowacyjności i współpracy ponadnarodowej PO KL,
 - spotkaniu dot. przygotowania Projektu Współpracy Ponadnarodowej w ramach PO KL,
 - spotkaniach Grup Roboczych PO KL ds.: instrumentów inżynierii finansowej, procedury odwoławczej, budżetu i rozliczeń finansowych, kontroli, Pomocy Technicznej, sprawozdawczości,
 - spotkaniach grup roboczych ds. systemów informatycznych, połączonych ze szkoleniem z zakresu wprowadzenia technologii Web Services.
- realizując założenia ustawy z 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. Nr 209, poz. 1243) **uczestniczyli w kursie języka migowego pierwszego stopnia** (4 osoby).

5.16. PODSUMOWANIE

Wydatki z Funduszu Pracy

- Województwo świętokrzyskie na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2012 roku dysponowało kwotą **88.210,3 tys. zł**, przyznaną algorytmem, z której 30.350,7 tys. zł przeznaczono na finansowanie projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
- Dodatkowe środki Funduszu Pracy pozyskane z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej wyniosły **36.075,3 tys. zł**.
- Ogółem w 2012 roku województwo dysponowało środkami Funduszu Pracy w wysokości **124.285,6 tys. zł**, tj. **o 27.280,6 tys. zł (o 28%) wyższymi** w stosunku do 2011 roku.

Wojewódzkie programy rynku pracy

- Wojewódzki Urząd Pracy, pełni rolę Instytucji Pośredniczącej 2 stopnia dla następujących Działań Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:
 - 6.1 „*Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*”,
 - 6.2 „*Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia*”,
 - 8.1 „*Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie*”.

Kwota, jaką Wojewódzki Urząd Pracy dysponuje na wdrażanie powierzonych Działań w latach 2007 - 2013 wynosi **177.741.769,00 Euro**. W 2012 roku podpisano **108 umów** o dofinansowanie projektów w trybie konkursowym o łącznej wartości **107.470,1 tys. zł**. Ponadto, wszystkie powiatowe urzędy pracy realizowały projekty systemowe w ramach Poddziałania 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych”. Wojewódzki Urząd Pracy podpisał z 14 urzędami aneksy do umów na łączną wartość **30.555,9 tys. zł**. Wsparcie w ramach realizowanych w 2012 roku projektów otrzymało **14,8 tys. mieszkańców regionu**, w tym: 4,1 tys. osób zarejestrowanych jako bezrobotne, zwłaszcza znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (w ramach projektów systemowych realizowanych przez Miejski i Powiatowe Urzędy Pracy), 3,8 tys. pracowników i kadry zarządzającej przedsiębiorstw w regionie, 3,1 tys. osób odchodzących z rolnictwa, 1 tys. osób zainteresowanych rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej, z których 514 otrzyma dotacje, a 160 skorzysta z mikropożyczek na założenie firmy.

Poradnictwo zawodowe

- Osoby bezrobotne i poszukujące pracy, w ramach usług informacji zawodowej, poszerzały wiedzę na temat sytuacji na rynku pracy oraz metod skutecznego poszukiwania zatrudnienia. Z zasobów informacyjnych korzystała także młodzież ucząca się, zdobywając w ten sposób wiadomości dotyczące możliwości kontynuacji edukacji oraz rozwoju kariery zawodowej.
- W ramach porad grupowych i indywidualnych wszystkim zainteresowanym osobom doradcy zawodowi udzielali pomocy w określeniu predyspozycji zawodowych, wyborze rodzaju kształcenia oraz podjęciu lub zmianie zatrudnienia, wykorzystując m.in. narzędzia psychometryczne.
- Podczas giełd i targów pracy informowano o formach pomocy świadczonych przez WUP dla pracodawców i ich pracowników.
- We współpracy z partnerami rynku pracy podejmowano działania wspierające przedsięwzięcia edukacyjne kierowane do nauczycieli i uczniów oraz działania promujące przedsiębiorczość.
- Kontynuowano współpracę w zakresie poradnictwa i informacji zawodowej z instytucjami i partnerami rynku pracy.

Europejskie Służby Zatrudnienia EURES

- W ramach Europejskich Służb Zatrudnienia EURES podejmowane były działania promocyjne i doradcze dot. mobilności zawodowej w Unii Europejskiej. Realizując założenia ujęte w grantach EURES, zatwierdzanych przez Komisję Europejską, Wojewódzki Urząd Pracy przeprowadził w 2012 roku trzy szkolenia dla pośredników pracy powiatowych urzędów pracy z woj. świętokrzyskiego. W trakcie szkoleń omówiono m.in. realizację działań w ramach grantu EURES 2011-2012, przedstawiono także warunki życia i pracy oraz możliwości zatrudnienia w Niemczech.
- W 2012 roku z usług sieci EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy skorzystało **około 5 tys. osób** (w tym: kontakty z klientami w trakcie giełd i targów pracy, poradnictwo indywidualne i „na odległość”/e-mail, telefon/ oraz spotkania grupowe).
- Promując Europejskie Służby Zatrudnienia EURES oraz idee mobilności zawodowej w Europie kadra EURES z Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczyła w licznych giełdach i targach pracy.

- W 2012 roku w ramach **485 ofert pracy** nadesłanych w ramach sieci EURES dostępne były **2.864 stanowiska pracy**. Realizując powyższe oferty wysłano do pracodawców w krajach Unii Europejskiej 159 podań o pracę. W przypadku tzw. „ofert otwartych” osoby zainteresowane przesyłały dokumenty aplikacyjne bezpośrednio do pracodawców. Oferty pracy pochodziły głównie z: Niemiec, Wielkiej Brytanii, Włoch, Austrii, Norwegii i Czech. Rekrutacje skierowane były przede wszystkim do: wykwalifikowanych inżynierów, pracowników produkcyjnych, pracowników hoteli i obsługi gastronomicznej, pracowników służby zdrowia, pracowników budowlanych oraz z branży maszynowej (spawaczy, monterów, frezerów) i operatorów sprzętu. Oferty skierowane były do osób posługujących się głównie językiem angielskim lub niemieckim w minimum podstawowym stopniu, i posiadających kwalifikacje zawodowe poparte udokumentowanym stażem pracy.

Współpraca z partnerami rynku pracy

- Współdziałano z administracją samorządową, rządową, uczelniami wyższymi oraz instytucjami szkoleniowymi w planowaniu i podejmowaniu przedsięwzięć w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy.
- Współpracowano z instytucjami i organizacjami (zrzeszeniami pracodawców, związkami zawodowymi, społeczno - zawodowymi organizacjami rolników) realizującymi zadania w obszarze rynku pracy.
- Popularyzowano problematykę rynku pracy na łamach regionalnych gazet, poprzez audycje radiowe, programy emitowane w telewizji publicznej i kablowej oraz podczas licznych konferencji i imprez targowo-wystawienniczych.

6. DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ ŚWIĘTOKRZYSKĄ WOJEWÓDZKĄ KOMENDĘ OHP³⁰

1. Pośrednictwo pracy oraz organizowanie zatrudnienia dla młodzieży w wieku powyżej 15 lat, bezrobotnych do 25 roku życia oraz uczniów i studentów

Młodzieżowe Biuro Pracy oraz Punkty Pośrednictwa Pracy działające na terenie województwa kierują swoje działania do osób w wieku 15-25 lat (bezrobotnych, młodzieży poszukującej pracy, uczniów oraz studentów).

W strukturze Świętokrzyskiej OHP funkcjonuje 6 Punktów Pośrednictwa Pracy utworzonych w ramach projektu „*OHP jako realizator usług rynku pracy*” (w Jędrzejowie, Kazimierzy Wielkiej, Opatowie, Ostrowcu Św., Pińczowie i Włoszczowie) oraz Młodzieżowe Biuro Pracy w Kielcach i Filia MBP w Busku-Zdroju.

Młodzieżowe Biuro Pracy zaewidencjonowało 4.044 osoby poszukujące pracy, pozyskało 4.610 miejsc pracy, dzięki czemu 3.235 osób podjęło pracę. Ponadto zostało zorganizowane 6 edycji Targów Pracy dla 2.500 osób oraz 40 giełd pracy dla 600 osób.

Punkty Pośrednictwa Pracy zaewidencjonowały 2.918 osób poszukujących pracy, pozyskały 4.899 miejsc pracy, w ramach których 2.291 osób podjęło pracę. Zostało zorganizowane 6 edycji Targów Pracy i 14 giełd pracy.

2. Poradnictwo zawodowe

Organizacją poradnictwa zawodowego zajmują się Młodzieżowe Centra Kariery (MCK), Mobilne Centrum Informacji Zawodowej oraz Kluby Pracy. Swoje działania kierują do 3 grup odbiorców:

- młodzieży uczącej się w wieku powyżej 15 lat, w tym młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej,
- młodzieży poszukującej pracy do 25 roku życia - głównie bezrobotnej, ale również studentów, beneficjentów projektu „*OHP jako realizator usług rynku pracy*”,
- innych osób, tj. rodziców, nauczycieli, byłych klientów MCK, którzy ukończyli 25 lat, pedagogów, psychiatrów, pracodawców poszukujących pracowników, wychowawców.

³⁰ Źródło: Świętokrzyska Wojewódzka Komenda OHP.

W strukturze Świętokrzyskiej OHP funkcjonują dwa Kluby Pracy (w Kielcach oraz Mniowie), Mobilne Centrum Informacji Zawodowej w Kielcach, a także 7 Młodzieżowych Centrów Kariery, w tym 3 jednostki utworzone w ramach projektu „*OHP jako realizator usług rynku pracy*” (w Busku-Zdroju, Jędrzejowie, Ostrowcu Św., Starachowicach oraz utworzone z projektu w Sandomierzu, Staszowie i Skarżysku-Kam.).

Kluby Pracy przeprowadziły 1.033 porady indywidualne, zorganizowały 6 Warsztatów Aktywnego Poszukiwania Pracy w formie pełnej dla 62 osób oraz 27 Warsztatów Aktywnego Poszukiwania Pracy w formie skróconej, 105 grupowych spotkań informacyjnych dla 1.569 osób oraz 10 zajęć aktywizacyjnych dla 102 osób.

Młodzieżowe Centra Kariery oraz Mobilne Centrum Informacji Zawodowej łącznie udzieliły 948 indywidualnych porad zawodowych i 325 porad grupowych dla 4.737 osób. Ponadto 6.053 osoby skorzystały z indywidualnej informacji zawodowej, a 3.834 osoby objęte zostały usługami grupowej informacji zawodowej.

Młodzieżowe Centra Kariery utworzone w ramach projektu „*OHP jako realizator usług rynku pracy*” łącznie udzieliły: 575 indywidualnych porad zawodowych, 123 grupowe porady zawodowe dla 1.127 osób, 1.259 indywidualnych informacji zawodowych oraz 102 grupowe informacje zawodowe dla 1.065 osób.

3. Działania inicjujące międzynarodową współpracę i wymianę młodzieży

Działaniami inicjującymi międzynarodową współpracę i wymianę młodzieży, z ramienia Świętokrzyskiej OHP, zajmuje się Wydział Operacyjny.

W 2012 roku zakończono realizację projektu w ramach programu **Leonardo da Vinci - „Kamień węgielny”**, który trwał od 1 sierpnia 2010 roku do 30 lipca 2012 roku. ŚWK OHP występowała jako partner wnioskodawcy: Evangelische Akademie Loccum i LAK Berufsnot Hannover – Niemcy.

Ideą projektu była wymiana doświadczeń związanych z organizacją spotkań młodzieży wywodzącej się z różnych środowisk zarówno społecznych (młodzież defaworyzowana), jak również religijnych, narodowościowych i kulturowych.

Pierwsze spotkanie partnerów odbyło się w Loccum - Hannover w Niemczech w dniach od 29 listopada do 4 grudnia 2010 r. W spotkaniu uczestniczyli: przedstawiciele placówek ze Starachowic, tj. Ośrodka Szkolenia i Wychowania OHP i ZSZ nr 3 oraz przedstawiciele Evangelische Akademie Loccum i LAK Berufsnot Hannover, a także delegacja francuska z Mission Locale Vernon.

Realizacja projektu zakładała spotkania uczestników w celu wypracowania kryteriów według, których będzie wybierana młodzież na praktyki i staże zagraniczne w ramach projektów na terenie państw europejskich. W związku z tym zorganizowano szereg wykładów, podczas których zaproszeni goście omawiali istotne problemy nt. edukacji młodzieży z problemami w nauce oraz zagranicznego kształcenia zawodowego dla osób z tzw. trudnych środowisk.

W dniach 10-15 czerwca 2012 r. odbyło się ostatnie spotkanie partnerów projektu, tj.: Hanover – Niemcy, Vernon – Francja, ŚWK OHP Kielce w jednostce OSiW Starachowice – Polska, ZSZ nr 3 w Starachowicach – Polska.

Wyniki działań partnerskich mają stanowić pomoc w zoptymalizowaniu pobytów młodzieży za granicą, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii kultury i religii. Rezultatem mają być również późniejsze trafne wybory i przygotowanie młodzieży do pracy w innych krajach europejskich, gdzie religia i kultura stanowią ważny czynnik w kształtowaniu człowieka.

4. Refundacja kosztów poniesionych przez pracodawców na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego

Refundacją wynagrodzeń zostało objętych **3.878 pracowników młodocianych** zatrudnionych u **759 pracodawców**. Łączna kwota wydana na realizację przedsięwzięcia to **6.797.081,11 zł**.

7. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ ADMINISTRACJĘ RZĄDOWĄ W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM

7.1. ZATRUDNIENIE CUDZOZIEMCÓW³¹

Zgodnie z **art. 87 i 88** oraz **88a-88k ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy**, **organem właściwym do wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców jest Wojewoda**.

Istotne znaczenie dla uproszczenia procedury zatrudniania cudzoziemców mają obowiązujące od dnia 1 lutego 2009 roku zmiany polegające, m.in. na zniesieniu dwustopniowej procedury ubiegania się o zezwolenie na pracę, tj. zniesieniu obowiązku uzyskiwania przyrzeczeń wydania zezwolenia na pracę.

W 2012 roku wpłynęło **380 wniosków** o wydanie zezwoleń na pracę cudzoziemców od podmiotów powierzających pracę na terytorium RP.

³¹ Źródło: Świętokrzyski Urząd Wojewódzki, Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców.

W ramach zatrudnienia indywidualnego udzielono 383 zezwolenia. Zatrudnieni obcokrajowcy pochodzili z 32 krajów. Najwięcej wydanych zezwoleń uzyskali obywatele: Ukrainy - 250 osób, Chin - 22, Turcji - 17, Egiptu - 16, Japonii - 11, Filipin i Wietnamu - po 9 oraz Armenii - 7.

W Polsce cudzoziemcy najczęściej podejmowali pracę jako robotnicy wykwalifikowani (290 osób) oraz przedstawiciele kadry kierowniczej, doradcy i eksperci (37 osób).

Według sekcji PKD najczęściej cudzoziemców zatrudniono w: budownictwie (156 osób), handlu hurtowym i detalicznym (45), działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (42) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (39), a najmniej w edukacji (3) oraz informacji i komunikacji (1).

Zezwolenia na pracę wydawane były najczęściej na okres od 3 miesięcy do 1 roku (258) oraz od 1 roku do 2 lat (114).

W ramach usługi eksportowej:

- **wydano 9 zezwoleń** na pracę cudzoziemca (dla obywatela Chorwacji i dla 8 obywateli Ukrainy),
- cudzoziemcy wykonywali pracę na stanowiskach kierowniczych w przetwórstwie przemysłowym (obywatel Chorwacji) oraz jako robotnicy wykwalifikowani w przedsiębiorstwie budowlanym (obywatele Ukrainy).

7.2. KONTROLA LEGALNOŚCI ZATRUDNIENIA³²

Zgodnie z *ustawą z dnia 13 kwietnia 2007r. o Państwowej Inspekcji Pracy* (Dz. U. z 2007r., Nr 89, poz. 589, z późn. zm.) **zadania w zakresie kontroli legalności zatrudnienia, od 1 lipca 2007 roku, realizuje Państwowa Inspekcja Pracy.**

I. Kontrola legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej obywateli polskich

W 2012 roku inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Kielcach przeprowadzili **774 kontrole** legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej obywateli polskich. Kontrolą objęto ponad 8.700 osób.

³² Źródło: Okręgowy Inspektorat Pracy w Kielcach.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych:

- skierowano do pracodawców wystąpienia zawierające 585 wniosków o usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- ukarano mandatami 47 pracodawców, przedsiębiorców i osób występujących w imieniu pracodawcy,
- skierowano 44 wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego - w stosunku do 34 pracodawców i osób występujących w imieniu pracodawcy oraz 10 w stosunku do bezrobotnych,
- zastosowano 108 środków wychowawczych, w formie ostrzeżeń w stosunku do 15 pracodawców, przedsiębiorców i osób występujących w imieniu pracodawcy oraz 93 bezrobotnych.

W 2012 roku inspektorzy pracy, w ramach realizacji zadań w obszarze legalności zatrudnienia, skierowali 3 zawiadomienia do prokuratury. Dotyczyły one utrudniania wykonywania czynności służbowych osobie uprawnionej do kontroli w zakresie inspekcji pracy.

Współdziałanie z innymi organami

Lp.	Wyszczególnienie organu	Forma współdziałania		
		Kontrola wspólna	Kontrola na wniosek organu	Liczba powiadomień o zakresie, tematyce i/lub wynikach kontroli dot. kompetencji organu współdziałającego
1	Starosta/Prezydent Miasta (w miastach na prawach powiatu)	-	-	103
2	Powiatowy Urząd Pracy (bez wniosków o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych)	-	1	1
3	ZUS	-	-	18
4	US/UKS	1	2	6
5	Policja	4	4	3
6	Straż Graniczna	1	-	-
7	Fundusz Pracy - MPiPS	-	-	30
8	Inne	1	-	1

Do Okręgowego Inspektoratu Pracy na ogólną ilość 132 skierowanych powiadomień różnych instytucji o stwierdzonych nieprawidłowościach wpłynęło 91 odpowiedzi (69%) od następujących organów: Starosta/Prezydent - 77, Zakład Ubezpieczeń Społecznych - 12, Urząd Kontroli Skarbowej - 2.

Efekty działań kontrolnych

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość	Wartość (zł)
1	Legalizacja zatrudnienia ogółem	660	x
2	a) potwierdzenie na piśmie rodzaju i warunków zawartej z pracownikiem umowy o pracę	164	x
	b) zawarcie umowy o pracę (potwierdzenie zawarcia stosunku pracy) w miejsce umowy cywilnoprawnej na podstawie art. 22 KP	217	x
	c) zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego	210	x
3	Opłacone zaległe składki na Fundusz Pracy	591	148.928,62
4	Opłacone zaległe składki na ubezpieczenie społeczne	99	202.601,00
5	Decyzje o pozbawieniu statusu bezrobotnego	110	x
	- w tym bezrobotnego z prawem do zasiłku	1	x
6	Zwrot nienależnie pobranych zasiłków, świadczeń, itp.	4	908,20
7	Ogółem	x	352.437,82

II. Kontrola legalności zatrudnienia, innej pracy zarobkowej oraz wykonywania pracy przez cudzoziemców

W 2012 roku inspektorzy pracy przeprowadzili **39 kontroli** w zakresie kontroli legalności zatrudnienia oraz wykonywania innej pracy zarobkowej przez cudzoziemców. Kontrolą objęto 177 cudzoziemców.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych podjęto następujące działania:

- wydano 33 decyzje nakazowe oraz skierowano do pracodawców 100 wniosków o usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- ukarano mandatami 2 pracodawców,
- zastosowano 3 środki wychowawcze - ostrzeżenia w stosunku do pracodawców,
- skierowano 11 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego - w stosunku do pracodawców w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zatrudnianiu cudzoziemców.

Stwierdzono nielegalne wykonywanie pracy przez 39 cudzoziemców, w tym obywateli: Ukrainy - 28, Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej - 7, Egiptu - 2, Chin - 1 i Pakistanu - 1.

W związku z zawiadomieniami o stwierdzonym nielegalnym wykonywaniu pracy przez cudzoziemców Wojewoda wszczął postępowanie administracyjne i uchylił zezwolenia na pracę 24 cudzoziemcom, w tym obywatelom Ukrainy (10), Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej (13) i Chin (1).

Funkcjonariusze Straży Granicznej zatrzymali 1 cudzoziemca - obywatela Ukrainy, wobec którego Komendant Placówki Straży Granicznej w Kielcach wydał decyzję o zobowiązaniu go do opuszczenia terytorium RP. Ponadto jeden z pracujących obywateli Ukrainy, w czasie zatrzymywania cudzoziemców przez funkcjonariuszy Straży Granicznej, opuścił miejsce pracy i został wpisany do Ewidencji Zleceń prowadzonej przez Straż Graniczną, celem dokonania dalszych czynności służbowych.

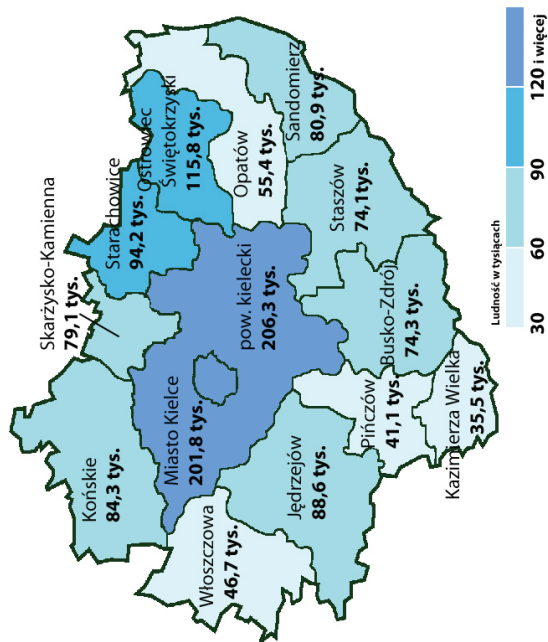
Współdziałanie z innymi organami

Lp.	Wyszczególnienie organu	Forma współdziałania		
		Kontrola wspólna	Kontrola na wniosek organu	Liczba powiadomień
1	Wojewoda	-	-	7
2	ZUS	-	-	4
3	US/UKS	-	-	1
4	Straż Graniczna	9	-	7
5	MPiPS	-	-	2

Efekty działań kontrolnych

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość	Wartość (zł)
1	Zawarcie z cudzoziemcem wymaganej umowy o pracę	1	x
2	Zawarcie z cudzoziemcem wymaganej umowy cywilnoprawnej	8	x
3	Zgłoszenie cudzoziemca do ubezpieczenia społecznego	1	x
4	Opłacone zaległe składki na Fundusz Pracy	8	737,00
5	Opłacone zaległe składki na ubezpieczenie społeczne	8	8.388,00
6	Decyzje o uchyleniu zezwolenia na pracę cudzoziemca	24	x
7	Decyzje o zobowiązaniu cudzoziemca do opuszczenia terytorium Polski lub o wydaleniu cudzoziemca	1	x
8	Ogółem	x	9.125,00

Charakterystyka województwa świętokrzyskiego Ludność (w tys.) według stanu na 31.12.2011 roku

Terytorium: 13 powiatów ziemskich
i 1 powiat grodzki (Kielce);
102 gminy

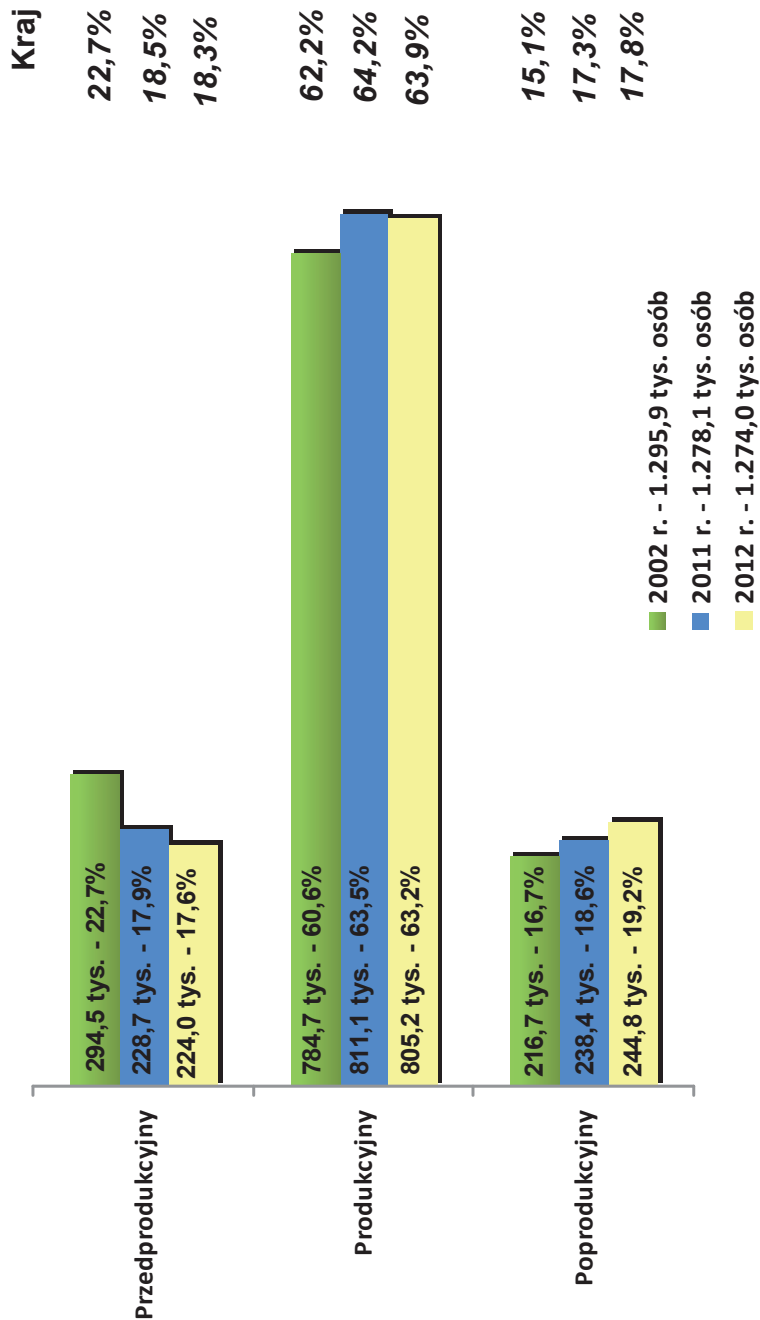
• powierzchnia	11.711 km ²	3,7%	15 miejsce w kraju
• liczba ludności	1.278,1 tys.	3,3%	13 miejsce w kraju
• ludność miejska	575,5 tys.	45,0%	w kraju 60,7%
• ludność wiejska	702,6 tys.	55,0%	w kraju 39,3%
• kobiety	653,8 tys.	51,2%	w kraju 51,6%

Podział na podregiony dla potrzeb rynku pracy obowiązuje od stycznia 2008 roku

Podregion kielecki (powiaty: kielecki, konecki, ostrowiecki, skarżyski, starachowicki oraz m. Kielce)

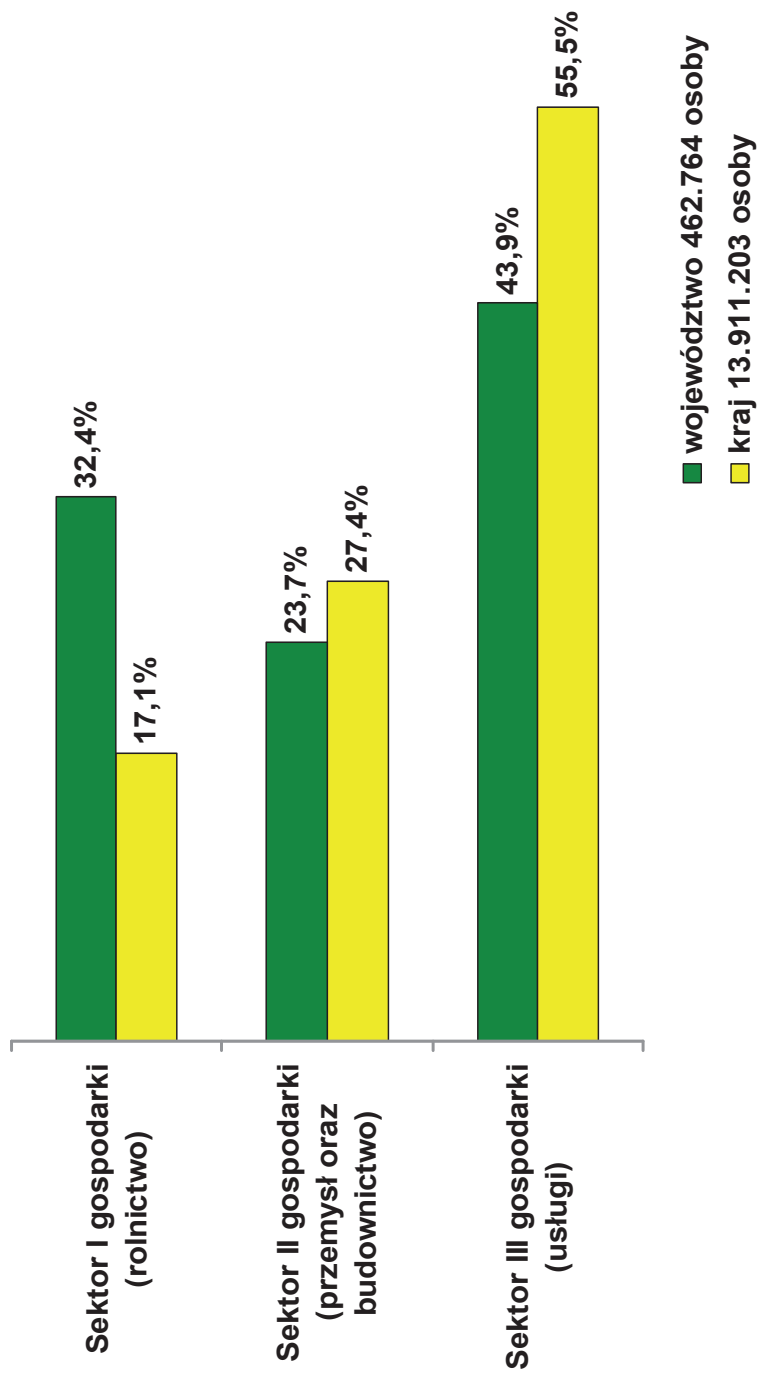
Podregion sandomiersko - jędrzejowski (powiaty: buski, jędrzejowski, kazimierski, opatowski, pińczowski, sandomierski, staszowski oraz włoszczowski)

Wykres 1. Ludność województwa świętokrzyskiego według wieku

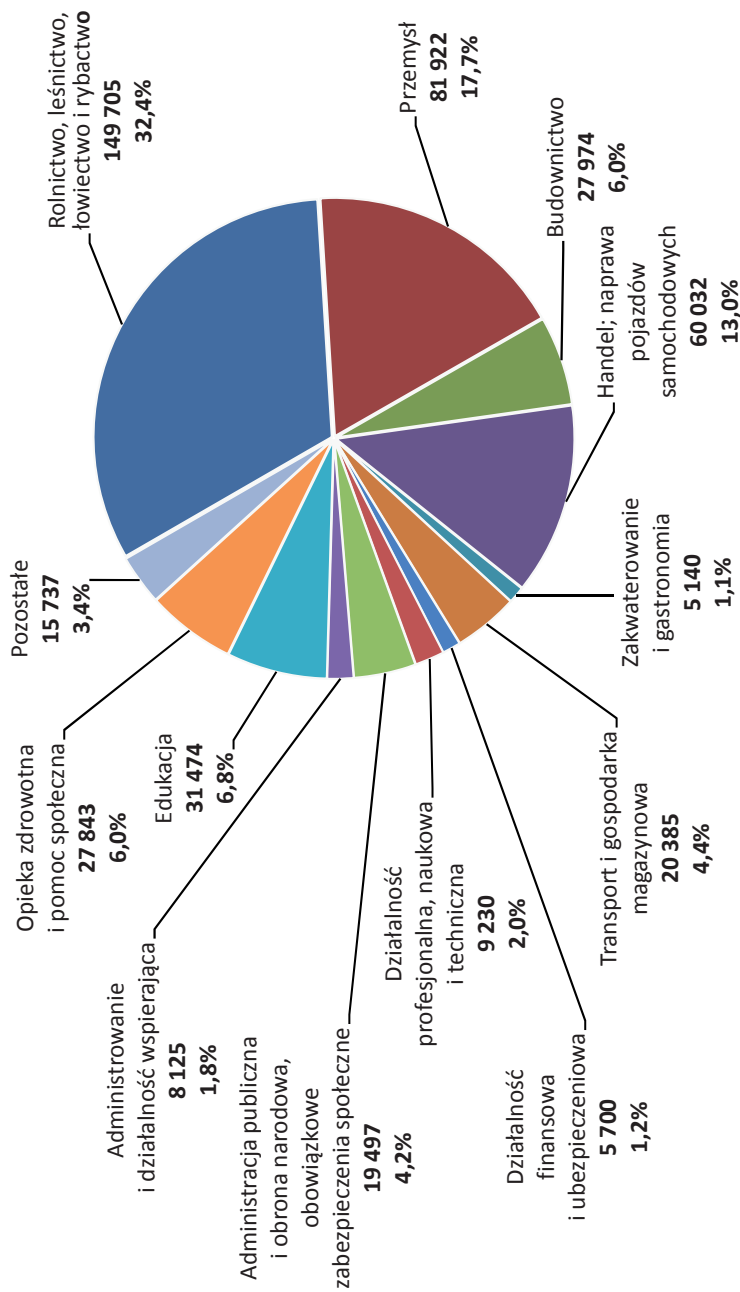
Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach, GUS

**Wykres 2. Pracujący według sektorów w województwie i kraju
w 2011 roku**

Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach, GUS

Wykres 3. Pracujący w województwie świętokrzyskim wg sekcji PKD w 2011 roku

Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach

**Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
w woj. świętokrzyskim w latach 1999 - 2012**

Rok	Ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny
1999	143 902	33 965	109 937
2000	129 859	29 579	100 280
2001	122 724	26 124	96 600
2002	108 065	23 209	84 856
2003	103 220	20 415	82 805
2004	101 791	17 678	84 113
2005	103 267	17 159	86 108
2006	106 100	15 036	91 064
2007	111 772	14 961	96 811
2008	116 637	14 999	101 638
2009	113 340	15 722	97 618
2010	114 850	14 128	100 722
2011	116 552	11 886	104 666
2012	117 113	11 227	105 886
Spadek 2012 do 1999	-26 789	-22 738	-4 051
%	-18,6%	-66,9%	-3,7%
Wzrost / Spadek do 2011	561	-659	1 220
%	0,5%	-5,5%	1,2%

* Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach.

**TABLICA 2. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY
W LATACH 1999 - 2012**

- 1999 rok	88 zakładów pracy zwolniło	5.940 osób,
z tego:	43 zakłady z sektora publicznego zwolniły	3.978 osób,
	45 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	1.962 osoby.
- 2000 rok	102 zakłady pracy zwolniły	4.333 osoby,
z tego:	35 zakładów z sektora publicznego zwolniło	1.613 osób,
	67 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	2.720 osób.
- 2001 rok	146 zakładów pracy zwolniło	6.126 osób,
z tego:	42 zakłady z sektora publicznego zwolniły	2.674 osoby,
	104 zakłady z sektora prywatnego zwolniły	3.452 osoby,
- 2002 rok	101 zakładów pracy zwolniło	5.476 osób,
z tego:	28 zakładów z sektora publicznego zwolniło	3.180 osób,
	73 zakłady z sektora prywatnego zwolniły	2.296 osób.
- 2003 rok	99 zakładów pracy zwolniło	3.144 osoby,
z tego:	48 zakładów z sektora publicznego zwolniło	1.174 osoby,
	51 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	1.970 osób.
- 2004 rok	44 zakłady pracy zwolniły	1.161 osób,
z tego:	18 zakładów z sektora publicznego zwolniło	348 osób,
	26 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	813 osób.
- 2005 rok	25 zakładów pracy zwolniło	1.170 osób,
z tego:	6 zakładów z sektora publicznego zwolniło	69 osób,
	19 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	1.101 osób.
- 2006 rok	14 zakładów pracy zwolniło	511 osób,
z tego:	2 zakłady z sektora publicznego zwolniły	32 osoby,
	12 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	479 osób.
- 2007 rok	14 zakładów pracy zwolniło	733 osoby,
z tego:	2 zakłady z sektora publicznego zwolniły	52 osoby,
	12 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	681 osób.
- 2008 rok	19 zakładów pracy zwolniło	806 osób,
z tego:	6 zakładów z sektora publicznego zwolniło	29 osób,
	13 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	777 osób.
- 2009 rok	43 zakłady pracy zwolniły	2.356 osób,
z tego:	12 zakładów z sektora publicznego zwolniło	162 osoby,
	31 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	2.194 osoby.
- 2010 rok	15 zakładów pracy zwolniło	431 osób,
z tego:	3 zakłady z sektora publicznego zwolniły	125 osób,
	12 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	306 osób.
- 2011 rok	19 zakładów pracy zwolniło	498 osób,
z tego:	5 zakładów z sektora publicznego zwolniło	185 osób,
	14 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	313 osób.
- 2012 rok	14 zakładów pracy zwolniło	715 osób,
z tego:	5 zakładów z sektora publicznego zwolniło	340 osób,
	9 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	375 osób.

TABLICA 3. JEDNOSTKI OSÓB FIZYCZNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ I POZOSTAŁE JEDNOSTKI GOSPODARKI NARODOWEJ

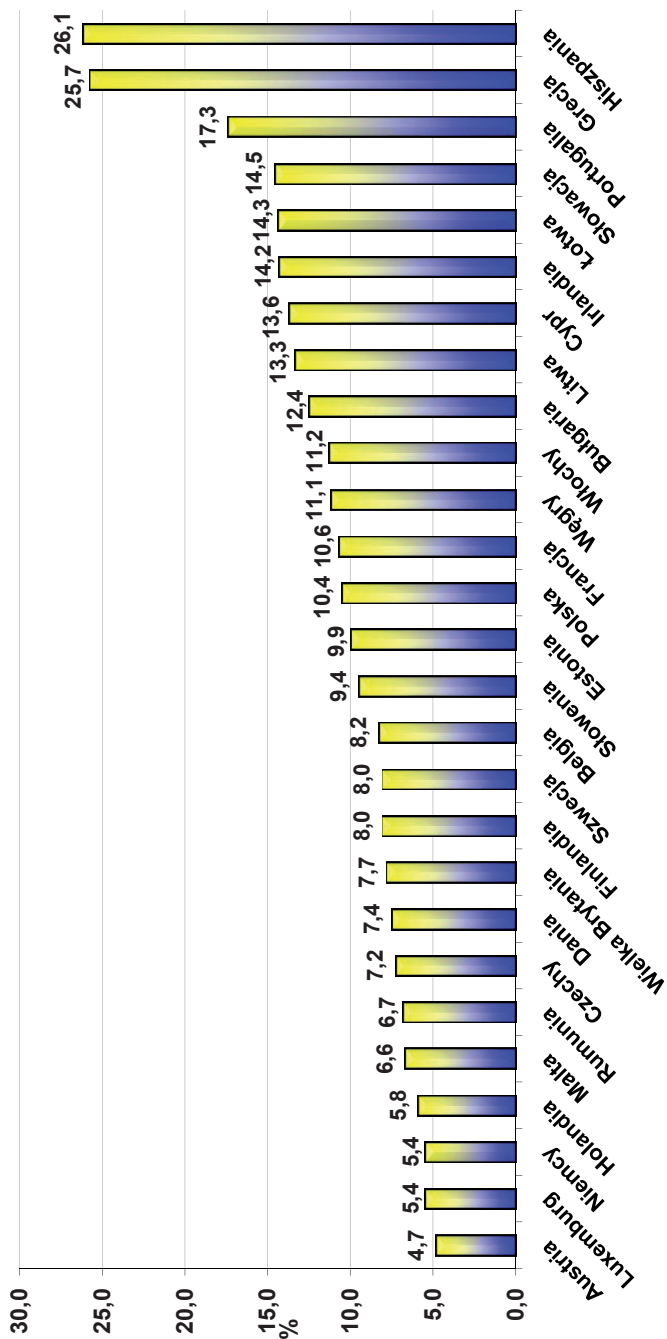
Sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności	Ogółem	z tego:	
		jednostki osób fizycznych	pozostałe jednostki*
		31.12.2012 r.	
OGÓŁEM	108 068	84 198	23 870
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1 888	1 486	402
Górnictwo i wydobywanie	132	74	58
Przetwórstwo przemysłowe	9 893	7 874	2 019
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę	101	47	54
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	396	237	159
Budownictwo	14 375	12 848	1 527
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	35 079	29 936	5 143
Transport i gospodarka magazynowa	7 108	6 549	559
Zakwaterowanie i gastronomia	2 876	2 292	584
Informacja i komunikacja	1 884	1 529	355
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3 209	2 965	244
Obsługa rynku nieruchomości	3 012	581	2 431
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	7 515	6 563	952
Administrowanie i działalność wspierająca	1 848	1 612	236
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia	1 288	1	1 287
Edukacja	3 953	1 407	2 546
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5 100	4 418	682
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1 644	688	956
Pozostała działalność usługowa	6 764	3 090	3 674
Pozostałe	3	1	2

* Pozostałe jednostki - osoby prawne, jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej.

TABLICA 4. JEDNOSTKI OSÓB PRAWNYCH I JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE NIE MAJĄCE OSOBOWOŚCI PRAWNEJ

Wyszczególnienie	31.12.2012 r.
Ogółem	23 870
z tego	
Sektor publiczny	3 347
własność państwowa	248
własność samorządowa	2 739
własność mieszana	360
Sektor prywatny	20 523
własność krajowa	18 917
własność zagraniczna	425
własność mieszana	1 181

Wykres 4. Zharmonizowana stopa bezrobocia w krajach Unii Europejskiej za grudzień 2012 roku

Dane Eurostatu z kwietnia 2013 r.

Unia Europejska (27 państw) - 10,7% Stopa bezrobocia po wejściu Polski do UE
- stan na koniec maja 2004r. - 19,5%

**TABLICA 5. LICZBA BEZROBOTNYCH W LATACH 2011-2012
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwa	Liczba bezrobotnych w tys. osób	
	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2012 r.
Dolnośląskie	143,6	157,4
Kujawsko - Pomorskie	139,6	148,8
Lubelskie	122,4	131,1
Lubuskie	59,1	60,6
Łódzkie	138,7	151,0
Małopolskie	145,1	161,2
Mazowieckie	246,7	271,9
Opolskie	48,0	51,8
Podkarpackie	146,2	153,8
Podlaskie	65,9	68,7
Pomorskie	106,7	114,6
Śląskie	186,2	205,5
Świętokrzyskie	83,2	86,7
Warmińsko - Mazurskie	107,3	113,2
Wielkopolskie	135,0	147,9
Zachodniopomorskie	108,9	112,5
KRAJ	1 982,7 *	2 136,8 *

* ze względu na elektroniczną technikę zaokrągleń, w rubrykach mogą nie zachodzić zgodności matematyczne.

**TABLICA 6. STOPA BEZROBOCIA W LATACH 2010 - 2012
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwa	Stopa bezrobocia na koniec grudnia:			Wzrost w porównaniu do:	
	2010 r.*	2011 r.*	2012 r.	2010 r.	2011 r.
0	1	2	3	4	5
Dolnośląskie	13,1	12,4	13,5	0,4	1,1
Kujawsko - Pomorskie	17,0	17,0	17,9	0,9	0,9
Lubelskie	13,1	13,2	14,1	1,0	0,9
Lubuskie	15,5	15,4	15,8	0,3	0,4
Łódzkie	12,2	12,9	14,0	1,8	1,1
Małopolskie	10,4	10,5	11,5	1,1	1,0
Mazowieckie	9,7	9,8	10,8	1,1	1,0
Opolskie	13,6	13,3	14,2	0,6	0,9
Podkarpackie	15,4	15,5	16,3	0,9	0,8
Podlaskie	13,8	14,1	14,6	0,8	0,5
Pomorskie	12,3	12,5	13,4	1,1	0,9
Śląskie	10,0	10,2	11,1	1,1	0,9
Świętokrzyskie	15,2	15,2	15,8	0,6	0,6
Warmińsko - Mazurskie	20,0	20,2	21,2	1,2	1,0
Wielkopolskie	9,2	9,1	9,9	0,7	0,8
Zachodniopomorskie	17,8	17,6	18,1	0,3	0,5
KRAJ	12,4	12,5	13,4	1,0	0,9

* Stopa bezrobocia po korekcie GUS.

**TABLICA 7. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ
ZGŁOSZONE W LATACH 2011 - 2012 WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

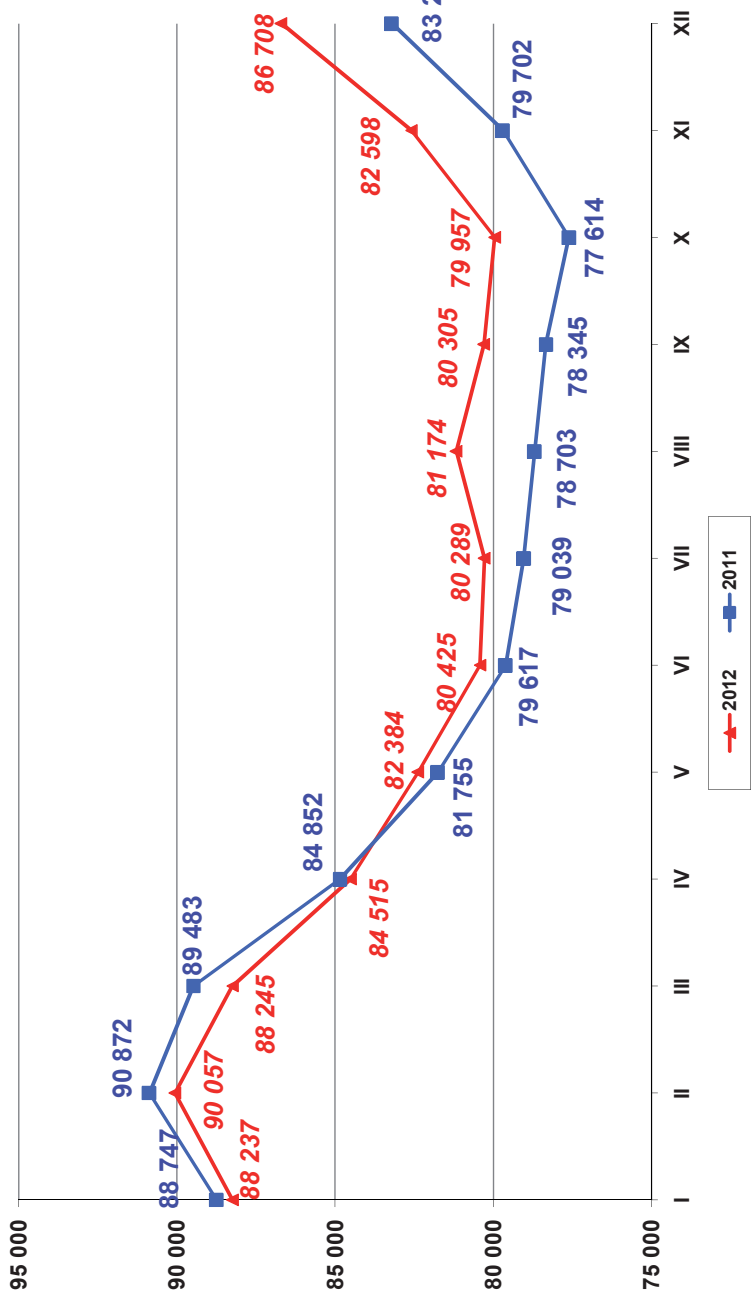
Województwa	Wolne miejsca pracy zgłoszone w roku: (w tys.)	
	2011 r.	2012 r.
Dolnośląskie	68,3	64,4
Kujawsko - Pomorskie	47,3	53,6
Lubelskie	31,6	38,8
Lubuskie	35,3	30,2
Łódzkie	45,5	43,4
Małopolskie	55,8	60,4
Mazowieckie	74,1	80,3
Opolskie	30,6	29,4
Podkarpackie	42,6	48,7
Podlaskie	16,7	19,6
Pomorskie	49,0	54,0
Śląskie	92,0	97,6
Świętokrzyskie	22,4	26,2
Warmińsko - Mazurskie	33,8	39,4
Wielkopolskie	61,6	62,3
Zachodniopomorskie	36,5	38,7
KRAJ	743,1	787,0

* ze względu na elektroniczną technikę zaokrągleń, w rubrykach mogą nie zachodzić zgodności matematyczne

**TABLICA 8. ŚREDNIA LICZBA BEZROBOTNYCH PRZYPADAJĄCYCH
NA 1 WOLNE MIEJSCE PRACY W LATACH 2002 - 2012
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwa	Średnia liczba bezrobotnych przypadających na 1 wolne miejsce pracy										
	2002 r.	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
Dolnośląskie	69	48	41	31	20	12	8	12	16	17	17
Kujawsko - Pomorskie	61	48	46	36	25	16	18	21	20	28	26
Lubelskie	70	52	49	40	32	24	21	24	23	36	33
Lubuskie	45	35	32	28	17	12	10	12	12	16	19
Łódzkie	46	38	38	31	21	14	12	15	19	26	32
Małopolskie	62	45	36	32	20	12	10	16	15	22	22
Mazowieckie	63	53	49	42	28	19	13	19	23	29	30
Opolskie	62	42	45	41	24	12	9	9	12	13	16
Podkarpackie	75	51	48	44	35	27	24	28	25	32	30
Podlaskie	72	47	45	38	27	21	19	24	26	40	36
Pomorskie	46	39	36	28	17	11	7	13	15	18	20
Śląskie	68	44	31	24	18	10	6	9	13	16	15
Świętokrzyskie	92	58	68	56	46	33	28	22	22	36	33
Warmińsko - Mazurskie	68	47	47	38	29	23	20	24	22	33	30
Wielkopolskie	52	40	33	29	19	12	10	16	17	18	20
Zachodniopomorskie	68	51	40	32	23	16	13	19	21	26	27
KRAJ	61	46	40	33	23	15	12	16	18	23	24

Wykres 5. Liczba bezrobotnych w województwie świętokrzyskim w latach 2011 - 2012

**TABLICA 9. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI ORAZ STOPA BEZROBOCIA
W LATACH 2011-2012 WEDŁUG POWIATÓW**

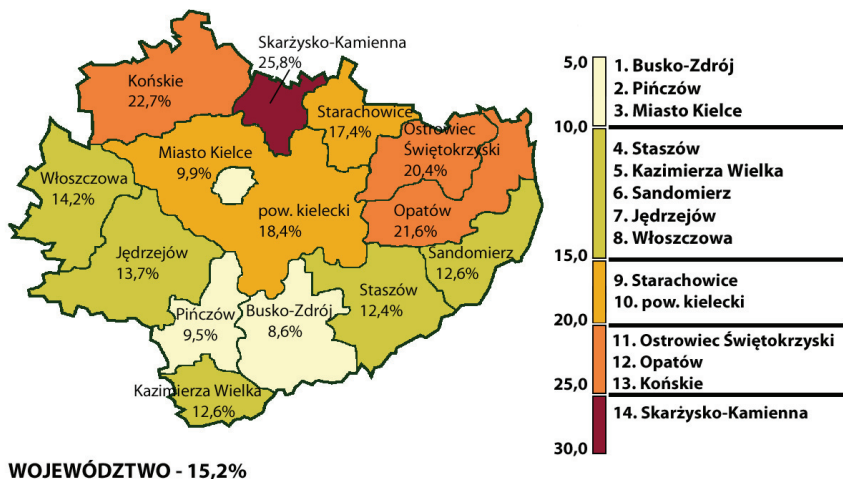
Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotni zarejestrowani			Stopa bezrobocia w % (wskaznik liczby bezrobotnych do liczby czynnych zawodowo)		
	2011 rok	2012 rok	Wzrost / spadek	2011 rok*	2012 rok	Wzrost / spadek
WOJEWÓDZTWO	83 217	86 708	3 491	15,2	15,8	0,6
Buski	3 129	3 285	156	8,6	9,0	0,4
Jędrzejowski	4 939	4 934	-5	13,7	13,7	0,0
Kazimierski	2 109	2 088	-21	12,6	12,5	-0,1
Kielecki	13 214	14 240	1 026	18,4	19,6	1,2
m. Kielce	10 804	11 686	882	9,9	10,7	0,8
Konecki	7 380	7 218	-162	22,7	22,4	-0,3
Opatowski	5 297	5 583	286	21,6	22,5	0,9
Ostrowiecki	8 859	9 150	291	20,4	21,0	0,6
Pińczowski	1 665	1 764	99	9,5	10,0	0,5
Sandomierski	4 704	4 759	55	12,6	12,8	0,2
Skarżyski	7 400	7 646	246	25,8	26,5	0,7
Starachowicki	6 751	7 215	464	17,4	18,4	1,0
Staszowski	4 036	4 175	139	12,4	12,8	0,4
Włoszczowski	2 930	2 965	35	14,2	14,3	0,1

* Stopa bezrobocia po korekcie GUS.

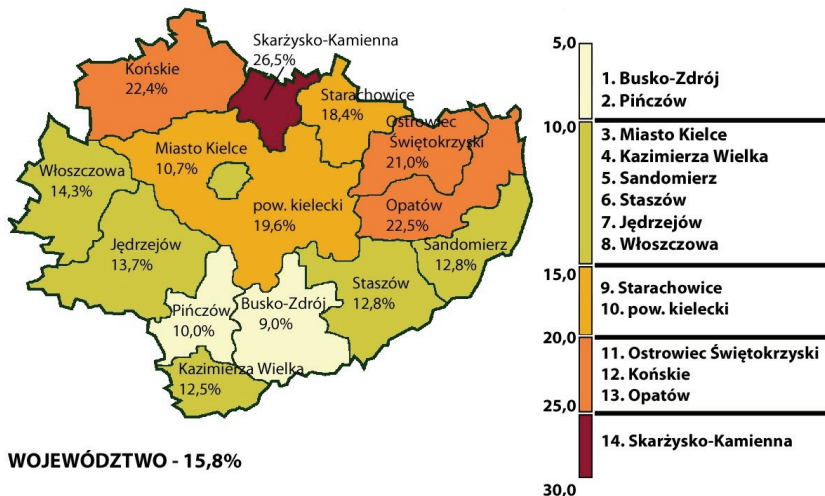
STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG POWIATÓW

Stan na 31.12.2011 r.*

* stopa bezrobocia na koniec 2011 r. po korekcie GUS

Stan na 31.12.2012 r.

**TABLICA 10. BEZROBOTNI, WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ, PODJĘCIA PRACY
ORAZ PODMIOTY GOSPODARZE W WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIM W LATACH 1999 - 2012**

WYSZCZEGÓLNIENIE	01.01. 1999 r.	1999 r.	2000 r.	2001 r.	2002 r.	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Liczba bezrobotnych ogółem:	84 824	107 472	118 469	131 129	131 266	126 538	126 322	117 754	99 406	83 339	77 716	83 819	82 141	83 217	86 708
(stan na koniec okresu sprawozdawczego)															
w tym: kobiety	47 877	56 982	62 820	67 047	64 740	61 699	62 839	60 387	53 421	45 985	42 663	41 888	41 199	42 901	42 568
(% udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych)	56,4	53,0	53,0	51,1	49,3	48,8	49,7	51,3	53,7	55,2	54,9	50,0	50,2	51,6	49,1
zamieszkalili na wsi	47 960	59 636	65 319	71 466	71 310	69 086	69 190	64 856	55 190	46 792	43 725	45 298	44 948	46 231	48 051
(% udział zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych)	56,5	55,5	55,1	54,5	54,3	54,6	54,8	55,1	55,5	56,1	56,3	54,0	54,7	55,6	55,4
Miejsca pracy zgłoszone w okresie sprawozdawczym		19 664	19 183	13 398	16 445	25 762	20 988	24 318	27 251	29 052	32 753	39 753	39 413	22 415	26 190
Podjęcia pracy		41 970	42 315	40 283	46 606	48 724	49 782	49 704	53 428	48 678	41 988	39 796	49 588	44 326	42 163
Podmioty gospodarcze	73 870	81 112	89 129	95 598	99 538	103 652	103 116	104 416	106 312	106 904	108 399	105 678	108 715	105 906	108 068

TABLICA 11. LICZBA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIM W LATACH 1999 - 2012

Stan w końcu miesiąca

rok miesiąc		Liczba bezrobotnych													
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	styczeń	93 121	112 296	123 558	136 224	135 216	131 608	128 989	121 149	101 465	85 876	83 318	89 629	88 747	88 237
	luty	97 419	114 382	125 406	137 604	135 798	132 192	128 934	120 623	100 418	84 567	85 248	91 319	90 872	90 057
	marzec	99 616	114 377	126 162	136 734	135 386	131 996	127 432	118 672	96 699	81 766	84 790	89 086	89 483	88 245
	kwiecień	97 917	112 638	125 258	133 782	131 095	128 914	122 601	113 496	92 001	77 902	80 756	83 348	84 852	84 515
	maj	95 664	110 667	123 236	126 533	126 948	126 413	119 417	109 048	87 776	76 485	78 876	82 383	81 755	82 384
	czerwiec	96 434	109 753	122 761	127 788	125 043	125 481	117 449	104 870	85 083	74 337	78 001	80 387	79 617	80 425
	lipiec	98 387	110 797	123 152	128 326	125 299	124 587	116 095	103 286	84 133	74 024	78 463	79 440	79 039	80 289
	sierpień	98 109	111 160	123 593	127 800	123 949	124 038	116 439	102 652	83 671	74 263	78 624	79 030	78 703	81 174
	wrzesień	100 120	111 651	123 347	127 532	121 970	122 969	115 322	101 243	82 427	73 370	78 902	79 208	78 345	80 305
	październik	99 591	111 957	123 162	127 362	121 276	121 292	112 967	98 120	80 108	71 702	78 564	76 892	77 614	79 957
	listopad	102 911	114 392	127 061	128 852	123 473	122 720	114 503	97 530	80 504	74 096	80 126	77 889	79 702	82 598
	grudzień	107 472	118 469	131 129	131 266	126 538	126 322	117 754	99 406	83 339	77 716	83 819	82 141	83 217	86 708

TABLICA 12. POZIOM BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W LATACH 1999 - 2012

Powiaty	Liczba bezrobotnych w roku:													
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Buski	4 056	4 600	4 904	4 573	4 488	4 446	4 327	3 808	3 219	3 212	3 213	3 305	3 129	3 285
Jędrzejowski	5 857	6 531	7 410	7 540	6 962	6 953	6 948	5 713	4 532	4 285	4 637	4 871	4 939	4 934
Kazimierski	1 655	1 878	2 133	2 234	2 290	2 394	2 188	2 079	1 819	1 684	1 918	1 911	2 109	2 088
Kielce z tego:	30 341	33 947	38 489	39 732	38 140	38 105	35 487	29 484	25 037	24 767				
- kielecki	-	19 515	21 868	22 440	21 574	21 378	20 132	16 797	14 296	14 298	13 612	13 261	13 214	14 240
- m. Kielce	-	14 432	16 621	17 292	16 566	16 727	15 355	12 687	10 741	10 469	11 285	11 438	10 804	11 686
Konecki	10 679	11 882	12 847	12 911	12 553	12 428	11 401	9 794	8 326	7 973	7 074	7 070	7 380	7 218
Opatowski	4 797	5 094	5 495	5 440	5 500	5 634	5 461	5 103	4 546	4 490	5 458	4 746	5 297	5 583
Ostrowiecki	10 876	12 384	14 316	14 260	14 075	13 551	12 132	10 446	8 645	7 331	9 454	8 708	8 859	9 150
Pińczowski	2 621	2 927	3 335	3 146	3 167	3 186	3 048	2 351	1 776	1 576	1 622	1 657	1 665	1 764
Sandomierski	6 422	6 723	7 034	6 942	6 772	6 722	6 446	5 467	4 826	3 875	4 356	4 295	4 704	4 759
Skarżyski	7 424	8 671	9 849	10 331	10 394	10 717	9 962	8 789	7 844	6 567	7 267	7 316	7 400	7 646
Starachowicki	11 491	11 809	12 120	11 461	10 455	10 291	9 459	7 099	5 268	5 357	6 974	6 741	6 751	7 215
Staszowski	6 557	6 978	7 439	6 951	6 089	6 375	5 906	5 237	4 328	3 586	3 924	3 773	4 036	4 175
Włoszczowski	4 696	5 045	5 758	5 745	5 653	5 520	4 989	4 036	3 173	3 013	3 025	3 049	2 930	2 965
WOJEWÓDZTWO	107 472	118 469	131 129	131 266	126 538	126 322	117 754	99 406	83 339	77 716	83 819	82 141	83 217	86 708

TABLICA 13. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI W 2012 ROKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Kwartaly				w %
		I	II	III	IV	
		w liczbach bezwzględnych				
2012 r.						
Nowo zarejestrowani bezrobotni - "napływ"	101 896	25 488	20 356	26 692	29 360	100,0
z tego powracający do rejestracji :						
- po raz pierwszy	19 113	4 127	4 770	5 869	4 347	18,8
- po raz kolejny (od 1990r.)	82 783	21 361	15 586	20 823	25 013	81,2
w tym powracający do rejestracji :						
- po pracach interwencyjnych	453	102	77	151	123	0,4
- po robotach publicznych	393	64	5	181	143	0,4
- po stażu	7 571	529	818	2 562	3 662	7,4
- po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	0	0	0,0
- po szkoleniu	2 869	160	734	785	1 190	2,8
- po pracach społecznie użytecznych	1 223	168	172	399	484	1,2
- po zakończeniu indywidualnego programu zatrudnienia socialnego lub kontraktu socialnego	377	54	77	133	113	0,4
Wyrejestrowani bezrobotni - "odpływ"	98 405	20 460	28 176	26 812	22 957	100,0
z powodu :						
- podjęcia pracy	42 163	8 526	12 355	11 279	10 003	42,8
z tego :						
- <i>pracy niesubsydiowanej</i>	35 144	7 730	10 212	9 236	7 966	35,7
w tym: <i>pracy sezonowej</i>	661	118	241	195	107	0,7
- <i>pracy subsydiowanej</i>	7 019	796	2 143	2 043	2 037	7,1
w tym:						
- <i>prac interwencyjnych</i>	1 850	433	539	606	272	1,9
- <i>robót publicznych</i>	1 363	103	492	518	250	1,4
- <i>podjęcia działalności gospodarczej</i>	1 997	93	663	527	714	2,0
- <i>podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego</i>	1 677	150	412	352	763	1,7
- <i>inne</i>	132	17	37	40	38	0,1
- <i>rozpoczęcia szkolenia</i>	3 074	239	802	829	1 204	3,1
- <i>rozpoczęcia stażu</i>	10 137	1 929	3 088	3 355	1 765	10,3
- <i>rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych</i>	0	0	0	0	0	0,0
- <i>rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej</i>	1 329	506	419	275	129	1,4
- <i>rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socialnego lub podpisania kontraktu socialnego</i>	547	182	208	117	40	0,6
- <i>odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia proponycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy</i>	3 300	614	982	1 002	702	3,4
- <i>nie potwierdzenia gotowości do pracy</i>	22 154	4 644	6 078	6 125	5 307	22,5
- <i>dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego</i>	7 088	1 749	2 190	1 821	1 328	7,2
- <i>podjęcia nauki</i>	634	13	5	95	521	0,6
- <i>ukończenia 60/65 lat</i>	341	90	87	99	65	0,3
- <i>nabycia praw emerytalnych lub rentowych</i>	741	280	173	123	165	0,8
- <i>nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego</i>	1 073	186	234	325	328	1,1
- <i>z innych przyczyn</i>	5 824	1 502	1 555	1 367	1 400	5,9

TABLICA 14. BEZROBOTNI, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012 r.				
	ogółem	kwartały			
		I	II	III	IV
Ogółem	42 163	8 526	12 355	11 279	10 003
kobiety	19 619	4 103	4 994	5 561	4 961
mężczyźni	22 544	4 423	7 361	5 718	5 042
z tego z ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę:					
- osoby poprzednio pracujące	35 705	7 307	10 892	9 421	8 085
w tym:					
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	775	133	197	214	231
- osoby dotychczas niepracujące	6 458	1 219	1 463	1 858	1 918
		w %			
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
kobiety	46,5	48,1	40,4	49,3	49,6
mężczyźni	53,5	51,9	59,6	50,7	50,4
z tego z ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę:					
- osoby poprzednio pracujące	84,7	85,7	88,2	83,5	80,8
w tym:					
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1,8	1,6	1,6	1,9	2,3
- osoby dotychczas niepracujące	15,3	14,3	11,8	16,5	19,2

Tablica 15. Podjęcia pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej

Podjęcia pracy	2012 rok	Udział %
Praca subsydiowana	7 019	16,6
z tego:		
<i>prace interwencyjne</i>	1 850	4,4
<i>roboty publiczne</i>	1 363	3,2
<i>podjęcie działalności gospodarczej</i>	1 997	4,7
<i>podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego</i>	1 677	4,0
<i>inne</i>	132	0,3
Praca niesubsydiowana	35 144	83,4
Ogółem	42 163	100,0

TABLICA 16. "NAPŁYW" I "ODPŁYW" BEZROBOTNYCH, W TYM OSOBY KTÓRE PODJĘŁY PRACĘ WEDŁUG POWIATÓW

Powiat	Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ)	Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ)	w tym osoby, które podjęły pracę	Wskaźnik płynności rynku pracy (3:1)* 100%
	2012 r.			
0	1	2	3	4
WOJEWÓDZTWO	101 896	98 405	42 163	41,4
Buski	4 295	4 139	1 648	38,4
Jędrzejowski	4 868	4 873	2 232	45,9
Kazimierski	1 965	1 986	617	31,4
Kielecki	17 255	16 229	6 972	40,4
m. Kielce	14 098	13 216	5 237	37,1
Konecki	8 790	8 952	4 189	47,7
Opatowski	4 732	4 446	1 490	31,5
Ostrowiecki	10 884	10 593	4 416	40,6
Pińczowski	2 025	1 926	769	38,0
Sandomierski	5 144	5 089	1 767	34,4
Skarżyski	9 136	8 890	3 977	43,5
Starachowicki	8 975	8 511	4 644	51,7
Staszowski	5 990	5 851	2 769	46,2
Włoszczowski	3 739	3 704	1 436	38,4

TABLICA 17. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA

Stan w końcu okresu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011 rok	2012 rok	Wzrost / spadek w 2012 r.	w % 2012=100
Ogółem	83 217	86 708	3 491	4,2
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	63 310	67 345	4 035	6,4
w tym:				
zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1 448	2 818	1 370	94,6
- osoby dotychczas niepracujące	19 907	19 363	-544	-2,7
Kobiety	42 901	42 568	-333	-0,8
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	31 537	31 896	359	1,1
w tym:				
zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	858	1 383	525	61,2
- osoby dotychczas niepracujące	11 364	10 672	-692	-6,1
Mężczyźni	40 316	44 140	3 824	9,5
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	31 773	35 449	3 676	11,6
w tym:				
zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	590	1 435	845	143,2
- osoby dotychczas niepracujące	8 543	8 691	148	1,7

TABLICA 18. BEZROBOTNI Z PRAWEM I BEZ PRAWA DO ZASIŁKU WEDŁUG POWIATÓW

Lp.	Powiat	Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku wg stanu na koniec		Procentowy udział bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec grudnia 2012 r.	Liczba bezrobotnych bez prawa do zasiłku wg stanu na koniec		Procentowy udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec grudnia 2012 r.
		2011 roku	2012 roku		2011 roku	2012 roku	
	0						
1	Buski	394	501	15,3	2 735	2 784	84,7
2	Jędrzejowski	432	476	9,6	4 507	4 458	90,4
3	Kazimierski	108	114	5,5	2 001	1 974	94,5
4	Kielecki	2 868	3 604	25,3	10 346	10 636	74,7
5	m.Kielce	1 489	1 633	14,0	9 315	10 053	86,0
6	Konecki	1 931	1 868	25,9	5 449	5 350	74,1
7	Opatowski	465	546	9,8	4 832	5 037	90,2
8	Ostrowiecki	1 677	1 848	20,2	7 182	7 302	79,8
9	Pińczowski	164	196	11,1	1 501	1 568	88,9
10	Sandomierski	394	354	7,4	4 310	4 405	92,6
11	Skarżyski	1 475	1 627	21,3	5 925	6 019	78,7
12	Starachowski	1 922	1 343	18,6	4 829	5 872	81,4
13	Staszowski	675	719	17,2	3 361	3 456	82,8
14	Włoszczowski	286	358	12,1	2 644	2 607	87,9
	Woj. świętokrzyskie	14 280	15 187	17,5	68 937	71 521	82,5
	Kraj	326 471	358 250	16,8	1 656 205	1 778 565	83,2

TABLICA 19. BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na 31.12.2011 r.		stan na 31.12.2012 r.	
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
Ogółem	83 217	100,0	86 708	100,0
z tego w grupach wieku :				
18 - 24	18 196	21,9	18 016	20,8
25 - 34	25 858	31,1	26 775	30,9
35 - 44	15 576	18,7	16 967	19,6
45 - 54	15 178	18,2	15 374	17,7
55 - 59	6 708	8,1	7 500	8,6
60 lat i więcej	1 701	2,0	2 076	2,4

TABLICA 20. BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na 31.12.2011 r.		stan na 31.12.2012 r.	
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
Ogółem	83 217	100,0	86 708	100,0
z tego z wykształceniem :				
- wyższym	11 916	14,3	12 593	14,5
- policealnym i średnim zawodowym	20 938	25,2	21 960	25,3
- średnim ogólnokształcącym	9 364	11,2	9 374	10,8
- zasadniczym zawodowym	23 434	28,2	24 637	28,4
- gimnazjalnym i poniżej	17 565	21,1	18 144	21,0

TABLICA 21. BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na 31.12.2011 r.		stan na 31.12.2012 r.	
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
Ogółem	83 217	100,0	86 708	100,0
z tego ze stażem pracy:				
do 1 roku	13 038	15,7	13 465	15,5
1 - 5	18 412	22,1	19 951	23,0
5 - 10	11 090	13,3	11 843	13,7
10 - 20	11 304	13,6	11 809	13,6
20 - 30	7 322	8,8	7 740	9,0
30 lat i więcej	2 144	2,6	2 537	2,9
bez stażu	19 907	23,9	19 363	22,3

TABLICA 22. BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
stan na 31.12.2012 roku							
Ogółem	86 708	8 772	15 641	14 514	15 882	16 667	15 232
Wiek w latach							
18 - 24	18 016	2 198	4 525	4 212	2 907	2 746	1 428
25 - 34	26 775	2 791	4 844	4 540	5 075	5 221	4 304
35 - 44	16 967	1 617	2 679	2 474	3 228	3 544	3 425
45 - 54	15 374	1 423	2 343	2 020	2 908	3 246	3 434
55 - 59	7 500	609	993	1 041	1 410	1 496	1 951
60 i więcej	2 076	134	257	227	354	414	690
Wykształcenie							
- wyższe	12 593	1 336	2 590	2 454	2 232	2 251	1 730
- policealne i średnie zawod.	21 960	2 224	4 042	3 931	4 109	4 146	3 508
- średnie ogólnokształcące	9 374	1 020	1 854	1 654	1 670	1 756	1 420
- zasadnicze zawodowe	24 637	2 474	4 162	3 884	4 481	4 932	4 704
- gimnazjalne i poniżej	18 144	1 718	2 993	2 591	3 390	3 582	3 870
Staż pracy							
do 1 roku	13 465	1 440	2 785	2 255	2 336	2 480	2 169
1 - 5	19 951	2 161	3 667	3 376	3 820	3 839	3 088
5 - 10	11 843	1 228	1 980	1 808	2 290	2 488	2 049
10 - 20	11 809	1 219	1 901	1 621	2 257	2 462	2 349
20 - 30	7 740	777	1 204	1 108	1 610	1 572	1 469
30 lat i więcej	2 537	319	451	518	628	355	266
bez stażu	19 363	1 628	3 653	3 828	2 941	3 471	3 842

TABLICA 23. STRUKTURA "WIEKOWA" BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW
stan na koniec roku

Wiek w latach		Powiaty											WŁOSZCZOWSKI		
		Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	Miasto Kielec	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski	Skarżyski		Starachowicki	Staszowski
RAZEM		83 217	4 939	2 109	13 214	10 804	7 380	5 297	8 859	1 665	4 704	7 400	6 751	4 036	2 930
2012 r.		86 708	4 934	2 088	14 240	11 686	7 218	5 583	9 150	1 764	4 759	7 646	7 215	4 175	2 965
Udział % w bezrobot. ogółem		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
18 - 24		18 196	1 256	736	3 225	1 414	1 443	1 451	1 694	507	1 256	1 165	1 242	1 099	773
2012 r.		18 016	1 220	728	3 250	1 437	1 336	1 452	1 635	537	1 183	1 058	1 394	1 116	732
Udział % w bezrobot. ogółem		20,8	24,7	34,9	22,8	12,3	18,5	26,0	17,9	30,4	24,9	13,8	19,3	26,7	24,7
25 - 34		25 858	1 062	1 587	682	4 231	3 317	2 093	1 677	2 824	1 668	2 110	1 956	1 273	848
2012 r.		26 775	1 108	1 548	651	4 579	3 476	2 053	1 802	2 832	1 741	2 194	2 012	1 399	853
Udział % w bezrobot. ogółem		30,9	31,4	31,2	32,2	29,7	28,4	32,3	31,0	29,9	36,6	28,7	27,9	33,5	28,8
35 - 44		15 576	468	857	280	2 486	2 149	1 587	922	1 691	755	1 491	1 354	764	535
2012 r.		16 967	510	895	294	2 844	2 523	1 628	983	1 862	781	1 605	1 475	771	547
Udział % w bezrobot. ogółem		19,6	18,1	14,1	20,0	21,6	22,6	17,6	20,3	14,1	16,4	21,0	20,4	18,5	18,4
45 - 54		15 178	390	753	237	2 204	2 379	1 509	802	1 779	658	1 707	1 441	606	479
2012 r.		15 374	417	757	232	2 325	2 455	1 387	837	1 812	663	1 716	1 420	565	524
Udział % w bezrobot. ogółem		17,7	15,3	11,1	16,3	21,0	19,2	15,0	19,8	15,0	13,9	22,4	19,7	13,5	17,7
55 - 59		6 708	217	378	130	821	1 201	621	360	719	288	759	611	239	237
2012 r.		7 500	241	398	137	970	1 367	672	393	808	303	868	721	261	216
Udział % w bezrobot. ogółem		8,6	7,3	8,1	6,8	11,7	9,3	7,0	8,8	8,2	6,4	11,4	10,0	6,3	7,3
60 lat i więcej		1 701	57	108	44	247	344	127	85	152	30	79	168	55	58
2012 r.		2 076	71	116	46	272	428	142	116	201	42	88	205	63	93
Udział % w bezrobot. ogółem		2,4	2,2	2,4	1,9	3,7	2,0	2,1	2,2	2,4	1,8	2,7	2,7	1,5	3,1

TABLICA 24. POZIOM WYKSZTAŁCENIA BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW

stan na koniec roku

Wykształcenie		WOJEWÓDZTWO	Powiaty													
			Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	Miasto Kielec	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski	Skarżyski	Starachowicki	Staszowski	Włoszczowski
RAZEM	2011 r.	83 217	3 129	4 939	2 109	13 214	10 804	7 380	5 297	8 859	1 665	4 704	7 400	6 751	4 036	2 930
	2012 r.	86 708	3 285	4 934	2 088	14 240	11 686	7 218	5 583	9 150	1 764	4 759	7 646	7 215	4 175	2 965
	Udział % w bezrobot. ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
wyższe	2011 r.	11 916	487	736	197	1 895	2 328	816	474	1 226	258	801	846	848	628	376
	2012 r.	12 593	474	737	196	1 957	2 641	772	501	1 270	295	858	971	860	665	396
	Udział % w bezrobot. ogółem	14,5	14,4	14,9	9,4	13,7	22,6	10,7	9,0	13,9	16,7	18,0	12,7	11,9	15,9	13,3
policealne i średnie zawodowe	2011 r.	20 938	850	1 372	717	3 424	2 655	1 777	998	2 169	480	1 213	2 023	1 562	954	744
	2012 r.	21 960	913	1 386	717	3 683	2 842	1 816	1 066	2 237	486	1 218	2 131	1 774	942	749
	Udział % w bezrobot. ogółem	25,3	27,8	28,1	34,3	25,9	24,3	25,1	19,1	24,4	27,5	25,6	27,9	24,6	22,6	25,3
średnie ogólnokształcące	2011 r.	9 364	325	518	246	1 348	1 214	750	798	1 001	251	435	790	775	522	391
	2012 r.	9 374	334	511	246	1 276	1 321	711	805	1 038	284	440	762	801	512	353
	Udział % w bezrobot. ogółem	10,8	10,2	10,3	11,8	9,0	11,3	9,9	14,4	11,3	15,0	9,2	10,0	11,1	12,3	11,9
zasadnicze zawodowe	2011 r.	23 434	877	1 238	524	3 771	2 402	2 288	1 792	2 478	411	1 287	2 280	2 122	1 223	741
	2012 r.	24 637	944	1 256	501	4 213	2 571	2 209	1 922	2 603	425	1 283	2 318	2 287	1 308	797
	Udział % w bezrobot. ogółem	28,4	28,7	25,5	24,0	29,6	22,0	30,6	34,4	28,5	24,1	27,0	30,3	31,7	31,3	26,9
gimnazjalne i poniżej	2011 r.	17 565	590	1 075	425	2 776	2 205	1 749	1 235	1 985	265	968	1 461	1 444	709	678
	2012 r.	18 144	620	1 044	428	3 111	2 311	1 710	1 289	2 002	294	960	1 464	1 493	748	670
	Udział % w bezrobot. ogółem	21,0	18,9	21,2	20,5	21,8	19,8	23,7	23,1	21,9	16,7	20,2	19,1	20,7	17,9	22,6

TABLICA 25. STAŻ PRACY BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW

stan na koniec roku

Staż pracy w latach	WOJEWÓDZTWO										Włoszczowski			
	Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	Miasto Kielce	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski		Skarżyski	Starachowicki	Staszowski
2011 r.	3 129	4 939	2 109	13 214	10 804	7 380	5 297	8 859	1 665	4 704	7 400	6 751	4 036	2 930
RAZEM	3 285	4 934	2 088	14 240	11 686	7 218	5 583	9 150	1 764	4 759	7 646	7 215	4 175	2 965
Udział % w bezrobot. ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
do 1 roku	436	863	249	2 112	1 932	1 057	693	1 368	294	821	1 105	860	695	553
2012 r.	452	839	289	2 307	2 112	939	762	1 409	294	846	1 108	882	717	509
Udział % w bezrobot. ogółem	15,5	17,0	13,8	16,2	18,1	13,0	13,7	15,4	16,7	17,8	14,5	12,2	17,2	17,2
1 - 5	700	1 222	375	2 978	2 066	1 754	1 172	2 044	365	918	1 629	1 547	995	647
2012 r.	806	1 245	343	3 360	2 309	1 818	1 279	2 098	404	951	1 797	1 689	1 127	725
Udział % w bezrobot. ogółem	23,0	25,2	16,4	23,6	19,7	25,2	22,9	23,0	22,9	20,0	23,5	23,4	27,0	24,4
5 - 10	341	547	177	1 859	1 475	1 290	503	1 121	158	425	1 004	1 279	562	349
2012 r.	350	572	175	2 068	1 632	1 237	538	1 226	167	466	1 102	1 303	632	375
Udział % w bezrobot. ogółem	13,7	11,6	8,4	14,5	14,0	17,1	9,6	13,4	9,4	9,8	14,4	18,1	15,1	12,6
10 - 20	325	570	145	1 753	1 511	1 223	482	1 291	172	456	1 304	1 225	502	345
2012 r.	399	539	140	1 944	1 707	1 151	497	1 354	191	431	1 298	1 329	497	332
Udział % w bezrobot. ogółem	13,6	12,1	6,7	13,7	14,6	16,0	8,9	14,8	10,8	9,0	17,0	18,4	11,9	11,2
20 - 30	186	362	89	972	1 257	688	295	940	112	227	863	839	288	204
2012 r.	200	345	94	1 134	1 386	690	334	953	127	244	902	849	254	228
Udział % w bezrobot. ogółem	9,0	6,1	4,5	8,0	11,9	9,6	6,0	10,4	7,2	5,1	11,8	11,8	6,1	7,7
30 lat i więcej	70	86	35	290	445	157	82	256	34	69	283	195	79	63
2012 r.	80	131	46	330	469	203	94	323	40	76	336	247	77	85
Udział % w bezrobot. ogółem	2,9	2,4	2,2	2,3	4,0	2,8	1,7	3,5	2,3	1,6	4,4	3,4	1,8	2,9
bez stażu	1 071	1 289	1 039	3 250	2 118	1 211	2 070	1 839	530	1 788	1 212	806	915	769
2012 r.	998	1 263	1 001	3 097	2 071	1 180	2 079	1 787	541	1 745	1 103	916	871	711
Udział % w bezrobot. ogółem	22,3	30,4	25,6	48,0	21,7	17,7	37,2	19,5	30,7	36,7	14,4	12,7	20,9	24,0

TABLICA 26. CZAS OCZEKIWANIA BEZROBOTNYCH NA PRACĘ WEDŁUG POWIATÓW

stan na koniec roku

Czas pozostawania bez pracy w miesiącach		Powiaty											WOJEWÓDZTWO RAZEM		
		Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	Miasto Kielce	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski	Skarżyski		Stalacowski	Ślaskowski
RAZEM	2011 r.	3 129	4 939	2 109	13 214	10 804	7 380	5 297	8 859	1 665	4 704	7 400	6 751	4 036	2 930
	2012 r.	3 285	4 934	2 088	14 240	11 686	7 218	5 583	9 150	1 764	4 759	7 646	7 215	4 175	2 965
	Udział % w bezrobot. ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
do 1 miesiąca	2011 r.	386	350	130	1 274	979	615	260	908	191	325	614	863	594	210
	2012 r.	394	321	185	1 565	1 106	802	480	947	162	371	781	732	610	316
	Udział % w bezrobot. ogółem	10,1	6,5	8,9	11,0	9,4	11,1	8,6	10,3	9,2	7,8	10,2	10,2	14,6	10,6
1 - 3	2011 r.	14 504	699	285	2 306	1 852	1 232	678	1 568	314	835	1 387	1 296	838	460
	2012 r.	15 641	841	272	2 866	1 986	1 199	848	1 517	331	846	1 319	1 287	953	607
	Udział % w bezrobot. ogółem	18,0	17,1	13,0	20,1	17,0	16,6	15,2	16,6	18,8	17,8	17,3	17,8	22,8	20,5
3 - 6	2011 r.	14 248	785	346	2 441	2 092	1 270	589	1 483	295	837	1 145	1 099	812	511
	2012 r.	14 514	693	345	2 550	2 031	1 213	685	1 547	312	793	1 218	1 191	804	470
	Udział % w bezrobot. ogółem	16,8	14,0	16,5	17,9	17,4	16,8	12,3	16,9	17,7	16,7	15,9	16,5	19,3	15,9
6 - 12	2011 r.	17 568	950	464	3 249	2 191	1 670	1 183	1 780	258	936	1 564	1 336	870	640
	2012 r.	15 882	775	316	3 086	2 355	1 370	700	1 716	262	819	1 500	1 300	735	491
	Udział % w bezrobot. ogółem	18,3	14,5	15,1	21,7	20,2	19,0	12,5	18,8	14,8	17,2	19,6	18,0	17,6	16,6
12 - 24	2011 r.	16 731	1 000	447	2 688	2 111	1 601	1 106	1 713	308	965	1 634	1 205	667	648
	2012 r.	16 667	994	435	2 600	2 272	1 509	1 021	1 797	334	929	1 488	1 583	711	499
	Udział % w bezrobot. ogółem	19,2	15,1	20,1	18,3	19,4	20,9	18,3	19,6	18,9	19,5	19,5	21,9	17,0	16,8
powyżej 24 miesięcy	2011 r.	12 467	331	1 155	437	1 256	1 579	992	1 481	1 407	806	1 056	952	255	461
	2012 r.	15 232	488	1 330	535	1 573	1 936	1 125	1 849	1 626	1 001	1 340	1 122	362	582
	Udział % w bezrobot. ogółem	17,6	14,9	27,0	25,6	11,0	16,6	15,6	33,1	17,8	21,0	17,5	15,6	8,7	19,6

TABLICA 27. BEZROBOTNI ORAZ WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W 2012 ROKU

symbol grupy	nazwa grupy	Zarejestrowani bezrobotni												Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej				
		w 2012 roku						na koniec grudnia 2012 roku						zgłoszone w 2012 r.*	na koniec grudnia 2012 r.			
		ogółem		osoby do 12 mies. od dnia ukończenia nauki		ogółem		osoby do 12 mies. od dnia ukończenia nauki		poprzednio pracujący, pozostający bez pracy w miesiącach		pow. 12						
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
	0																	
	OGÓŁEM	101 896	46 318	13 671	7 632	86 708	42 568	5 604	3 119	7 144	2 588	35 615	16 184	24 586	13 124	24 976	398	
	Bez zawodu	27 366	12 685	7 089	3 718	20 834	10 466	2 833	1 426	10 555	376	5 311	2 377	3 154	1 649	0	0	
	Bezrobotni posiadający zawód	74 530	33 633	6 582	3 914	65 874	32 102	2 771	1 693	6 089	2 212	30 304	13 807	21 432	11 475	24 976	398	
0	Sily zbrojne	5	0	0	0	3	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	306	122	0	0	230	89	0	0	29	12	136	51	63	24	176	18	
2	Specjaliści	12 100	8 104	2 934	1 960	8 741	6 120	1 013	679	607	380	3 563	2 423	2 134	1 623	2 159	74	
3	Technicy i inny średni personel	15 130	7 034	1 272	644	13 275	7 077	592	314	1 131	436	5 725	2 884	3 915	2 435	3 021	58	
4	Pracownicy biurowi	2 731	1 841	318	260	2 392	1 682	153	135	213	123	1 138	762	811	598	4 050	35	
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	12 028	9 208	1 149	920	11 166	9 035	561	478	919	657	5 337	4 201	3 929	3 320	7 911	119	
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	792	412	9	5	929	535	4	2	70	23	360	199	359	227	227	8	
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	24 268	4 815	832	113	22 366	5 279	428	81	2 351	398	10 761	2 234	7 630	2 259	3 768	43	
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2 690	378	55	11	2 414	460	20	4	279	37	1 146	181	895	206	1 522	22	
9	Pracownicy przy pracach prostych	4 480	1 719	13	1	4 358	1 825	0	0	490	146	2 136	872	1 696	783	2 142	21	

(* Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2012 r. wykazana została zgodnie ze sprawozdawczością półroczną - Załącznik Nr 3 "Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności".

Występujące różnice pomiędzy miesięczną sprawozdawczością MPiPS-01 a półroczną wynikają z wyłączenia w Załączniku Nr 3 miejsc pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2012 ROKU ORAZ WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2012 roku		Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2012 r.*
		ogółem	kobiety	
0		1	2	3
	Ogółem	101 896	46 318	24 976
	Bez zawodu	27 366	12 685	0
	Bezrobotni posiadający zawód	74 530	33 633	24 976
"0"	SIŁY ZBROJNE	5	0	0
011	Oficerowie sił zbrojnych	1	0	0
031	Żołnierze szeregowi	4	0	0
"1"	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	306	122	176
111	Przedstawiciele władz publicznych i wyżsi urzędnicy	1	0	0
112	Dyrektorzy generalni i wykonawczy	42	11	14
121	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania	64	32	29
122	Kierownicy do spraw sprzedaży, marketingu i rozwoju	67	34	31
131	Kierownicy produkcji w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	2	0	0
132	Kierownicy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i dystrybucji	77	16	78
133	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	3	1	3
134	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych	10	5	8
141	Kierownicy w gastronomii i hotelarstwie	4	4	2
142	Kierownicy do spraw handlu detalicznego i hurtowego	11	6	8
143	Kierownicy do spraw innych typów usług	25	13	3
"2"	SPECJALIŚCI	12 100	8 104	2 159
211	Fizycy, chemicy i specjaliści nauk o Ziemi	230	174	15
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	44	36	4
213	Specjaliści nauk biologicznych i pokrewni	478	320	44
214	Inżynierowie (z wyłączeniem elektrotechnologii)	1336	493	115
215	Inżynierowie elektrotechnologii	148	13	20
216	Architekci, geodeci, projektanci i pokrewni	218	126	87
221	Lekarze	61	40	6
222	Pielęgniarki	266	262	194
223	Położne	46	46	16
224	Specjaliści ratownictwa medycznego	1	1	0
225	Lekarze weterynarii	47	32	23
226	Lekarze dentyści	13	9	4
227	Diagności laboratoryjni	17	17	12
228	Inni specjaliści ochrony zdrowia	637	525	225
231	Nauczyciele akademicy	6	4	0
232	Nauczyciele kształcenia zawodowego	25	12	16
233	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	1076	762	189
234	Nauczyciele szkół podstawowych i specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	429	405	172
235	Inni specjaliści nauczania i wychowania	1248	1071	306
241	Specjaliści do spraw finansowych	383	288	132

TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2012 ROKU ORAZ WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2012 roku		Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2012 r.*
		ogółem	kobiety	
	0	1	2	3
242	Specjaliści do spraw administracji i zarządzania	1305	856	96
243	Specjaliści do spraw sprzedaży, marketingu i public relations	494	317	189
244	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	14	9	5
251	Analitycy systemowi i programiści	161	25	31
252	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych	90	20	23
261	Specjaliści z dziedziny prawa	332	186	65
262	Bibliotekoznawcy, archiwiści i muzealnicy	103	74	63
263	Specjaliści z dziedziny społecznych i religijnych	2446	1647	47
264	Literaci, dziennikarze i filolodzy	401	315	12
265	Twórcy i artyści	45	19	48
"3"	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	15 130	7 034	3 021
311	Technicy nauk fizycznych i technicznych	6358	1120	258
312	Mistrzowie produkcji w górnictwie, przemyśle przetwórczym i budownictwie	15	3	11
313	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych	75	9	15
314	Technicy nauk biologicznych, rolniczych i technologii żywności	1505	919	23
315	Pracownicy transportu morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa	13	2	0
321	Technicy medyczni i farmaceutyczni	277	252	107
322	Dietetycy i żywieniowcy	870	606	6
323	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	11	9	4
324	Technicy weterynarii	11	4	8
325	Inny średni personel do spraw zdrowia	612	452	314
331	Średni personel do spraw finansowych	3135	2576	205
332	Agenci i pośrednicy handlowi	338	117	580
333	Pośrednicy usług biznesowych	155	76	61
334	Pracownicy administracyjni i sekretarze wyspecjalizowani	406	319	726
335	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru	20	9	81
341	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych i religii	219	195	242
342	Sportowcy, trenerzy i pokrewni	18	8	74
343	Średni personel w zakresie działalności artystycznej, kulturalnej i kulinarnej	363	237	188
351	Technicy do spraw technologii teleinformatycznych i pomocy użytkownikom urządzeń teleinformatycznych	641	114	105
352	Technicy telekomunikacji i urządzeń transmisyjnych	88	7	13
"4"	PRACOWNICY BIUROWI	2 731	1 841	4 050
411	Pracownicy obsługi biurowej	924	754	2654
412	Sekretarki (ogólne)	85	84	223
413	Operatorzy urządzeń biurowych	15	14	52
421	Pracownicy obrotu pieniężnego	98	85	33
422	Pracownicy do spraw informowania klientów	603	493	194
431	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	171	149	225
432	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej i transportu	727	199	491
441	Pozostali pracownicy obsługi biura	108	63	178

TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2012 ROKU ORAZ WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2012 roku		Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2012 r.*
		ogółem	kobiety	
0		1	2	3
"5"	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	12 028	9 208	7 911
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy	47	13	17
512	Kucharze	1924	1279	466
513	Kelnerzy i barmani	632	528	315
514	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1698	1647	400
515	Gospodarze obiektów	1143	454	3258
516	Pozostali pracownicy usług osobistych	31	6	19
521	Sprzedawcy uliczni i bazarowi	7	4	3
522	Pracownicy sprzedaży w sklepach	5299	4538	2206
523	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	221	193	166
524	Inni pracownicy sprzedaży i pokrewni	461	320	442
531	Opiekunowie dziecięcy i asystenci nauczycieli	31	29	249
532	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni	156	141	160
541	Pracownicy usług ochrony	378	56	210
"6"	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	792	412	227
611	Rolnicy produkcji roślinnej	451	253	195
612	Hodowcy zwierząt	27	16	3
613	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	171	97	2
621	Robotnicy leśni i pokrewni	96	21	27
622	Rybacy	7	0	0
633	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	39	25	0
634	Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	1	0	0
"7"	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	24 268	4 815	3 768
711	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	3341	22	742
712	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	1938	39	536
713	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	742	46	157
721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	1167	42	370
722	Kowale, ślusarze i pokrewni	3989	448	272
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	4565	157	397
731	Rzemieślnicy	596	404	31
732	Robotnicy poligraficzni	141	47	71
741	Elektrycy budowlani, elektromechanicy i elektrycy monterzy	1800	76	229
742	Monterzy elektroniki i monterzy instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych	220	13	43
751	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym i pokrewni	2078	863	393
752	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	988	95	219
753	Robotnicy produkcji odzieży i pokrewni	2696	2558	301
754	Pozostali robotnicy przemysłowi, rzemieślnicy i pokrewni	7	5	7

TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2012 ROKU ORAZ WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2012 roku		Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2012 r.*
		ogółem	kobiety	
0		1	2	3
"8"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 690	378	1 522
811	Operatorzy maszyn i urządzeń górniczych i pokrewni	273	8	164
812	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji, przetwórstwa i obróbki wykończeniowej metalu	188	34	29
813	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych i fotograficznych	21	5	16
814	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych, z tworzyw sztucznych i papierniczych	68	20	121
815	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych	25	18	25
816	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	171	125	20
817	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru	61	21	77
818	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych	175	21	184
821	Monterzy	356	71	71
831	Maszyniści kolejowi, dyżurni ruchu i pokrewni	70	21	4
832	Kierowcy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli	333	4	193
833	Kierowcy ciężarówek i autobusów	522	0	470
834	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni	424	30	148
835	Marynarze i pokrewni	3	0	0
"9"	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	4 480	1 719	2 142
911	Pomoce i sprzątaczkę domowe, biurowe, hotelowe	886	751	444
912	Myjacy pojazdy, szyby, praczki i inni sprzątacze	81	72	57
921	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	40	24	33
931	Robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie	1570	53	530
932	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	1024	498	457
933	Robotnicy pomocniczy transportu i prac magazynowych	268	51	69
941	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	145	124	237
951	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	3	2	20
952	Sprzedawcy uliczni produktów nieżywnościowych	3	1	0
961	Ładowacze nieczystości i pokrewni	229	68	82
962	Pozostali pracownicy przy pracach prostych	231	75	213

(*) Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2012 roku wykazana została zgodnie ze sprawozdawczością półroczną - Załącznik Nr 3 "Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według grup zawodów i specjalności".

Występujące różnice pomiędzy miesięczną sprawozdawczością MPiPS-01 a półroczną wynikają z wyłączenia w Załączniku Nr 3 miejsc pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2011 i 2012 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2011 roku		Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2012 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
	Ogółem	83 217	42 901	86 708	42 568
	Bez zawodu	20 059	10 582	20 834	10 466
	Bezrobotni posiadający zawód	63 158	32 319	65 874	32 102
"0"	SIŁY ZBROJNE	2	0	3	0
031	Zolnierze szeregowi	2	0	3	0
"1"	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIKI I KIEROWNICY	181	76	230	89
111	Przedstawiciele władz publicznych i wyżsi urzędnicy	1	1	2	1
112	Dyrektorzy generalni i wykonawczy	21	5	35	9
121	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania	35	27	48	30
122	Kierownicy do spraw sprzedaży, marketingu i rozwoju	32	16	43	22
131	Kierownicy produkcji w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	2	0	3	0
132	Kierownicy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i dystrybucji	52	13	59	12
133	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	1	0	1	0
134	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych	13	3	12	2
141	Kierownicy w gastronomii i hotelarstwie	5	4	4	4
142	Kierownicy do spraw handlu detalicznego i hurtowego	2	2	2	1
143	Kierownicy do spraw innych typów usług	17	5	21	8
"2"	SPECJALIŚCI	8 363	6 040	8 741	6 120
211	Fizycy, chemicy i specjaliści nauk o Ziemi	165	122	157	120
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	30	23	25	20
213	Specjaliści nauk biologicznych i pokrewni	301	202	317	199
214	Inżynierowie (z wyłączeniem elektrotechnologii)	703	266	839	306
215	Inżynierowie elektrotechnologii	97	12	106	13
216	Architekci, geodeci, projektanci i pokrewni	70	43	100	57
221	Lekarze	11	7	12	8
222	Pielęgniarki	179	175	195	190
223	Położne	35	35	28	28
224	Specjaliści ratownictwa medycznego	1	1	1	1
225	Lekarze weterynarii	12	8	9	4
226	Lekarze dentyści	4	2	1	1
227	Diagności laboratoryjni	10	10	12	12
228	Inni specjaliści ochrony zdrowia	346	290	361	307
231	Nauczyciele akademicy	5	3	3	2
232	Nauczyciele kształcenia zawodowego	28	16	25	12
233	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	713	525	782	554
234	Nauczyciele szkół podstawowych i specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	340	311	355	330
235	Inni specjaliści nauczania i wychowania	998	888	984	867

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2011 i 2012 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2011 roku		Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2012 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
241	Specjaliści do spraw finansowych	290	235	290	233
242	Specjaliści do spraw administracji i zarządzania	954	651	970	671
243	Specjaliści do spraw sprzedaży, marketingu i public relations	396	276	419	283
244	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	10	7	9	4
251	Analitycy systemowi i programiści	100	19	95	21
252	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych	66	17	56	14
261	Specjaliści z dziedziny prawa	202	120	210	124
262	Bibliotekoznawcy, archiwiści i muzealnicy	78	67	69	55
263	Specjaliści z dziedziny społecznych i religijnych	1 936	1 476	1994	1447
264	Literaci, dziennikarze i filolodzy	248	210	269	212
265	Twórcy i artyści	35	23	48	25
"3"	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	13 422	7 447	13 275	7 077
311	Technicy nauk fizycznych i technicznych	5 146	1267	5236	1185
312	Mistrzowie produkcji w górnictwie, przemyśle przetwórczym i budownictwie	8	3	11	2
313	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych	48	7	66	11
314	Technicy nauk biologicznych, rolniczych i technologii żywności	1 691	1 163	1565	1067
315	Pracownicy transportu morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa	10	2	7	1
321	Technicy medyczni i farmaceutyczni	190	165	212	193
322	Dietetycy i żywieniowcy	773	614	759	579
323	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	7	6	13	12
324	Technicy weterynarii	10	3	7	1
325	Inny średni personel do spraw zdrowia	552	441	497	394
331	Średni personel do spraw finansowych	3 280	2 800	3132	2665
332	Agenci i pośrednicy handlowi	232	105	235	97
333	Pośrednicy usług biznesowych	100	57	114	62
334	Pracownicy administracyjni i sekretarze wyspecjalizowani	420	339	372	303
335	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru	21	9	22	9
341	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych i religii	191	171	189	170
342	Sportowcy, trenerzy i pokrewni	6	4	10	6
343	Średni personel w zakresie działalności artystycznej, kulturalnej i kulinarnej	269	166	298	196
351	Technicy do spraw technologii teleinformatycznych i pomocy użytkownikom urządzeń teleinformatycznych	406	118	460	116
352	Technicy telekomunikacji i urządzeń transmisyjnych	62	7	70	8
"4"	PRACOWNICY BIUROWI	2 182	1 604	2 392	1 682
411	Pracownicy obsługi biurowej	790	680	843	705
412	Sekretarki (ogólne)	59	59	69	69
413	Operatorzy urządzeń biurowych	18	17	20	19
421	Pracownicy obrotu pieniężnego	76	60	81	70
422	Pracownicy do spraw informowania klientów	472	405	518	439
431	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	160	149	157	139
432	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej i transportu	530	192	620	193
441	Pozostali pracownicy obsługi biura	77	42	84	48

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2011 i 2012 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2011 roku		Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2012 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
"5"	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	10 689	8 762	11 166	9 035
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy	41	17	39	16
512	Kucharze	1 909	1 544	1964	1545
513	Kelnerzy i barmani	536	454	579	497
514	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1 419	1 366	1555	1515
515	Gospodarze obiektów	1 040	443	1054	427
516	Pozostali pracownicy usług osobistych	14	4	20	6
521	Sprzedawcy uliczni i bazarowi	5	2	6	2
522	Pracownicy sprzedaży w sklepach	4 804	4 326	4927	4375
523	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	124	114	146	130
524	Inni pracownicy sprzedaży i pokrewni	341	280	385	295
531	Opiekunowie dziecięcy i asystenci nauczycieli	21	20	20	20
532	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni	155	140	162	143
541	Pracownicy usług ochrony	280	52	309	64
"6"	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	951	566	929	535
611	Rolnicy produkcji roślinnej	576	379	534	337
612	Hodowcy zwierząt	29	17	36	22
613	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	186	115	202	121
621	Robotnicy leśni i pokrewni	111	24	107	23
622	Rybacy	6	0	8	0
633	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	43	31	42	32
"7"	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	21 101	5 570	22 366	5 279
711	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	2 685	37	3002	26
712	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	1 426	31	1616	40
713	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	720	92	755	82
721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	905	55	1006	46
722	Kowale, ślusarze i pokrewni	3 482	461	3689	454
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	3 753	183	4051	160
731	Rzemieślnicy	638	485	613	450
732	Robotnicy poligraficzni	142	61	132	50
741	Elektrycy budowlani, elektromechanicy i elektrycy monterzy	1 480	113	1588	96
742	Monterzy elektrycy i monterzy instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych	180	10	190	13
751	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym i pokrewni	1 834	931	1931	948
752	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	730	114	849	108
753	Robotnicy produkcji odzieży i pokrewni	3 120	2 993	2940	2802
754	Pozostali robotnicy przemysłowi, rzemieślnicy i pokrewni	6	4	4	4

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2011 i 2012 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2011 roku		Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2012 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
"8"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 283	459	2 414	460
811	Operatorzy maszyn i urządzeń górniczych i pokrewni	221	9	223	8
812	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji, przetwórstwa i obróbki wykończeniowej metalu	165	28	170	29
813	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych i fotograficznych	26	10	25	8
814	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych, z tworzyw sztucznych i papierniczych	65	29	63	23
815	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych	29	24	25	18
816	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	237	195	223	184
817	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru	47	19	44	21
818	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych	161	23	169	30
821	Monterzy	279	58	312	68
831	Maszyniści kolejowi, dyżurni ruchu i pokrewni	86	26	83	29
832	Kierowcy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli	214	3	252	4
833	Kierowcy ciężarówek i autobusów	354	2	399	1
834	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni	395	33	424	37
835	Marynarze i pokrewni	4	0	2	0
"9"	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	3 984	1 795	4 358	1 825
911	Pomoce i sprzątaczkę domowe, biurowe, hotelowe	936	831	940	832
912	Myjący pojazdy, szyby, praczki i inni sprzątacze	78	74	80	75
921	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	18	10	24	17
931	Robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie	1 231	68	1453	75
932	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	885	495	946	494
933	Robotnicy pomocniczy transportu i prac magazynowych	201	38	249	46
941	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	121	115	136	122
951	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	2	0	2	0
952	Sprzedawcy uliczni produktów nieżywnościowych	1	0	3	1
961	Ładowacze nieczystości i pokrewni	280	73	287	75
962	Pozostali pracownicy przy pracach prostych	231	91	238	88

**TABLICA 30. BEZROBOTNE OSOBY DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI
WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2012 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
		rejestrujące się w 2012 roku		na koniec grudnia 2012 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
	0	1	2	3	4
	OGÓLEM	13 671	7 632	5 604	3 119
	BEZ ZAWODU	7 089	3 718	2 833	1 426
	BEZROBOTNI POSIADAJĄCY ZAWÓD	6 582	3 914	2 771	1 693
"2"	SPECJALIŚCI	2 934	1 960	1 013	679
211	Fizycy, chemicy i specjaliści nauk o Ziemi	85	62	36	26
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	17	13	3	3
213	Specjaliści nauk biologicznych i pokrewni	155	100	52	33
214	Inżynierowie (z wyłączeniem elektrotechnologii)	462	179	174	68
215	Inżynierowie elektrotechnologii	36	3	9	1
216	Architekci, geodeci, projektanci i pokrewni	72	42	13	7
221	Lekarze	2	1	1	1
222	Pielęgniarki	66	65	18	17
223	Położne	12	12	1	1
225	Lekarze weterynarii	33	23	1	1
226	Lekarze dentyści	3	1	0	0
227	Diagności laboratoryjni	10	10	6	6
228	Inni specjaliści ochrony zdrowia	243	206	78	69
231	Nauczyciele akademickcy	1	0	0	0
232	Nauczyciele kształcenia zawodowego	2	1	1	0
233	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	165	125	56	37
234	Nauczyciele szkół podstawowych i specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	65	64	26	26
235	Inni specjaliści nauczania i wychowania	267	237	100	87
241	Specjaliści do spraw finansowych	66	52	26	22
242	Specjaliści do spraw administracji i zarządzania	305	201	99	64
243	Specjaliści do spraw sprzedaży, marketingu i public relations	40	26	17	10
244	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	2	2	0	0
251	Analitycy systemowi i programiści	43	3	8	0
252	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych	17	3	1	0
261	Specjaliści z dziedziny prawa	145	89	65	40
262	Bibliotekoznawcy, archiwiści i muzealnicy	29	21	10	7
263	Specjaliści z dziedzin społecznych i religijnych	440	299	155	107
264	Literaci, dziennikarze i filolodzy	135	112	49	41
265	Twórcy i artyści	16	8	8	5
"3"	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	1 272	644	592	314
311	Technicy nauk fizycznych i technicznych	325	34	143	16
314	Technicy nauk biologicznych, rolniczych i technologii żywności	74	49	42	28
315	Pracownicy transportu morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa	1	0	0	0
321	Technicy medyczni i farmaceutyczni	72	61	36	32

**TABLICA 30. BEZROBOTNE OSOBY DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI
WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2012 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
		rejestrujące się w 2012 roku		na koniec grudnia 2012 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
	0	1	2	3	4
322	Dietetycy i żywieniowcy	123	91	71	56
323	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	2	0	0	0
324	Technicy weterynarii	4	2	0	0
325	Inny średni personel do spraw zdrowia	83	65	25	22
331	Średni personel do spraw finansowych	203	168	104	85
332	Agenci i pośrednicy handlowi	21	9	4	3
333	Pośrednicy usług biznesowych	46	20	31	14
334	Pracownicy administracyjni i sekretarze wyspecjalizowani	38	34	12	12
335	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru	0	0	0	0
341	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych i religii	20	18	9	7
342	Sportowcy, trenerzy i pokrewni	5	1	1	0
343	Średni personel w zakresie działalności artystycznej, kulturalnej i kulinarnej	101	79	48	36
351	Technicy do spraw technologii teleinformatycznych i pomocy użytkownikom urządzeń teleinformatycznych	147	10	63	2
352	Technicy telekomunikacji i urządzeń transmisyjnych	7	3	3	1
"4"	PRACOWNICY BIUROWI	318	260	153	135
411	Pracownicy obsługi biurowej	87	75	36	33
412	Sekretarki (ogólne)	6	6	2	2
421	Pracownicy obrotu pieniężnego	6	4	2	2
422	Pracownicy do spraw informowania klientów	162	146	99	91
431	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	11	8	4	3
432	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej i transportu	40	16	7	2
441	Pozostali pracownicy obsługi biura	6	5	3	2
"5"	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	1 149	920	561	478
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy	7	0	3	0
512	Kucharze	200	111	109	70
513	Kelnerzy i barmani	45	35	20	18
514	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	362	352	205	202
515	Gospodarze obiektów	43	18	13	8
516	Pozostali pracownicy usług osobistych	3	1	1	1
521	Sprzedawcy uliczni i bazarowi	1	1	1	1
522	Pracownicy sprzedaży w sklepach	377	334	166	148
523	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	17	15	6	6
524	Inni pracownicy sprzedaży i pokrewni	59	35	23	15
531	Opiekunowie dziecięcy i asystenci nauczycieli	1	1	1	1
532	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni	10	10	4	4
541	Pracownicy usług ochrony	24	7	9	4
"6"	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	9	5	4	2
611	Rolnicy produkcji roślinnej	5	2	4	2
613	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	1	1	0	0
621	Robotnicy leśni i pokrewni	2	1	0	0
633	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	1	1	0	0

**TABLICA 30. BEZROBOTNE OSOBY DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI
WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2012 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
		rejestrujące się w 2012 roku		na koniec grudnia 2012 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
"7"	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	832	113	428	81
711	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	77	1	38	1
712	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	141	1	74	3
713	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	25	1	14	1
721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	24	0	12	0
722	Kowale, ślusarze i pokrewni	55	0	18	2
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	227	2	114	2
731	Rzemieślnicy	2	2	3	2
732	Robotnicy poligraficzni	11	8	4	3
741	Elektrycy budowlani, elektromechanicy i elektromonterzy	92	0	48	0
742	Monterzy elektronicy i monterzy instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych	8	0	3	0
751	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym i pokrewni	105	59	67	44
752	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	26	0	10	0
753	Robotnicy produkcji odzieży i pokrewni	39	39	23	23
"8"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	55	11	20	4
811	Operatorzy maszyn i urządzeń górniczych i pokrewni	4	0	2	0
812	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji, przetwórstwa i obróbki wykończeniowej metalu	1	1	0	0
813	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych i fotograficznych	1	0	2	1
814	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych, z tworzyw sztucznych i papierniczych	6	5	1	1
816	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	1	1	1	1
817	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru	3	2	0	0
821	Monterzy	19	2	5	1
832	Kierowcy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli	9	0	3	0
833	Kierowcy ciężarówek i autobusów	2	0	1	0
834	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni	9	0	5	0
"9"	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	13	1	0	0
931	Robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie	5	0	0	0
932	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	5	1	0	0
941	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	1	0	0	0
962	Pozostali pracownicy przy pracach prostych	2	0	0	0

TABLICA 31. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI "NAPŁYW" I "ODPŁYW"

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Kwartaly				w %
		I	II	III	IV	
		w liczbach bezwzględnych				
		2012 r.				
Nowo zarejestrowani bezrobotni - "napływ"	54 539	13 272	10 447	14 392	16 428	100,0
z tego powracający do rejestracji :						
- po raz pierwszy	11 054	2 239	2 690	3 552	2 573	20,3
- po raz kolejny (od 1990r.)	43 485	11 033	7 757	10 840	13 855	79,7
w tym powracający do rejestracji :						
- po pracach interwencyjnych	275	63	35	96	81	0,5
- po robotach publicznych	280	41	2	140	97	0,5
- po stażu	4 230	235	453	1 524	2 018	7,8
- po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	0	0	0,0
- po szkoleniu	1 555	78	398	446	633	2,9
- po pracach społecznie użytecznych	546	85	58	115	288	1,0
- po zakończeniu indywidualnego programu zatrudnienia socialnego lub kontraktu socialnego	117	15	14	37	51	0,2
Wyrejestrowani bezrobotni - "odpływ"	52 719	10 874	15 437	14 314	12 094	100,0
z powodu :						
- podjęcia pracy	22 377	4 378	6 727	6 004	5 268	42,4
z tego :						
- <i>pracy niesubsydiowanej</i>	18 317	3 932	5 526	4 814	4 045	34,7
w tym: pracy sezonowej	441	76	163	130	72	0,8
- <i>pracy subsydiowanej</i>	4 060	446	1 201	1 190	1 223	7,7
w tym:						
- prac interwencyjnych	1 076	218	327	369	162	2,0
- robót publicznych	911	74	341	336	160	1,7
- podjęcia działalności gospodarczej	1 133	64	322	317	430	2,1
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	902	87	203	158	454	1,7
- inne	38	3	8	10	17	0,1
- rozpoczęcia szkolenia	1 666	120	456	472	618	3,2
- rozpoczęcia stażu	6 074	1 262	1 756	1 895	1 161	11,5
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	0	0	0,0
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	543	240	195	72	36	1,0
- rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socialnego lub podpisania kontraktu socialnego	142	34	64	36	8	0,3
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia proponycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	2 145	409	655	667	414	4,1
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	11 480	2 448	3 155	3 211	2 666	21,8
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	4 050	1 039	1 297	1 006	708	7,7
- podjęcia nauki	359	5	1	57	296	0,7
- ukończenia 60/65 lat	153	44	36	40	33	0,3
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	262	79	66	51	66	0,5
- nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	369	59	80	103	127	0,7
- z innych przyczyn	3 099	757	949	700	693	5,9

**TABLICA 32. REJESTROWANE BEZROBOCIE NA WSI W 2012 ROKU
"NAPŁYW", "ODPŁYW" ORAZ PODJĘCIA PRACY**

Okresy	Bezrobotni nowo zarejestrowani "napływ"	w tym kobiety	Bezrobotni wyrejestrowani "odpływ"	w tym		Wskaźnik płynności ryнку pracy (5:1)* 100%
				kobiety	podjęcia pracy	
0	1	2	3	4	5	6
<i>Ogółem</i>	101 896	46 318	98 405	46 651	42 163	41,4
<i>Miasta</i>	47 357	21 804	45 686	21 783	19 786	41,8
Wieś	54 539	24 514	52 719	24 868	22 377	41,0
I kwartał	13 272	5 280	10 874	5 292	4 378	33,0
styczeń	5 845	2 218	3 037	1 583	1 297	22,2
luty	4 092	1 639	3 078	1 525	1 187	29,0
marzec	3 335	1 423	4 759	2 184	1 894	56,8
II kwartał	10 447	4 780	15 437	6 653	6 727	64,4
kwiecień	3 078	1 393	5 484	2 182	2 568	83,4
maj	3 863	1 760	5 115	2 316	2 169	56,1
czerwiec	3 506	1 627	4 838	2 155	1 990	56,8
III kwartał	14 392	7 531	14 314	7 037	6 004	41,7
lipiec	4 603	2 444	4 642	2 041	1 816	39,5
sierpień	4 542	2 342	3 893	1 756	1 659	36,5
wrzesień	5 247	2 745	5 779	3 240	2 529	48,2
IV kwartał	16 428	6 923	12 094	5 886	5 268	32,1
październik	5 241	2 390	5 366	2 662	2 043	39,0
listopad	5 400	2 257	3 492	1 659	1 560	28,9
grudzień	5 787	2 276	3 236	1 565	1 665	28,8

TABLICA 33. REJESTROWANE BEZROBOCIE NA WSI WEDŁUG POWIATÓW

Powiat	Bezrobotni nowo zarejestrowani na wsi (napływ) w 2012 r.	Bezrobotni wyrejestrowani na wsi (odpływ) w 2012 r.	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi - stan na koniec:			
			31.12.2011 r.		31.12.2012 r.	
			liczba bezrobotnych	udział % do ogółu bezrobot.	liczba bezrobotnych	udział % do ogółu bezrobot.
Buski	3 199	3 078	2 345	74,9	2 466	75,1
Jędrzejowski	3 099	3 100	3 177	64,3	3 176	64,4
Kazimierski	1 421	1 420	1 506	71,4	1 507	72,2
Kielecki	16 233	15 211	12 303	93,1	13 325	93,6
Konecki	6 243	6 295	5 299	71,8	5 247	72,7
Opatowski	3 601	3 395	4 187	79,0	4 393	78,7
Ostrowiecki	3 316	3 219	2 876	32,5	2 973	32,5
Pińczowski	1 225	1 172	1 079	64,8	1 132	64,2
Sandomierski	3 247	3 277	3 121	66,3	3 091	65,0
Skarżyski	2 743	2 681	2 485	33,6	2 547	33,3
Starachowicki	3 556	3 356	2 810	41,6	3 010	41,7
Staszowski	3 844	3 706	2 702	66,9	2 840	68,0
Włoszczowski	2 812	2 809	2 341	79,9	2 344	79,1
RAZEM	54 539	52 719	46 231	55,6	48 051	55,4

TABLICA 34. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI OGÓŁEM, W TYM ZAMIESZKALI NA WSI

Powiaty	Liczba bezrobotnych wg stanu na 31.12.2012 r.		
	OGÓŁEM	w tym zamieszkali na wsi	
		osoby	udział %
Kielecki	14 240	13 325	93,6
Włoszczowski	2 965	2 344	79,1
Opatowski	5 583	4 393	78,7
Buski	3 285	2 466	75,1
Konecki	7 218	5 247	72,7
Kazimierski	2 088	1 507	72,2
Staszowski	4 175	2 840	68,0
Sandomierski	4 759	3 091	65,0
Jędrzejowski	4 934	3 176	64,4
Pińczowski	1 764	1 132	64,2
WOJEWÓDZTWO	86 708	48 051	55,4
POLSKA	2 136 815	938 975	43,9
Starachowicki	7 215	3 010	41,7
Skarżyski	7 646	2 547	33,3
Ostrowiecki	9 150	2 973	32,5
Miasto Kielce	11 686	0	0,0

TABLICA 35. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG WIEKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	koniec 2011 roku		koniec 2012 roku	
	w liczbach bezwzględ- nych	w %	w liczbach bezwzględ- nych	w %
Ogółem	46 231	100,0	48 051	100,0
z tego w grupach wieku :				
18 - 24	12 242	26,5	12 298	25,6
25 - 34	14 467	31,3	15 102	31,5
35 - 44	8 377	18,1	8 889	18,5
45 - 54	7 373	16,0	7 551	15,7
55 - 59	2 969	6,4	3 284	6,8
60 lat i więcej	803	1,7	927	1,9

**TABLICA 36. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	koniec 2011 roku		koniec 2012 roku	
	w liczbach bezwzględ- nych	w %	w liczbach bezwzględ- nych	w %
Ogółem	46 231	100,0	48 051	100,0
z tego z wykształceniem :				
- wyższym	5 444	11,8	5 643	11,7
- policealnym i średnim zawodowym	11 505	24,9	12 117	25,2
- średnim ogólnokształcącym	4 835	10,4	4 707	9,8
- zasadniczym zawodowym	14 155	30,6	14 932	31,1
- gimnazjalnym i poniżej	10 292	22,3	10 652	22,2

**TABLICA 37. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI
WEDŁUG STAŻU PRACY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	koniec 2011 roku		koniec 2012 roku	
	w liczbach bezwzględ- nych	w %	w liczbach bezwzględ- nych	w %
Ogółem	46 231	100,0	48 051	100,0
z tego ze stażem pracy:				
do 1 roku	7 157	15,5	7 385	15,4
1 - 5	10 561	22,8	11 469	23,9
5 - 10	5 962	12,9	6 357	13,2
10 - 20	5 757	12,5	5 938	12,4
20 - 30	3 133	6,8	3 336	6,9
30 lat i więcej	836	1,8	1 017	2,1
bez stażu	12 825	27,7	12 549	26,1

**TABLICA 38. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG WIEKU,
WYKSZTAŁCENIA I STAŻU PRACY
ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
stan na 31.12.2012 roku							
Ogółem	48 051	4 986	8 851	8 052	8 485	9 148	8 529
Wiek w latach							
18 - 24	12 298	1 397	3 010	2 924	1 978	1 944	1 045
25 - 34	15 102	1 566	2 599	2 446	2 772	2 991	2 728
35 - 44	8 889	939	1 464	1 226	1 605	1 814	1 841
45 - 54	7 551	728	1 208	969	1 364	1 576	1 706
55 - 59	3 284	290	459	399	615	637	884
60 i więcej	927	66	111	88	151	186	325
Wykształcenie							
- wyższe	5 643	559	1 170	1 109	1 006	1 027	772
- policealne i średnie zawod.	12 117	1 260	2 379	2 273	2 151	2 244	1 810
- średnie ogólnokształcące	4 707	516	961	852	807	878	693
- zasadnicze zawodowe	14 932	1 571	2 597	2 350	2 581	2 970	2 863
- gimnazjalne i poniżej	10 652	1 080	1 744	1 468	1 940	2 029	2 391
Staż pracy							
do 1 roku	7 385	780	1 577	1 220	1 229	1 372	1 207
1 - 5	11 469	1 317	2 130	1 934	2 110	2 169	1 809
5 - 10	6 357	725	1 086	958	1 210	1 326	1 052
10 - 20	5 938	667	1 032	769	1 097	1 250	1 123
20 - 30	3 336	383	566	437	693	655	602
30 lat i więcej	1 017	148	185	191	250	128	115
bez stażu	12 549	966	2 275	2 543	1 896	2 248	2 621

**TABLICA 39. BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA ZAREJESTROWANI "NAPŁYW"
I WYREJESTROWANI "ODPŁYW" W 2012 ROKU**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	udział %
	2012 rok	
Nowo zarejestrowani bezrobotni "napływ"	31 252	100,0
z tego powracający do rejestracji :		
- po raz pierwszy	11 819	37,8
- po raz kolejny (od 1990r.)	19 433	62,2
w tym powracający do rejestracji :		
- po pracach interwencyjnych	93	0,3
- po robotach publicznych	32	0,1
- po stażu	3 749	12,0
- po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	0	0,0
- po szkoleniu	1 037	3,3
- po pracach społecznie użytecznych	65	0,2
- po zakończeniu indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub kontraktu socjalnego	51	0,2
Wyrejestrowani bezrobotni "odpływ"	28 579	100,0
z powodu :		
- podjęcia pracy	9 574	33,5
z tego :		
- <i>pracy niesubsydiowanej</i>	8 295	29,0
w tym: pracy sezonowej	188	0,7
- <i>pracy subsydiowanej</i>	1 279	4,5
w tym:		
- prac interwencyjnych	370	1,3
- robót publicznych	87	0,3
- podjęcie działalności gospodarczej	347	1,2
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	467	1,6
- inne	8	0,0
- rozpoczęcia szkolenia	1 161	4,1
- rozpoczęcia stażu	5 535	19,4
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	0	0,0
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	89	0,3
- rozpoczęcie realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	94	0,3
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy zatrudnienia lub innej formy pomocy	1 109	3,9
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	7 207	25,2
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	1 718	6,0
- podjęcia nauki	581	2,0
- nabycie praw emerytalnych lub rentowych	83	0,3
- z innych przyczyn	1 428	5,0

TABLICA 40. NIEPEŁNOSPRAWNI ZAREJESTROWANI NA KONIEC 2011 I 2012 ROKU

Lp.	Powiat	Bezrobotni niepełnosprawni				Udział [w %] bezrobotnych niepełnospr. w ogólnej liczbie bezrobotnych	Niepełnosprawni poszukujący pracy na koniec 2012 roku	
		stan na koniec 2011 roku		stan na koniec 2012 roku			ogółem	kobiety
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety			
0		1	2	3	4	5	6	7
1	Buski	100	38	104	49	3,2	19	6
2	Jędrzejowski	184	100	168	79	3,4	35	8
3	Kazimierski	54	20	51	19	2,4	5	3
4	Kielecki	562	264	558	283	3,9	107	35
5	m. Kielce	830	402	906	407	7,8	184	70
6	Konecki	311	164	339	160	4,7	32	15
7	Opatowski	92	55	87	53	1,6	27	13
8	Ostrowiecki	842	443	916	460	10,0	122	45
9	Pińczowski	69	32	75	41	4,3	5	2
10	Sandomierski	139	69	140	65	2,9	24	10
11	Skarżyski	330	156	308	134	4,0	56	26
12	Starachowicki	409	191	375	167	5,2	41	12
13	Staszowski	236	144	253	149	6,1	20	11
14	Włoszczowski	75	40	70	38	2,4	32	13
Razem		4 233	2 118	4 350	2 104	5,0	709	269

TABLICA 41. NIEPEŁNOSPRAWNI WEDŁUG WIEKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na koniec 31.12.2012 r.			
	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	W %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	W %
Ogółem	4 350	100,0	709	100,0
z tego w grupach wieku :				
18 - 24	385	8,9	28	3,9
25 - 34	628	14,4	122	17,2
35 - 44	756	17,4	142	20,0
45 - 54	1 380	31,7	180	25,4
55 - 59	964	22,2	133	18,8
60 lat i więcej	237	5,4	104	14,7

TABLICA 42. NIEPEŁNOSPRAWNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na koniec 31.12.2012 r.			
	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	W %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	W %
Ogółem	4 350	100,0	709	100,0
z tego z wykształceniem :				
- wyższym	299	6,9	95	13,4
- policealnym i średnim zawodowym	1 072	24,6	182	25,7
- średnim ogólnokształcącym	364	8,4	61	8,6
- zasadniczym zawodowym	1 485	34,1	215	30,3
- gimnazjalnym	52	1,2	10	1,4
- podstawowym i podstawowym nieukończonym	1 078	24,8	146	20,6

TABLICA 43. NIEPEŁNOSPRAWNI WEDŁUG STAŻU PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na koniec 31.12.2012 r.			
	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	W %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	W %
Ogółem	4 350	100,0	709	100,0
z tego ze stażem pracy:				
do 1 roku	466	10,7	76	10,7
1 - 5	697	16,0	98	13,8
5 - 10	569	13,1	82	11,6
10 - 20	910	20,9	111	15,7
20 - 30	881	20,3	78	11,0
30 lat i więcej	308	7,1	23	3,2
bez stażu	519	11,9	241	34,0

**TABLICA 44. BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI ZAREJESTROWANI
WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY
ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
stan na koniec 31.12.2012 r.							
Ogółem	4 350	354	732	661	837	884	882
Wiek w latach							
18 - 24	385	48	136	87	50	37	27
25 - 34	628	57	124	92	122	130	103
35 - 44	756	64	106	116	149	163	158
45 - 54	1 380	111	214	194	290	299	272
55 - 59	964	70	121	141	183	202	247
60 i więcej	237	4	31	31	43	53	75
Wykształcenie							
- wyższe	299	32	79	49	55	47	37
- policealne i średnie zawod.	1 072	92	191	188	209	211	181
- średnie ogólnokształcące	364	40	77	60	53	70	64
- zasadnicze zawodowe	1 485	119	222	227	282	324	311
- gimnazjalne	52	11	10	11	4	9	7
- podstawowe i podstawowe nieukończone	1 078	60	153	126	234	223	282
Staż pracy							
do 1 roku	466	42	104	66	79	81	94
1 - 5	697	48	114	100	118	153	164
5 - 10	569	41	84	76	118	120	130
10 - 20	910	72	129	138	174	198	199
20 - 30	881	80	132	132	191	196	150
30 lat i więcej	308	30	64	64	77	45	28
bez stażu	519	41	105	85	80	91	117

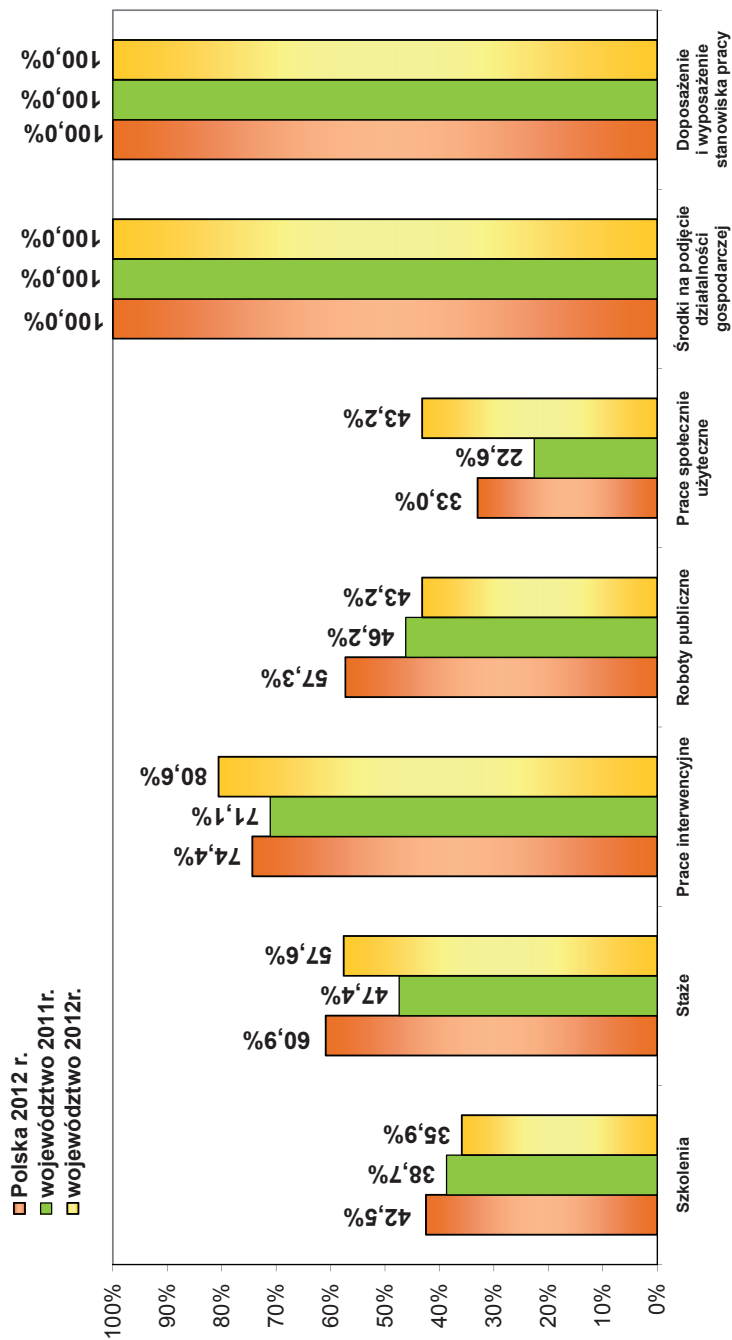
**TABLICA 45. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ
ZGŁOSZONE W 2012 ROKU WEDŁUG POWIATÓW**

Lp.	Powiaty	2012 rok												w tym:			
		Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Pazdziernik	Listopad	Grudzień	Ogółem	miejsca pracy subsydiowanej	z sektora prywatnego	% do ogółu miejsc pracy
1.	Buski	41	59	70	90	197	79	64	49	135	95	52	56	987	499	813	82,4
2.	Jędrzejowski	30	38	117	225	151	118	119	220	157	145	60	46	1 426	1 122	741	52,0
3.	Kazimierski	25	23	65	74	42	37	25	60	48	11	16	31	457	374	298	65,2
4.	Kielecki	445	561	352	345	478	196	223	356	861	249	244	209	4 519	3 064	2 910	64,4
5.	m. Kielce	143	101	365	136	311	151	224	177	320	167	211	106	2 412	1 052	1 999	82,9
6.	Konecki	123	107	190	363	275	321	179	143	308	232	111	77	2 429	1 828	1 318	54,3
7.	Opatowski	37	17	301	89	240	162	81	143	154	23	30	32	1 309	1 134	692	52,9
8.	Ostrowiecki	56	107	340	241	337	211	295	402	402	124	130	81	2 726	2 010	1 774	65,1
9.	Pińczowski	11	55	77	27	226	34	49	86	68	30	25	23	711	310	595	83,7
10.	Sandomierski	53	458	141	232	355	107	143	304	176	259	57	48	2 333	1 293	1 725	73,9
11.	Skarżyski	177	140	226	276	283	209	233	200	422	273	88	114	2 641	1 750	1 604	60,7
12.	Starachowicki	131	234	182	108	178	103	112	157	243	172	113	55	1 788	1 088	1 389	77,7
13.	Staszowski	85	86	180	120	91	168	129	124	309	150	97	74	1 613	1 077	1 017	63,1
14.	Włoszczowski	90	72	54	40	41	60	76	70	119	135	38	44	839	709	520	62,0
	Ogółem	1 447	2 058	2 660	2 366	3 205	1 956	1 952	2 491	3 722	2 065	1 272	996	26 190	17 310	17 395	66,4

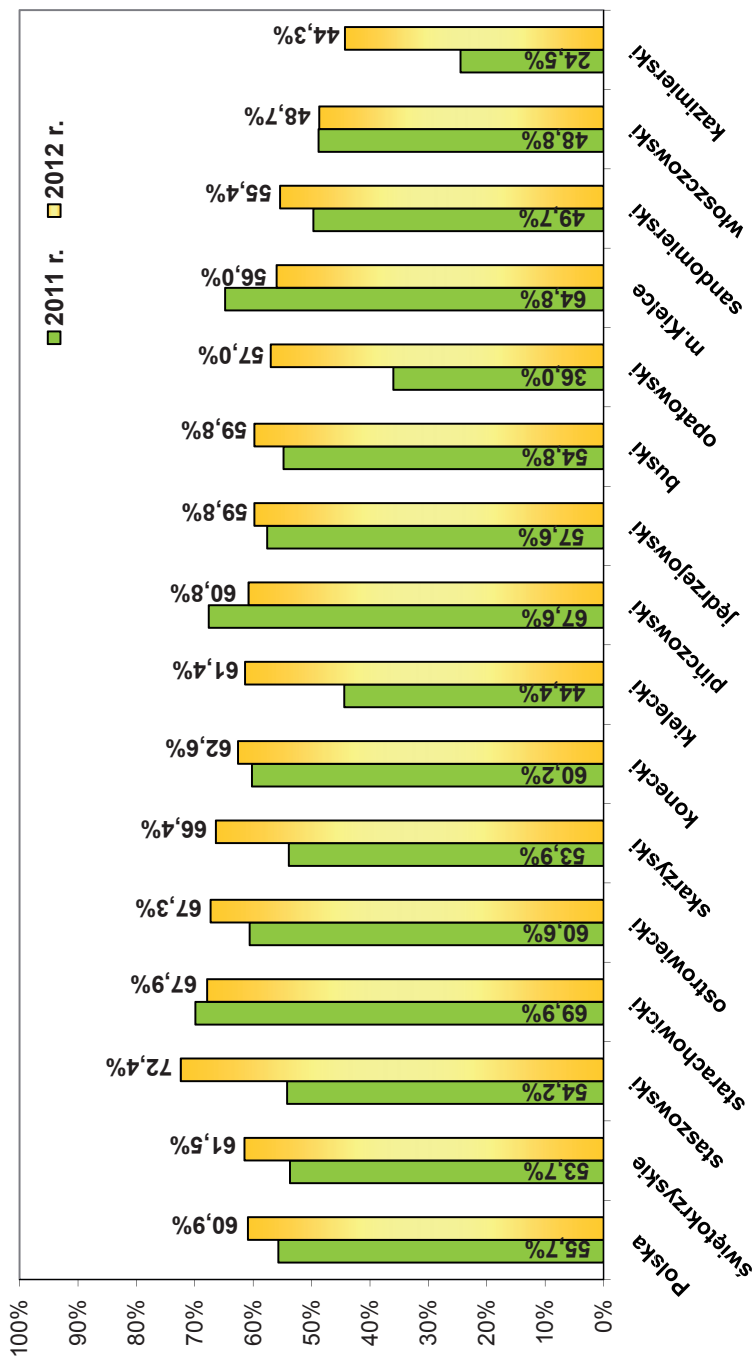
TABLICA 46. AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W 2012 ROKU WEDŁUG POWIATÓW

Lp.	POWIATY	Osoby, które podjęły pracę:						Osoby, które rozpoczęły:			
		Aktywne formy ogółem	prace interwencyjne	roboty publiczne	podjęcia działalności gospodarczej	w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	inne	szkolenie	staż	pracę społecznie użyteczną	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	Buski	712	67	12	51	96	0	133	316	37	
2	Jędrzejowski	1 251	170	130	68	54	4	64	634	127	
3	Kazimierski	500	6	15	41	17	0	109	312	0	
4	Kielecki	4 212	218	270	574	247	3	792	1 875	233	
5	m. Kielce	1 910	20	14	225	189	0	576	757	129	
6	Konecki	2 182	259	427	160	108	0	192	1 026	10	
7	Opatowski	1 193	100	11	79	54	0	4	945	0	
8	Ostrowiecki	2 274	282	104	155	195	82	172	1 149	135	
9	Pińczowski	375	73	16	31	45	0	43	146	21	
10	Sandomierski	965	132	43	80	21	5	142	539	3	
11	Skarżyski	2 197	134	154	213	161	7	189	933	406	
12	Starachowicki	1 415	72	0	157	179	27	318	551	111	
13	Staszowski	1 301	292	92	92	191	3	148	483	0	
14	Włoszczowski	1 072	25	75	71	120	1	192	471	117	
	WOJEWÓDZTWO	21 559	1 850	1 363	1 997	1 677	132	3 074	10 137	1 329	

Wykres 6. Efektywność poszczególnych form aktywizacji zawodowej realizowanych w województwie świętokrzyskim w latach 2011 - 2012

Wykres 7. Efektywność zatrudnienia aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w latach 2011 - 2012

**TABLICA 47. ŚRODKI FUNDUSZU PRACY NA REALIZACJĘ PROGRAMÓW
NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA
I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ**

Rok	Środki przyznane algorytmem	Dodatkowe środki przyznane z rezerwy Ministra	Pozostałe środki	RAZEM
2002	24 059 500	-	-	24 059 500
2003	45 931 000	1 071 400	18 710 900 *	65 713 300
2004	48 114 100	2 297 400	4 143 900 *	54 555 400
2005	72 181 200	8 681 300	-	80 862 500
2006	79 637 600	14 154 200	-	93 791 800
2007	101 979 700	13 863 100	-	115 842 800
2008	128 755 300	29 642 400	-	158 397 700
2009	159 751 800	51 009 900	-	210 761 700
2010	227 702 900	50 424 000	-	278 126 900
2011	86 951 800	10 053 200	-	97 005 000
2012	88 210 300	36 075 300	-	124 285 600
RAZEM	1 063 275 200	217 272 200	22 854 800	1 303 402 200

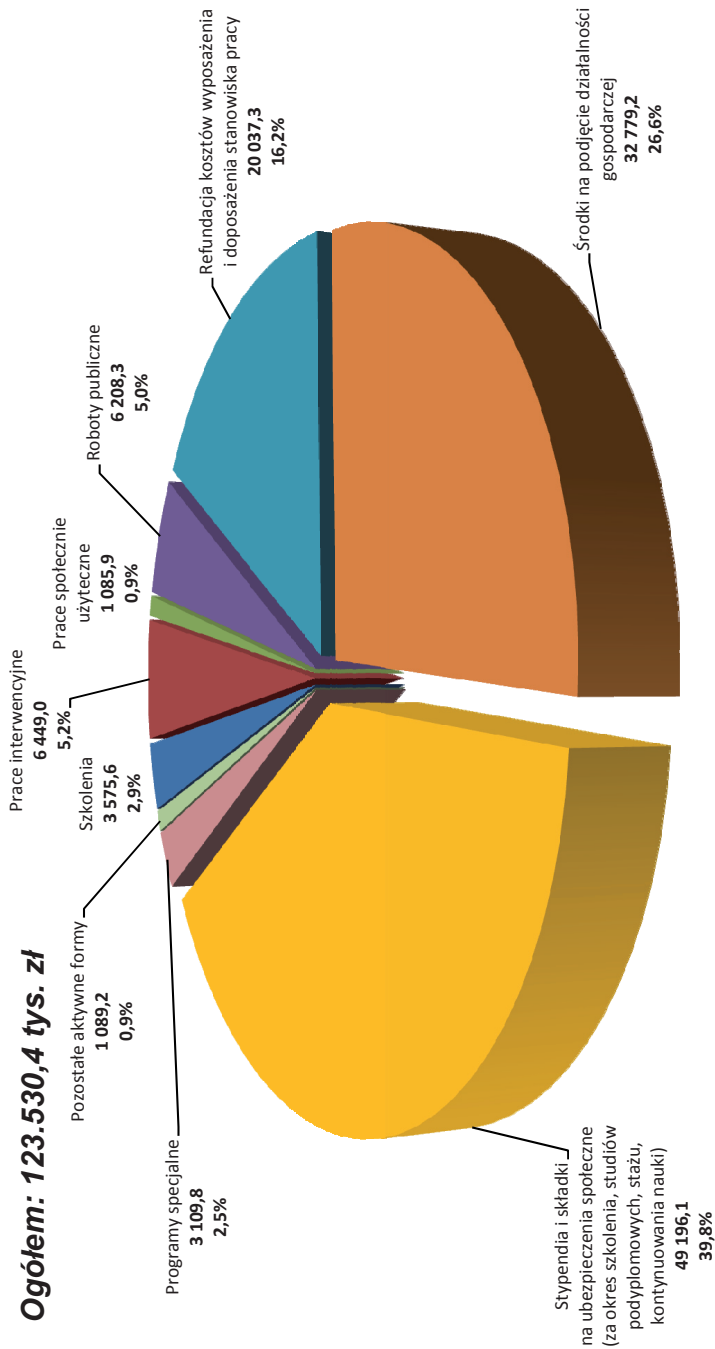
* Dodatkowe środki przekazane przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa na konto Funduszu Pracy.

TABLICA 48. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY PONIESIONE NA AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W 2012 ROKU WG POWIATÓW w tys. zł

Wyszczególnienie	POWIATY													Razem	
	Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielce	m. Kielce	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski	Skarżyski	Starachowicki	Staszowski		Włoszczowski
Aktywne formy ogółem	4 066,1	7 048,4	3 115,8	26 892,4	11 243,3	11 693,8	8 547,0	10 245,4	2 707,8	5 056,9	10 734,2	9 671,3	7 134,9	5 373,1	123 530,4
Koszty szkoleń	201,0	124,2	153,9	1 116,5	502,7	273,4	10,7	179,0	57,9	100,1	179,8	373,0	186,8	56,6	3 575,6
Prace interwencyjne	289,4	793,3	26,8	563,4	68,0	919,1	392,7	636,8	327,7	467,5	489,6	317,6	1 065,1	62,0	6 449,0
Roboty publiczne	37,4	888,0	133,3	1 173,9	35,9	1 889,3	57,9	327,1	86,9	218,5	616,8	0,0	314,3	427,0	6 208,3
Prace społecznie użyteczne	42,6	132,0	0,0	250,3	88,8	8,8	0,0	61,7	18,1	3,9	154,4	153,9	0,0	171,4	1 085,9
Zatrucenie wspierane	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,3	0,0	0,0	0,0	8,3
Retencja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	791,3	520,4	279,2	3 360,2	2 748,8	946,1	1 028,4	2 541,4	240,0	378,0	1 828,0	1 854,8	1 712,2	1 808,5	20 037,3
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	908,0	988,2	796,1	10 072,6	3 574,4	2 727,4	1 749,5	1 726,5	536,0	1 249,4	2 728,4	3 205,2	1 449,2	1 068,3	32 779,2
Stypendia i składowki na ubezpieczenia społeczne z tego:	1 748,9	3 431,8	1 464,9	9 999,6	4 180,3	4 792,0	4 727,3	4 369,0	861,6	2 529,5	3 295,4	3 735,6	2 354,3	1 705,9	49 196,1
- za okres szkolenia	128,9	88,3	84,3	783,9	324,9	137,2	4,2	98,4	46,5	84,6	188,3	246,1	89,6	32,6	2 337,8
- za okres studiów podyplomowych	3,6	0,2	6,4	1,7	38,8	5,0	0,0	3,5	1,6	6,6	3,9	2,5	1,4	0,0	75,2
za okres stażu	1 616,4	3 331,7	1 356,2	9 198,8	3 816,6	4 643,5	4 733,1	4 279,6	813,5	2 428,9	3 080,3	3 472,5	2 255,7	1 673,3	46 600,1
- za okres kontynuowania nauki	0,0	11,6	18,0	15,2	0,0	6,3	0,0	47,5	0,0	9,4	52,9	14,5	7,6	0,0	183,0
Retencja składek na ubezpieczenia społeczne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	3,0
Koszty przejazdu zakwaterowanie i wyżywienia	5,4	81,2	50,8	58,7	0,0	0,0	1,8	4,7	5,0	2,2	0,0	2,4	0,0	0,0	212,2
Opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	2,3	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6
Koszty badań bezrobotnych	23,3	11,8	46,0	1,4	28,2	71,5	1,0	47,9	0,7	44,8	1,4	28,8	5,3	15,9	328,0
Składowki na ubezpieczenia społeczne rolników	6,5	0,9	4,1	0,2	0,5	0,0	0,4	0,7	0,0	3,0	0,0	0,0	5,0	2,5	23,8
Projekty pilotażowe	0,0	0,0	160,7	0,0	0,0	0,0	0,0	350,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	511,3
Programy specjalne	0,0	76,6	0,0	273,3	15,7	66,2	577,3	0,0	571,9	0,0	1 429,1	0,0	42,7	55,0	3 109,8

Wykres 8. Struktura wydatków z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2012 roku (w tys. zł)

Ogółem: 123.530,4 tys. zł

TABLICA 49. PODSTAWOWE DANE O BEZROBOCIU W MIASTACH I GMINACH WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Stan na 31.12.2011 r. i na 31.12.2012 r.

POWIATY	Miasto lub gmina		liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasilkobiorcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy	
	31.12.11	31.12.12	31.12.11	31.12.12	31.12.11	31.12.12	31.12.11	31.12.12	31.12.11	31.12.12	31.12.11	31.12.12	31.12.11	31.12.12
	0													
BUSKI	Busko-Zdrój	1 564	1 654	745	742	55	64	200	267	1 168	1 189	499	533	
	Gnojno	179	177	89	95	3	2	15	16	154	156	59	51	
	Nowy Korczyn	214	233	108	103	4	3	13	13	177	194	60	62	
	Pacanów	265	249	132	128	7	1	31	22	219	208	91	81	
	Solec-Zdrój	183	204	99	112	0	6	16	23	140	157	55	56	
	Stąpnica	330	352	149	151	3	6	74	87	282	300	82	80	
	Tuczępy	159	177	86	84	5	2	24	41	133	149	45	48	
	Wiślica	235	239	125	109	7	6	21	32	192	203	78	72	
	RAZEM	3 129	3 285	1 533	1 524	84	90	394	501	2 465	2 556	969	983	
	JĘDRZEJOWSKI	Jędrzejów	1 761	1 772	941	895	77	136	176	189	1 270	1 231	702	803
Sędziszów		721	719	486	450	30	34	39	58	550	571	333	353	
Imielno		243	232	136	134	6	5	13	23	200	191	116	110	
Małogoszcz		711	749	442	439	29	36	64	72	514	538	337	360	
Nagłowice		308	300	159	168	10	15	25	19	238	237	129	156	
Okca		249	233	131	129	5	8	19	17	196	176	110	114	
Ślupia Jędrz.		166	146	97	94	6	8	6	10	132	115	72	65	
Sobków		399	427	213	211	14	31	65	65	302	323	165	180	
Wodzisław		381	356	200	189	7	12	25	23	298	281	191	183	
RAZEM		4 939	4 934	2 805	2 709	184	285	432	476	3 700	3 663	2 155	2 324	
KAZIMIERSKI	Kazimierza W.	1 234	1 210	599	564	33	48	78	78	957	918	525	578	
	Skalbmierz	337	349	168	183	6	11	11	20	276	286	154	162	
	Bejsce	194	198	91	98	0	3	12	6	163	176	74	84	
	Czarnocin	185	181	96	89	1	1	2	7	170	166	78	80	
	Opatowiec	159	150	61	62	0	1	5	3	132	127	53	66	
RAZEM	2 109	2 088	1 015	996	40	64	108	114	1 698	1 673	884	970		

TABLICA 49

c.d.

POWIATY	Miaasto lub gmina		liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasilkobiorcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy	
	31.12.11	31.12.12	31.12.11	31.12.12	31.12.11	31.12.12	31.12.11	31.12.12	31.12.11	31.12.12	31.12.11	31.12.12	31.12.11	31.12.12
	0													
OPATOWSKI	Opatów	1 167	1 242	555	579	27	14	125	169	887	925	520	578	
	Ożarów	997	1 064	577	597	22	11	103	107	751	810	485	545	
	Backowice	399	424	188	178	5	3	30	43	349	349	194	199	
	Iwaniska	933	969	443	434	19	15	80	82	707	738	469	562	
	Lipnik	623	635	297	284	6	5	39	35	464	482	366	371	
	Sadowie	301	320	163	165	3	2	22	29	240	256	159	161	
	Tarłów	488	562	248	253	4	4	34	54	356	401	221	246	
	Wojciechowice	389	367	188	170	7	5	32	27	308	276	173	208	
	RAZEM	5 297	5 583	2 659	2 660	95	59	465	546	4 050	4 237	2 587	2 870	
	OSTROWIECKI	Ostrowiec Św.	5 368	5 573	2 921	2 933	166	166	1 038	1 160	3 662	3 722	1 892	2 016
Cmielów		673	685	351	336	21	25	101	114	493	497	257	285	
Kunów		970	986	528	506	31	31	199	193	653	678	310	364	
Białów		280	298	129	140	4	5	50	62	204	231	86	88	
Bodzechów		1 171	1 196	605	574	29	29	49	232	860	851	429	509	
Wasznów		397	412	204	199	4	4	57	62	337	350	146	161	
RAZEM		8 859	9 150	4 738	4 688	355	256	1 677	1 848	6 209	6 329	3 120	3 423	
PIŃCZOWSKI		Pińczów	939	989	516	521	21	2	106	130	696	676	221	241
		Działoszycze	204	218	103	100	5	0	14	22	135	155	129	141
		Kije	189	206	112	136	0	3	19	20	136	149	102	109
	Michałów	172	177	106	105	0	0	14	13	158	157	108	120	
	Złota	161	174	73	84	1	0	11	11	149	176	47	86	
	RAZEM	1 665	1 764	910	916	31	2	164	196	1 274	1 313	607	697	
	SANDOMIERSKI	Sandomierz	1 308	1 364	658	688	12	12	156	141	921	969	483	528
		Dwikozy	549	518	281	271	11	3	56	50	410	394	199	218
		Klimontów	659	625	328	325	3	3	32	29	542	509	269	251
		Koprzywnica	426	450	232	246	3	3	24	17	360	374	184	190
Loniów		431	437	207	210	5	5	49	46	342	336	152	148	
Obrazów		352	355	181	186	3	3	7	22	18	209	133	168	
Samborzec		452	457	225	234	3	3	5	22	396	393	140	175	
Wilczyce		229	246	113	116	2	4	15	13	192	198	92	98	
Zawichost		298	307	158	148	1	1	2	18	227	236	119	154	
RAZEM		4 704	4 759	2 383	2 424	93	35	394	354	3 679	3 705	1 771	1 930	

TABLICA 49

c.d.

POWIATY	Miasto lub gmina		liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasilkobiorcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy	
	31.12.11	31.12.12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
0														
SKARŻYSKI	Skarżysko-Kam.	4 119	4 295	2 099	2 100	129	199	851	910	2 632	2 697	1 381	1 540	
	Skarż. Kościelne	709	738	354	345	17	41	146	192	462	479	248	250	
	Suchedniów	968	977	461	444	14	26	197	226	624	637	384	356	
	Blizyn	1 132	1 168	591	564	11	20	190	190	716	727	482	498	
	Łądzka	472	468	228	227	12	22	91	109	332	317	195	184	
	RAZEM	7 400	7 646	3 733	3 680	183	308	1 475	1 627	4 766	4 857	2 690	2 828	
STARACHOWICKI	Starachowice	3 721	3 947	1 905	1 880	79	113	1 050	726	2 327	2 495	1 154	1 477	
	Brody	890	957	450	418	21	33	260	185	621	666	327	366	
	Mirzec	594	613	306	274	10	24	157	137	441	461	189	221	
	Pawłów	989	1 066	503	469	14	18	306	196	782	824	293	404	
	Wachock	557	632	280	291	14	15	149	99	381	435	194	237	
	RAZEM	6 751	7 215	3 444	3 332	138	203	1 922	1 343	4 552	4 881	2 157	2 705	
STASZOWSKI	Staszów	1 385	1 373	762	705	16	32	210	197	1 053	1 058	351	350	
	Polaniec	694	664	448	430	5	22	116	146	530	530	128	154	
	Ostiek	512	601	328	342	3	11	90	96	392	463	99	175	
	Rytwiary	374	370	218	203	6	9	61	66	269	267	116	104	
	Bogoria	484	492	266	237	7	13	68	62	389	403	122	163	
	Łubnice	173	207	92	99	2	3	22	24	149	178	34	51	
	Oleśnica	232	254	88	80	2	13	85	109	195	201	41	38	
	Szydłów	182	214	77	89	2	2	23	19	159	186	31	38	
	RAZEM	4 036	4 175	2 279	2 185	43	105	675	719	3 136	3 286	922	1 073	
WŁOSZCZOWSKI	Włoszczowa	1 190	1 195	679	675	5	41	131	157	851	793	389	402	
	Kluczewsko	379	371	237	217	0	4	30	35	292	288	172	172	
	Krasocin	682	732	419	440	0	17	64	85	502	544	286	257	
	Moskorzew	187	195	93	90	1	3	12	13	142	142	92	81	
	Radków	137	139	72	77	0	3	8	16	107	110	49	50	
	Secemin	355	333	189	196	0	6	41	52	262	243	118	119	
	RAZEM	2 930	2 965	1 689	1 695	6	74	286	358	2 156	2 132	1 109	1 081	
OGÓLEM WOJEWÓDZTWO	83 217	86 708	42 901	42 568	1 448	2 818	14 280	15 187	59 630	61 758	29 198	31 899		

ADRESY URZĘDÓW PRACY WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W KIELCACH

ul. Witosa 86, tel. 41 36 41 600, fax 41 36 41 666;
www.wup.kielce.pl

- **MIEJSKI URZĄD PRACY W KIELCACH**
ul. Szymanowskiego 6, tel. 41 340 60 55, fax 41 340 60 80;
www.mup.kielce.pl
zasięgiem działania obejmuje miasto Kielce.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W BUSKU - ZDROJU**
ul. Różana 2, tel. 41 378 30 54, 41 370 91 10, fax 41 370 91 20;
www.pupbusko.pl
zasięgiem działania obejmuje gminy: Busko - Zdrój, Gnojno, Nowy Korczyn, Pacanów, Solec - Zdrój, Stopnica, Tuczępy, Wiślica.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W JĘDRZEJOWIE**
ul. Okrzei 49B, tel. 41 386 54 92, tel./ fax 41 386 38 93;
www.pupjedrzejow.pl
zasięgiem działania obejmuje gminy: Jędrzejów, Imielno, Małogoszcz, Nagłowice, Oksa, Sędziszów, Słupia Jędrzejowska, Sobków, Wodzisław.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W KAZIMIERZY WIELKIEJ**
ul. Partyzantów 29, tel. 41 352 29 91, fax 41 352 20 14;
www.pupkazimierzawielka.pl
zasięgiem działania obejmuje gminy: Kazimierza Wielka, Bejsce, Czarnocin, Opatowiec, Skalbmierz.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W KIELCACH**
ul. Kolberga 4, tel. centr. 41 367 11 00, fax 41 367 11 99;
www.pupkielce.pl
zasięgiem działania **obejmuje:** Bieliny, Bodzentyn, Chęciny, Chmielnik, Daleszyce, Górno, Łągów, Łopuszno, Masłów, Miedziana Góra, Mniów, Morawica, Nowa Słupia, Piekoszów, Pierzchnica, Raków, Sitkówka-Nowiny, Strawczyn, Zagnańsk.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W KOŃSKICH**
ul. Staszica 2, tel. 41 372 63 63, tel./ fax 41 260 43 62, 41 260 43 63;
www.pup.konskie.pl
zasięgiem działania obejmuje gminy: Końskie, Falków, Gowarczów, Radoszyce, Ruda Maleniecka, Słupia Konecka, Smyków, Stąporków.
Powiatowy Urząd Pracy w Końskich posiada filię:
- w Stąporkowie, ul. Piłsudskiego 132a, tel. 41 374 03 90, fax 41 374 11 53.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W OPATOWIE**
ul. Partyzantów 13, tel. 15 868 03 00, fax 15 868 03 13;
www.pup-opatow.pl
zasięgiem działania obejmuje gminy: Opatów, Baćkowice, Iwaniska, Lipnik, Ożarów, Sadowie, Tarłów, Wojciechowice.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM**
Al. 3-go Maja 36, tel. 41 265 44 57, 41 265 42 08/09, fax 41 263 33 40;
www.pup.ostrowiec.pl
zasięgiem działania obejmuje miasto Ostrowiec Św. i gminy: Bałtów, Bodzechów, Ćmielów, Kunów, Waśniów.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W PIŃCZOWIE**
ul. Żłota 7, tel. 41 357 26 40, fax 41 357 52 88;
www.puppinczow.pl
zasięgiem działania obejmuje gminy: Pińczów, Działoszyce, Kije, Michałów, Żłota.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W SANDOMIERZU**
ul. Mickiewicza 34, tel. 15 644 14 42, 15 644 14 45/46, 15 644 14 49/50, fax 15 644 15 05;
www.pupsandomierz.pl
zasięgiem działania obejmuje miasto Sandomierz i gminy: Dwikozy, Klimontów, Koprzywnica, Łoniów, Obrazów, Samborzec, Wilczyce, Zawichost.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W SKARŻYSKU - KAMIENNEJ**
ul. 1-go Maja 105, tel. 41 251 73 00, fax 41 251 73 06;
www.pupskarzynsko.pl
zasięgiem działania obejmuje miasto Skarżysko-Kam. i gminy: Skarżysko Kościelne, Bliżyn, Łączna, Suchedniów.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W STARACHOWICACH**
ul. Radomska 76, tel. 41 273 62 00, fax 41 273 62 60;
www.pup-starachowice.pl
zasięgiem działania obejmuje miasto Starachowice i gminy: Brody, Mirzec, Pawłów, Wąchock.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W STASZOWIE**
ul. Szkolna 4, tel. 15 864 38 85, 15 864 26 76, fax 15 864 25 06;
www.pupstaszow.pl
zasięgiem działania obejmuje gminy: Staszów, Bogoria, Łubnice, Oleśnica, Osiek, Połaniec, Rytwiany, Szydłów.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY WE WŁOSZCZOWIE**
ul. Strażacka 11, tel. 41 394 35 40, tel./ fax 41 394 37 65;
www.pupwloszczowa.pl
zasięgiem działania obejmuje gminy: Włoszczowa, Kluczewsko, Krasocin, Moskorzew, Radków, Secemin.